

Załącznik
do Zarządzenia Nr 68/2023
Burmistrza Miasta Pionki
z dnia 30 maja 2023 roku

Raport o stanie Gminy Miasta Pionki za rok 2022

WSTĘP	9
1. ZARZĄDZANIE GMINĄ.....	11
1.1. Charakterystyka ustrojowa	11
1.2. Burmistrz, Zastępca Burmistrza, Skarbnik i Sekretarz	12
1.3. Rada Miasta Pionki	12
1.3.1. Wykonywanie uchwał Rady Miasta Pionki	14
1.3.2. Interpelacje radnych.....	16
1.4. Urząd Miasta Pionki.....	17
1.5. Sprawy obywatelskie.....	18
1.6. Zarządzanie informacją	18
1.7. Zarządzanie kryzysowe	19
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	23
2.1. Ogólna charakterystyka miasta	23
2.2. Baza turystyczna.....	23
2.3. Położenie i powierzchnia gminy.....	24
2.4. Dziedzictwo kulturowe i ochrona zabytków.....	25
2.5. Uwarunkowania środowiskowe	35
3. DEMOGRAFIA	38
4. FINANSE GMINY	39
4.1. Dochody	39
4.2. Wydatki	45
4.3. Nadwyżka/Deficyt	47
4.4. Przychody i rozchody.....	47
4.5. Należności	48
4.6. Zobowiązania.....	49
4.7. Realizacja zadań zleconych z zakresu administracji publicznej oraz zadań własnych	49
4.8. Dotacje udzielone z budżetu Gminy	50
5. MIENIE GMINY	52
5.1. Struktura gruntów	52
5.2. Struktura nieruchomości	54
5.3. Sprzedaż nieruchomości.....	54
5.4. Informacja dotycząca planowania przestrzennego	55
5.5. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	55
6. OCHRONA ŚRODOWISKA, GOSPODARKA ODPADAMI I GOSPODARKA MIESZKANIOWA.....	58
6.1. Ochrona środowiska.....	58
6.2. Gospodarka odpadami	59
6.3. Gospodarka mieszkaniowa.....	61
7. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA	63
7.1. Największe wydatki inwestycyjne	63
8. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	69
9. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEGO SEKTORA GOSPODARCZEGO	73
10. KULTURA FIZYCZNA, SPORT I REKREACJA	74
10.1. Inwestycje w bazę sportowo-rekreacyjną	75
10.2. Wydarzenia sportowo-rekreacyjne	76
11. PROMOCJA ORAZ WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	78
11.1. Roczny Program Współpracy.....	78
11.2. Dotacje celowe z budżetu miasta.....	79
11.3. Wykaz organizacji pozarządowych	80

12. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ.....	82
12.1. Sprawozdanie finansowe z wykorzystania środków finansowych na prowadzenie WTZ.....	82
12.2. Formy i metody realizowanej przez warsztaty działalności rehabilitacyjnej	83
12.3. Indywidualne Programy Rehabilitacji	84
12.4. Rehabilitacja zawodowa	89
12.5. Terapia zdrowotna.....	90
12.6. Terapia społeczna	90
12.7. Informacja o decyzjach podjętych przez Radę Programową	91
13. SAMORZĄDOWE INSTYTUCJE KULTURY	92
13.1. Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach	92
13.1.1. Podstawowe zadania MOK	94
13.1.2. Sekcje	94
13.1.3. Działalność kulturalna MOK.....	95
13.1.4. Konwersja Cyfrowa Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach	101
13.1.5. Współpraca z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami	102
13.1.6. Struktura zatrudnienia	102
13.1.7. Finanse MOK.....	103
13.2. Miejska Biblioteka Publiczna w Pionkach	105
13.2.1. Finanse MBP	110
14. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE	113
14.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	113
14.1.1. Podstawowe zadania MOPS	113
14.1.2. Wykorzystanie środków finansowych oraz formy świadczeń pieniężnych i niepieniężnych	115
14.1.3. Organizacja	117
14.1.4. Zadania z zakresu pomocy społecznej	117
14.1.5. Ogólne zasady dotyczące uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej i formy świadczonej pomocy.....	119
14.1.6. Problemy i potrzeby klientów ośrodka korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	120
14.1.7. Środowiska korzystające z pomocy społecznej w latach 2015 – 2022	122
14.1.8. Pomoc obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.....	122
14.1.9. Rodzaje wsparcia udzielanego rodzinom o najniższych dochodach.....	124
14.1.10. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	126
14.1.11. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym	127
14.1.12. Kierowanie do domów pomocy społecznej	129
14.1.13. Pomoc w postaci posiłków.....	129
14.1.14. Projekt „Nowa jakość życia – aktywizacja społeczno-zawodowa”	130
14.1.15. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa	131
14.1.16. Pomoc rzeczowa	131
14.1.17. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	132
14.1.18. Zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie	135
14.1.19. Karta Dużej Rodziny	136
14.1.20. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.....	137

14.1.21. Świadczenia rodzinne i wychowawcze oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	138
14.1.22. Dodatki mieszkaniowe.....	140
14.1.23. Program „Czyste Powietrze”	141
14.1.24. Dodatki osłonowe.....	142
14.1.25. Dodatki węglowe	143
14.1.26. Dodatek na inne źródła ciepła	144
14.1.27. Prace społecznie użyteczne	144
14.2. Środowiskowy Dom Samopomocy	147
14.2.1. Formy i efekty prowadzonej działalności	147
14.2.2. Współpraca z podmiotami w środowisku lokalnym.....	151
14.2.3. Dane o uczestnikach	153
14.2.4. Zatrudnienie	154
14.2.5. Sprawozdanie finansowe.....	154
15. OŚWIATA I WYCHOWANIE	155
16. SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO.....	165
16.1. ekoPionki	165
16.1.1. Stan zatrudnienia.....	165
16.1.2. Podstawowe zadania Spółki	166
16.1.3. Finanse Spółki na koniec roku budżetowego	167
16.1.4. Majątek trwały Spółki.....	169
16.2. Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze	169
16.2.1. Stan zatrudnienia.....	170
16.2.2. Działalność spółki.....	170
16.2.3. Wielkość i struktura produkcji.....	171
16.2.4. Finanse spółki	171
16.2.5. Inwestycje zakończone na dzień 31.12.2022 r.	171
16.2.6. Majątek spółki	172
16.2.7. Analiza SWOT.....	172

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Miasta Pionki

Na Wasze ręce przedkładam Raport o stanie Gminy Miasta Pionki za rok 2022. Dokument ten został opracowany w związku z wymogiem art. 28aa Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zgodnie z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym, która zobowiązuje Burmistrza Miasta Pionki do przedstawienia Radzie Miasta do dnia 31 maja raportu stanowiącego

podsumowanie ubiegłego roku. Dokument ten koncentruje się na najważniejszych obszarach naszego funkcjonowania, sprawach finansowych oraz polityki oświatowej i społecznej, programów, strategii, uchwał Rady Miasta Pionki. Niniejszy raport umożliwia poznanie wyznaczonych kierunków działania i celów, a także osiągniętych rezultatów i uzyskanych efektów. Będzie on przedmiotem debaty podczas sesji Rady Miasta, na której radni oprócz głosowania nad absolutorium dla burmistrza, będą głosowali w sprawie udzielenia burmistrzowi wotum zaufania.

Raport jest obszernym kompendium wiedzy na temat działalności władz Gminy Miasta Pionki w minionym roku. Zawiera on wszystkie przejawy działalności samorządowej, które prowadzą do poprawy jakości i bezpieczeństwa życia naszych Mieszkańców. Być może jest to ostatni Raport, który dla Państwa przygotowuję, bo wiosną 2024 roku odbędą się wybory samorządowe i podejmiecie Państwo decyzję komu powierzyć gospodarowanie miastem. Liczę, iż dostrzeżecie pracę, którą zarówno ja, jak i moi współpracownicy wkładamy każdego dnia, by zmienić nasze miasto na bardziej przyjazne, bezpieczniejsze, ale przede wszystkim ładniejsze i bardziej funkcjonalne. Kadencja ta niemalże od samego początku naszpikowana jest zewnętrznymi problemami, z którymi przyszło nam się zmierzyć. Najpierw epidemia COVID-19, pandemiczny czas z wieloma obostrzeniami, niewiadomymi i zawieszeniem działalności wielu jednostek organizacyjnych, a także ograniczenia w funkcjonowaniu tych, bez których miasto nie mogłoby działać prawidłowo. Epidemia całkowicie zmieniła nasze życie, ograniczając nasze prawa i wolności, wymuszając dystans społeczny i rezygnację z bezpośrednich kontaktów międzyludzkich. Niemniej jednak, pomimo piętrzących się problemów, wspólnie z Radą Miasta, pracownikami urzędu oraz jednostek organizacyjnych staraliśmy się sprostać Państwa wymaganiom i realizować przyjęte założenia zgodnie z opracowanym harmonogramem. Kiedy już myśleliśmy, że wszystko wraca do normy, za wschodnią granicą wybuchła okrutna wojna, która bezpośrednio dotknęła Polki i Polaków. Mieszkańcy Pionek bardzo chętnie przyłączyli się do niesienia pomocy naszym sąsiadom – za co dziękuję wszystkim z całego serca. Oprócz licznych zbiórek organizowanych przez miasto, nasze lokalne stowarzyszenia czy różnego rodzaju nieformalne grupy, przyjęliście również całe rodziny z Ukrainy, by dać im namiastkę bezpieczeństwa i w miarę spokojnego życia. Zanim wybuchła wojna, już zaczęliśmy zmagać się z coraz wyższą inflacją, a więc widmem wzrostu cen towarów i usług, które bezpośrednio wpływają na nasze portfele. Wysoki poziom inflacji powoduje, że i nasz samorząd każdego dnia mierzy się z ciągłymi wzrostami kosztów bieżącego utrzymania i funkcjonowania, ale staramy się robić wszystko co w naszej mocy, by pracować w sposób niezakłócony, abyście Państwo w jak najmniejszym stopniu odczuli niedogodności z tym związane. W minionym roku, mimo

trwającego zagrożenia COVID-19 oraz wybuchu wojny w Ukrainie, starliśmy się sprostać nowym realiom funkcjonowania i zachować jakość świadczonych usług.

Pomimo niesprzyjających warunków ekonomicznych, w zeszłym roku ukończono wiele ważnych inwestycji, które z pewnością wpłynęły na rozwój, postrzeganie i estetykę gminy. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych w 2022 roku możemy zaliczyć: modernizację obiektów oświatowych, termomodernizację bloków komunalnych czy inwestycje drogowe oraz dalsze działania w ramach współpracy ze wspólnotami i spółdzielniami mieszkaniowymi. Zadbaliśmy także o infrastrukturę integracji społecznej, m.in. przez budowę strefy rekreacyjno-edukacyjnej, rozpoczęcie prac projektowych Miejskiej Hali Sportowej czy zakończenie remontu Basenu Miejskiego „Delfin”. Udało nam się przebudować jedną z najstarszych, ale też najpiękniejszych ulic w Pionkach – Aleje Lipowe. Poprawiliśmy jej funkcjonalność zachowując unikatową estetykę.

Każda zrealizowana inwestycja jest przejawem troski o Nasze Miasto. Nie wszystkie działania mogą być finansowane z własnego budżetu, dlatego intensywnie, a co ważniejsze skutecznie, staraliśmy się pozyskiwać fundusze zewnętrzne z wszelkich dostępnych źródeł. Odpowiedzialna i prowadzona w sposób przemyślany polityka finansowa Gminy Miasta Pionki pozwala na stabilny rozwój, a wspólna wizja miasta to jeden z jego filarów. Programy, strategie i plany pomagają racjonalnie i skutecznie planować doskonalenie naszej wspólnoty, efektywnie pozyskiwać fundusze zewnętrzne i zrównoważyć rozwój gospodarczy z ochroną środowiska naturalnego, a finalnie uzyskać progres jakości codziennego życia. Na początku 2022 roku mieliśmy bardzo ambitne plany dotyczące wszelkich działań na obszarze miasta, ale wzrost inflacji skutecznie zablokował nam wiele tych, dotyczących rozwiązywania problemów piętrzących się od dekad. Mimo wszystko, zrealizowaliśmy większość założeń, radząc sobie z ogromem problemów finansowych, które spadły na samorządy w Polsce. Jestem przekonany, że zarówno pandemia, wojna, jak i bardzo wysoka inflacja, to jedynie przejściowe problemy z którymi samorządy, jak zawsze sobie poradzą.

Mam nadzieję, że niniejszy Raport będzie wyczerpującym źródłem wiedzy na temat zmian i dokonań, jakie miały miejsce w ubiegłym roku w Gminie Miasta Pionki. Raport o stanie gminy to nie tylko liczby i zestawienia, ale przede wszystkim próba ukazania aktywności samorządowców podjętej dla poprawy warunków życia w naszej małej ojczyźnie. W swoich działaniach zawsze dążymy do celu, jakim jest przede wszystkim satysfakcja mieszkańców, bo to ona jest wymierną oceną samorządowej działalności. Gmina Miasta Pionki to Nasz wspólny dom i razem zmieniamy go na lepszy.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z niniejszym Raportem.

z poważaniem

Robert Kowalczyk
Burmistrz Miasta Pionki

WSTĘP

Na podstawie art. 28 aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), Burmistrz Miasta w terminie do 31 maja każdego roku przekazuje Radzie Miasta raport o stanie gminy.

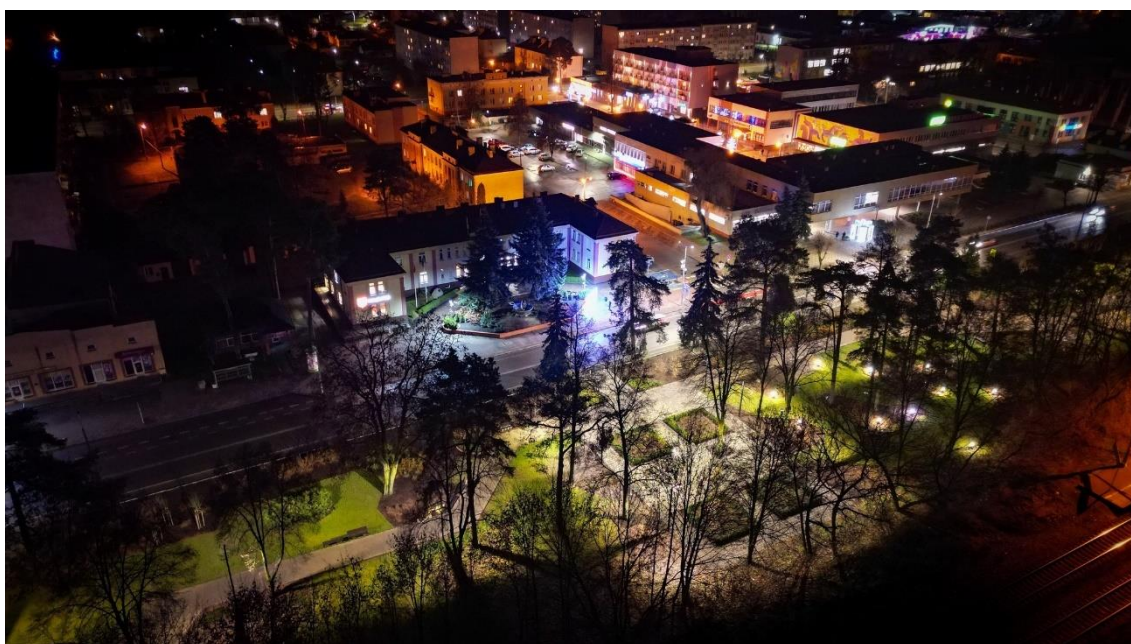
Raport o stanie gminy to przygotowywany corocznie przez jej organ wykonawczy dokument, który stanowi szczegółowe opisanie działalności za poprzedni rok, w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miasta Pionki.

Celem przygotowania raportu było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Miasta Pionki. Zgromadzone zostały szczegółowe dane o aspektach funkcjonowania gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. chyba, że wskazano inaczej.

Raport zawiera analizę obszarów działalności Gminy Miasta Pionki, tj.: społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną, przestrzeń miejską oraz zarządzanie miastem.

Informacje niezbędne do opracowania niniejszego dokumentu pozyskano od pracowników merytorycznych Urzędu Miasta Pionki oraz z jednostek organizacyjnych gminy, z samorządowych instytucji kultury, ze spółek z udziałem miasta mających oddziaływanie na życie gospodarcze Pionek. Posłużono się także sprawozdaniami oraz dokumentami będącymi w posiadaniu Urzędu, a także informacjami zamieszczonymi na stronach internetowych miasta.

Raport posłuży mieszkańcom Gminy Miasta Pionki do poszerzenia wiedzy na temat funkcjonowania lokalnego samorządu miejskiego. Zapoznanie się z niniejszym opracowaniem pozwoli Państwu na wieloaspektowe spojrzenie na złożony organizm, jakim jest miasto Pionki.

Raport o stanie gminy a wotum zaufania dla burmistrza

Na podstawie Raportu Rada Miasta będzie musiała podjąć decyzję o udzieleniu bądź nieudzieleniu wotum zaufania dla Burmistrza Miasta Pionki.

Pomiędzy raportem o stanie gminy, a podjęciem uchwały o wotum zaufania występuje ścisły związek. Wskazuje na to jednoznacznie treść przepisów ustawy o samorządzie gminnym. Ustawodawca wyraźnie określił, że rada rozpatruje raport o stanie gminy oraz podejmuje uchwałę w sprawie wotum zaufania „z tego tytułu”. Ponadto rozpoznanie raportu o stanie gminy zostało wprost powiązane z dwoma rodzajami uchwał, tj. z uchwałą w sprawie udzielenia, jak i nieudzielenia wotum zaufania. W ustawie o samorządzie gminnym zawarto bowiem zapis „[...] podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia wotum zaufania z tego tytułu [...]”. Z samorządowego doświadczenia wynika, że nie zawsze radni kierują się przesłankami wynikającymi wprost z ustawy i swój osąd przy wotum opierają na przesłankach niezwiązanych z danymi przedstawianymi w raportach.

Zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym „rada gminy rozpatruje raport [...] podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium burmistrzowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę (ust. 4 art. 28aa). W debacie nad raportem o stanie gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych (ust. 5). W debacie nad raportem mieszkańcy gminy mogą zabierać głos (ust. 6). Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15 chyba, że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby (ust. 8). Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem burmistrzowi wotum zaufania. Uchwałę tę rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wotum zaufania (ust. 9).

Pomiędzy raportem o stanie gminy, a podjęciem uchwały o wotum zaufania występuje ścisły związek. Wskazuje na to jednoznacznie przepis art. 18 ust. 2 pkt 4a ustawy o samorządzie gminnym, w którym ustawodawca wyraźnie określił, że rada rozpatruje raport o stanie gminy oraz podejmuje uchwałę w sprawie wotum zaufania na jego podstawie.

Ponadto wynika z nich, że rada gminy, realizując swoją kompetencję, nie działa w warunkach dowolności, ponieważ wotum zaufania jest powiązane z raportem o stanie gminy, a nadto dochowane muszą być przewidziane procedury. Jednakże na podstawie analizy odbytych sesji absolutoryjnych wynika, iż Rada Miasta Pionki podczas debaty nad wotum zaufania ignoruje przedstawiane raporty, kierując się w swej ocenie głównie sympatiami politycznymi. Raport o stanie gminy, to również dokument podsumowujący pracę tejże Rady jako organu uchwałodawczego i kontrolnego. Wystawiając negatywną ocenę organowi wykonawczemu, Rada ocenia również własne działania poprzez przyjęcie uchwały.

W tym miejscu wyjaśnić również trzeba, że przepisy ustawy o samorządzie gminnym, normujące zagadnienia związane z podejmowaniem uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania, nie formułują obowiązku uzasadnienia przez radę gminy tego rodzaju uchwały. Jednakże zarówno w orzecnictwie, jak i w doktrynie wskazuje się, że takie uzasadnienie powinno być sporządzane, ponieważ pełni ono określone cele. W doktrynie obowiązek uzasadnienia uchwały wprowadzany jest z ogólnej zasady ustrojowej związania organów administracji prawem, obowiązku odwołania się do prawa oraz z kompetencji sądów administracyjnych i organów nadzoru, które sprawując kontrolę muszą znać motywy, jakimi kierowała się rada gminy, a także zasady demokratycznego państwa prawnego i zasad szczegółowych, w tym zasady zaufania do organów państwowych.

1. ZARZĄDZANIE GMINĄ

1.1. Charakterystyka ustrojowa

O ustroju Gminy Miasta Pionki decyduje jej statut, który stanowi akt o charakterze lokalnym, należący do przepisów o szczególnej randze. Statut Gminy Miasta Pionki przyjęty został Uchwałą nr XLIX/296/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 roku w sprawie: uchwalenia Statutu Gminy Miasta Pionki. Wcześniej obowiązujący akt obowiązywał od 2011 roku i był przyjęty Uchwałą nr VI/64/2011 Rady Miasta Pionki z dnia 10.02.2011 r. w sprawie: uchwalenia Statutu Gminy Miasta Pionki z później wprowadzonymi zmianami. Ustawa z dnia 16 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych wprowadziła dość istotne zmiany do ustrojowych ustaw samorządowych, które należało uwzględnić w statutach gmin. Dotyczyło to przede wszystkim takich obszarów jak m.in. wydłużenie kadencji do 5 lat, konieczność powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, obowiązek przeprowadzania głosowań na posiedzeniach rad za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych oraz transmitowania i utrwalania obrad za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Ustawodawca doprecyzował również ilu najmniej radnych może tworzyć klub radnych, rozszerzył uprawnienia kontrolne radnych, dookreślił znaczenie i tryb udzielania odpowiedzi na interpelacje radnych przez burmistrza, wprowadził obowiązek rozpatrzenia przez radę raportu o stanie gminy oraz ustanowił ustawową obywatelską inicjatywę uchwałodawczą.

Z przepisu art.3 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wynika, że o ustroju gminy stanowi jej Statut. Skutkiem przyjęcia takiego rozwiązania jest wysnucie wniosku, że przepisy ustawy, regulujące zagadnienia ustroju gminy, wyznaczają jedynie granice regulacji statutowej, co oznacza, iż uregulowanie w statucie zagadnień ustrojowych gminy należy do zakresu jej autonomii statutowej. Swoboda ta jest, jednakże ograniczona, ze względu na fakt, że rada gminy nie może:

- uregulować szczegółowych kwestii ustrojowych odmiennie niż czynią to przepisy ustawy,
- powtarzać w statucie rozwiązań ustrojowych przyjętych w przepisach ustawowych.

Rada gminy jest ponadto zobowiązana uregulować w statucie tylko te zagadnienia ustrojowe, do których uregulowania w drodze statutu została upoważniona w sposób wyraźny przez przepis ustawy. Statut gminy, wraz z innymi aktami o charakterze powszechnie obowiązującym, stanowi podstawę funkcjonowania gminy, jej organizacji i działania ustawowo określonych organów.

Gmina Miasta Pionki jest jednostką samorządową, powołaną do organizowania życia publicznego na swoim terytorium. Posiada osobowość prawną, zadania publiczne wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, a jej samorządność podlega ochronie sądowej.

Celem działania Gminy Miasta Pionki jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, tworzenia warunków racjonalnego i harmonijnego rozwoju gminy oraz warunków dla pełnego uczestnictwa obywateli w życiu wspólnoty.

Mieszkańcy Gminy Miasta Pionki tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową, podejmującą rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym – poprzez wybory i referenda lub za pośrednictwem organów:

- Burmistrza Miasta Pionki – organu wykonawczego,
- Rady Miasta Pionki – organu stanowiącego i kontrolnego.

1.2. Burmistrz, Zastępca Burmistrza, Skarbnik i Sekretarz

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz Miasta Pionki. Burmistrz wykonuje uchwały Rady Miasta Pionki i zadania gminy określone przepisami prawa, a także kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Koordynuje także przygotowanie i realizację planów, programów rozwoju gminy oraz realizację inwestycji. Swoje zadania wykonuje za pośrednictwem Urzędu Miasta oraz podległych jednostek organizacyjnych. Jest zwierzchnikiem służbowym wobec pracowników urzędu, a także dyrektorów i kierowników jednostek organizacyjnych.

Burmistrz w drodze zarządzenia powołuje oraz odwołuje swojego Zastępcę. Skarbnik (główny księgowy budżetu gminy) powoływany jest i odwoływany w drodze uchwały Rady Miasta na wniosek Burmistrza. Sekretarzowi Miasta powierzone zostały obowiązki na zastępstwo.

Władze Miasta:

- Burmistrz Miasta Pionki – Robert Kowalczyk
- Zastępca Burmistrza – Kamila Kaczorowska
- Skarbnik Miasta – Beata Pietrus
- Sekretarz Miasta – Barbara Siek /zastępstwo/

1.3. Rada Miasta Pionki

Rada Miasta Pionki stanowi reprezentację zbiorowych interesów wspólnoty samorządowej mieszkańców. Jest organem stanowiącym i kontrolnym w zakresie spraw lokalnych z zastrzeżeniem przypadków przewidzianych prawem. Rada podejmuje uchwały w zakresie swojej działalności oraz kontroluje działalność Burmistrza, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy. W celu sprawnego wykonywania zadań Rada powołała komisje, które są pomocniczymi organami wewnętrznymi Rady i mają charakter opiniotwórczy – doradczy.

Skład Rady Miasta (VIII kadencja od dnia 19 listopada 2018 r.) stan na 31.12.2022 r.:

1. Maślanek Wojciech – Przewodniczący Rady Miasta
2. Łyżwa Tomasz – Wiceprzewodniczący Rady Miasta
3. Pacan Stanisław – Wiceprzewodniczący Rady Miasta
4. Abramowicz Paweł – Przewodniczący komisji skarg, wniosków i petycji
5. Belowski Zbigniew
6. Bińkowski Krzysztof – Zastępca przewodniczącego komisji skarg, wniosków i petycji
7. Grzywacz Wioletta – Przewodnicząca komisji gospodarki gminy i infrastruktury
8. Jaroszek Dawid – Zastępca Przewodniczącej komisji gospodarki gminy i infrastruktury
9. Kobylas Paweł
10. Nowak Piotr – Przewodniczący komisji budżetowej i finansów oraz komisji statutowej
11. Panufnik Kamil – Przewodniczący komisji kultury, oświaty, sportu i turystyki
12. Szałabaj Włodzimierz
13. Wąsik Grzegorz – Przewodniczący komisji rewizyjnej

14. Wierzycka Anna – Zastępca Przewodniczącej komisji zdrowia, pomocy społecznej, bezpieczeństwa i ochrony środowiska
15. Wydmuch Iwona – Przewodnicząca komisji zdrowia, pomocy społecznej, bezpieczeństwa i ochrony środowiska

Rada Miasta Pionki w 2022 roku zebrała się na **13** posiedzeniach (sesjach) i podjęła łącznie **64** uchwały stanowiące akty prawa miejscowego bądź inne wskazane w ustawie. Ponadto odbyło się **40** posiedzeń komisji stałych i komisji doraźnej:

- Komisja rewizyjna – 10,
- Komisja skarg, wniosków i petycji – 2,
- Komisja budżetowa i finansów – 10,
- Komisja gospodarki gminy i infrastruktury – 10,
- Komisja kultury, oświaty, sportu i turystyki – 3,
- Komisja zdrowia, pomocy społecznej, bezpieczeństwa i ochrony środowiska – 4,
- Komisja statutowa – 1 (prace komisji zostały zakończone wraz z przygotowaniem projektu Statutu Gminy Miasta Pionki).

Podczas posiedzeń komisji radni omawiali bieżące sprawy miasta oraz przygotowane projekty uchwał, które następnie były procedowane podczas sesji Rady Miasta, a te w trakcie roku 2022 odbywały się głównie z trybie nadzwyczajnym, zgodnie z decyzjami Przewodniczącego Rady Miasta, jako osoby odpowiedzialnej za współpracę z radnymi Rady Miasta. Również zgodnie z decyzją Przewodniczącego radni miejscy nie odbywali zwyczajowych dyżurów w Urzędzie Miasta, podczas których mieszkańcy zwracają się ze swoimi problemami. Dyżury radnych zostały zawieszone do odwołania na początku pandemii COVID-19 i stan ten utrzymywał się do dnia sporządzenia niniejszego dokumentu.

Mieszkańcy mają możliwość śledzenia obrad Rady Miasta Pionki on-line za pośrednictwem Telewizji Lokalnej Kurier Pionkowski oraz portali informacyjnych: do marca 2022 r. – Posiedzenia, od kwietnia 2022 r. – sesja. Tam też znajdują się imienne głosowania radnych wraz z treściami projektów uchwał. Informacje z posiedzeń sesji oraz komisji Rady Miasta Pionki można śledzić na stronie Urzędu Miasta Pionki oraz w samorządowych i prywatnych mediach lokalnych, zarejestrowanych w Sądzie Okręgowym, które od wielu lat informują mieszkańców o różnych wydarzeniach związanych z miastem Pionki. Posiedzenia Rady Miasta: sesje i komisje są archiwizowane na potrzeby Urzędu Miasta Pionki.

Z posiedzeń komisji sporządzane są protokoły wraz z omawianymi i upublicznianymi materiałami, które stanowić powinny dokument jawny. Niestety część przewodniczących komisji stałych nie wywiązuje się z obowiązku terminowego przygotowania rzetelnych dokumentów bądź nie przygotowuje ich w ogóle, co stanowi naruszenie jawności prac Rady Miasta. Notoryczne występują przypadki braku informowania wszystkich radnych o dokumentach adresowanych do Rady jako jednego z organów władzy samorządowej. Brak jest także właściwego i terminowego rozpatrywania pism wpływających od mieszkańców miasta, w tym także skarg i petycji – niektóre rozpatrywane są przez kilka miesięcy, bez uprzedniego poinformowania strony wnoszącej o ewentualnych powodach i konieczności przesunięcia terminów jakie określa Kodeks Postępowania Administracyjnego.

Dla lepszego rozwoju miasta, władza wykonawcza i uchwałodawcza, winny ze sobą ściśle współpracować, bo tylko tak można osiągnąć konsensus i wspólnie działać na rzecz mieszkańców. Jednak niemalże od początku trwania VIII kadencji pomiędzy organami toczy się

nieustający konflikt, który bardzo wyraźnie odciska swoje piętno na różnego rodzaju działaniach. Wiele pomysłów, także dotyczących inwestycji, o które wnoszą mieszkańcy miasta, jest torpedowanych przez grupę radnych. Zadaniem Rady Miasta jest kontrola, a nie blokowanie rozwoju miasta, które w wyniku przemian ustrojowych wiele straciło. Brak porozumienia między Burmistrzem a Radą Miasta prowadzi do licznych konfliktów, podziałów, braku wypracowania skutecznych rozwiązań, ale przede wszystkim brakiem opracowania kierunków działań na przyszłość. Władze miasta wybierane w demokratycznych wyborach mają przede wszystkim służyć mieszkańcom i miastu, a nie zwalczać siebie nawzajem, prowadząc polityczne rozgrywki.

Na posiedzeniach komisji, podczas których omawiane są różnorakie problemy, Rada Miasta i Burmistrz winni są wypracować takie rozwiązania, które jak najlepiej przyczynią się do rozwoju miasta i doprowadzą do skutecznego zahamowania wyludniania się, zachęcą nowych przedsiębiorców do inwestowania w mieście Pionki, a młodych ludzi zmobilizują do powrotu po studiach w rodzinne strony. Trwające nieustannie dyskursy i próby blokowania nowatorskich rozwiązań proponowanych przez Burmistrza, stają się przyczynkiem do tego, iż inwestorzy niekoniecznie wybierają miasto Pionki jako miejsce wykonywania działalności. Denuncjowane kontrole różnych instytucji sprawiają, iż przedsiębiorcy współpracujący z miastem nie chcą kontynuować działań. Ogłaszane przetargi nie cieszą się zainteresowaniem nawet wśród firm z odległych części kraju. Eskalacja wewnętrznych konfliktów między władzą wykonawczą, a uchwałodawczą doprowadza do istotnych strat nie tylko miasta jako miejsca, ale również jako wspólnoty samorządowej. Efekty takich działań będą odczuwalne w kolejnych latach głównie poprzez zmniejszenie przedsięwzięć istotnych dla mieszkańców. Również brak sugerowanych wpływów do budżetu, odrzuconych przez Radę Miasta, mocno odczuwalny będzie w życiu codziennym miasta na przestrzeni najbliższych lat.

1.3.1. Wykonywanie uchwał Rady Miasta Pionki

Wypełniając dyspozycję z art. 28aa §2 Ustawy o samorządzie gminnym Raport o stanie miasta, o którym mowa w w/w przepisie, składa się z podsumowania działalności Burmistrza Miasta Pionki w roku poprzednim, w szczególności z realizacji uchwał Rady Miasta.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej i Dzienniku Urzędowym Wojewody Mazowieckiego, które stanowią akt prawa miejscowego bądź inne wskazane w ustawie.

Uchwały podjęte są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela:

Lp.	Uchwała (numer/data podjęcia/przedmiot)	Informacja o wykonaniu
1.	Uchwała Nr XLIX/289/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok	Wykonana
2.	Uchwała Nr XLIX/290/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022 - 2036	Wykonana
3.	Uchwała Nr XLIX/291/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 rok w sprawie: przystąpienia do Stowarzyszenia „Dziedzictwo i Rozwój” w Zwoleniu	Wykonana
4.	Uchwała Nr XLIX/292/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miasta Pionki na lata 2022 - 2024	Wykonana
5.	Uchwała Nr XLIX/293/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie: nadania nazw ulic dla dróg stanowiących drogi wewnętrzne położonych po byłych Zakładach Tworzyw Sztucznych „Pronit” S.A. w mieście Pionki oraz zmiany przebiegu ulic: Węglowej i Przemysłowej	Wykonana
6.	Uchwała Nr XLIX/294/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie: uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki	Wykonana
7.	Uchwała Nr XLIX/295/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie: ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Miasta Pionki uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach gaśniczych, szkoleniach i ćwiczeniach oraz zabezpieczenia imprez i uroczystości	Wykonana
9.	Uchwała Nr XLIX/296/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie: Statut Gminy Miasta Pionki	Wykonana

10.	Uchwała Nr XLIX/297/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie: zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej na rok 2022	Wykonana
11.	Uchwała Nr L/298/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok	Wykonana
12.	Uchwała Nr L/299/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022 - 2036	Wykonana
13.	Uchwała Nr L/300/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie: uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Pionki na lata 2022 – 2023	Wykonana
14.	Uchwała Nr L/301/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie: sprostowania oczywistej pomyłki pisarskiej w Uchwale Nr XLIX/292/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do Stowarzyszenia „Dziedzictwo i Rozwój” w Zwoleniu	Wykonana
15.	Uchwała Nr LI/302/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie: określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Pionki w roku 2022	Wykonana
16.	Uchwała Nr LI/303/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok	Wykonana
17.	Uchwała Nr LI/304/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie: wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Miasta Pionki do porozumienia międzygminnego dotyczącego opracowania dokumentu pn. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gmin Obszaru Funkcjonalnego Radomia 2030+”	Wykonana
18.	Uchwała Nr LII/305/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 9 maja 2022 roku w sprawie: wyrażenia zgody na utworzenie kąpieliska oraz określenia sezonu kąpielowego dla kąpieliska na terenie Gminy Miasta Pionki w 2022 roku	Wykonana
19.	Uchwała Nr LII/306/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 9 maja 2022 roku w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok	Wykonana
20.	Uchwała Nr LII/307/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 9 maja 2022 roku w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022 - 2036	Wykonana
21.	Uchwała Nr LII/308/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 9 maja 2022 r. w sprawie: zaciągnięcia kredytu na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	Wykonana
22.	Uchwała Nr LIII/309/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie: określenia średniej ceny jednostek paliwa w Gminie Miasta Pionki, w roku szkolnym 2022/2023	Wykonana
23.	Uchwała Nr LIII/310/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie: zasad przyznawania Stypendium Burmistrza Miasta Pionki za osiągnięte wyniki w zakresie obowiązków zajęć edukacyjnych i inne wysokie osiągnięcia w dyscyplinach wiedzy, uczniów szkół podstawowych pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Pionki bez względu na miejsce zamieszkania	Wykonana
24.	Uchwała Rady Miasta Pionki Nr LIII/311/2022 z dnia 2 czerwca 2022 w sprawie: określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji celowych stowarzyszeniom ogrodowym prowadzącym rodzinne ogrody działkowe na obszarze Gminy Miasta Pionki, sposobu rozliczenia tych dotacji oraz sposobu kontroli wykonywania zadań	Wykonana
25.	Uchwała Nr LIII/312/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie: zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	Wykonana
26.	Uchwała Nr LIII/313/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok	Wykonana
27.	Uchwała Nr LIV/314/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: udzielenia wotum zaufania dla Burmistrza Miasta Pionki za rok 2021	Wykonana
28.	Uchwała Nr LIV/315/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania Burmistrza Miasta Pionki z wykonania budżetu za 2021 rok i sprawozdania finansowego	Wykonana
29.	Uchwała Nr LIV/316/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie: udzielenia absolutorium dla Burmistrza Miasta Pionki z tytułu wykonania budżetu za 2021 rok	Wykonana
30.	Uchwała Nr LIV/317/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie: nadania nazwy ulicy stanowiącej drogę wewnętrzną położonej w północnej części miasta Pionki	Wykonana
31.	Uchwała Nr LIV/318/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie: nadania nazwy ulicy położonej na terenie miasta Pionki	Wykonana
32.	Uchwała Nr LIV/319/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie: nabycia własności nieruchomości w drodze komunalizacji	Wykonana
33.	Uchwała Nr LIV/320/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: sprzedaży w trybie bezprzetargowym niezabudowanej nieruchomości stanowiącej dz. nr 1220/19 o pow. 0,0067ha i dz. nr 1234/17 o pow. 0,0003ha położonej w Pionkach przy ul. Stanisława Staszica i ul. Mikołaja Kopernika z przeznaczeniem na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	Wykonana
34.	Uchwała Nr LIV/321/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Miasta Pionki Nr VI/63/2011 z dnia 10 lutego 2011 r.	Wykonana
35.	Uchwała Nr LIV/322/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok	Wykonana
36.	Uchwała Nr LIV/323/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie: przyjęcia Oceny Zasobów Pomocy Społecznej w Gminie Miasta Pionki za rok 2021	Wykonana
37.	Uchwała Nr LIV/324/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki	Wykonana
38.	Uchwała Nr LIV/325/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022-2023	Wykonana
39.	Uchwała Nr LV/326/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 24 sierpnia 2022 roku w sprawie: zmiany uchwały budżetowej na 2022 rok	Wykonana
40.	Uchwała Nr LV/327/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 24 sierpnia 2022 r. w sprawie: zmiany uchwały Nr LVII/278//2017 Rady Miasta Pionki z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli pełniących funkcje kierownicze oraz nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, zatrudnionych w szkołach i przedszkolach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasta Pionki	Wykonana
41.	Uchwała Nr LVI/328/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 20 września 2022 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022 - 2036	Wykonana
42.	Uchwała Nr LVI/329/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 20 września 2022 r. w sprawie: zmiany Uchwały Nr XXXI/193/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 13 września 2016 r. w sprawie ustalenia Regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Miasta Pionki	Wykonana

43.	Uchwała Nr LVII/330/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 26 września 2022 r. w sprawie: udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Radomskiego	Niewykonana (unieważniona decyzją Wojewody Mazowieckiego)
44.	Uchwała Nr LVIII/331/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 3 października 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok	Wykonana
45.	Uchwała Nr LVIII/332/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 3 października 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok	Wykonana
46.	Uchwała Nr LIX/333/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 17 października 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej	Wykonana
47.	Uchwała Nr LIX/334/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 17 października 2022 r. w sprawie: powołania Komisji Inwentaryzacyjnej do przeprowadzenia inwentaryzacji mienia, stanowiącego własność Skarbu Państwa i podlegające komunalizacji na terenie Miasta Pionki	Wykonana
48.	Uchwała Nr LIX/335/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 17 października 2022 roku w sprawie: sprzedaży w drodze przetargu niezabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę numer 79/26 o powierzchni 0.3260 ha położonej w Pionkach przy ul. Aleja Królewska z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	W trakcie realizacji
49.	Uchwała Nr LIX/336/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 17 października 2022 r. w sprawie: sprzedaży w trybie bezprzetargowym niezabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę numer 1132/4 ha położonej w Pionkach przy ul. Targowej z przeznaczeniem na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	W trakcie realizacji
50.	Uchwała Nr LIX/337/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 17 października 2022 r. w sprawie: Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Pionki	Wykonana
51.	Uchwała Nr LIX/338/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 17 października 2022 r. w sprawie: określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Miasta Pionki i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Wykonana
52.	Uchwała Nr LIX/339/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 17 października 2022 r. w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów mieszkalnictwa i usług	W trakcie realizacji
53.	Uchwała Nr LIX/340/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 17 października 2022 roku w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy za okres 10 lat z dotychczasowym użytkownikiem części nieruchomości gruntowej o powierzchni 48m2 pod pawilonem handlowo – usługowym, oznaczonej jako część działki ewidencyjnej nr 87/42 w Pionkach przy ul. Aleje Lipowe 12 dla której prowadzona jest księga wieczysta nr RA22/00000610/6	Wykonana
54.	Uchwała Nr LX/341/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych gminy nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Wykonana
55.	Uchwała Nr LX/342/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok	Wykonana
56.	Uchwała NR LX/343/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 listopada 2022 w sprawie: przyjęcia Rocznej Programu Współpracy Gminy Miasta Pionki z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2023 rok	Wykonana
57.	Uchwała NR LX/344/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: ustalenia wysokości stawki za 1 km przebiegu pojazdu w związku z ponoszonymi kosztami przez rodziców (opiekunów) z tytułu dowozu dzieci, młodzieży i uczniów z niepełnosprawnościami do przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych	Wykonana
58.	Uchwała NR LXI/345/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 28 grudnia 2022 roku w sprawie: Uchwała Budżetowa na rok 2023 Gminy Miasta Pionki z dnia 28 grudnia 2022	Wykonana
59.	Uchwała Nr LXI/346/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 28 grudnia 2022 roku w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023 - 2036	Wykonana
60.	Uchwała Nr LXI/347/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie: skargi w zakresie dotyczącym działalności Dyrektora Przedszkola nr 3	Wykonana
61.	Uchwała Nr LXI/348/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 28 grudnia 2022 roku w sprawie: petycji złożonej przez mieszkańców ul. Alei Lipowych oraz ul. H. Sienkiewicza w Pionkach	Wykonana
62.	Uchwała Nr LXI/349/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 28 grudnia 2022 roku w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 r.	Wykonana
63.	Uchwała Nr LXI/350/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022 - 2036	Wykonana
64.	Uchwała Nr LXI/351/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie: zmiany Uchwały nr LIII/311/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji docelowych stowarzyszeniom ogrodowym prowadzącym rodzinne ogrody działkowe w obszarze Gminy Miasta Pionki, sposobu rozliczenia tych dotacji oraz sposobu kontroli wykonywanych zadań	W trakcie realizacji

1.3.2. Interpelacje radnych

W roku 2022 radni Rady Miasta Pionki złożyli **13** interpelacji. Część z nich nie nosiła znamion interpelacji, lecz zapytania, na które odpowiedzi mógł udzielić kierownik wydziału merytorycznego podczas posiedzenia komisji.

Ustawodawca zastrzegł, iż interpelacja powinna dotyczyć spraw o istotnym znaczeniu dla gminy i zawierać krótkie przedstawienie stanu faktycznego, będącego przedmiotem interpelacji oraz wynikającego z niej pytania. Natomiast zgodnie z wolą ustawodawcy zapytania radnych powinny dotyczyć aktualnych problemów gminy, a także uzyskania informacji o konkretnym stanie faktycznym danego zagadnienia, a nie nosić znamion zestawień i sprawozdań za kilka miesięcy, a nawet lat. Podstawowym zadaniem radnego jako członka stanowiąco-kontrolnego organu kolegiального jest brać czynny udział w procesie uchwałodawczym i kontrolnym. Uprawnienie do

składania interpelacji i zapytań winno być stosowane przez radnych jako środek szczególny i wyjątkowy.

Wszystkie interpelacje składane przez radnych oraz udzielane nań odpowiedzi zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej.

1.4. Urząd Miasta Pionki

Urząd Miasta jest narzędziem, przy pomocy którego organ wykonawczy – Burmistrz Miasta Pionki – wykonuje swoje zadania. Jest jednostką budżetową powołaną do wykonywania zadań publicznych o znaczeniu lokalnym realizując zadania własne, wynikające z ustaw i uchwał rady, zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz przyjęte na podstawie porozumień zawartych z organizacjami administracji rządowej lub jednostkami samorządu terytorialnego.

Terytorialny zasięg działania Urzędu jest tożsamy z terytorium Gminy Miasta Pionki. Urząd jest jednostką organizacyjną działającą w formie jednostki budżetowej i służy społeczności lokalnej poprzez zaspokajanie jej potrzeb, kierując się dobrem wspólnoty samorządowej i szacunkiem dla praw jednostki.

Pracownicy zatrudnieni w Urzędzie wykonują powierzone im obowiązki i zadania działając na podstawie i w granicach prawa oraz zobowiązani są do ścisłego jego przestrzegania. Zadaniem Urzędu Miasta Pionki jest pełnienie służby publicznej oraz merytoryczna obsługa mieszkańców. W interesie mieszkańców Miasta Pionki, Urząd współpracuje z lokalnymi organizacjami społecznymi i gospodarczymi. Kierownikiem Urzędu i zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych i samorządowych instytucji kultury jest Burmistrz. Dokonuje on wszelkich czynności w sprawach z zakresu prawa pracy – chyba, że przepis szczególny stanowi inaczej.

Struktura zatrudnienia w Urzędzie Miasta Pionki – stan na dzień 31 grudnia 2022 r.:

Lp.	Rodzaj stanowiska	Liczba osób zatrudnionych
1.	Burmistrz Miasta, Zastępca Burmistrza Miasta	2
2.	Kierownicze stanowisko urzędnicze	15
3.	Stanowisko urzędnicze	49
4.	Stanowisko pomocnicze i obsługi	33

Liczba etatów zmniejszyła się o 2 w porównaniu z rokiem 2021.

Ponadto, w ramach współpracy z Rejonowym Urzędem Pracy w Radomiu w 2022 roku Urząd Miasta Pionki realizował umowę o organizowanie robót publicznych dla 5 osób bezrobotnych.

Jednym z aktów publicznoprawnych wydawanych przez Burmistrza Miasta są zarządzenia. W formie zarządzenia Burmistrz określa sprawy dotyczące organizacji i funkcjonowania urzędu oraz gminnych jednostek organizacyjnych, a także inne sprawy z zakresu tzw. kierownictwa wewnętrznego. Forma ta wynika z uprawnień Burmistrza jako kierownika urzędu, wykonującego uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Ponadto w formie zarządzenia, Burmistrz określa sprawy dotyczące realizacji zadań gminy. Zarządzenia mają charakter przepisów prawa miejscowego. Opracowanie projektów zarządzeń należy do właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta (wydziału, referatu, samodzielnego stanowiska) oraz kierowników gminnych jednostek

organizacyjnych, w których zakresie działania znajduje się problematyka podlegająca regulacji w formie zarządzenia Burmistrza.

W roku 2022 w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia, Burmistrz Miasta Pionki Robert Kowalczyk, wydał 158 zarządzeń. Zgodnie z przyjętą praktyką treść zarządzeń organu wykonawczego udostępniana jest publicznie w dostępnym zbiorze aktów prawa miejscowego, prowadzonym na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Pionki w zakładce Prawo lokalne/Zarządzenia.

1.5. Sprawy obywatelskie

W 2022 roku do Urzędu Miasta Pionki wpłynęło **49** wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Dotyczyły one działalności następujących wydziałów:

- Sekretarz Miasta Pionki – 11
- Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich – 4
- Wydział Rachunkowości Budżetowej – 1
- Wydział Usług Wspólnych – 1
- Wydział Gospodarowania Mieniem Gminy – 5
- Wydział Komunalny i Ochrony Środowiska – 7
- Wydział Rozwoju i Inwestycji – 9
- Wydział Edukacji – 1
- Wydział Porządku, Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego – 1
- Informatyk – 4
- Eko Pionki sp. z o. o. – 2
- PWKC – 1
- MOPS – 1
- POSIR – 1

1.6. Zarządzanie informacją

Gmina Miasta Pionki prowadzi politykę informacyjną w oparciu o najnowsze rozwiązania teleinformatyczne z uwzględnieniem przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej. Rozwiązania teleinformatyczne usprawniają komunikację z mieszkańcami i pozwalają na przekazywanie najistotniejszych informacji z życia miasta, jak również komunikaty o utrudnieniach w funkcjonowaniu spowodowanych warunkami pogodowymi, awariami itp.

Miejskie serwisy informacyjne:

- miejski portal informacyjny pionki.pl jest nadrzędną platformą informacyjną dla społeczności lokalnej. Przedstawiane są tu wydarzenia i działania podejmowane przez miasto Pionki, komunikaty i ogłoszenia dla mieszkańców,
- gazeta samorządowa „Nad Zagożdżonką”, której głównym celem jest promocja gminy oraz informowanie o bieżących wydarzeniach. Gazeta wydawana jest w wersji elektronicznej i papierowej,
- Telewizja Lokalna „Kurier Pionkowski”, której celem jest informowanie o aktualnych wydarzeniach, bieżące komunikaty związane z miastem,

- Biuletyn Informacji Publicznej bip.pionki.pl prowadzony zgodnie z wymaganiami prawnymi, gdzie publikowane są dokumenty związane z działalnością samorządu,
- portale społecznościowe: Facebook i YouTube – głównym celem jest promocja gminy, informowanie o bieżących wydarzeniach oraz dialog z mieszkańcem,
- strony internetowe jednostek podległych, na których zamieszczane są informacje bieżące z funkcjonowania placówek, jak również ogłoszenia dla mieszkańców.

1.7. Zarządzanie kryzysowe

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie Gminy jest Burmistrz Miasta Pionki. Do zadań Burmistrza w sprawach zarządzania kryzysowego należy:

1. kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy,
2. realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego,
3. realizacja zaleceń do gminnego planu zarządzania kryzysowego,
4. opracowanie i przedłożenie staroście do zatwierdzenia Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego,
5. zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego,
6. wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania gminy,
7. zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym,
8. współdziałanie z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie przeciwdziałania, zapobiegania i usuwania skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym,
9. organizacja i realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

W myśl ustawy o zarządzaniu kryzysowym, wymienione wyżej zadania Burmistrz wykonuje przy pomocy komórki właściwej do spraw zarządzania kryzysowego.

Organem pomocniczym Burmistrza Miasta Pionki w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest Zespół/Drużyna Zarządzania Kryzysowego. Jest on powoływany przez Burmistrza, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy.

Zespół ten wykonuje na obszarze gminy następujące zadania:

- dokonuje oceny występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń,
- przygotowuje propozycje działań i przedstawia Burmistrzowi wnioski dotyczące wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w Planie Zarządzania Kryzysowego,
- przekazuje do wiadomości publicznej informacje związane z zagrożeniami,
- opiniuje Plan Zarządzania Kryzysowego.

W skład zespołu, którego pracami kieruje Burmistrz, wchodzi osoby powołane spośród:

- osób zatrudnionych w urzędzie gminy, gminnych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach pomocniczych,
- pracowników zespółonych służb, inspekcji i straży, skierowanych przez przełożonych do wykonywania zadań w tym zespole na wniosek Burmistrza,
- przedstawicieli społecznych organizacji ratowniczych oraz inne osoby zaproszone przez Burmistrza, a także eksperci.

Burmistrz Miasta Pionki ma obowiązek zapewnienia realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego na obszarze Gminy Miasta Pionki, takich jak:

- całodobowe alarmowanie członków Zespołu Zarządzania Kryzysowego, a w sytuacjach kryzysowych zapewnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji oraz dokumentowania prowadzonych czynności,
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej,
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności,
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska,
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne,
- realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

Ustawa narzuca obowiązek podjęcia działań w zakresie zarządzania kryzysowego na ten organ właściwy w sprawach zarządzania kryzysowego, który pierwszy otrzymał informację o wystąpieniu zagrożenia. Organ ten niezwłocznie informuje o zaistniałym zdarzeniu organy odpowiednio wyższego i niższego szczebla, przedstawiając jednocześnie swoją ocenę sytuacji oraz informację o zamierzonych działaniach.

Ustawa wprowadza obowiązek opracowania planu zarządzania kryzysowego na poziomie krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym.

Finansowanie wykonywania zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego na poziomie gminnym planuje się w ramach budżetu gminy na dany rok budżetowy. Na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z budżetu państwa dotacje celowe. W budżecie jednostki samorządu terytorialnego musi być utworzona rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości do 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Na dofinansowanie zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać także dotacje celowe z budżetu państwa.

Wydział Porządku, Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego w roku 2022 prowadził działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców i osób przebywających na terenie miasta.

W związku działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w mieście przygotowano 100 miejsc noclegowych w oparciu o zaplecze sportowe: hala sportowa Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Pionkach przy ul. Targowa 9 dla uchodźców wojennych z terenu Ukrainy. Miejsca pozostawały w dyspozycji Wojewody Mazowieckiego. Ponadto 50 łóżek z kompletem pościeli dostępnych w magazynie OC do dyspozycji Starosty Radomskiego.

Na bieżąco rozpatrywane były wnioski mieszkańców Miasta Pionki o świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy. Rozpatrzono 220 wniosków na 901 obywateli Ukrainy na łączną sumę 1.138.720 zł. Osoby te zamieszkiwały, zarówno u osób prywatnych, jak i lokalach firm i na terenach instytucji. Ponad 100 dzieci ukraińskich uczęszczało do szkół w mieście Pionki.

W dniach 1-3 czerwca 2022 roku przeprowadzono Kwalifikacje Wojskowe dla rocznika podstawowego 2003 i starsze zaległe. Łącznie stawiło się 68 osób przed Powiatową Komisją Lekarską nr 1 w Radomiu, gdzie nadano im kategorie poborowe.

Przygotowano sieć dystrybucji Jodku Potasu w oparciu o wszystkie placówki służby zdrowia dla mieszkańców Miasta Pionki w przypadku wystąpienia zagrożenia radiologicznego.

Na przestrzeni całego roku prowadzone intensywne działania w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 przed kolejną falą zakażeń.

Na bieżąco wydawane były materiały ochronne i dezynfekcyjne na potrzeby pracowników urzędu miejskiego, jak i dla podległych instytucji. Przeprowadzono dwukrotnie akcje rozdawania maseczek dla mieszkańców Miasta Pionki oraz pozyskano środki ochrony indywidualnej z Agencji Rezerw Materiałowych dla przychodni na terenie Miasta Pionki w ilości 180 tys. sztuk maseczek chirurgicznych na zabezpieczenia pracowników medycznych. Dodatkowo ponad 20 tys. masek FFP-2 znajduje się w magazynie Urzędu Miasta.

W ramach Programu UE zrealizowano Projekt techniczny na „Zakup, instalację i modernizację systemu ostrzegania i alarmowania” na obiektach Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 przy ul. Niepodległości 3 oraz Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ul. Jana Kochanowskiego 12, co pozwoli dotrzeć z sygnałem do wszystkich mieszkańców miasta.

OSP Pionki otrzymało wsparcie w wysokości 600.000 zł od Komendanta Głównego PSP oraz 100.000 zł z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach zadania OSP-2022 na zakup nowego Ciężkiego Samochodu Ratowniczo Gaśniczego na podwoziu SCANIA, który zrealizowano w listopadzie 2022 roku za łączną sumę 1.300.000 zł, z czego 500.000 zł pochodziło ze środków własnych Gminy Miasta Pionki.

Pozyskano pomoc finansową do remontu bram i garażu w budynku OSP Pionki w wysokości 20.000 zł ze środków Województwa Mazowieckiego. Ponadto OSP Pionki otrzymało dotacje w wysokości 50.000 zł z KG PSP. W miesiącu sierpniu i wrześniu wykonany został remont pomieszczeń garażowych z dotacji przyznanych w ramach KSRG i Województwa Mazowieckiego w ramach zadania OSP-2022. Z pieniędzy Gminy Miasta Pionki wykonano podjazd do budynku OSP Pionki za sumę 40.000 zł.

Ochotnicza Straż Pożarna w Pionkach brała udział w działaniach ratowniczo – gaśniczych z czego: w 16 pożarach, 24 miejscowych zagrożeniach, 14 razy zabezpieczała teren Miasta Pionki podczas działań JRG PSP Nr 4 oraz 60 razy w pracach gospodarczych zleconych przez UM Pionki.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1. Ogólna charakterystyka miasta

Pionki są miastem powstałym w okresie międzywojennym w wyniku realizacji programu Centralnego Okręgu Przemysłowego i nieprzypadkowo zwane są kolebką polskiego przemysłu zbrojeniowego i chemicznego. W 1921 roku podjęto decyzję o budowie Wytwórni Prochu i Materiałów Kruszących. Wytwórnię zlokalizowano w centrum Puszczy Kozienickiej. W latach 1936 -1939 Państwowa Wytwórnia Prochu i Materiałów Kruszących w Pionkach była jednym z największych w Europie producentów materiałów wybuchowych.

W 1939 r. zakład został zbombardowany, a po zakończeniu II wojny światowej odbudowany i wznowiono produkcję. Dzięki temu przez następne 45 lat zaliczał się do największych producentów branży chemicznej w Polsce. W latach 1950 – 1970 pracowało w nim od 5 do 10 tysięcy osób. Produkowano płyty długogrające, tworzywa, kleje, materiały wybuchowe i amunicję.

Na mocy rozporządzenia prezesa Rady Ministrów z 7 października 1954 roku Pionki uzyskały w dniu 13 listopada 1954 roku prawa miejskie.

Pionki są miastem przemysłowym, w którym dominującą rolę odegrał przemysł chemiczny. Zakład Tworzyw Sztucznych „Pronit”, który powstał na bazie Państwowej Wytwórni Prochu i Materiałów Kruszących, był głównym pracodawcą przez dziesięciolecia nie tylko dla mieszkańców miasta, ale też gmin sąsiednich. Upadek państwowych zakładów przemysłowych spowodował dostępność dużej strefy obszarów inwestycyjnych dla przemysłu oraz wzrost znaczenia prywatnego sektora gospodarczego.

Miasto dysponuje rozwiniętą infrastrukturą techniczną, posiada dobrze rozwiniętą sieć telefonii stacjonarnej i bezprzewodowej, jest w pełni zgazyfikowane, bardzo duży odsetek mieszkańców korzysta ze zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę i kanalizację oraz sieci ciepłowniczej. Miasto jest również właścicielem nowoczesnej oczyszczalni ścieków, która zapewnia oczyszczanie ścieków komunalnych i przemysłowych.

Miasto dysponuje wysokim potencjałem zarówno gospodarczym, jak i ludzkim, a dzięki staraniom władz, Pionki stały się jednym z atrakcyjniejszych do inwestowania miejsc w województwie.

2.2. Baza turystyczna

Z uwagi na malownicze położenie na skraju Puszczy Kozienickiej, Pionki są naturalną bazą turystyczno-wypoczynkową. Walory przyrodnicze terenu stwarzają m.in. możliwość rozwoju specjalistycznych form turystyki: organizowania zielonych szkół, obozów badawczych dla dzieci i młodzieży czy obozów treningowych dla sportowców. Ścieżki przyrodnicze oraz szlaki turystyczne, to idealna propozycja dla wycieczek zorganizowanych, ale także indywidualnych wędrówek. Położenie miasta przy Puszczy Kozienickiej umożliwiło wytyczenie szlaków leśnej turystyki pieszej i rowerowej. Są 2 szlaki turystyki pieszej: żółty 24 km przez Puszcę, zielony Pionki-Radom oraz jedna ścieżka dydaktyczno- przyrodnicza w rezerwacie Pionki. Na specjalne podkreślenie urody krajobrazu puszczańskiego zasługują ciekі wodne, spośród których najpiękniejsza jest pradolina rzeki Zagożdżonki w okolicach Pionek. Położenie miasta w bezpośrednim sąsiedztwie jednego z największych kompleksów leśnych w Polsce środkowej ma także ogromne walory klimatyczne. W rezerwacie Pionki występują najstarsze i najładniejsze drzewa, które zostały uznane za pomniki przyrody. Ich wiek waha się od 150 do nawet 500 lat.

Na terenie Puszczy znajdują się liczne miejsca pamięci narodowej, odzwierciedlające często tragiczne losy ludzi walczących o wolność Ojczyzny, a także obiekty zabytkowe: cmentarze, obeliski, mogiły.

Do turystyki wodnej wykorzystywany jest sztuczny staw na rzece Zagożdżonce, gdzie w ostatnich latach zmodernizowano Ośrodek Staw Górny ze strzeżoną plażą, rowerkami wodnymi, kajakami, tężnią solankową, ruską kąpielnią, wyciągiem nart wodnych z przeszkodami (wakepark), boiskami do plażowej piłki siatkowej oraz dodatkową infrastrukturą, także gastronomiczną. Ośrodek służy nie tylko aktywnemu wypoczynkowi nad wodą, ale jest także miejscem, w którym organizowane są liczne wydarzenia o różnorodnym charakterze: festyny, koncerty plenerowe, turnieje sportowe itp. Dzięki rewitalizacji Ośrodek cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród turystów, co powoduje również znakomitą promocję miasta, ale także rozwój przedsiębiorczości.

Dla turystów odwiedzających atrakcyjnie położone Pionki i okolice, chcących spędzić w rejonie dłuższy czas, czeka kilka miejsc noclegowych na terenie miasta oraz liczne punkty gastronomiczne: restauracje, kawiarnie, bary.

2.3. Położenie i powierzchnia gminy

Miasto Pionki położone jest w centralnej Polsce w województwie mazowieckim 100 km w kierunku południowym od Warszawy, 20 km od Radomia. Miasto Pionki jest częścią powiatu radomskiego i jest największą gminą - miastem tegoż powiatu pod względem ludności (ok. 17 tys. mieszkańców). Miasto jest zarazem ośrodkiem administracyjnym i usługowym otaczającej je Gminy Pionki. W nowym podziale kraju, obowiązującym od 1 stycznia 1999 roku, obszar Gminy

Miasta Pionki został włączony do Powiatu Radomskiego i województwa mazowieckiego. Miasto leży w niewielkiej odległości od trasy Radom – Kozienice, na drodze wojewódzkiej 787, wzdłuż linii kolejowej Radom – Dęblin. Układ komunikacyjny miasta tworzą:

1. drogi wojewódzkie: nr 787 – Pionki-Zwoleń i nr 691 – Pionki-Opactwo,
2. drogi powiatowe: nr 3522W – Pionki-Podgórze i nr 3523W – Jedlnia-Sokoły-Pionki.

Na terenie miasta przebiega około 48 km dróg miejskich. Znajdują się tu również drogi wojewódzkie o długości 5,5 km oraz drogi powiatowe o długości 6,5 km – utwardzone nawierzchnią bitumiczną. Stan techniczny dróg zarówno wojewódzkich, powiatowych i gminnych w Pionkach stale jest modernizowany, jednak sieć drogowa miasta wciąż wymaga inwestycji w tym zakresie, również remontów dróg powiatowych i wojewódzkich.

Miasto posiada połączenie kolejowe, pasażerskie i towarowe z dużymi ośrodkami kolejowymi w Radomiu i Dęblinie. Przez Pionki przebiega linia kolejowa normalnotorowa nr 26, przy której zlokalizowane są dwie stacje pasażerskie: Pionki Główne i Pionki Zachodnie oraz bocznica kolejowa. Linia kolejowa przebiegająca przez prawie środek miasta dzieli je na dwie części. Obie części miasta są powiązane ze sobą:

- dwoma bezkolizyjnymi przejazdami komunikacyjnymi, poprowadzonymi pod torami kolejowymi, łączącymi ulicę Kolejową z ulicą Adama Mickiewicza i dr Marii Garszwo z ul. Zwycięstwa,
- strzeżonym przejazdem komunikacyjnym w jednym poziomie z torami kolejowymi, łączącym ulicę Kolejową z ulicą Słoneczną,
- przejściami pieszym pod torami, przy dworcu kolejowym Pionki Zachodnie oraz Aleją Jana Pawła II/ul. Kozienicką,
- przejściem pieszym niestrzeżonym w jednym poziomie z torami kolejowymi, łączącym ulicę Radomską z ulicą Niepodległości.

W granicach administracyjnych miasta znajdują się 1.834 ha powierzchni. W przestrzeni miasta znajdują się tereny inwestycyjne, lasy państwowe Kozienickiego Parku Krajobrazowego będącego największym kompleksem leśnym w tej części Polski, obszar byłej Państwowej Wytwórni Prochu i Materiałów Kruszących (obecnie tereny przemysłowe), łąki, staw oraz tereny rolne.

2.4. Dziedzictwo kulturowe i ochrona zabytków

Pierwsza wzmianka o ziemiach, na których leżą Pionki, pochodzi z 1391 roku. Na terenach nad rzeką Zagożdżonką istniały dwie wioski, Zagożdżon i Pionki. Podczas pomiaru gruntów w roku 1843 obie te osady utworzyły jeden organizm wiejski posiadający 24 gospodarstwa, 30 mórg ziemi i dwóch komorników.

Region ukształtował się w okresie międzywojennym. Na rozwój miejscowości kluczowy wpływ miała decyzja rządu Rzeczypospolitej o wybudowaniu na tych terenach Wytwórni Prochu i Materiałów Kruszących, którą oficjalnie otwarto w 1927 r. W tym samym roku zmieniono nazwę miejscowości z Zagożdżon na Pionki. Zlokalizowanie nowoczesnej produkcji na południowych obrzeżach Puszczy Kozienickiej, będących terenami słabo zaludnionymi i oddalonymi od głównych traktów komunikacyjnych, spowodowało szybki rozwój regionu. Dynamiczny rozwój, szybki napływ ludności ze wszystkich zakątków kraju przynoszących ze sobą potencjał intelektualny, demograficzny oraz fachową wiedzę spowodował powstanie

industrialnego społeczeństwa lokalnego. Na tle przedwojennej Polski wyróżniało się ono wysokimi kwalifikacjami zawodowymi.

Pionki to jedna z najmłodszych miejscowości regionu mazowieckiego, a zarazem jedno z ciekawszych miejsc, choćby dlatego, że miasto powstało dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności, ogromnemu wysiłkowi przedwojennego Państwa Polskiego oraz twórczej, pełnej wysiłku pracy ludzi, których los rzucił w to miejsce. Jeszcze w 1921 r. istniały tu dwie małe wioski – Pionki i Zagożdżon – powstałe w pobliżu funkcjonujących wcześniej młynów.

W chwili odzyskania niepodległości w 1918 r. praktycznie nie istniał w Polsce przemysł zbrojeniowy. W rzeczywistości II Rzeczypospolitej kwestie obronności kraju były jednym z priorytetów. Ministerstwo Spraw Wojskowych postulowało rozwój przemysłu zbrojeniowego niezależnie od postępu ogólnego uprzemysłowienia kraju. Wynikało to z konieczności szybkiego i dostatecznego uzbrojenia armii, tak aby była zdolna do obrony granic Rzeczypospolitej. Nie istniały zakłady zbrojeniowe, brak było wykwalifikowanych fachowców oraz wyspecjalizowanego wyposażenia technicznego. Głównym źródłem zaopatrzenia wojska były więc zakupy zagraniczne oraz produkcja stopniowo organizowanych niewielkich wytwórni i warsztatów amunicyjnych. Przemysł zbrojeniowy kształtował się spontanicznie pod wpływem doraźnych potrzeb wojskowych. W 1921 r. Departament Przemysłu Wojennego opracował plan budowy czterech dużych wytwórni rządowych, w których miano produkować karabiny, amunicję, materiały wybuchowe i sprawdziany, oraz dwóch fabryk prywatnych: samolotów oraz naprawy armat. Zakłady te miały uniezależnić Polskę od importu podstawowych rodzajów broni, amunicji i materiałów wybuchowych. Realizację zadania powierzono Centralnemu Zarządowi Wytwórni Wojskowych, który miał funkcjonować na zasadach przyjętych w przedsiębiorstwach prywatnych. Przemysł amunicyjny w latach 20. odczuwał chroniczny niedostatek prochu i materiałów wybuchowych. W 1921 r. władze wojskowe powołały Komitet Organizacyjno-Budowlany Wojskowej Wytwórni Prochu i Materiałów Kruszących, która pierwotnie miała powstać w Kozienicach, spełniających wymogi lokalizacyjne. Jedynym problemem była kwestia wybudowania mostu na Zagożdżonce, przez który miała przebiegać bocznica kolejowa do nowej wytwórni. Władze Kozienic nie wyraziły na to zgody, przekreślając tym samym szansę na budowę wytwórni, którą postanowiono zatem zlokalizować w pobliskiej wsi Zagożdżon. Miejscowość położona w centrum kraju, a zarazem z dala od głównych szlaków komunikacyjnych, przy linii kolejowej, w otoczeniu stawów, rzeki, mokradeł i lasu, co stwarzało dogodne warunki obronne. Była to także okolica, w której istniał nadmiar rąk do pracy. Projekt przewidywał zatrudnienie 905 robotników i majstrów oraz 67 osób personelu technicznego i administracyjnego. Planowano produkcję prochu bezdymnego, dynamonu i prochu czarnego. Fabryka miała zająć 519 ha terenów leśnych, we wsi zamieszkiwanej dotychczas przez około 850 mieszkańców.

Wytwórnia stała się czynnikiem miastotwórczym, a Zagożdżon najbardziej uprzemysłowioną miejscowością w regionie, której nazwę – ze względu na trudność wymowy dla cudzoziemców – zmieniono w 1931 r. na Pionki.

Nowoczesny przemysł, malownicze położenie osady, możliwość uzyskania mieszkania oraz dobre zarobki przyciągały ludzi z różnych stron. Powstała więc konieczność budowy osiedli mieszkaniowych. Osadę budowano wzdłuż torów kolejowych, między ścisłym terenem produkcyjnym wytwórni a drogą wzdłuż rzeki Zagożdżonki. W klinie torów i drogi formowało się centrum z kaplicą (potem kościołem), pocztą, posterunkiem policji, hotelem, łaźnią, stadionem sportowym, szkołą, szpitalem, a także kasą chorych po drugiej stronie drogi. Pierwsza zabudowa mieszkaniowa składała się z Kolonii Robotniczej zlokalizowanej między torami a wytwórnią oraz domów mieszkalnych dla dyrekcji i urzędników. Rozdzielał je ogród zakładowy z parkiem,

zabudowany domami wolno stojącymi z ogródkami przydomowymi. Po pięciu latach budowy, w 1929 r. stanęły obiekty publiczne: łaźnia, pralnia, stołówka, boisko sportowe, Staw Górny jako kąpielisko i ośrodek sportów wodnych, a z czasem Kasyno Urzędnicze, biura, koszary, Kasyno Robotnicze i szkoły. W 1925 r. na stacji kolejowej Zagożdżon wybudowano dworzec kolejowy, co spowodowało, że w tej części miasta zaczęła powoli powstawać kamieniczna, wolno stojąca zabudowa. Data zmiany nazwy miasta na Pionki stanowiła także granicę zakończenia wszelkich prac budowlanych. Powstała samowystarczalna osada miejska.

W krajobrazie miasta dominantą był i pozostaje kościół św. Barbary, zbudowany w latach 1929–1933. Powstanie kościoła związane było ściśle z rosnącą liczbą parafian przybywających do miejscowości, dla których początkowo zorganizowano prowizoryczną kaplicę w parowozowni. Dzięki ofiarności pracowników wytwórni, a także zaangażowaniu kadry zarządzającej, zwłaszcza dyrektora technicznego Stanisława Markiewicza, który nadzorował budowę, udało się wznieść kościół. Budynek zaprojektowany został przez architekta Stefana Szyllera w stylu neobarokowym jako trzynawowy, z sześcioma wieżyczkami. W 1932 r. wykonano wieże kościelne: małą i dużą na rzucie kwadratu, przechodzącą w ośmiobok zakończony czworoboczną latarnią, oświetloną otworami bocznymi w kształcie elipsy. U szczytu wieży zbudowano galerię z czterema balkonami. W nawie głównej znajduje się ołtarz, którego wykonawcą był artysta sztukator Antoni Chmielewski. W ołtarzu umieszczono dużą figurę patronki parafii św. Barbary z symbolami męczeństwa: mieczem i kielichem oraz wieżyczką u podnóża. Święta Barbara, patronka dobrej śmierci, miała mieć w opiece tych, którzy pracując w fabryce prochu, byli każdego dnia narażeni na niebezpieczeństwo wypadku. W kościele warto zwrócić uwagę na wykonane w latach 60. XX w. dębowe ławki i stalle w prezbiterium. Również z tego okresu pochodzi marmurowa ambona.

Ciekawa historia wiąże się z dzwonami kościelnymi. W 1932 r. ufundowano trzy dzwony: Jana o wadze 1200 kg, Stanisława o wadze 750 kg i Zygmunta o wadze 350 kg. Nazwano je imionami trzech naczelników dyrektorów Państwowej Wytwórni Prochu. Dzwony te w czasie II wojny światowej pocięli okupanci. Skorzystali przy tym z pomocy kilku miejscowych, którzy ponoć otrzymali za pomoc dodatkowe przydziały kart żywnościowych. W kronice kościoła zachowała się wzmianka, że: *Parafianie mówili: kto ze dzwonami wojuje, wojny nie wygra, a kto dzwony tnie, żyć nie będzie [...] przeżyli mocno płacz dzwonów, podobny do jęku dziecka*. Zanotowano także, że faktycznie wszyscy, którzy brali udział w niszczeniu dzwonów, niedługo potem zginęli.

Niestety, nie zachowała się w całości przedwojenna zabudowa Pionek. W latach 50. i 60. XX w. rozbierano domy robotnicze i urzędnicze – początkowo ze względów politycznych, jako przeżytki kapitalizmu, a później dla uzyskania terenów pod budowę bloków wielorodzinnych.

Negatywne zmiany przyniosły zwłaszcza działania Pionkowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej związane z budową osiedli „Las I” i „Las II”. Pod nowe budynki wyrąbano kilka hektarów lasu. Spustoszenie w krajobrazie wiązało się przede wszystkim z dogęszczaniem przedwojennych kolonii mieszkaniowych.

W dobrym stanie zachowało się kilka domów robotniczych, przebudowanych wewnątrz, ale o niezmiętej architekturze dworkowej, z elementami zmodernizowanego klasycyzmu łatwo je rozpoznać po trójkątnych tympanonach nad wejściami. Domy urzędnicze, nawiązujące do modnych w latach 20. XX w. poszukiwań stylu narodowego, znajdziemy przy ul. Parkowej i E. Orzeszkowej. Warto porównać ten „prototyp” bloków z powojenną zabudową wielorodzinną. Przy ul. Kozienickiej i Szkolnej zobaczyć można budynki jednorodzinne drewniane, z charakterystycznymi werandami od frontu i ciekawymi motywami zdobniczymi w szczytach dachów, nad wejściami do werand i w partiach okapów.

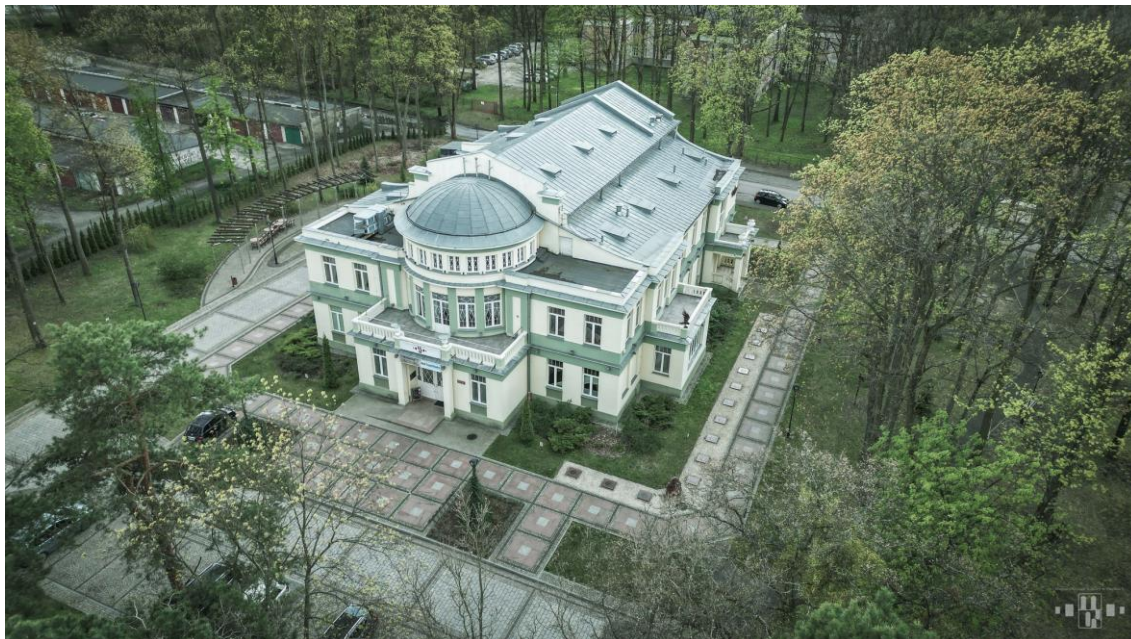

Dwa bodaj najciekawsze budynki – dziś w jednym funkcjonuje biblioteka pedagogiczna oraz Kozienicki Park Krajobrazowy, a w drugim do niedawna inspektorat ZUS – to pałacyki dyrektorskie.

Dla dyrektora naczelnego wzniesiono siedzibę, która architektonicznie – dzięki czterokolumnowemu portykowi dźwigającemu płytę balkonu od frontu oraz balkonowi między dwoma ryzalitami od ogrodu, tarasowi na parterze ze schodami prowadzącymi do ogrodu – nawiązywała do willi barokowej. Dom w swoim planie osiowo rozłożonych pomieszczeń miał dwie klatki schodowe: reprezentacyjną i służbową. Adaptując budynek na potrzeby przedszkola, zmieniono układ wnętrza i przebudowano dach. Warto jednak przypomnieć, jaki był pierwotny układ pomieszczeń: na parterze mieściły się cztery pokoje, kuchnia i spiżarnia oraz pokój dla służby, na piętrze sześć pokoi oraz pokój kąpielowy i klozet, na poddaszu pokoje gościnne i pokoje służby. Standard iście dyrektorski. Dyrektor techniczny zajmujący Dom pod Łabędziem, nazywany tak od płaskorzeźby umieszczonej na ścianie frontowej budynku, mieszkał w równie okazałym pałacyku, zaprojektowanym w sposób pozwalający na podziwianie elewacji frontowej i bocznej, z tarasem wspartym na czterech kolumnach jońskich. Architektonicznie budynek nawiązuje do willi włoskiej i dworu polskiego. We wnętrzu zachowały się neorenesansowe schody i szafa, stanowiące przykład starannej w detalu stolarki. Panneau stiukowe przedstawiające parę łabędzi bawiących się – granatem, reprezentacyjne półkoliste okno z balustradą pod parapetem, balustrada kamienna wieńcząca gzyms nad piętrem i taras słoneczny nadają całości pałacowy charakter.

W ciekawym budynku mieści się Urząd Miasta Pionki. Hotel Lampart wzniesiono dla gości wytwórni i specjalistów oczekujących na mieszkania służbowe. Z hotelu mogli ponoć korzystać wyłącznie kawalerowie. W dwukondygnacyjnym budynku o rzucie w kształcie litery C pomieszczono 34 pokoje jednoosobowe, 4 dwuosobowe, stołówkę, świetlicę i kuchnię. Szesnastometrowe pokoje poprzedzone przedsionkami i korytarzami po adaptacji nadawały się idealnie do celów urzędniczych. W czasie wojny mieściło się tu Gestapo, potem była to siedziba Milicji Obywatelskiej, Urzędu Bezpieczeństwa, a od 1954 r. Urzędu Miasta. Oczywiście wymusiło

to częściową zmianę układu wnętrza, wymianę stolarki, posadzek, okładziny schodowej, ale architektura budynku w stylu zmodernizowanego klasycyzmu jest zachowana.

W 1928 r. w południowo-zachodniej części miasta, na działce o założeniu częściowo parkowym zrealizowano budowę Kasyna Urzędniczego projektu Eugeniusza Czyży. Budynek miał zaspokajać potrzeby kulturalne społeczności. Choć miejsce było dostępne dla wszystkich, wymagało pewnej elegancji, występowały tu bowiem takie sławy, jak Mieczysław Fogg, Hanka Ordonówna, Ada Sari czy teatr Juliusza Osterwy, a gościnnie bywał prezydent Mościcki. Do lat 90. XX w. budynek pełnił swoją funkcję, działa tu jedno z pierwszych kin w regionie, a ze względu na istnienie w Pionkach wytwórni płytowej bywali uznani artyści: Czerwone Gitary, Urszula Sipińska, Maryla Rodowicz. Później budynek przejęła organizacja związkowa NSZZ Solidarność i odsprzedała prywatnemu inwestorowi. Do 2004 r., kiedy samorząd Pionek podjął decyzję o odkupieniu obiektu, budynek zdążył popaść w prawie całkowitą ruinę. W 2013 r., po remoncie kapitałnym sfinansowanym częściowo z środków unijnych, udało się przywrócić społeczności miasta dawne Kasyno – powstało tu Centrum Aktywności Lokalnej, a dziś w obiekcie funkcjonuje Miejski Ośrodek Kultury oraz Urząd Stanu Cywilnego wraz z Salą Ślubów i Izbą Czarnej Płyty. Architektura Kasyna Urzędniczego w stylu art déco nawiązuje do palladiańskich form w architekturze klasycznej – okrągłe hale na parterze i piętrze, powyżej okrągła sala dla orkiestry przykryta spłaszczoną kopułą, kompozycja brył podporządkowana osiowości. Rotunda holów na parterze wpisana jest w graniastosłup – przechodzi w taras, na piętrze w dwa tarasy. Na parterze rotunda przedłuża się w salę jadalną z zapleczem, a na piętrze w salę balowo-kinowo-teatralną z loggiami i balkonem.

Powstanie Izby Czarnej Płyty jest ściśle związane z powojenną historią Pionek. Rozszerzono wówczas asortyment produkcji fabryki, formując nowe zakłady wchodzące w jej struktury, wdrożono produkcję tworzyw sztucznych i klejów, a z czasem rozpoczęto produkcję polichlorku winylu oraz utworzono tłocznnię płyt gramofonowych. W zakładach Pronit tłoczono płyty na zlecenie takich wydawnictw jak: Tonpress, Wifon, Polton i Polskie Nagrania. Firma wydawała płyty także pod własną marką. Przy Kasynie upamiętniono najlepsze płyty tłoczone przez Pronit, odczytać tu można nazwiska gwiazd i nazwy zespołów reprezentujących praktycznie całą polską scenę muzyczną – od Ireny Santor przez Tercet Egzotyczny aż po Maanam i Bieliznę. Do izby trafiły zbiory gromadzone w Zakładzie Produkcji Specjalnej: od pierwszych wydań płyt, przez

metalowe matryce do ich tłoczenia, adaptory, magnetofony, w tym legendarny gramofon Bambino. Po wielu latach budynek Kasyna Urzędniczego odżył i staje się równie prestiżowym miejscem jak przed wojną. Znakomitym przykładem dawnej świetności tego miejsca jest organizacja wyjątkowego wydarzenia kulturalnego, które przyciągnęło publiczność z różnych części kraju – Festiwal Muzyczny Black Vinyl Classic – PION(ki) KULTURY.

Jeszcze w latach 60. XX w. przybysze dziwili się dwóm zjawiskom. Pierwszym była architektura zatopiona w sosnowym lesie, drugim widok setek rowerzystów na głównej ulicy. Popularność roweru wynikała z kształtu miasta rozciągającego się pasowo wzdłuż torów oraz olbrzymiego obszaru zakładu, po którym nie sposób było poruszać się pieszo. Dziś Pionki stoją przez wyzwaniem jakim jest zagospodarowanie przestrzeni 290 ha dawnych Zakładów Tworzyw Sztucznych Pronit. W części zabudowy funkcjonują małe firmy prywatne, spora część budynków stoi opuszczona, niszcząc z dnia na dzień. Teren zakładów opisywany jest na stronach internetowych poświęconych opuszczonej zabudowie industrialnej. Budynki z czerwonej cegły porośnięte bluszczem z wdzierającą się wszędzie przyrodą robią ogromne wrażenie, zwiedzanie jednak – głównie ze względów bezpieczeństwa – nie jest polecane. Równie interesujące mogą się wydać budynki dawnej łaźni z basenem krytym czy szpitala wojskowego (1937), będące przykładem architektury funkcjonalnej określanej jako piękno użytkitarne.

Dzisiejsze Pionki warto odwiedzić, by prześledzić zmiany, jakie mogą zajść w ciągu zaledwie stu lat, by poczuć, jak globalna historia wpływa na rozwój małych społeczności. Warto tu przyjechać także dlatego, że Pionki nadal są miastem zielonym. Dla spragnionych obcowania z przyrodą w 1982 r. w kierunku południowo-zachodnim od centrum, po obu stronach szosy Kozienice – Pionki powstał rezerwat przyrody „Pionki” o ponad 80 ha powierzchni. Obejmuje on stare drzewostany jodłowo-dębowe i sosnowe naturalnego pochodzenia. Dominuje dąb szypułkowy w wieku 110–210 lat, występują także widłak jałowcowaty, widłak goździsty i lilia złotogłów. W okresie letnim warto skorzystać z kąpieliska zlokalizowanego na Stawie Górnym, który w ostatnich latach przeszedł spektakularną rewitalizację i dziś stanowi jedną z największych atrakcji turystycznych regionu.

Gmina Miasta Pionki przystąpiła do Lokalnej Organizacji Turystycznej Ziemi Radomskiej, która pozwala na promowanie walorów turystycznych naszego regionu nie tylko w kraju, ale również za granicą. To ważne dla Pionek, ponieważ możemy uczestniczyć w rozwoju turystyki m.in. weekendowej, bardzo modnej w ostatnim czasie. Dzięki przynależności do LOT miasto promuje także swoją unikatową architekturę, która dla mieszkańców stanowi bazę użytkową, a dla turystów jest cennym walorem historycznym.

Zgodnie z ustawą o ochronie dóbr kultury, organy gminy zobowiązane są dbać o dobra kultury i podejmować działania ochronne oraz uwzględniać zadania ochronne zabytków, m.in. w budżetach, w prawie miejscowym i przepisach gminnych. Według Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Radomiu na obszarze miasta Pionki ochronie podlega zabytkowy układ urbanistyczny miasta, w którym wyznaczone są strefy konserwatorskie: teren istniejącego Szpitala Rejonowego, tzw. Działki za torem i Działki za stawem, teren zabudowy jednorodzinnej sprzed 1939 roku, teren położony pomiędzy ulicami Radomską, Al. Jana Pawła II, Fabryczną, Zakładową, obejmujący częściowo tereny po byłych zakładach ZTS „Pronit”.

Zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkim rejestrze zabytków to: Kościół parafialny pw. św. Barbary, Al. Jana Pawła II 1, 1922-29 r., nr rej.: 372/A, budynek Dworca Kolejowego, ul. Zwycięstwa, 1925 r., nr rej.: dec. 1452/17, budynek „Starej Poczty”, Al. Jana Pawła II 17, 1920

r., nr rej.: dec. 465/2011, dawna Willa Dyrektora Wytwórni Prochu, ul. Radomska 7, 1928 r., nr rej.: dec. 1451/17, Pałac, ul. Spokojna 9, 1930/31 r., nr rej.: 553/A.

Wykaz obiektów znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, zgodnie z aktualizacją przeprowadzoną w oparciu o gminną ewidencję zabytków miasta Pionki, przedstawia się następująco:

Lp.	Obiekt	Adres	Datowanie
1	Budynek murowany – szpital	Niepodległości 1	1937 r.
2	Budynek drewniany – dawna „Legionówka”	Niepodległości 2	1936 r.
3	Budynek murowany – Szkoła Podstawowa nr 1	Niepodległości 3	I. 30-te XX w.
4	Kamienica murowana	Brzozowa 1	I. 30-te XX w.
5	Kamienica murowana	Brzozowa 2	ok. 1930 r.
6	Dom drewniany	Chemiczna 4	1935 r.
7	Dom drewniany	Chemiczna 20	1934 r.
8	Dom drewniany	Chemiczna 51	1930 r.
9	Kamienica murowana	Filtrowa 2	ok. 1935 r.
10	Studnia głębinowa	Filtrowa	I. 20-te XX w.
11	Budynek murowany – nastawnia kolejowa	dr M. Garszwo 2A	I. 30-te XX w.
12	Budynek murowany – nastawnia kolejowa	dr M. Garszwo 8	I. 30-te XX w.
13	Budynek drewniany	dr M. Garszwo 89	ok. 1925 r.
14	Budynek murowany – szpital	Harcerska 1	I. 30-te XX w.
15	Plebania drewniana	Al. Jana Pawła II 1B	ok. 1930 r.
16	Kostnica murowana	Al. Jana Pawła II 7	I. 20-te XX w.
17	Budynek murowany – Zespół Szkół (CKZiU)	Al. Jana Pawła II 7	II ćw. XX w.
18	Budynek murowany, dawny hotel „Lampart” – obecnie Urząd Miasta	Al. Jana Pawła II 15	1928 r.
19	Budynek murowany tzw. „Stara Poczta”	Al. Jana Pawła II 17	I. 20-te XX w.
20	Kamienica murowana	Jodłowa 1	ok. 1930 r.
21	Dom drewniany	Kolejowa 1	ok. 1925 r.
22	Kapliczka	Kolejowa 4	pocz. XX w.
23	Budynek kolejowy murowany	Kolejowa 6	ok. 1925 r.
24	Kamienica murowana	Kolejowa 24	ok. 1930 r.
25	Dom murowany	Kolejowa 75	ok. 1932 r.
26	Budynek murowany – dawna łaźnia – obecnie Basen Miejski	Korczaka 3	1928 r.
27	Dom drewniany	Kozienicka 12	ok. 1935 r.
28	Dom drewniany	Legionistów 6	1934 r.
29	Budynek murowany – dawna Kasa Chorych	Legionistów 38	I. 20-te XX w.
30	Kamienica murowana	Ogrodowa 1	ok. 1930 r.
31	Kamienica murowana	Ogrodowa 2	ok. 1930 r.
32	Kamienica murowana	Ogrodowa 3	ok. 1930 r.
33	Kamienica murowana	Ogrodowa 4	ok. 1930 r.
34	Kamienica murowana	Ogrodowa 5	ok. 1930 r.

CHARAKTERYSTYKA GMINY

35	Kamienica murowana	Ogrodowa 6	ok. 1930 r.
36	Kamienica murowana	Ogrodowa 7	I. 30-te XX w.
37	Kamienica murowana	E. Orzeszkowej 1	ok. 1935 r.
38	Kamienica murowana	E. Orzeszkowej 5	ok. 1935 r.
39	Budynek murowany	E. Orzeszkowej 7	ok. 1935 r.
40	Kamienica murowana	E. Orzeszkowej 7	ok. 1935 r.
41	Budynek murowany	E. Orzeszkowej 8	ok. 1935 r.
42	Budynek murowany	E. Orzeszkowej 10	ok. 1935 r.
43	Dom drewniany	Partyzantów 9	ok. 1935 r.
44	Dom drewniany	Pokoju 9	ok. 1935 r.
45	Dom drewniany	Pokoju 18	ok. 1935 r.
46	Studnia głębinowa	Polna	I. 20-te XX w.
47	Budynek murowany – Miejski Ośrodek Kultury	Radomska 1	ok. 1950 r.
48	Kamienica murowana	Radomska 4	ok. 1934-1937 r.
49	Willa murowana – biblioteka pedagogiczna	Radomska 7	I. 20-te XX w.
50	Kamienica murowana	Różana 1	ok. 1930 r.
51	Kamienica murowana	Różana 2	ok. 1930 r.
52	Kamienica murowana	Różana 3	ok. 1930 r.
53	Kamienica murowana	Różana 4	ok. 1930 r.
54	Kamienica murowana	Różana 5	ok. 1930 r.
55	Kamienica murowana	Różana 6	ok. 1930 r.
56	Dom murowany	H. Sienkiewicza 36	I. 30-te XX w.
57	Kamienica murowana	Sosnowa 1	I. 30-te XX w.
58	Kamienica murowana	Sportowa 11	ok. 1923 r.
59	Dom drewniany	Szkołna 2	ok. 1930 r.
60	Dom drewniany	Szkołna 14	ok. 1935 r.
61	Budynek murowany – Państwowa Straż Pożarna	Zakładowa 3	I. 30-te XX w.
62	Budynek murowany – dawna Kasyo Urzędnicze	Zakładowa 5	I. 20-te XX w.
63	Kamienica murowana	Zakładowa 6	1930 r.
64	Zespół budynków PWP – Budynek Dyrekcji	daw. Zakładowa 7	1925 r.
65	Zespół budynków PWP – dawna elektrociepłownia	daw. Zakładowa 7	1925 r.
66	Zespół budynków PWP – warsztat mały	daw. Zakładowa 7	1925 r.
67	Zespół budynków PWP – warsztat główny	daw. Zakładowa 7	1925 r.
68	Zespół budynków PWP – wieża ciśnieni	daw. Zakładowa 7	1925 r.
69	Zespół budynków PWP – Laboratorium	daw. Zakładowa 7	1925 r.
70	Kamienica murowana	Zakładowa 8	1930 r.
71	Dom drewniany	Zwycięstwa 1	I. 30-te XX w.
72	Dworzec kolejowy murowany	Zwycięstwa 1A	I. 20-te XX w.
73	Dom drewniany	Zwycięstwa 46	1928 r.
74	Dom drewniany	Zwycięstwa 62	I. 30-te XX w.
75	Kamienica murowana	S. Żeromskiego 1	ok. 1935 r.
76	Kamienica murowana	S. Żeromskiego 3	ok. 1935 r.
77	Kamienica murowana	S. Żeromskiego 5	ok. 1935 r.

Gminna ewidencja zabytków nie jest formą prawnej ochrony zabytku, jednak istnieje obowiązek uzgodnienia przez właściwy organ architektoniczno-budowlany z organem konserwatorskim decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy. W gminnej ewidencji zabytków miasta Pionki ujętych jest 81 obiektów, choć wśród opinii wielu mieszkańców większość obiektów mieszczących się na terenie miasta Pionki, to zabytki, które podlegają szczególnej ochronie. Niestety przez lata ograniczony dostęp do dokumentów spowodował brak wiedzy w tym temacie i rozpowszechnianie niewłaściwych informacji.

Lp.	Obiekt	Adres	Nr działki ewiden.	Datowanie
1.	Układ urbanistyczny	Pionki	-	1920 - 1930
2.	Budynek murowany – szpital	Niepodległości 1	419/2	1937 r.
3.	Budynek drewniany – dawna „Legionówka”	Niepodległości 2	443/1	1936 r.
4.	Budynek murowany – Szkoła Podstawowa nr 1	Niepodległości 3	498	I. 30-te XX w.
5.	Kamienica murowana	Brzozowa 1	1469/54	I. 30-te XX w.
6.	Kamienica murowana	Brzozowa 2	1468/91	ok. 1930 r.
7.	Dom drewniany	Chemiczna 4	1139	1935 r.
8.	Dom drewniany	Chemiczna 20	225	1934 r.
9.	Dom drewniany	Chemiczna 51	190	1930 r.
10.	Kamienica murowana	Filtrowa 2	1032/8	ok. 1935 r.
11.	Studnia głębinowa	Filtrowa	1032/10	I. 20-te XX w.
12.	Budynek murowany – nastawnia kolejowa	dr M. Garszwo 2A	1579/59	I. 30-te XX w.
13.	Budynek murowany – nastawnia kolejowa	dr M. Garszwo 8	1579/61	I. 30-te XX w.
14.	Budynek drewniany	dr M. Garszwo 89	1802/4 i 1802/5	ok. 1925 r.
15.	Budynek murowany – szpital	Harcerska 1	1468/329	I. 30-te XX w.
16.	Kościół murowany p.w. św. Barbary	Al. Jana Pawła II 1	1607/2	1922 – 1929
17.	Plebania drewniana	Al. Jana Pawła II 1 B	1607/2	ok. 1930 r.
18.	Kostnica murowana	Al. Jana Pawła II	1607/2	I. 20-te XX w.
19.	Budynek murowany – CKZiU	Al. Jana Pawła II 7	1037/4	2 ćw. XX w.

20.	Budynek murowany, dawny hotel „Lampart”	Al. Jana Pawła II 15	1035/5	1928 r.
21.	Budynek murowany tzw. „Stara Poczta”	Al. Jana Pawła II 17	1017/1, 1023/1	I. 20-te XX w.
22.	Kamienica murowana	Jodłowa 1	1468/81	ok. 1930 r.
23.	Dom drewniany	Kolejowa 1	695/1	ok. 1925 r.
24.	Kapliczka	Kolejowa 4	679	pocz. XX w.
25.	Budynek kolejowy, murowany	Kolejowa 6	1579/60	ok. 1925 r.
26.	Kamienica murowana	Kolejowa 24	690	ok. 1930 r.
27.	Dom murowany	Kolejowa 75	736	ok. 1932 r.
28.	Budynek murowany - dawna łaźnia	J. Korczaka 3	1600/7	1928 r.
29.	Cmentarz grzebalny parafii rzymsko-katolickiej	Kozienicka	1823/1	1945 r.
30.	Dom drewniany	Legionistów 6	354	1934 r.
31.	Budynek murowany - dawna Kasa Chorych	Legionistów 38	334	I. 20-te XX w.
32.	Kamienica murowana	Ogrodowa 1	1468/62	ok. 1930 r.
33.	Kamienica murowana	Ogrodowa 2	1468/61	ok. 1930 r.
34.	Kamienica murowana	Ogrodowa 3	1468/68	ok. 1930 r.
35.	Kamienica murowana	Ogrodowa 4	1468/69	ok. 1930 r.
36.	Kamienica murowana	Ogrodowa 5	1468/75	ok. 1930 r.
37.	Kamienica murowana	Ogrodowa 6	1468/76	ok. 1930 r.
38.	Kamienica murowana	Ogrodowa 7	1468/77	I. 30-te XX w.
39.	Kamienica murowana	E. Orzeszkowej 1	1027/1	ok. 1935 r.
40.	Kamienica murowana	E. Orzeszkowej 5	1032/3	ok. 1935 r.
41.	Dom murowany – Hufiec ZHP	E. Orzeszkowej 6	1020/2	ok. 1935 r.
42.	Budynek murowany	E. Orzeszkowej 7	1032/4	ok. 1935 r.
43.	Dom murowany – Miejska Biblioteka Publiczna	E. Orzeszkowej 8	1020/3	ok. 1935 r.
44.	Dom murowany – Dom Harcerza	E. Orzeszkowej 10	1020/6	ok. 1935 r.
45.	Dom drewniany	Partyzantów 9	296/9	ok. 1935 r.
46.	Dom drewniany	Pokoju 9	470	ok. 1935 r.
47.	Dom drewniany	Pokoju 18	454	ok. 1935 r.
48.	Cmentarz grzebalny parafii rzymsko-katolickiej	Polna	1576	1927 r.
49.	Studnia głębinowa	Polna	1464/171	I. 20-te XX w.
50.	Budynek murowany – Miejski Ośrodek Kultury	Radomska 1	1468/4	ok. 1950 r.
51.	Kamienica murowana	Radomska 4	1468/60	ok. 1934-1937
52.	Willa murowana – Biblioteka pedagogiczna	Radomska 7	1468/56	I. 20-te XX w.
53.	Kamienica murowana	Różana 1	1468/64	ok. 1930 r.
54.	Kamienica murowana	Różana 2	1468/63	ok. 1930 r.
55.	Kamienica murowana	Różana 3	1468/66	ok. 1930 r.
56.	Kamienica murowana	Różana 4	1468/67	ok. 1930 r.
57.	Kamienica murowana	Różana 5	1468/73	ok. 1930 r.
58.	Kamienica murowana	Różana 6	1468/74	ok. 1930 r.
59.	Dom murowany	H. Sienkiewicza 36	138/6	I. 30-te XX w.
60.	Kamienica murowana	Sosnowa 1	1468/54	I. 30-te XX w.
61.	Willa murowana	Spokojna 3	1468/5	I. 20-te XX w.
62.	Kamienica murowana	Sportowa 11	1600/12	ok. 1923 r.
63.	Dom drewniany	Szkolna 2	484	ok. 1930 r.
64.	Dom drewniany	Szkolna 14	478	ok. 1935 r.
65.	Budynek murowany – Straż Pożarna	Zakładowa 3	1468/36	I. 30-te XX w.
66.	Budynek murowany – dawne Kasyno Urzędnicze	Zakładowa 5	1468/38	I. 20-te XX w.
67.	Kamienica murowana	Zakładowa 6	1468/99	1930 r.
68.	Zespół budynków PWP – Budynek Dyrekcji	daw. Zakładowa 7	1464/107	1925 r.
69.	Zespół budynków PWP – dawna elektrociepłownia	daw. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
70.	Zespół budynków PWP – warsztat mały	daw. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
71.	Zespół budynków PWP – warsztat główny	daw. Zakładowa 7	1464/275	1925 r.
72.	Zespół budynków PWP – wieża ciśnień	daw. Zakładowa 7	1464/219	1925 r.
73.	Zespół budynków PWP – Laboratorium	daw. Zakładowa 7	1464/106	1925 r.
74.	Kamienica murowana	Zakładowa 8	1468/98	1930 r.
75.	Dom drewniany	Zwycięstwa 1	1579/167	I. 30-te XX w.
76.	Dworzec kolejowy, murowany	Zwycięstwa 1a	1579/61	I. 20-te XX w.
77.	Dom drewniany	Zwycięstwa 46	516/3	1928 r.
78.	Dom drewniany	Zwycięstwa 62	510	I. 30-tych XX w.
79.	Kamienica murowana	S. Żeromskiego 1	1600/14	ok. 1935 r.
80.	Kamienica murowana	S. Żeromskiego 3	1030/2	ok. 1935 r.
81.	Kamienica murowana	S. Żeromskiego 5	1030/3	ok. 1935 r.

Należy również wskazać miejsca pamięci narodowej, które zostały zaliczone do obiektów chronionych: obelisk ku czci ofiar faszyzmu 1939-1945, pomnik ku czci poległych pracowników ZTS „Pronit” w latach 1939-1945, cmentarz – mogiły żołnierzy Września, partyzantów oraz pomordowanych w latach 1939-1945, krzyż w miejscu egzekucji w latach 1940-1944, pomnik „Chwała Poległym” 1939-1945.

Obiekty objęte szczególną ochroną przez Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków:

- dawny Hotel „Lampart”, obecnie siedziba Urzędu Miasta, al. Jana Pawła II 15 wybudowany w 1927 r. przez Państwową Wytwórnę Prochów i Materiałów Kruszących. Budynek adaptowany był przez Urząd Bezpieczeństwa, Urząd Miejski i Milicję, obecnie mieści się tu wyłącznie urząd miejski,
- budynek dawnej Kasy Chorych, ul. Legionistów 38, budynek murowany, tynkowany, dwukondygnacyjny, dach łamany polski kryty blachą na rąbek stojący, elewacja frontowa 9-osiowa, ponad trzema centralnymi osiami duża facjata zwieńczona wolutowym naczółkiem, w dachu lukarny, w narożach szkarpy, rynny i rury spustowe z blachy ocynkowanej, stolarka okienna i drzwiowa nowa z PVC,
- budynek Biblioteki Pedagogicznej, ul. Radomska 7, dom wybudowany dla Dyrektora Naczelnego, z 1928 r. z obszerną kuchnią, spiżarką, pokojem dla służby, dużym halle, jadalnią, salonem, gabinetem Dyrektora na parterze oraz sześcioma pokojami i dużą łazienką. Duża willa, murowana, piętrowa, podpiwniczona. Od strony południowo-wschodniej dwa ryzality z trójkątnymi naczółkami oraz balkonem. Od strony północno-zachodniej portyk z czterema kolumnami i tarasem oraz tympanon z dekoracją ornamentálną na czterech półkolumnach. Dach mansardowy, pokryty blachą z lukarnami. Stolarka okienna i drzwiowa z PVC. Na poddaszu znajdowały się pokoje gościnne oraz dla służby. Otoczenie stanowił ogród francuski, lasek brzoźowy, piwnica-lodownia,
- dawne Kasyno Urzędnicze, obecnie Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach budynek B, ul. Zakładowa 5. Budynek murowany, tynkowany, piętrowy, bryła rozczłonkowana z tarasami, balkonami, gzymsami, pilastrami, ocieplony styropianem, we wnętrzach stolarka wymieniona na nową z PVC,
- budynek dworca kolejowego, ul. Zwycięstwa 1A, budynek murowany, tynkowany, parterowy, dach czterospadowy, kryty blachą z dużą, wolutowo zakończoną facjatą wieńczącą ryzalit. Na osi centralnej ryzalitu portyk kolumnowy z balkonem z chowaną tralkową balustradą. Facjata zwieńczona wolutowym naczółkiem. Zachowany detal w formie szkarp i gzymsów oraz oryginalna stolarka okienna i drzwiowa. Rynny i rury spustowe z blachy ocynkowanej. Zachowany wystrój wnętrza (posadzki, kolumny, konstrukcja sklepienia) oraz schody lastrykowe prowadzące do dworca i zdroj obok budynku.

2.5. Uwarunkowania środowiskowe

Rzeźba terenu Pionek jest mało urozmaicona. Jest to równinny obszar wysoczyzny południowej przedzielony doliną rzeki Zagożdżonki, przepływającej przez miasto z południa na zachód. Najwyższy punkt miasta stanowi wzniesienie o wysokości 182 m n.p.m. znajdujące się w części północno-zachodniej, natomiast najniższy w dolinie Zagożdżonki na wschodzie miasta – 134 m n.p.m. Najwyższe położone są tereny miasta w części północno-zachodniej, których wysokość wynosi 165-172 m n.p.m., a najniższe tereny wschodnie miasta w Puszczy Kozienickiej – 134-155 m n.p.m.

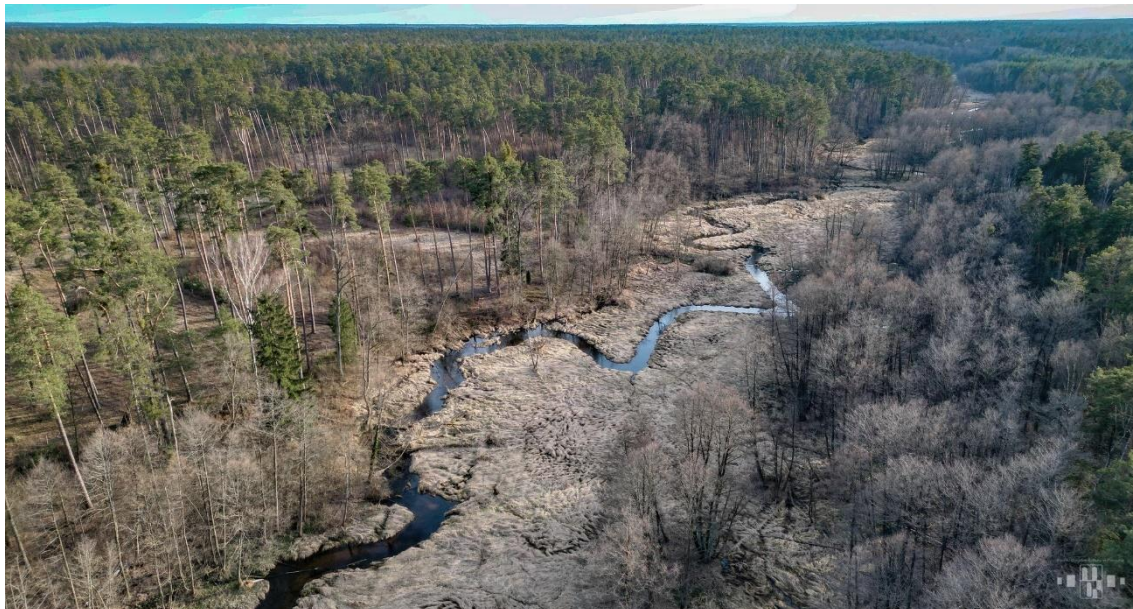
Pionki położone są w północno-wschodniej części niecki radomskiej zbudowanej z utworów kredy i trzeciorzędu na których zalega pokrywa utworów czwartorzędu. W rejonie Pionek starsze podłoże jest utworami kredy, wykształconymi w postaci wapieni, margli, częściowo piaskowców marglistych i gez. Na utworach kredowych występują warstwy trzeciorzędowe wykształcone w postaci piasków glaukonitowych, mułków i pyłów. Grubość utworów trzeciorzędowych wynosi ok. 10-30 m. Powierzchnia utworów trzeciorzędowych pokryta jest osadami czwartorzędu o miąższości 15-25 m. Wykształcone są w postaci glin zwałowych oraz piasków średnich.

Najbliższe stacje meteorologiczne są zlokalizowane w Garbatce Letnisko i Kozienicach. W mieście klimat jest dość łagodny i jednolity. Występują tu umiarkowane opady deszczu. Suma opadów średnich rocznych wynosi około 595 mm, maksymalne średnie roczne opady – 812 mm, maksymalny roczny opad – 943 mm (1966 r.). Największe nasilenie opadów odnotowuje się w czerwcu i w lipcu. Średnia temperatura roczna wynosi 7,6°C, a dla okresu zimowego 1,5°C. Dominują wiatry z kierunków: zachodniego, północno-zachodniego, południowo-zachodniego, południowego (dane ze stacji Kozienice). W rejonie Puszczy Kozienickiej opadów jest więcej niż na pozostałym obszarze – wynoszą około 600 mm rocznie. Teren Puszczy charakteryzuje się również wyższą średnią temperaturą oraz dłuższym okresem wegetacyjnym, który wynosi około 220 dni. W obrębie Puszczy Kozienickiej występuje szczególnie zdrowy mikroklimat.

W rejonie Pionek znane są trzy poziomy wodonośne: kredowy, trzeciorzędowy, czwartorzędowy. Czwartorzędowa warstwa wodonośna występuje w piaskach podścielonych glinami, w soczewkach i przewarstwieniach piaszczysto-żwirowych w obrębie glin zwałowych. Przepływ wód w utworach czwartorzędu odbywa się w kierunku zachodnim i północnozachodnim. Wody poziomu czwartorzędowego zasilane są przez opady atmosferyczne. Trzeciorzędowy poziom wodonośny – wody tego poziomu nie tworzą jednolitego poziomu wodonośnego. Występują lokalnie w przewarstwieniach piaszczystych wykształconych w postaci piasków drobnoziarnistych i pylastych. W rejonie Pionek brak jest studni ujmujących ten poziom wodonośny. Górnokredowy poziom wodonośny jest to główny poziom wodonośny o zasadniczym znaczeniu dla zaopatrzenia miasta i przedsiębiorstw w wodę, charakteryzuje się dużą wodonośnością i dobrą jakością wody. Kredowy poziom wodonośny tworzy rozległy zbiornik wód podziemnych tzw. Regionu kredy lubelskiej. Kolektorem poziomu wodonośnego są margle, opoki i wapień. Wody tego poziomu mają charakter szczelinowy lub szczelinowo porowy, występują pod ciśnieniem. Na terenie całego miasta ten poziom wodonośny należy do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 405 – Niecka Radomska.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych w rejonie Pionek został zaliczony do obszarów najwyższej ochrony wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Jego lokalizacja stanowi ograniczenia dla inwestycji szkodliwych dla środowiska i lokalizowania składowisk odpadów.

Przez Pionki przepływa rzeka Zagożdżonka, która jest lewym dopływem Wisły. Wpada do Wisły na 424,7 km, a jej długość wynosi 39,9 km. Zlewnia rzeki Zagożdżonki ma powierzchnię 568,8 km². Rzeka Zagożdżonka odwadnia Miasto Pionki i zasila zbiornik wodny Staw Górny na ok. 30,9 km. Lewym dopływem Zagożdżonki jest strumień zwany Żurawik, płynie on w lasach w północnej części Pionek i wpada do Zagożdżonki poza granicami miasta.

W dolinie rzeki Zagożdżonki utworzony został sztuczny zbiornik wód powierzchniowych – Staw Górny. Zlokalizowany jest w odległości 9,0 km od źródeł rzeki w południowo-zachodniej części Pionek. Jest on sztucznym zbiornikiem wody powierzchniowej powstałym przed 1939 rokiem (w okresie budowy zakładów chemicznych) po spiętrzeniu jazem wód rzeki Zagożdżonki. Ma powierzchnię 16,8 ha i pojemność 49 tys. m³. W 1976 roku obiekt został gruntownie zmodernizowany. Znacznie powiększono jego objętość, wzniesiono nowe zapory ziemne i jaz dwuprzęsłowy, żelbetonowy.

Wśród surowców mineralnych zlokalizowanych na obszarze miasta można wyróżnić: złoża torfu (w dolinie Zagożdżonki) oraz piasku. Złoża torfu to torfowiska niskie – nazwane Pionki - Dłużanka, ciągną się wzdłuż doliny rzeki Zagożdżonki aż do wschodniej granicy miasta. Brak jest możliwości wydobywania surowców na skalę przemysłową.

Rolnictwo odgrywa marginalną rolę w gospodarce miasta. Gleby użytkowane rolniczo są glebami bardzo słabymi (34 ha to gleby klasy IV a, 14,5 ha to gleby klasy IV b). Pozostałe (około 216 ha) to gleby klas V i VI. Gleb klas od I do III nie ma w ogóle. W dolinie rzeki Zagożdżonki można znaleźć gleby, które należałoby zaliczyć do zdegradowanych. Jakość i bardzo złe stosunki wodne nie pozwalają na jakiegokolwiek ich użytkowanie. Nawet uregulowanie stosunków wodnych nie pozwoliłoby, przez długi okres, na ich rolnicze użytkowanie.

Ze względu na położenie Pionek na skraju dawnego obszaru Puszczy Kozienickiej lasy zajmują 833 ha, to jest 45,3% ogólnej powierzchni miasta. Teren Kozienickiego Parku Krajobrazowego w Pionkach obejmuje obszar lasów w północnej części miasta o powierzchni 607,07 ha. Lasami gospodarują Lasy Państwowe (Nadleśnictwo Kozienice). Na terenie tym znajduje się część rezerwatu leśnego Pionki, którego cała powierzchnia wynosi 81,6 ha. W granicach miasta na terenie byłego ZTS „Pronit” znajduje się ok. 243,37 ha lasów Skarbu Państwa, z czego około 161,1 ha należy do Gminy Miasta Pionki, a pozostałe w większości do Zakładów Produkcji

Specjalnej Sp. z o.o. Lasy stanowią niezbędny czynnik równowagi ekologicznej. Na terenie Pionek dominują lasy liściaste oraz mieszane, najliczniej występujące gatunki to: dąb, sosna, grab, świerk, jodła, buk. Dominującym typem siedliskowym jest bór świeży. Łąki i pastwiska rozciągają się wzdłuż całej doliny rzeki Zagożdżonki w południowej części miasta.

Na terenie miasta Pionki znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Kozienicki Park Krajobrazowy – utworzony w 1983 r. dla ochrony bogactwa Puszczy Kozienickiej. Powierzchnia Parku wynosi 26.233,83 ha, a powierzchnia otuliny Parku – 36.009,62 ha. Granice otuliny sięgają: Głowaczowa, Bąkowca, Jedlni Letnisko, Jastrzębi tworząc zamknięty obszar. Pionki są zlokalizowane wewnątrz otuliny, lecz teren miasta na południe od torów kolejowych jest w całości wyłączony z granic Parku i z otuliny. Północna część Pionek należy w części do otuliny, gdzie granicę stanowią ulice: Partyzantów, Leśna, granica lasu oraz tory kolejowe, a pozostały obszar miasta to teren Parku Krajobrazowego. Powierzchnia Parku na terenie miasta wynosi 607,07 ha, a powierzchnia otuliny – 300 ha. W granicach Parku znajduje się 15 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 1.267,92 ha. Występuje tu 40 gatunków roślin chronionych. Gatunkami występujących tu zwierząt są m. in.: łosie, jelenie, sarny, dziki, borsuki, lisy, bobry i rzadkie gatunki ptaków: bocian czarny, orlik krzykliwy, kraska.
- Rezerwat Przyrody Pionki – jest to rezerwat leśny, częściowy o powierzchni 81,60 ha. Utworzony został w 1982 r. w Nadleśnictwie Kozienice, obręb Pionki przy północnych granicach miasta Pionki, dla zachowania w stanie naturalnym drzewostanów grabowo – sosnowo – jodłowo – dębowych, w których jodła ma dużą siłę lasotwórczą. Wśród roślinności zielnej spotkać można: widłaki (goździsty i jałowcowy), lilię złotogłów, konwalię majową, zawilec gajowy oraz przylaszczkę pospolitą. Do rzadkich gatunków ptaków występujących należą: dzięcioł (średni, duży i czarny), gołąb grzywacz, gil, puszczyk, grubodziób, turkawka, wilga i paszkoć. W rezerwacie wyznaczone i oznakowane są dwie ścieżki dydaktyczne, których celem jest pokazanie różnorodności występujących drzew i krzewów, ukształtowania terenu, przybliżenie zasad ochrony i gospodarki w lesie, a także prawidłowych zasad turystyki, roli zadrzewień i zróżnicowania siedlisk.
- Pomniki przyrody – na terenie miasta znajduje się 19 obiektów – pomników przyrody ożywionej, drzew w zespołach i pojedynczych okazów, ustanowionych przez Wojewodę Mazowieckiego.
- Użytki ekologiczne – na terenie Pionek są trzy takie miejsca o powierzchni całkowitej 5,15 ha i są to:
  - bagno nad strumieniem Żurawik o powierzchni 1,27 ha,
  - bagno z pojedynczymi olszami o powierzchni 2,59 ha,
  - bagno (przy Zagożdżonce) o powierzchni 1,29 ha.
- Natura 2000 – tereny Pionek, należą do Ostoi Kozienickiej. Obejmuje ona jeden z większych kompleksów leśnych w środkowej Polsce – Puszcę Kozienicką, położoną na granicy Małopolski i Mazowsza. Jest to obszar Równiny Kozienickiej, Doliny Środkowej Wisły i Równiny Radomskiej. Położona w widłach starych dolin Radomki i Zagożdżonki. Puszcza pokrywa lekko falistą równinę polodowcową. Lasy zajmują połowę powierzchni ostoi.

3. DEMOGRAFIA

Pionki to małe miasto z liczbą mieszkańców wynoszącą na dzień 31 grudnia 2022 r. 16.664 osób, co stanowi 326 osób mniej w stosunku do roku poprzedniego, z czego według statystyk wśród stałych mieszkańców liczbę 7.855 stanowią mężczyźni (159 mężczyzn mniej w stosunku do roku poprzedniego – tendencja spadkowa), a liczbę 8.809 kobiety (167 kobiet mniej w stosunku do roku poprzedniego – tendencja spadkowa). Najwięcej zameldowanych w mieście mieszkańców stanowią osoby urodzone w przedziale wiekowym: 21 – 60 lat, a więc w wieku produkcyjnym.

Mężczyźni (M)		Kobiety (K)	
Wiek	Liczba	Wiek	Liczba
0-2	163	0-2	142
3	49	3	59
4-5	126	4-5	148
6	67	6	77
7	80	7	49
8-12	378	8-12	339
13-15	237	13-15	226
16-17	143	16-17	125
18	61	18	79
19-20	141	19-20	130
21-40	2183	21-40	2.061
41-60	2155	41-60	2.242
61-64	594	61-64	786
65-70	647	65-70	914
71-81	617	71-81	923
> 81	214	> 81	509
SUMA (M)	7855	SUMA (K)	8.809
RAZEM M+K	16.664		

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. zameldowało się 157 osób (o 58 mniej niż w roku poprzednim), a wymeldowało 293 (o 84 osoby mniej niż w roku poprzednim).

W roku 2022 w Urzędzie Stanu Cywilnego w Pionkach wydanych zostało 55 aktów urodzenia, 104 akty małżeństwa oraz 289 aktów zgonu. Dodatkowo USC zrealizował 1.511 wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego, 87 wniosków o uzupełnienie i sprostowanie aktu stanu cywilnego, wydał 8 zaświadczeń o stanie cywilnym, 8 decyzji o zmianie nazwiska i 1 decyzję o zmianie imienia. Przyjął 6 oświadczeń o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa i 18 oświadczeń o uznaniu ojcostwa.

W dniu 8 grudnia 2022 r. Urząd Stanu Cywilnego zorganizował uroczystość wręczenia medali 11 parom małżeńskim „Za Długoletnie Pozycie Małżeńskie” przyznawanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

4. FINANSE GMINY

Odzwierciedleniem prowadzonej gospodarki finansowej Gminy Miasta Pionki jest corocznie opracowywany przez Burmistrza Miasta Pionki i przyjmowany uchwałą Rady Miasta Pionki budżet. Przedstawia on zestawienie przewidywanych dochodów i planowanych wydatków, stanowi podstawę finansowego planowania przedsięwzięć, jak również dostarcza informacji niezbędnych do kontroli prowadzonej działalności.

Budżet Miasta Pionki na rok 2022 uchwalony został na sesji w dniu 30 grudnia 2021 roku Uchwałą nr XLVIII/280/2021 Rady Miasta Pionki. Ustalono dochody w wysokości 83.517.043,06 zł oraz wydatki w łącznej kwocie 90.860.208,52 zł. Tak przyjęty budżet zamknął się deficytem w wysokości 7.343.165,46 zł. Zaplanowano przychody budżetu w wysokości 9.146.165,46 zł na sfinansowanie deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz rozchody budżetu w wysokości 1.803.000,00 zł.

W trakcie roku budżetowego dokonywano zmian w planie budżetu na podstawie uchwał Rady Miasta, zarządzeń Burmistrza Miasta w granicach upoważnień wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych na podstawie otrzymanych decyzji Ministra Finansów, Wojewody Mazowieckiego, Dyrektora Krajowego Biura Wyborczego oraz na wniosek kierowników jednostek i Burmistrza Miasta Pionki.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku:

- plan dochodów ogółem wyniósł 96.710.807,10 zł,
- plan wydatków ogółem wyniósł 104.603.972,56 zł,
- planowany deficyt wyniósł 7.893.165,46 zł,
- przychody wyniosły 9.696.165,46 zł, z tytułu:
  - kredytu w wysokości 5.107.570,00 zł,
  - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 Ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.493.523,45 zł,
  - z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonych w odrębnych ustawach w kwocie 2.032.572,01 zł,
  - ze spłaty pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych w kwocie 62.500,00 zł,
- rozchody wyniosły 1.803.000,00 zł, które przeznaczono na spłatę zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

4.1. Dochody

Na dzień 31 grudnia 2022 roku plan dochodów wyniósł **96.710.807,10 zł**, a wykonano **93.145.627,50 zł**, tj. **96,31%** dochodów planowanych.

Dochody bieżące zaplanowano w wysokości **79.481.174,25 zł**, a zrealizowano w wysokości **81.269.391,32 zł**, co stanowi **102,25%** zakładanego planu. Dochody majątkowe zaplanowano w wysokości **17.229.632,85 zł**, a wykonano w wysokości **11.876.236,18 zł**, tj. **68,93%**.

Wykonanie dochodów według źródeł pochodzenia przedstawia poniższa tabela:

Lp.	ŹRÓDŁA DOCHODÓW	PLAN	WYKONANIE	%
I	DOCHODY WŁASNE	38.818.087,80	40.263.009,96	103,72
1	<i>Dochody z podatków i opłat z tego:</i>	<i>15.739.079,00</i>	<i>15.787.947,70</i>	<i>100,31</i>
	Wpływy z podatku od nieruchomości	10.647.704,00	11.004.962,69	103,36
	Wpływy z podatku od środków transportu	160.000,00	166.890,77	104,31
	Podatki i opłaty od gospodarstw rolnych	10.100,00	11.349,40	112,37
	Podatek leśny	35.600,00	35.178,00	98,81
	Wpływy z karty podatkowej	19.000,00	20.430,66	107,53
	Wpływy z opłaty skarbowej	80.000,00	74.420,50	93,03
	Podatek od spadków i darowizn	89.500,00	140.012,97	156,44
	Opłata targowa	260.000,00	268.196,00	103,15
	Podatek od czynności cywilnoprawnych	805.700,00	643.630,44	79,88
	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	3.600.000,00	3.391.401,27	94,21
	Rekompensaty utraconych dochodów	31.475,00	31.475,00	100,00
2	<i>Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa</i>	<i>16.060.013,00</i>	<i>17.926.536,09</i>	<i>111,62</i>
	udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	14.945.496,00	16.812.019,57	112,49
	udział w podatku dochodowym od osób prawnych	1.114.517,00	1.114.516,52	100,00
3	<i>Dochody z majątku gminy z tego:</i>	<i>3.480.973,00</i>	<i>3.022.272,35</i>	<i>86,82</i>
	Dochody z najmu i dzierżawy lokali i gruntów	2.064.000,00	2.028.863,83	98,30
	Dochody za trwały zarząd i wieczyste użytkowanie	78.973,00	92.093,16	116,61
	Dochody ze sprzedaży mienia komunalnego	1.338.000,00	901.315,36	67,36
4	<i>Pozostałe dochody z tego:</i>	<i>3.538.022,80</i>	<i>3.526.253,82</i>	<i>99,67</i>
	Wpływy z usług	1.764.500,00	1.822.391,05	103,28
	Grzywny i kary	10.000,00	10.994,22	0,00
	Wpływy z różnych dochodów	827.951,00	703.554,52	84,98
	Wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu	531.775,00	544.661,27	102,42
	Odsetki	162.800,00	216.518,78	133,00
	Pozostałe dochody	240.996,80	228.133,98	94,66
II	DOTACJE CELOWE z tego:	38.875.581,30	33.806.390,54	86,96
	Na zadania własne	2.443.231,00	2.416.931,88	98,92
	Na zadania zlecone ustawowo	15.487.805,34	15.487.407,17	100,00
	Wpływy i dotacje celowe realizowane na podstawie porozumień i umów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, przekazane z budżetu państwa i funduszy celowych oraz pozyskane z innych źródeł - zadania bieżące	5.132.576,90	5.006.980,81	97,55
	Wpływy i dotacje celowe realizowane na podstawie porozumień i umów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, przekazane z budżetu państwa i funduszy celowych oraz pozyskane z innych źródeł - zadania inwestycyjne	5.884.397,63	5.742.391,51	97,59
	Dotacje celowe na realizację zadań bieżących w ramach programów z udziałem środków europejskich	86.132,01	85.945,97	99,78
	Dotacje celowe na realizację zadań inwestycyjnych w ramach programów z udziałem środków europejskich	9.841.438,42	5.066.733,20	51,48
III	SUBWENCJE	19.017.138,00	19.076.227,00	100,31
	– część oświatowa subwencji	12.699.251,00	12.758.340,00	100,47
	– część wyrównawcza subwencji	5.406.524,00	5.406.524,00	100,00
	– uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego	911.363,00	911.363,00	100,00
	DOCHODY OGÓŁEM	96.710.807,10	93.145.627,50	96,31

Zrealizowane dochody własne stanowiły kwotę 40.263.009,96 zł, tj. 43,23% dochodów wykonanych ogółem, dotacje stanowiły 33.8006.390,54 zł, tj. 36,29% dochodów wykonanych ogółem oraz subwencje 19.076.227,00 zł, tj. 20,48% dochodów wykonanych ogółem.

Wykonanie dochodów własnych za 2022 roku kształtowało się następująco:

- wykonanie dochodów z tytułu podatków i opłat kształtowało się na poziomie 100,31%.

Wpływy z podatku od nieruchomości wykonano na poziomie 103,36%, w tym z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych na poziomie 107,20%, natomiast od osób prawnych na poziomie 102,00%.

Dochody wykonano na poziomie zbliżonym i przekraczającym zaplanowane kwoty. Niższe wykonanie na poziomie 79,88% wystąpiło z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych.

- **wykonanie dochodów z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa** zrealizowano w wysokości 17.926.536,09 zł, tj. na poziomie 111,62% dochodów planowanych, w tym:
  - z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych otrzymano kwotę 16.812.019,57 zł, tj. 12,49% więcej niż zaplanowano,
  - z tytułu udziału podatku dochodowym od osób prawnych otrzymano kwotę 1.114.516,52 zł, tj. 100,00% planowanych dochodów.
- **wykonanie dochodów z tytułu majątku gminy** zrealizowano w wysokości 3.022.272,35 zł, tj. na poziomie 86,82% dochodów planowanych, w tym:
  - dochody z najmu i dzierżawy lokali i nieruchomości, czynszów z mieszkań komunalnych zrealizowano w wysokości 2.028.863,83 zł, tj. na poziomie 98,30% dochodów planowanych, w tym z tytułu:
    - opłat czynszowych w komunalnym zasobie mieszkaniowym – 1.330.206,00 zł,
    - z tytułu opłat za dzierżawę gruntów oraz najmu lokali użytkowych – 698.657,83 zł.
  - dochody ze sprzedaży mienia komunalnego zrealizowano w wysokości 901.315,36 zł, tj. na poziomie 67,36% dochodów planowanych, w tym:
    - dochody ze sprzedaży nieruchomości 801.523,66 zł, tj. 65,69% zakładanego planu (w 2022 roku dokonano sprzedaży dwóch nieruchomości na terenie miasta, czterech nieruchomości na terenie po byłych Zakładach Tworzyw Sztucznych „Pronit” SA w Pionkach oraz jednego lokalu mieszkalnego w komunalnym zasobie gminy),
    - dochody ze sprzedaży drewna na terenie po byłych Zakładach Tworzyw Sztucznych „Pronit” SA w Pionkach w ramach prowadzonej gospodarki leśnej w wysokości 30.944,87 zł, tj. 103,15% zakładanego planu,
    - dochody z tytułu pozostałej sprzedaży majątku w wysokości 1.773,70 zł, uzyskano z tytułu sprzedaży złomu i drobnego majątku ruchomego,
    - dochody z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności w wysokości 67.073,13 zł, tj. 83,84% zakładanego planu.
  - dochody z tytułu opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste zrealizowano w wysokości 92.093,16 zł, tj. na poziomie 116,61% dochodów planowanych.
- **wpływy z tytułu pozostałych dochodów** zostały zrealizowane w wysokości 3.526.253,82 zł, tj. 99,67% dochodów planowanych, w tym:
  - wpływy z usług zrealizowano w wysokości 1.822.391,05 zł, tj. na poziomie 103,28% zakładanego planu. Były to przede wszystkim dochody z tytułu odpłatności za przedszkola i inne odpłatne zadania z zakresu oświaty, odpłatności za żłobek, odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze oraz odpłatności za korzystanie z obiektów sportowych,
  - wpływy z różnych dochodów, które zrealizowano w wysokości 703.554,52 zł, tj. 84,98% zakładanego planu, w tym:
    - dochody z tytułu refundacji kosztów zużytych mediów w lokalach będących w dzierżawie, zwrotu kosztów postępowania egzekucyjnego, kar umownych z tytułu nieterminowo realizowanych zamówień, rozliczeń z tytułu podatku VAT oraz inne w łącznej kwocie 660.404,86 zł,
    - z tytułu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń z zakresu pomocy społecznej w kwocie 38.847,86 zł,
    - opłaty z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska w wysokości 31.079,78 zł,
    - zwrot kosztów postępowania egzekucyjnego z tytułu podatków i opłat oraz pozostałych należności w wysokości 12.069,88 zł,

- pozostałe dochody zrealizowano w wysokości 228.133,98 zł, tj. 94,66% zakładanego planu, w tym:
  - dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami zrealizowane w wysokości 37.047,66 zł,
  - wpływy z tytułu wpłaty środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego w wysokości 165.796,11 zł,
  - wpływy z rozliczenia dochodów na wyodrębnionych rachunkach bankowych jednostek budżetowych o których mowa w art. 223 ustawy o finansach publicznych w wysokości 310,22 zł,
  - zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w wysokości 24.979,99 zł.
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym, które zrealizowano w wysokości 544.661,27 zł, tj. 102,42% dochodów planowanych,
- z tytułu odsetek od nieterminowej wpłaty podatków i opłat, zapłaty faktur oraz odsetek od nienależnie pobranych świadczeń pochodzących z dotacji wojewody zrealizowano w wysokości 216.518,78 zł, tj. 133,00% zakładanego planu.

Wykonanie dotacji celowych w 2022 roku kształtowało się na poziomie 86,96% zakładanego planu. Z zaplanowanej kwoty 38.875.581,30 zł otrzymano dotacje w kwocie 33.806.390,54 zł. Na realizację zadań własnych otrzymano dotację w wysokości 2.416.931,88 zł. Na realizację zadań zleconych otrzymano dotację w wysokości 15.487.407,17 zł.

Dział	Rozdział	§	Treść	Plan dotacji			Wykonanie dotacji			
				podmiotowej	przedmiotowej	celowej	podmiotowej	przedmiotowej	celowej	%
Jednostki sektora finansów publicznych			Nazwa zadania							
010	01095	6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych - Rodzinne Ogródki Działkowe			60.000,00			60.000,00	100,00
710	71095	6639	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego - regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji			5.325,84			0,00	0,00
801	80101	2310	Zwrot dotacji udzielonej niepublicznej jednostce oświatowej za dzieci będące mieszkańcami Gminy Miasto Pionki	2.600,00			2.321,84			89,30
801	80104	2310	Zwrot dotacji udzielonej niepublicznej jednostce oświatowej za dzieci będące mieszkańcami Gminy Miasto Pionki	27.400,00			23.993,31			87,57
801	80106	2310	Zwrot dotacji udzielonej niepublicznej jednostce oświatowej za dzieci będące mieszkańcami Gminy Miasto Pionki	38.400,00			38.195,46			99,47
851	85195	6300	Pomoc finansowa dla Powiatu Radomskiego - Poprawa stanu infrastruktury Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Pionkach poprzez rozbudowę infrastruktury, rewitalizację istniejącego budynku w jednej lokalizacji wraz z dokumentacją, nadzorem inwestorskim oraz zakupem pierwszego wyposażenia" - etap II			1.000.000,00			0,00	0,00
921	92109	2480	Dotacja podmiotowa dla samorządowej instytucji kultury - Miejski Ośrodek Kultury	1.900.000,00			1.900.000,00			100,00
921	92116	2480	Dotacja podmiotowa dla samorządowej instytucji kultury - Miejska Biblioteka Publiczna	725.000,00			725.000,00			100,00
			Razem	2.693.400,00	0,00	1.065.325,84	2.689.510,61	0,00	60.0000,00	0,00
Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych			Nazwa zadania							
630	63095	2360	Dotacje dla stowarzyszeń z zakresu turystyki			3.000,00			0,00	0,00
801	80104	2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty - Niepubliczne przedszkole	1.950.000,00		0,00	1.940.730,86			99,52
801	80104	2340	Dotacja celowa dla jednostki spoza sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących związanych z pomocą obywatelom Ukrainy- Niepubliczne przedszkole.	5.886,44			5.886,44			

801	80149	2540	Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty - Niepubliczne przedszkole	395.900,00			371.692,63			93,89
851	85195	2360	Dotacje dla stowarzyszeń w zakresie ochrony i promocji zdrowia			2.000,00			0,00	0,00
852	85295	2360	Dotacje dla stowarzyszeń w zakresie pomocy społecznej			5.000,00			3.000,00	60,00
854	85495	2360	Dotacje dla stowarzyszeń w zakresie edukacyjnej opieki wychowawczej			28.000,00			20.000,00	71,43
900	90095	2360	Dotacje dla stowarzyszeń w zakresie ekologii i ochrony zwierząt			4.600,00			3.600,00	78,26
921	92195	2360	Dotacje dla stowarzyszeń w zakresie kultury			25.000,00			8.400,00	33,60
926	92695	2360	Dotacje dla stowarzyszeń w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu			120.000,00			116.000,00	96,67
			Razem	2.351.786,44	0,00	187.600,00	2.318.309,93	0,00	211.000,00	82,86
OGÓŁEM				5.045.186,44	0,00	1.252.925,84	5.007.820,54	0,00	211.000,00	82,86

Na realizację zadań bieżących na podstawie umów i porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, przekazanych z budżetu państwa i funduszy celowych oraz przekazane z innych źródeł otrzymano środki w wysokości 5.006.980,81 zł, w tym:

- 10.000,00 zł z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego z przeznaczeniem na modernizację budynku strażnicy OSP,
- 1.151.141,10 zł z budżetu Państwa z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń na wyżywienie i zakwaterowanie obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju,
- 511.256,00 zł z budżetu Państwa przeznaczona na pokrycie kosztów zwiększonych zadań oświatowych związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju,
- 574.021,50 zł z budżetu Państwa na realizację zadań z zakresu oświaty polegających na objęciu wychowaniem i nauczaniem dzieci nie będących mieszkańcami Gminy Miasta Pionki w niepublicznym przedszkolu,
- 130,00 zł ze środków budżetu Państwa jako refundację poniesionych w 2021 roku wydatków w ramach przeciwdziałania COVID-19, na organizację telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych i informacji o szczepieniach przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 oraz organizację transportu osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień, w tym osób niepełnosprawnych,
- 139.454,00 zł z budżetu Państwa na zadania z zakresu pomocy społecznej udzielonej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa,
- 18.856,03 zł ze środków budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w ramach zadani „Samorządowy Instrument Wsparcia Inicjatyw Rad Seniorów 2022” na organizację obchodów 90-lecia nadania miastu nazwy Pionki,
- 3.000,00 zł ze środków Funduszu Pracy na wypłatę jednorazowego dodatku dla asystenta rodziny,
- 2.258.790,00 zł z budżetu Państwa ze środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 przeznaczonych na wypłatę dodatków węglowych w wysokości 1.903.320,00 zł oraz dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania innych źródeł ciepła w wysokości 355.470,00 zł,
- 100.707,00 zł z budżetu Powiatu Radomskiego na dofinansowanie funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- 744,00 zł z budżetu Państwa w ramach Funduszu Pomocy na wypłatę stypendiów szkolnych w ramach pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa,
- 79.433,90 zł z Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów pobytu dzieci do lat 3 w żłobku na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,

- 103.317,28 zł na realizację zadań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 niebędących mieszkańcami miasta Pionki,
- 32.630,00 zł na z budżetu Państwa w ramach Funduszu Pomocy na wypłatę świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa,
- 23.500,00 zł na realizację zadań z zakresu kultury na podstawie porozumienia z Powiatem Radomskim.

Na **realizację zadań majątkowych** na podstawie umów i porozumień pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, przekazanych z budżetu Państwa i funduszy celowych oraz pozyskane z innych źródeł otrzymano środki w wysokości 5.742.391,51 zł, w tym:

- 129.417,40 zł z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, z tego kwotę 29.948,40 zł na realizację zadań z zakresu wspierania Rodzinnych Ogrodów Działkowych w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Działkowców Mazowsze 2022” oraz kwotę 99.469,00 zł na budowę eko przystanków na terenie miasta,
- 3.038.100,00 zł z budżetu Państwa w ramach rządowego Programu „Polski Ład” na realizację zadania inwestycyjnego – modernizacja ulicy Aleje Lipowe,
- 480.000,00 zł z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego jako refundację poniesionych w poprzednich latach wydatków na przebudowę ulicy J. Słowackiego,
- 18.094,43 zł ze środków PFRON na refundację wydatków poniesionych w 2021 związanych z modernizacją łazienek w budynku Urzędu Miasta i dostosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- 100.000,00 zł z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu samochodu pożarniczego na potrzeby OSP w Pionkach,
- 221.707,00 zł ze środków PFRON na dofinansowanie zakupu autobusu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych,
- 1.284.120,00 zł z budżetu Państwa w ramach rządowego Programu „Polski Ład” na realizację zadania inwestycyjnego – remont basenu miejskiego,
- 270.952,68 zł z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie zadania inwestycyjnego – dostosowanie skateparku, szatni i zaplecza socjalnego znajdujących się w budynku gospodarczym do potrzeby mieszkańców wraz z poprawą bezpieczeństwa,
- 200.000,00 zł z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie zadania inwestycyjnego – modernizacja lodowiska w celu nadania mu nowych funkcji użytkowych.

Na **realizację zadań bieżących z udziałem środków unijnych** otrzymano środki w wysokości 85.945,97 zł na realizację przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zadania pn. „Nowa jakość życia – aktywizacja społeczno-zawodowa”.

Na **realizację zadań inwestycyjnych z udziałem środków unijnych** otrzymano środki w wysokości 5.066.733,20 zł na realizację zadań:

- „Odbudowa tkanki mieszkaniowej w zakresie części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkaniowych przy ul. Leśnej 17 i Aleje Lipowe 9 i 13” otrzymano kwotę 3.063.023,66 zł,
- „E-usługi dla mieszkańców Miasta Pionki” otrzymano kwotę 1.466.649,54 zł,
- „Cyfrowa Gmina” otrzymano środki w wysokości 537.060,00 zł.

W 2022 roku Gmina **nie otrzymała niżej wymienionych środków na realizację następujących zadań:**

- „Budowa Lokalnej Strefy Aktywności Rekreacyjno – Edukacyjnej w Pionkach” – zaplanowane środki w wysokości 180.212,00 zł, zostaną rozliczone i przekazane w 2023 roku,
- „Likwidacja bomby ekologicznej etap III” – zaplanowane środki w wysokości 1.229.901,00 zł zostaną uruchomione po złożeniu wniosku o płatność w 2023 roku,
- „Zielone Pionki – zagospodarowanie i odnowa terenów zieleni w krajobrazie miejskim” – zaplanowane środki w wysokości 1.987.000,00 zł na refundację poniesionych w poprzednich latach wydatków nie zostały rozliczone i przekazane przez NFOŚiGW.

Zaplanowane **subwencje** zrealizowano w 100,31%, w tym z tytułu części oświatowej w wysokości 12.758.340,00 zł, części wyrównawczej w wysokości 5.406.524,00 zł oraz części uzupełniającej w wysokości 911.363,00 zł.

Na podstawie sprawozdania Rb-PDP – Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych w 2022 roku dochody podatkowe zostały wykonane w wysokości 29.883.398,55 zł tj. o 1,46% więcej niż w roku 2021.

Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w stosunku do obowiązujących w Gminie Miasta Pionki wyniosły w 2022 roku 2.411.330,24 zł, w tym z tytułu podatku od nieruchomości 2.285.044,33 zł oraz podatku od środków transportowych 126.285,91 zł.

W 2022 roku dokonano umorzenia zaległości podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 7.397,70 zł oraz odroczone termin płatności lub rozłożono na raty podatek od nieruchomości w wysokości 19.159,00 zł.

4.2. Wydatki

Wydatki budżetu miasta z zaplanowanej kwoty **104.603.972,56 zł**, wykonano w wysokości **95.681.172,21 zł**, tj. **91,47%** wydatków planowanych.

Zaplanowane w wysokości 81.932.100,46 zł wydatki bieżące stanowiły 78,33% wydatków ogółem. Wydatki bieżące zrealizowano w wysokości 79.589.881,95 zł, tj. 97,14% planowanych wydatków i stanowiły one 83,18% wydatków wykonanych ogółem.

Wydatki bieżące przeznaczone były na funkcjonowanie i realizację zadań przez jednostki budżetowe, realizację zadań z zakresu utrzymania obiektów, ulic, zieleni miejskiej, porządku i czystości w mieście. Wydatki realizowane były w miarę zgłaszanych potrzeb i zaplanowanych środków. W trakcie realizacji budżetu nie wystąpiły znaczne odchylenia, a realizacja wydatków związana była z charakterem realizowanego zadania. Wydatki bieżące finansowane były z dochodów własnych gminy, subwencji i dotacji.

Struktura zrealizowanych wydatków bieżących według działów przedstawiała się następująco:

- opieka społeczna, pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej oraz rodzina – 24.104.052,22 zł, tj. 30,29%,
- oświata i wychowanie – 27.870.359,73 zł, tj. 35,02%,
- administracja publiczna – 8.156.819,59 zł, tj. 10,25%,

- gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 6.776.902,91 zł, tj. 8,51%,
- gospodarka mieszkaniowa – 2.623.243,84 zł, tj. 3,29%,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 2.656.900,00 zł, tj. 3,34%,
- kultura fizyczna i sport – 3.115.495,76 zł, tj. 3,91%,
- pozostała działalność – 4.232.347,18 zł, tj. 5,39%.

Strukturę wydatków bieżących planowanych, jak i wykonanych z uwzględnieniem rodzaju wydatków przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj wydatku	Plan	udział %	Wykonanie	udział %
1.	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	35.004.586,59	42,72	34.366.721,82	43,18
2.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	19.706.496,38	24,05	19.612.485,76	24,64
3.	Dotacje	5.232.786,44	6,39	5.158.820,54	6,48
4.	Obsługa długu	1.145.321,02	1,40	1.121.472,65	1,41
5.	Programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	106.785,19	0,13	106.599,15	0,14
6.	Pozostałe wydatki bieżące	20.736.124,84	25,31	19.223.782,03	24,15
	Wydatki bieżące ogółem	81.932.100,46	100,00	79.589.881,95	100,00

Wydatki bieżące realizowane były zgodnie z założonym planem na bieżąco aktualizowanym według zgłaszanych potrzeb. Analizując poszczególne wydatki, wykonanie tylko w niektórych przypadkach było poniżej średniej procentowego wykonania planu wydatków i uzależnione było od zgłaszanych potrzeb oraz konieczności ich wykonania. Najwyższy procent wykonania wystąpił z tytułu wydatków na wynagrodzenia i kształtował się na poziomie około 100%.

Na realizację zadań związanych z profilaktyką uzależnień, zwalczaniem narkomanii i przeciwdziałaniem alkoholizmowi po stronie wydatków zaplanowano środki w wysokości 588.252,00 zł. Środki wykorzystano w wysokości 449.147,93 zł, tj. 76,35% wydatków planowanych. Wykonanie dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie detalicznym i hurtowym wyniosło 544.661,27 zł, tj. 102,42% zakładanego planu. Środki te zostały przeznaczone na realizację zadań profilaktycznych zgodnie z zatwierdzonym Programem. Do wykorzystania w 2022 roku pozostały środki w wysokości 95.513,34 zł.

Na realizację zadań związanych z ochroną środowiska zaplanowano środki w dziale 900 rozdziale 90019 wysokości 40.000,00 zł, wydatkowano 22.760,21 zł, tj. 56,90% na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska. Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska zrealizowano w wysokości 31.079,78 zł na realizację zadań wynikających z ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

Na realizację zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach związanych z odbiorem i gospodarowaniem odpadami komunalnymi w budżecie miasta wydatkowano środki w wysokości 3.945.033,68 zł, z tego na:

- obsługę systemu gospodarowania odpadami wydatkowano kwotę 214.623,21 zł,
- opłaty za odbiór i składowanie odpadów wydatkowano kwotę – 3.716.123,78 zł,
- zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, zakup wyposażenia PSZOK, usługa monitorowania PSZOK oraz opłatę za energię elektryczną, wodę i ścieki wydatkowano kwotę 14.286,69 zł.

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 3.313.006,24 zł.
Dopłata do systemu obsługi gospodarowania odpadami komunalnymi za 2022 rok wyniosła 632.027,44 zł.

Na realizację zadań oświatowych związanych ze stosowaniem specjalnej organizacji i metod pracy dla dzieci i młodzieży w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, prowadzonych w szkołach innego typu, liceach ogólnokształcących, technikach, szkołach policealnych, branżowych szkołach I i II stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych w budżecie miasta zaplanowano środki w wysokości 3.926.606,54 zł, a wydatkowano 3.871.917,46 zł. W otrzymanej informacji z Ministerstwa Finansów o ostatecznej kwocie części oświatowej subwencji ogólnej subwencja na realizację wyżej wymienionych zadań na 2022 wyniosła 3.069.458,00 zł.

Na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, o których mowa w art. 2 ust.2 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w 2022 roku zrealizowano wydatki bieżące w wysokości 2.258.790,00 zł oraz majątkowe pochodzące ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Poniższa tabela przedstawia sposób rozdysponowania i wydatkowania:

Lp.	Nazwa zadania	Plan	Wykonanie
I	Wydatki bieżące	2.268.890,00	2.258.790,00
1.	Transport osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2, w tym osób niepełnosprawnych oraz organizacja telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych i informacji o szczepieniach przeciwko wirusowi SARS-CoV-2	5.000,00	0,00
2.	Dodatek węglowy oraz dodatek dla gospodarstw domowych wraz z kosztami obsługi	2.263.890,00	2.258.790,00
II	Wydatki majątkowe	984.011,00	984.011,00
1	Odbudowa tkanki mieszkaniowej, w zakresie części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkaniowych przy ul. Leśnej 17 i Aleje Lipowe 9 i 13	984.011,00	984.011,00
	Razem	3.252.901,00	3.242.801,00

Zaplanowane w wysokości 22.671.872,10 zł wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 16.091.290,26 zł, tj. 70,97% wydatków planowanych. Źródłem finansowania wydatków majątkowych były środki własne w wysokości 3.995.254,46 zł, dotacje w wysokości 11.593.063,10 zł oraz kredyt w wysokości 502.972,70 zł.

4.3. Nadwyżka/Deficyt

W budżecie Gminy Miasta Pionki na 2022 rok **zaplanowano deficyt w wysokości 7.893.165,46 zł**, który na koniec roku budżetowego **wyniósł 2.535.544,71 zł**.

W 2022 roku **wypracowano nadwyżkę operacyjną** (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) **na poziomie 1.679.509,37 zł przy zakładanych -2.450.926,01 zł**. Poziom nadwyżki operacyjnej wynikał z realizacji dochodów bieżących na poziomie wyższym niż planowano oraz z ograniczenia wydatków bieżących.

4.4. Przychody i rozchody

W budżecie miasta na 2022 rok zaplanowano **przychody w wysokości 9.696.165,46 zł**, a **wykonano w wysokości 7.624.482,00 zł** z następujących tytułów:

- kredytu z zaplanowanej kwoty 5.107.570,00 zł wykonano 2.000.000,00 zł,

- wolnych środków, o których mowa w art.217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych zaplanowano 2.493.523,45 zł, wykonano 3.591.909,99 zł,
- z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonych w odrębnych ustawach zaplanowano i wykonano w wysokości 2.032.572,01 zł,
- z tytułu spłaty udzielonej pożyczki zaplanowano 62.500,00 zł, przychodu z tego tytułu nie otrzymano.

Zaplanowane w uchwale budżetowej **rozchody** w wysokości 1.803.000,00 zł, wykonano w 100%, z przeznaczeniem na spłatę pożyczek w wysokości 188.000,00 zł, spłatę kredytów w wysokości 1.615.000,00 zł.

4.5. Należności

Wykazane w sprawozdaniu RB-27S należności na 31 grudnia 2022 r. wyniosły 33.687.898,22 zł, w tym zaległości 29.486.044,62 zł. Struktura zaległości przedstawiała się następująco:

- z tytułu podatków i opłat: 6.772.938,26 zł, w której znaczą część stanowią zaległości z tytułu podatku od nieruchomości: 6.653.827,50 zł, w tym od przedsiębiorstw znajdujących się w stanie upadłości 2.728.990,05 zł,
- z tytułu dochodów z najmu i dzierżawy lokali i gruntów oraz czynszów z lokali komunalnych: 8.123.015,05 zł,
- z tytułu wypłat funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych: 4.610.915,90 zł,
- pozostałe zaległości: 9.979.175,41 zł, w tym odsetki od należności cywilnoprawnych 7.208.625,64 zł i kary umowne 2.583.509,14 zł.

Na wszystkie tytuły należności budżetowych prowadzona była windykacja poprzez wezwania do zapłaty, upomnienia oraz skierowanie spraw na drogę sądową lub do komornika. W 2022 roku wystawiono:

- z tytułu podatków **561 upomnień** na kwotę 582.254,52 zł oraz **215 tytułów wykonawczych** na kwotę 813.376,90 zł,
- z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wystawiono **245 upomnienia** na kwotę 64.833,68 zł oraz **31 tytułów wykonawczych** na łączną kwotę 9.257,60 zł,
- z tytułu użytkowania wieczystego wystawiono **53 wezwania do zapłaty** na łączną kwotę 2.490,31 zł,
- z tytułu opłaty przekształceniowej wystawiono **257 wezwań do zapłaty** na kwotę 28.889,96 zł oraz **5 upomnień** na kwotę 5.139,11 zł,
- z tytułu dzierżaw oraz dostawy mediów wystawiono **138 wezwań do zapłaty** na łączną kwotę 351.844,82 zł. Na bieżąco zaległości z tytułu czynszów kierowane są do egzekucji sądowej,
- z tytułu gospodarki komunalnym zasobem mieszkaniowym wobec dłużników wystawiono **517 wezwań do zapłaty** na łączną kwotę 5.731.727,03 zł, wystawiono **70 nakazów do zapłaty** oraz **105 wniosków egzekucyjnych i wniosków o doręczenie nakazów zapłaty**.

Windykacją należności od dłużników alimentacyjnych w imieniu Burmistrza Miasta zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który prowadził postępowania wobec dłużników.

Należności wymagalne wykazane w sprawozdaniu Rb-N na koniec 2022 roku wyniosły 19.764.024,31 zł, składają się na nie zaległości z tytułu dostaw towarów i usług w wysokości 614.422,78 zł oraz pozostałe należności wymagalne w wysokości 19.149.601,53 zł, w tym przede wszystkim zaległości z tytułu podatków i opłat, czynszów oraz należności od dłużników alimentacyjnych. Pozostałe należności niewymagalne wyniosły na koniec 2022 rok 225.102,46 zł.

4.6. Zobowiązania

Zadłużenie Gminy Miasta Pionki na 31 grudnia 2022 roku po uwzględnieniu spłaconych w roku budżetowym zobowiązań wyniosło 20.387.053,22 zł.

Struktura zadłużenia na koniec roku przedstawia się następująco:

- pożyczki – 1.285.616,50 zł,
- kredyty – 19.101.436,72 zł.

Całkowita spłata zadłużenia planowana jest w grudniu 2036 roku.

W sprawozdaniu RB 28S-Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, zobowiązania ogółem wykazano w wysokości 4.005.148,29 zł. Były to przede wszystkim zobowiązania z tytułu wydatków bieżących, w tym: zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pochodnych – 3.057.435,10 zł oraz zobowiązania z tytułu wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego i art. 30 Karty Nauczyciela. Pozostałe zobowiązania to przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług oraz zakup energii i ciepła – 895.231,48 zł, zobowiązania z tytułu świadczeń na rzecz osób fizycznych – 32.512,41 zł oraz odsetki od pożyczek w WFOŚiGW – 19.969,30 zł. W 2022 roku nie wystąpiły zobowiązania z tytułu realizacji wydatków majątkowych.

4.7. Realizacja zadań zleconych z zakresu administracji publicznej oraz zadań własnych

Na realizację **zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych** odrębnymi ustawami, wydatkowano kwotę 15.479.253,17 zł. Wydatki realizowane były zgodnie z ich przeznaczeniem.

Ze środków Wojewody Mazowieckiego wykorzystano dotację w wysokości 15.475.508,17 zł, którą wydatkowano na:

- w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo wydatkowano kwotę 334,04 zł na realizację wypłat z tytułu zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w paliwie wykorzystywanym do celów produkcji rolnej,
- w dziale 750 Administracja publiczna wydatkowano kwotę 193.415,98 zł na realizację zadań zleconych przez Wojewodę, w tym na zadania wynikające z ustawy prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o ewidencji ludności oraz ustawy o dowodach osobistych oraz na organizację i przeprowadzenie powszechnego spisu rolnego,
- w dziale 801 Oświata i wychowanie wydatkowano środki w wysokości 92.675,50 zł na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe,

- w dziale 852 Opieka społeczna wydatkowano kwotę 2.036.826,65 zł na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, a przede wszystkim wydatki związane z prowadzeniem Środowiskowego Domu Samopomocy, wypłatę dodatków energetycznych, dodatków osłonowych oraz realizację specjalistycznych usług opiekuńczych,
- w dziale 855 Rodzina na realizację zadań wydatkowano kwotę 13.152.256,00 zł z przeznaczeniem na obsługę i wypłatę świadczeń wychowawczych, rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, świadczeń rodzicielskich, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz składki społeczne za osoby pobierające świadczenia, na opłatę składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz obsługę Kart Dużej Rodziny.

Ze środków Krajowego Biura Wyborczego w dziale 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa wydatkowano kwotę w wysokości 3.745,00 zł na aktualizację i prowadzenie rejestru wyborców.

W ramach dotacji celowych na realizację zadań własnych oraz realizowanych w ramach programów rządowych, wydatkowano środki w wysokości 817.923,64 zł. Środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem na:

- w dziale 750 Administracja publiczna wykorzystano środki w wysokości 2.800,00 zł na zakup masztów i flag oraz ich instalację w ramach projektu „Pod białą-czerwoną”,
- w dziale 801 Oświata i wychowanie wykorzystano środki w wysokości 818.923,60 zł, na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego, programu rządowego „Aktywna Tablica” oraz przedsięwzięcia pn. „Poznaj Polskę”,
- w dziale 852 Pomoc społeczna wykorzystano środki w wysokości 1.540.986,64 zł na dofinansowanie wydatków związanych z wypłatą zasiłków okresowych i stałych, składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe, dofinansowanie dożywiania w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, dofinansowanie usług opiekuńczych dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej oraz dofinansowanie kosztów prowadzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- w dziale 854 Edukacyjna opieka wychowawcza wykorzystano środki w wysokości 54.221,64 zł, w tym na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym zgodnie z ustawą o systemie oświaty, na zakup podręczników dla uczniów w ramach rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”.

W ramach realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami Gmina wykonuje dochody budżetu państwa związane z realizacją tych zadań. Stanowią je dochody z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych, z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych i funduszu alimentacyjnego, odpłatności za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy. Ogółem zrealizowano tu dochody w wysokości 312.788,67 zł, z czego kwotę 275.741,01 zł przekazano do budżetu państwa a pozostała kwota 37.047,66 zł stanowiła dochody gminy.

4.8. Dotacje udzielone z budżetu Gminy

W budżecie Gminy Miasta Pionki zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe w wysokości 6.298.112,28 zł. Wykonanie dotacji wyniosło 5.218.820,54 zł, tj. 82,86%.

Dotacje podmiotowe zaplanowano w wysokości 5.045.186,44 zł, przekazano 5.007.820,54 zł, w tym dla:

- samorządowych instytucji kultury – dla Miejskiego Ośrodka Kultury zaplanowano i przekazano dotację w wysokości 1.900.000,00 zł oraz dla Miejskiej Biblioteki Publicznej zaplanowano i przekazano dotację w wysokości 725.000,00 zł,
- na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania na podstawie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych zaplanowano środki w wysokości 68.400,00 zł, wydatkowano środki w wysokości 64.510,61 zł na pokrycie kosztów nauki dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Pionki a uczących się w innych gminach,
- niepublicznej jednostki systemu oświaty Niepubliczne Przedszkole „Kolorowe Pudełko” zaplanowano dotację w wysokości 2.351.786,44 zł, przekazano na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty kwotę 2.318.309,93 zł.

Dotacje celowe zaplanowane zostały na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych w ogólnej kwocie 1.252.925,84 zł, przekazano 211.000,00 zł.

Celowe dotacje na realizację zadań bieżących wykorzystano na realizację w ramach ustawy z dnia 24.04.2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na realizację zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, edukacyjnej opieki wychowawczej, kultury oraz kultury fizycznej i sportu, przekazano stowarzyszeniom dotacje w wysokości 151.000,00 zł.

Zaplanowane dotacje celowe na realizację zadań majątkowych dla: Powiatu Radomskiego, jako pomoc finansową zaplanowaną w wysokości 1.000.000,00 zł na dofinansowanie zadania „Poprawa stanu infrastruktury Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Pionkach poprzez rozbudowę infrastruktury, rewitalizację istniejącego budynku w jednej lokalizacji wraz z dokumentacją, nadzorem inwestorskim oraz zakupem pierwszego wyposażenia” etap II oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, jako pomoc finansową przeznaczoną na realizację projektu „Regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji” nie zostały zrealizowane.

5. MIENIE GMINY

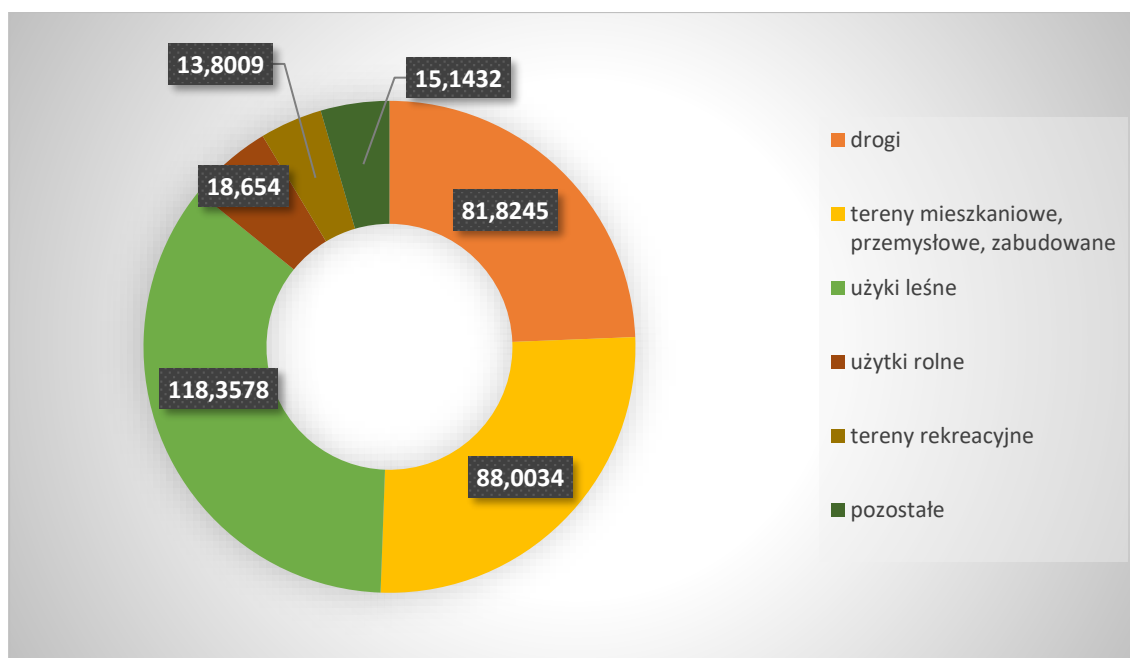
5.1. Struktura gruntów

Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2022 r. Gmina Miasta Pionki była właścicielem, użytkownikiem wieczystym i posiadaczem samoistnym gruntów o łącznej pow. 335,7838 ha.

Według klasyfikacji rodzajowej struktura tych gruntów przedstawia się następująco:

- drogi – 81,8245 ha
- tereny mieszkaniowe, przemysłowe, zabudowane – 88,0034 ha
- użytki leśne – 118,3578 ha
- użytki rolne – 18,6540 ha
- tereny rekreacyjne – 13,8009 ha
- pozostałe – 15,1432 ha

W tym powierzchnia nieruchomości stanowiących zasób Gminy Miasta Pionki wynosiła 310,9435 ha o następującej strukturze:

Z uwzględnieniem tytułów prawnych powierzchnia gruntów kształtowała się w następujący sposób:

1. powierzchnia gruntów stanowiących własność gminy i będących w zasobie wynosi 130,9303 ha;
2. powierzchnia gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa, których Gmina Miasta Pionki jest użytkownikiem wieczystym i będących w zasobie wynosi 180,0132 ha. W głównej mierze są to grunty zlokalizowane na terenie byłych zakładów ZTS „Pronit” – łączna powierzchnia 168,5816 ha. Struktura gruntów będących w użytkowaniu wieczystym Gminy Miasta Pionki przedstawia się następująco:
  - drogi – 14,8509 ha
  - tereny mieszkaniowe, przemysłowe, zabudowane – 42,7720 ha
  - użytki leśne – 114,5276 ha
  - użytki rolne – 6,8313 ha

- tereny rekreacyjne – 0,6209 ha
  - pozostałe – 0,4105 ha
3. powierzchnia gruntów, co do których brak jest uregulowanego stanu prawnego i Gmina Miasta Pionki figuruje jako posiadacz samoistny wynosi 7,6223 ha. Grunty te zajęte są w szczególności pod drogi gminne, a uregulowanie stanu prawnego nastąpi w drodze zasiedzenia;
  4. powierzchnia gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste wynosi łącznie 17,2180 ha. Grunty te są w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych (np. grunty pod garażami, pawilonami handlowymi), Spółdzielni Mieszkaniowych, Ogrodów Działkowych oraz osób prawnych.

Gmina Miasta Pionki na dzień 31.12.2022 r. była również właścicielem 11 lokali użytkowych w budynkach komunalnych wielorodzinnych przy ulicach: Al. Lipowe 12, Al. Lipowe 14, Leśna 9, Radomska 9, Leśna 7, Aleje Lipowe 5 oraz lokalu użytkowego obejmującego II piętro w budynku przy Placu Konstytucji 3 Maja.

Ponadto w zasobach Gminy znajdują się następujące budynki użytkowe: przy ul. Niepodległości (Legionówka), przy ul. Zakładowej 5 (MOK), przy ul. Radomskiej 21 (była świetlica Zgoda), przy ul. Leśna 3 (WTZ), przy ul. E. Orzeszkowej 12 (ZHP), przy ul. E. Orzeszkowej 16 (ZHR), przy ul. E. Orzeszkowej 14 (Biblioteka Miejska), budynek A i B nad Stawem Górnym. Lokale te oraz budynki w większości zajmowane są przez różne podmioty, na podstawie stosownych umów.

Spośród wymienionych wolne powierzchnie pozostawały: w budynku przy ul. Aleje Lipowe 5 – pow. lokalu 24,20 m², w budynku przy ul. Aleje Lipowe 12 – pow. lokalu 56,6 m², w budynku przy ul. Radomska 9 – łączna pow. lokali: 27,59 m², w budynku przy ul. Al. Lipowe 14 – pow. lokalu 36,18 m², w budynku przy ul. Leśna 7 – pow. 296,75 m², II piętro w budynku przy Placu Konstytucji 3 Maja – łączna pow. pomieszczeń – 135,50 m², budynek przy ul. E. Orzeszkowej 12 (po ZHP).

Gospodarując swoim zasobem Gmina Miasta Pionki zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przeznacza nieruchomości m.in. do sprzedaży, przekazuje w trwały zarząd na rzecz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej czy też w drodze aportu.

W 2022 r. Gmina Miasta Pionki dokonała sprzedaży 2 działek w trybie bezprzetargowym na polepszenie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej za łączną kwotę 8.610,00 zł oraz w drodze przetargu zbyta została działka nr 1461/35 za kwotę 142.680,00 zł.

Ponadto w ramach realizacji wniosku złożonego przez najemców w 2022 r. została podpisana jedna umowa sprzedaży komunalnego lokalu mieszkalnego z zastosowaniem 60% bonifikaty.

Według stanu na koniec 2022 r. Gmina Miasta Pionki posiadała nieruchomości przekazane w trwały zarząd na rzecz jednostek organizacyjnych o łącznej pow. 12,7773 ha (Przedszkole nr 1, Przedszkole nr 2, Przedszkole nr 3, PSP nr 1 – ul. Niepodległości i ul. J. Słowackiego, PSP nr 2, PSP nr 5, Środowiskowy Dom Samopomocy, Żłobek Miejski „Wesoły Pajacyk”, Basen Miejski przy ul. J. Korczaka 3, Hala Sportowa przy ul. Sosnowej 3, pawilon sportowy i stadion przy ul. Sportowej 4 oraz przy ul. Leśnej 1 (budynek gospodarczy – lodowisko).

W 2022 r. Gmina Miasta Pionki nabyła z mocy prawa (decyzji podziałowej) do zasobu komunalnego 2 nieruchomości przeznaczone pod drogi tj.:

- działkę nr 85/29 o pow. 0,0840 ha
- działkę nr 62/23 o pow. 0,0318 ha

Gmina Miasta Pionki na dzień 31.12.2022 r. posiadała w swoich zasobach następujące tereny przeznaczone do zagospodarowania na terenie miasta:

- ul. Radomska teren pod garaże naprzeciwko Lidla
- ul. Aleja Królewska – pow. 0,3260 ha
- ul. Niepodległości – pow. 0,1414 ha

5.2. Struktura nieruchomości

Gmina Miasta Pionki z posiadanych gruntów wydierżawia:

1. grunt o powierzchni 1.466,69 m² pod 95 garaży, głównie na czas nieokreślony,
2. grunt o powierzchni 402,52 m² pod 5 pawilonami handlowymi,
3. 23 pawilony handlowe o łącznej powierzchni 450,88 m² na targowisku miejskim przy ul. H. Sienkiewicza „Pionkowski Manhattan”,
4. grunt o powierzchni 271 m² pod pawilonami na targowisku „Pionkowski Manhattan”,
5. grunt o powierzchni 6.925,99 m² wykorzystywany jako ogródki tzw. przydomowe – 51 umów, w tym 38 umów na czas nieokreślony,
6. grunt o powierzchni 5.607,71 m² pod dzierżawy różne, np. pod miejsca postojowe dla Wspólnot Mieszkaniowych,
7. grunt o łącznej powierzchni 866,19 m² pod wiatami śmietnikowymi, w tym 21 umów zawartych jest na czas nieokreślony,
8. grunt o powierzchni 13,92 m² pod 1 kiosk handlowy typu „RUCH”.

Miasto oddało w bezpłatne użyczenie 11 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 1.032,85 m² oraz grunt o powierzchni 2.210,49 m². W dzierżawę/ najem oddanych zostało 12 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 688,25 m².

5.3. Sprzedaż nieruchomości

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Gmina Miasta Pionki wykorzystuje i dysponuje nieruchomościami na terenie po byłych ZTS Pronit, m.in. przeznaczając je do sprzedaży lub oddając w dzierżawę. Grunty te to głównie tereny przemysłowe i przemysłowo-leśne o łącznej powierzchni 168,5816 ha.

W 2022 r. dokonano sprzedaży prawa użytkowania wieczystego 4 nieruchomości na terenie byłych ZTS Pronit o powierzchni wynoszącej 3,0237 ha na łączną kwotę 591.024,50 zł, w tym:

- ustne przetargi nieograniczone – 391.325,50 zł,
- pierwszeństwo nabycia – 103.600,00 zł,
- tryb przetargowy na powiększenie nieruchomości – 96.100,00 zł.

Do 31 grudnia 2022 r. na podstawie 14 umów wydierżawiono 2,7595 ha powierzchni. Umowy obejmują dzierżawę gruntu, jak również dzierżawę budynków.

5.4. Informacja dotycząca planowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki przyjęte uchwałą nr XLIX/294/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki. Na dzień sporządzania niniejszego raportu ważność przyjętego Studium rozważana jest przez Naczelny Sąd Administracyjny na skutek decyzji Wojewody Mazowieckiego o unieważnieniu aktu w całości.

Obowiązującym dokumentem jest zatem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki przyjęte uchwałą Nr XXI/230/2000 Rady Miejskiej w Pionkach z dnia 24 marca 2000 roku zmienione uchwałą Nr XXX/230/2012 Rady Miasta Pionki z dnia 30 listopada 2012 roku.

5.5. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie miasta obowiązywało dziesięć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują obszar całego miasta:

- uchwała Nr XXXII/143/97 Rady Miejskiej w Pionkach z dnia 25 kwietnia 1997 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki;
- uchwała Nr XIII/153/2003 Rady Miasta Pionki z dnia 24 października 2003 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki;

- uchwała Nr XX/226/2004 z dnia 30 marca 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki;
- uchwała Nr XXXIV/171/2007 Rady Miasta Pionki z dnia 18.12.2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru obejmującego południowo-wschodnią część miasta Pionki;
- uchwała Nr VI/61/2011 Rady Miasta Pionki z dnia 10 lutego 2011 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w centralnej części miasta Pionki pomiędzy ulicą Kozienicką, torami kolejowymi, ogródkami działkowymi oraz ulicą 15 Stycznia;
- uchwała Nr VI/63/2011 Rady Miasta Pionki z dnia 10 lutego 2011 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w północnej części miasta Pionki pomiędzy ulicami Partyzantów, Chemiczną, projektowanym przedłużeniem ulicy A. Guzala oraz Leśną;
- uchwała Nr XLVIII/325/2017 Rady Miasta Pionki z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 1465/10, nr 1465/9 i części działki nr 1465/11, położonych w Pionkach przy ul. Polnej;
- uchwała Nr LVII/412/2018 Rady Miasta Pionki z dnia 27 marca 2018 roku w sprawie częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki;
- uchwała Nr XXXIX/235/2021 Rady Miasta Pionki z dnia 23 czerwca 2021 roku w sprawie częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Miasta Pionki Nr XLVIII/325/2017 z dnia 28 sierpnia 2017 roku;
- uchwała Nr LIV/321/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Miasta Pionki Nr VI/63/2011 z dnia 10 lutego 2011 r.

W 2022 roku Gmina Miasta Pionki kontynuowała prace planistyczne związane z opracowywaniem czterech planów miejscowych zgodnie z podpisanymi w latach ubiegłych umowami. Prace zostały rozpoczęte zgodnie z podjętymi uchwałami w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, tj.:

- uchwała Nr VI/42/2019 Rady Miasta Pionki z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów położonych w Pionkach przy ul. Radomskiej i ul. dr Marii Garszwo – umowa Nr GM.6721.2.3.2017 z dnia 05 września 2017 roku;
- uchwała Nr XLV/341/2014 Rady Miasta Pionki z dnia 25 czerwca 2014 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów po byłych zakładach ZTS „Pronit” – umowa Nr GM.6721.3.2.2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku;
- uchwała Nr XLV/341/2014 Rady Miasta Pionki z dnia 25 czerwca 2014 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów po byłych zakładach ZTS „Pronit” – umowa Nr GM.6721.5.2.2018 z dnia 29 czerwca 2018 roku;
- uchwała Nr LVII/398/2018 Rady Miasta Pionki z dnia 27 marca 2018 roku w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Pionki położonej pomiędzy ulicami Aleje Lipowe, Aleja Królewska, Aleja Piastowska oraz Królowej Św. Jadwigi – umowa Nr GM.6721.4.2.2018 z dnia 29 czerwca 2018 roku.

Podjęte również zostały uchwały dotyczące przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tj.:

- uchwała Nr LIV/324/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki;
- uchwała Nr LIX/339/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 17 października 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów mieszkalnictwa i usług.

W 2022 roku na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Pionki wydano: 25 postanowień zatwierdzających wstępne projekty podziału nieruchomości, 113 zaświadczeń o przeznaczeniu działek w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz 77 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu na to, że miasto Pionki w całości pokryte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w roku 2022 nie wydano żadnej decyzji o warunkach zabudowy ani żadnej decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

6. OCHRONA ŚRODOWISKA, GOSPODARKA ODPADAMI I GOSPODARKA MIESZKANIOWA

6.1. Ochrona środowiska

Gmina Miasta Pionki w 2022 roku kontynuowała prace w ramach powszechnego spisu źródeł ciepła. Mieszkańcy na bieżąco uzyskiwali pomoc merytoryczną, a także składali deklaracje w wersji papierowej do Wydziału Komunalnego i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Pionkach. Pozyskane dane wprowadzane były do bazy Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Informacje na temat źródeł ciepła i źródeł spalania paliw w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych zebrane od mieszkańców miasta pozwalają podejmować skuteczne działania mające na celu poprawę jakości powietrza.

W ramach ogólnopolskiego programu „Czyste Powietrze” dotyczącego dopłat do wymiany starych pieców oraz docieplania domów jednorodzinnych, mieszkańcy uzyskiwali wszelkie informacje oraz materiały pomocnicze. Dodatkowe informacje w tym zakresie były na bieżąco zamieszczane na stronie Urzędu Miasta – pionki.pl.

W mieście zainstalowanych jest 7 własnych punktów pomiarowych jakości powietrza, które są zlokalizowane na obiektach będących własnością miasta:

- Miejski Ośrodek Kultury, ul. Zakładowa,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Niepodległości,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2, ul. J. Kochanowskiego,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5, ul. Targowa,
- Przedszkole nr 1, ul. S. Żeromskiego,
- Przedszkole nr 2 „Lipowy Zakątek”, ul. Aleje Lipowe,

oraz budynku należącego do Lasów Państwowych przy ul. Partyzantów.

Sensory zbierają dane w postaci: temperatury powietrza, wilgotności, ciśnienia, prędkości wiatru i stężenia pyłów zawieszonych PM1, PM2,5 oraz PM10. Aktualny stan powietrza w mieście można sprawdzać na stronie pionki.pl – Airly. Pomiary odbywają się w czasie rzeczywistym, a wyniki przedstawiane są na podstawie skali CAQI (Common Air Quality Index) – europejskiego wskaźnika jakości powietrza, zgodnie z poniższą tabelą:

Indeks jakości powietrza	Zanieczyszczenie powietrza	
	PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
Bardzo dobry	0-25	0-15
Dobry	25-50	15-30
Umiarkowany	50-90	30-55
Dostateczny	90-135	55-82.5
Zły	135-180	82.5-110
Bardzo zły	> 180	> 110

W roku 2022 ogłoszono nabór ankiet dotyczących programu „Ciepłe Mieszkanie”. Osoby zainteresowane dofinansowaniem na wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Miasta Pionki mogły składać deklaracje do Urzędu Miasta. Informacje o programie, jak również ankietę zostały zamieszczone na stronie bip.pionki.pl.

Gmina Miasta Pionki przystąpiła do sprzedaży węgla w ramach ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz. U. poz. 2236).

Zainteresowani mieszkańcy do końca 2022 roku złożyli 150 wniosków, na podstawie których oszacowano zapotrzebowanie na 202 tony węgla.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.), Gmina Miasta Pionki rozpoczęła pracę nad opracowaniem Przeglądu obszaru i granic Aglomeracji Pionki wyznaczonej na podstawie Uchwały nr XXXI/197/2021 Rady Miasta Pionki z dnia 22 lutego 2021 roku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Pionki (Dz. U. Województwa Mazowieckiego z dnia 1 marca 2021 r., poz. 1663). Celem prac jest zweryfikowanie czy Aglomeracja Pionki spełnia wymogi Dyrektywy Unijnej w kwestii:

- skanalizowania terenu Gminy Miasta Pionki oraz Gminy Pionki,
- wydajności oczyszczalni ścieków pod względem możliwości przejęcia wszystkich ścieków z terenu Aglomeracji Pionki,
- spełnienia przez oczyszczalnię wymagań dotyczących standardów oczyszczonych ścieków.

W 2022 roku wszczęto postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla następujących podmiotów:

- Firma Handlowo Usługowa „INVEST-PM Bartłomiej Baran” – „Budowa wytwórni pasz o wydajności 60t/h wraz z niezbędną infrastrukturą w mieście Pionki”;
- Tomasz Grabiec – „Budowa elewatora zbożowego o pojemności około 210 tys. Mg wraz z niezbędną infrastrukturą w mieście Pionki”;
- MESKO S.A. – „Remont i przebudowa dróg na terenie Zakładu PH w zakresie niezbędnym do oddania budynków do użytkowania”;
- Soudal Manufacturing Sp. z o. o. – „Rozbudowa istniejącego zakładu Soudal Manufacturing Sp. z o. o. w Pionkach, przy ulicy Wspólnej 21”.
- Projekt Family Cztery Sp. z o. o. – „Budowa czternastu budynków mieszkalnych z częścią usługową wraz z ciągami pieszo-jezdnymi i infrastrukturą towarzyszącą w Pionkach, przy ul. Wesołej”;
- P.P.H.U. „REJ” Laminowanie Materiałów J. Gębka, R. Fert – „Rozbudowa istniejącej hali magazynowej o halę laminowania tkanin”.

Jednocześnie wydano 3 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla:

- KPS FOOD Pionki Sp. z o. o. – „Budowa magazynu z częścią socjalno-biurową, infrastrukturą towarzyszącą oraz zagospodarowaniem terenu”;
- Projekt Family Cztery Sp. z o. o. – „Budowa czterech budynków usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą”;
- Zarząd Powiatu Radomskiego – „Rozbudowa drogi powiatowej nr 3523W Jedlnia-Sokoły-Pionki”.

6.2. Gospodarka odpadami

Środki finansowe pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie są wykorzystywane na cele niezwiązane z pokryciem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Z pobieranych opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który obejmuje koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2022 roku z terenu Gminy Miasta Pionki z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych mieszczącego się w Pionkach ul. Transportowa 8 realizowany był na podstawie umów zawartych w dniach 28.09.2020 r. i 09.09.2022 r. pomiędzy Gminą Miasta Pionki a firmą ekoPionki sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Leśna 5 w Pionkach. Zagospodarowanie odpadów komunalnych odbywało się w instalacji komunalnej firmy Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe RADKOM Sp. z o.o. z siedzibą: 26-600 Radom, ul. Witosa 94.

W Pionkach opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbieranymi z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty.

Ceny za odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych w 2022 r. na podstawie uchwały Rady Miasta Pionki Nr XXV/182/2020 z dnia 9 października 2020 roku wynosiły:

- 21,00 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 42,00 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej daną nieruchomość, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny.

Ponadto istnieje możliwość częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 1,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość.

Od 1 kwietnia 2020 r. nieruchomości niezamieszkałe i rekreacyjne są wyłączone z miejskiego systemu gospodarowania odpadami na mocy uchwały nr XVIII/114/2020 z dnia 27 stycznia 2020 r., a ich właściciele są zobowiązani do podpisywania indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z podmiotami uprawnionymi, umieszczonymi w Rejestrze Działalności Regulowanej, który prowadzony jest przez Burmistrza Miasta Pionki i umieszczony jest na stronie www.bip.pionki.pl. w zakładce Gospodarka Odpadami – Rejestr przedsiębiorców. Na dzień 31.12.2022 r. do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych wpisanych było 8 podmiotów.

Na koniec 2022 roku w systemie gminnej gospodarki odpadami komunalnymi widniało **13.042 osób zamieszkałych deklarujących** opłatę za gospodarowanie odpadami.

Koszty obsługi systemu gospodarki odpadami komunalnymi za okres 01.01.2022 – 31.12.2022 wynosiły **3.945.033,68 zł**, a **dochody z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi** wyniosły **3.313.006,24 zł**. Różnica została pokryta z budżetu miasta.

Ilość odebranych odpadów z terenu Miasta Pionki – system gminny i z PSZOK			
Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2022 r. [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2022 r. [Mg] PSZOK
20 03 07	Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze w Pionkach sp. z o.o. uprzejmie informuje, że w porozumieniu z przedstawicielami	162,600	94,34

	odbiorców ciepła, z dniem 11 maja 2023 r. (czwartek) nastąpi zakończenie sezonu grzewczego 2022/2023.		
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 983,46	0
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	255,900	21,65
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0	125,22
20 01 39	Tworzywa sztuczne	197,180	0
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0	12,69
15 01 07	Opakowania ze szkła	197,72	4,74
20 01 01	Papier i tektura	155,14	0
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0	46,000
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06		102,600
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35	0	5,202
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0	0,075
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0	8,211
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0	0,058
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0	6,608
16 01 03	Zużyte opony	0	33,64
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0	0,400
	Suma	3952,00	461,434

Odpady komunalne z poszczególnych kategorii nieruchomości (zabudowa jedno i wielorodzinna) odbierane były z częstotliwością określoną w Regulaminie utrzymania czystości i porządku w Gminie Miasta Pionki. Ponadto z pojemników ustawionych w aptekach, odbierane były przeterminowane leki. W obiektach użyteczności publicznej, tj. w Urzędzie Miasta oraz placówkach oświatowych prowadzona była zbiórka zużytych baterii.

Na terenie Gminy Miasta Pionki działa jeden Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (w skrócie zwany PSZOK), który mieści się przy ul. Transportowej 8. Do PSZOK mieszkańcy miasta mogli dostarczyć samodzielnie i na własny koszt następujące odpady: papier, tworzywa sztuczne, szkło, przeterminowane leki, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony samochodów osobowych, które nie są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej, odpady budowlane, odpady zielone, zużyte baterie i akumulatory. Punkt jest czynny w godzinach od 11⁰⁰ do 19⁰⁰ od wtorku do soboty.

W 2022 roku Wydział Komunalny i Ochrony Środowiska wyłonił w drodze zapytania ofertowego firmę, która odebrała i przekazała do utylizacji 47,153 Mg wyrobów zawierających azbest (głównie eternit) z 25 nieruchomości. Niebezpieczny i szkodliwy odpad pochodził od mieszkańców miasta Pionki. Zapłata za usługę wynosiła 17.446,61 zł i była sfinansowana ze środków własnych Gminy Miasta Pionki.

6.3. Gospodarka mieszkaniowa

Podstawowymi aktami prawa lokalnego regulującymi gospodarkę mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Pionki są:

- uchwała Nr LVI/393/2018 Rady Miasta Pionki z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie: uchwalenia Programu Gospodarowania Mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Pionki na lata 2018-2022,
- uchwała Nr XI/66/2015 Rady Miasta Pionki z dnia 25 sierpnia 2015 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Pionki.

Mieszkaniowy zasób Gminy Miasta Pionki wg stanu na 31 grudnia 2022 r. składał się z 381 lokali mieszkalnych w tym 59 to lokale socjalne. Lokale są w 81 budynkach, spośród których 7 jest w 100% własnością Gminy Miasta Pionki, a pozostałe współwłasnością (wspólnoty mieszkaniowe) z udziałem Gminy. W siedmiu budynkach będących własnością Gminy jest 207 lokali, są to budynki pod adresami:

- ul. Leśna 17,
- ul. Aleje Lipowe 9,
- ul. Aleje Lipowe 13,
- ul. Niepodległości 3 (szkoła),
- ul. Leśna 1 (szkoła),
- ul. J. Słowackiego 4 (szkoła),
- ul. S. Żeromskiego 6 (przedszkole).

Pozostałe lokale położone są w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych na terenie miasta Pionki.

Budynki położone w Pionkach przy ul. Leśna 17, ul. Aleje Lipowe 9, ul. Aleje Lipowe 13 wybudowano w latach 50-tych ubiegłego wieku. W 2022 roku przeprowadzone zostały remonty części wspólnych, tj.: wymiana pokrycia dachowego, termomodernizacja budynków, wymiana stolarki okiennej, wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej, wymiana drzwi, wymiana grzejników c.o., wymiana instalacji elektrycznej. W budynkach tych zainstalowano również fotowoltaikę.

W mieszkaniowym zasobie Gminy Miasta Pionki lokale mieszkalne o obniżonym standardzie, po zwolnieniu przez dotychczasowych najemców, są przeznaczone na lokale socjalne, które znajdują się w budynkach:

- ul. Aleje Lipowe 9
- ul. Aleje Lipowe 13
- ul. Leśna 17

W 2022 roku zawarto 38 umów na lokale mieszkalne komunalne, socjalne i tymczasowe.

W trakcie trwania roku dokonywane były uprzątnięcia i dezynfekcje lokali po zmarłych najemcach oraz przeprowadzana dezynfekcja i deratyzacja lokali mieszkalnych w budynku przy ul. Leśnej 17 ze względu na występujące potrzeby w tym zakresie. We wszystkich budynkach mieszkalnych będących własnością miasta na bieżąco realizowane były również naprawy oraz usuwane awarie.

Zadłużenie lokali komunalnych na dzień 31.12.2022 r. wyniosło: 1.217.306,45 zł (spadek w stosunku do roku poprzedniego o 83.824,75 zł) plus odsetki w wysokości 1.177.112,20 zł. Zadłużenie wynikające z nakazów zapłaty wyniosło 6.412.794,08 zł plus odsetki w kwocie 4.993.257,30 zł. W ramach windykacji należności wysłanych zostało 706 wezwań do zapłaty na łączną kwotę 4.698.789,62 zł, a Gmina Miasta Pionki wystąpiła do Sądu z 70 pozwami o nakaz zapłaty. Skierowanych zostało 58 wniosków egzekucyjnych do Komornika.

7. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

Jednym z podstawowych zagadnień o kluczowym znaczeniu dla rozwoju lokalnego są możliwości samorządu w zakresie realizacji inwestycji. W warunkach polskich, gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego została wyposażona w narzędzia wspomagające realizację inwestycji komunalnych. Dotyczy to zarówno prawnych aspektów jej działalności, dzięki którym może funkcjonować we współczesnych uwarunkowaniach prawno-gospodarczych, jak również zapewnieniu zasobów finansowych umożliwiających realizację nałożonych zadań. Jednym z podstawowych problemów funkcjonowania samorządu terytorialnego jest jednak nieadekwatność środków finansowych w stosunku do zakresu potrzeb inwestycyjnych, zgłaszanych przez społeczność lokalne.

Samorząd gminny realizuje przedsięwzięcia inwestycyjne, które w przyszłości powinny korzystnie wpływać na rozwój lokalny, a poprzez efekt wyższego potencjału dochodowego powodować zwiększenie możliwości finansowania kolejnych inwestycji. Istotnym zagadnieniem jest więc analiza roli inwestycji samorządowych w stymulowaniu rozwoju lokalnego, a także przydatności instrumentów planowania finansowego w polityce inwestycyjnej. Aktywność inwestycyjna gmin jest rezultatem oddziaływania wielu złożonych uwarunkowań ekonomicznych oraz czynników o charakterze pozafinansowym, które są ze sobą ściśle powiązane i wzajemnie na siebie oddziałują. Z uwagi na ograniczoność środków budżetowych samorządów, przy stale rosnących potrzebach społecznych, coraz ważniejsze staje się poszukiwanie dodatkowych źródeł kapitału umożliwiających realizację zadań publicznych.

7.1. Największe wydatki inwestycje

Wojna w Ukrainie spowodowała wzrost napięć na rynkach finansowych, bezprecedensowy wzrost cen surowców oraz niepewności w gospodarce, co przejawia się wysoką inflacją. Nie najlepsza sytuacja związana, wcześniej z pandemią a obecnie z wojną w Ukrainie, nie odbiła się w bardzo znaczący sposób na aktywności inwestycyjnej miasta Pionki. W 2022 roku zrealizowano inwestycje za ponad 16 milionów złotych, a ich realizacja nie byłaby możliwa bez dużego wsparcia środków zewnętrznych. Szerokie spektrum podejmowanych działań zaowocowało

realizacją inwestycji dotyczących praktycznie każdego aspektu funkcjonowania miasta, takich jak: drogi, transport, bezpieczeństwo, gospodarka mieszkaniowa, sport, rekreacja itp. Podstawowym celem zrealizowanych inwestycji była poprawa jakości życia mieszkańców Pionek.

Wydatkowane środki przeznaczono głównie na infrastrukturę miejską, w tym na poprawę stanu dróg gminnych. Wśród zrealizowanych zadań znajdują się, m. in.:

- **Rodzinne Ogródki Działkowe**, gdzie wydatkowano kwotę 60.000,00 zł w ramach dotacji dla trzech ROD z terenu miasta. W ramach przekazanej dotacji wybudowana została świetlica ogrodowa (etap II) przy ROD Krzewinka, wymieniono przestarzałe ogrodzenie przy ROD Zgoda 2 oraz utwardzony został teren przeznaczony na miejsca parkingowe przy ROD Zgoda 4,
- cztery **Eko przystanki** w Gminie Miasta Pionki, na wykonanie których wydatkowano 199.308,95 zł. Każdy Eko przystanek składa się z wiaty przystankowej wyposażonej w zielony dach i zieloną pnącą ścianę z donicą oraz panel fotowoltaiczny z akumulatorem oraz oświetlenie wiaty z czujnikiem ruchu. Inwestycja została dofinansowana ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego,

- **program Inwestycji Lokalnych**: budowa ul. Akacyjowej i ul. Wrzosowej, utwardzenie terenu przy budynku ul. Leśna 19, zatoki postojowe i chodnik przy ul. Zakładowej 10 i 12, Aleje Lipowe 1, 3 i 5 oraz utwardzenie terenu Ogrodowa 5,
- **modernizacja chodnika przy ul. Boh. Studzianek etap I**, gdzie wydano 92.585,30 zł na wykonanie chodnika oraz zjazdów z kostki brukowej na odcinku od ul. Miłej do ul. M. Reja,
- **modernizacja ul. Aleje Lipowe na odcinku od ul. Leśnej do skrzyżowania z ul. Ks. J. Popiełuszki** na którą wydatkowano 3.326.290,00 zł. W ramach realizacji inwestycji wykonano: kanalizację deszczową, kanał technologiczny, oświetlenie uliczne, wzmocniono konstrukcję istniejącej jezdni i położono nową nawierzchnię, przebudowane zostały chodniki oraz wybudowano ścieżki rowerowe i zatoki parkingowe, a także odnowiono tereny zielone. Zadanie to było współfinansowane ze środków w ramach rządowego programu

Polski Ład w wysokości 95% wydatków kwalifikowanych,

- **poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym w Pionkach – budowa wyniesionego przejścia dla pieszych** zlokalizowanego przy skrzyżowaniu Alei Jana Pawła II z ul. S. Żeromskiego, na którego realizację zaplanowano środki w wysokości 26.000,00 zł jako wkład własny do złożonego wniosku w Centrum Unijnych Projektów Transportowych. Z uwagi na późne rozpatrzenie wniosku wydatek nie był zrealizowany w 2022 roku, a więc zadanie zostało wpisane do realizacji w 2023 roku,
- **przebudowa ul. Targowej** na którą wydatkowano kwotę 1.199.084,65 zł. W ramach realizacji zadania wykonana została nowa nawierzchnia jezdni z kostki betonowej, odwodnienie ulicy, wyniesione przejścia dla pieszych, zatoki postojowe, ciągi piesze ze ścieżką rowerową oraz uzupełnione zostało oświetlenie w obrębie przejść dla pieszych.

Zadanie dofinansowane zostało ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,

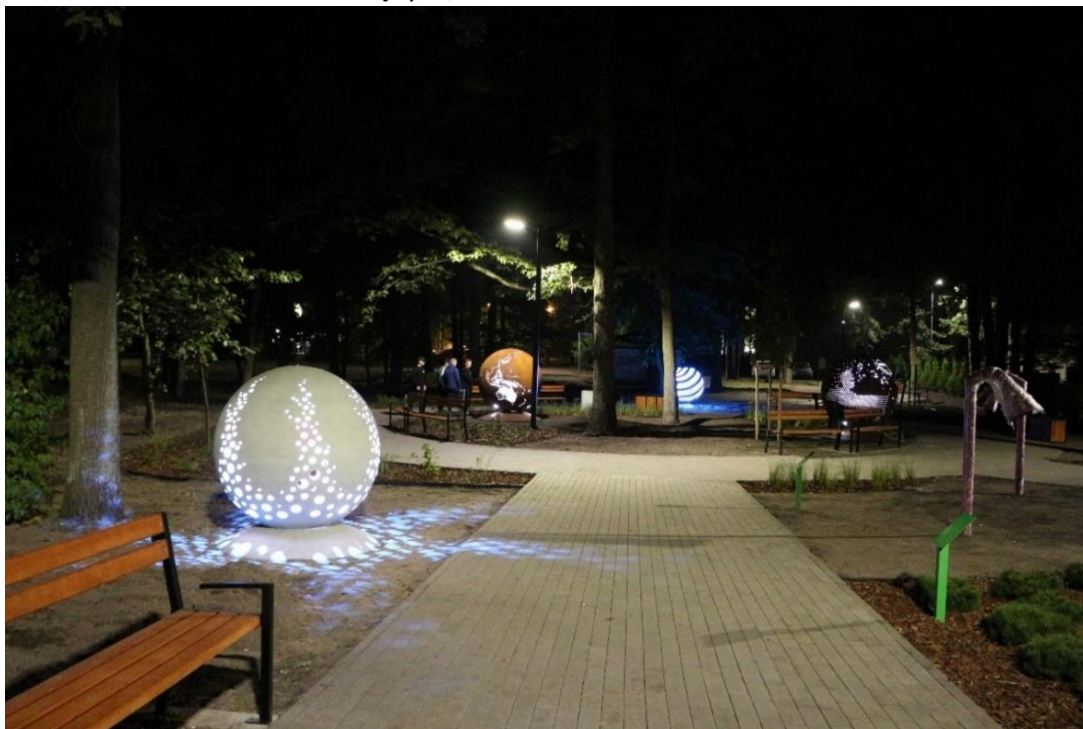
- **przebudowa ul. Jordanowskiej**, gdzie za kwotę 164.382,59 zł dokończona została inwestycja rozpoczęta w roku poprzednim. W ramach zadania została wykonana droga jednokierunkowa, chodnik i zjazdy oraz zatoki postojowe,

- **wykonanie dokumentacji projektowej ul. Węglowej, Świerkowej i Nowej** za kwotę 39.360,00 zł,
- **odnowa tkanki mieszkaniowej w zakresie części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Leśnej 17 oraz Aleje Lipowe 9 i 13**, gdzie wydatkowano 4.834.299,63 zł na modernizację trzech budynków w ramach której wykonano: ocieplenie ścian zewnętrznych, izolację przeciwwilgociową, wymianę stolarki okiennej, wymianę drzwi zewnętrznych do klatek schodowych w częściach wspólnych i korytarzach, ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją, ocieplenie stropodachu, remont klatek schodowych i przestrzeni wspólnych, remont pomieszczeń piwnicy, modernizację instalacji elektrycznych (na klatkach schodowych, korytarzach i pozostałych pomieszczeniach wspólnych), modernizację instalacji wodno-kanalizacyjnych wraz z pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi. Ponadto w ramach zadania wokół budynków odnowiono ciągi piesze, zrewitalizowano zielen, wymieniono kosze na śmieci oraz wykonano remont nawierzchni wjazdu przy bloku Al. Lipowe 9, zakupiono również wyposażenie do świetlicy integracyjnej. Zadanie to zostało wpisane do Wykazu przedsięwzięć z terminem realizacji w latach 2021-2023 i współfinansowane jest ze środków unijnych w wysokości 70% kosztów kwalifikowanych w ramach RPO Województwa Mazowieckiego,
- **rozbudowa cmentarza komunalnego** jako kolejny etap, na który wydano 73.042,18 zł i wykonanych zostało 31 miejsc pochówku oraz chodniki,
- w zakresie bezpieczeństwa i transportu ponad 1.300.000 zł wydano na **zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz z wyposażeniem** na potrzeby jednostki OSP.

Zadanie było dofinansowane ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego, a **modernizacja podjazdu przy budynku OSP** kosztowała 46.835,50 zł,

- udzielenie pomocy finansowej na zakup samochodu na potrzeby Komisariatu Policji w Pionkach w wysokości 20.000,00 zł jako pomoc finansowa w ramach funduszu wsparcia dla Policji,
- **modernizacja placów zabaw przy szkołach podstawowych**, gdzie w ramach kwoty 70.183,93 zł wykonano modernizację placu przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 polegającą na demontażu i wymianie starych drewnianych elementów, wypełnienia terenu placu piaskiem, wyłożenia warstwy trawy oraz wymianie ogrodzenia na metalowe,
- **zakup autobusu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych** w kwocie 367.647,00 zł z dofinansowaniem ze środków PFRON,
- **budowa strefy relaksu przy tętni solankowej** pomiędzy ulicami Adasia Guzala i Boh. Studzianek na którą wydatkowano środki w wysokości 83.494,50 zł,
- **budowa Lokalnej Strefy Aktywności Rekreacyjno-Edukacyjnej** przy ul. Zakładowej, gdzie za kwotę 622.010,40 zł wykonano: nawierzchnię ciągów pieszych, elementy małej architektury, elementy edukacyjne i rekreacyjne, instalację elektryczną i nawadniającą oraz dokonano pielęgnacji istniejącego drzewostanu i nasadzeń zamiennych. Zadanie to było dofinansowane ze środków unijnych,

- **dostosowanie skateparku** – Ogródek Jordanowski **oraz szatni i zaplecza socjalnego znajdujących się w budynku gospodarczym lodowiska Biały Orlik** do potrzeb mieszkańców wraz z poprawą bezpieczeństwa, gdzie na realizację zadania wydano 390.788,45 zł. W ramach realizacji zadania wykonany został demontaż starych metalowych urządzeń skateparku i wymiana na betonowe, a w budynku zaplecza socjalnego poprawiono zostało poszycie dachowe, wymieniona instalacja elektryczna i oświetlenie, instalacja wodno-kanalizacyjna, stolarka okienna i drzwiowa oraz odmalowane zostały pomieszczenia. Ponadto wykonany został monitoring całego obiektu. Zadanie to było dofinansowane ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego,
- **opracowanie częściowej dokumentacji projektowej modernizacji Miejskiej Hali Sportowej**, kwota 23.934,30 zł na sfinansowanie części złożonej dokumentacji,

- **remont Basenu Miejskiego Delfin**, który polegał na zmianie układu funkcjonalnego części pomieszczeń zaplecza szatniowo-sanitarnego i gospodarczego za kwotę 1.478.544,50 zł. W ramach realizacji zadania wymieniono zniszczone posadzki i okładzinę ścian oraz drzwi wewnętrzne, wykonano instalacje: wodno-kanalizacyjne, centralnego ogrzewania, elektryczną, wentylacji mechanicznej, a także pomalowane remontowane pomieszczenia. Zadanie było współfinansowane w ramach rządowego programu Polski Ład w wysokości 90% wydatków kwalifikowanych,
- w ramach projektu „**E-usługi dla mieszkańców Miasta Pionki**” wydatkowano kwotę 1.919.769,45 zł na zakup sprzęt komputerowego i oprogramowania (w tym wspierające pracę Rady Miasta w zakresie obsługi sesji), wdrożenia usług elektronicznych dotyczących rekrutacji do szkół i przedszkoli, rejestracji czasu pobytu dziecka w przedszkolu, rozliczenia obiadów w placówkach oświatowych. Zadanie było dofinansowane ze środków UE.

Nadal kontynuowane będą działania w zakresie podnoszenia jakości życia w Gminie Miasta Pionki poprzez sukcesywne realizowanie projektów zarówno o szerokim, jak i bardzo lokalnym zakresie, a także będą czynione starania w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania i eliminacji kolejnych trudności występujących w przestrzeni funkcjonowania mieszkańców.

8. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W Gminie Miasta Pionki w 2022 roku obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Strategia rozwoju Miasta 2016-2022 zatwierdzona i przyjęta do realizacji uchwałą Nr XXIII/113/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 26 stycznia 2016 r.;
- Program Rewitalizacji Miasta 2016-2022 zatwierdzony i przyjęty do realizacji uchwałą Nr XLII A 1274/2017 Rady Miasta Pionki z dnia 21 kwietnia 2017 r.;
- Strategia rozwoju miejskiego Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego ROF zatwierdzona i przyjęta do realizacji uchwałą Nr XXIII/111/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 26 stycznia 2016 r.;
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej zatwierdzony i przyjęty do realizacji uchwałą Nr XXXIII/222/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 29 listopada 2016 r.;
- Uchwała Nr XLVII/275/2021 Rady Miasta Pionki z dnia 08.12.2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla miasta Pionki na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” – aktualizacja.

Przyjęty do realizacji Program Rewitalizacji Miasta Pionki na lata 2016-2022 stanowi szczegółowy opis rewitalizacji Miasta Pionki. Zawiera on część opisową, identyfikującą najważniejsze problemy dotyczące całego miasta, analizę wskaźnikową, dzięki której ustalono obszary zdegradowane oraz część przedstawiającą najważniejsze przedsięwzięcia rewitalizacyjne, bez realizacji których niemożliwe będzie wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. Opracowanie dokumentu oraz pozytywna ocena programu dokonana przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego i umieszczenie go na wykazie pozytywnie zweryfikowanych programów gmin województwa mazowieckiego umożliwiło Gminie Miasta Pionki oraz pozostałym uczestnikom procesu rewitalizacji złożenie wniosków aplikacyjnych na realizację celów rewitalizacji. Przedstawione w dokumencie projekty rewitalizacyjne mają na celu naprawę zdegradowanej tkanki miejskiej poprzez działania na rzecz aktywizacji, integracji, budowania poczucia tożsamości lokalnej, a także poprawy bezpieczeństwa i warunków życia mieszkańców miasta.

Lista projektów zgłoszonych do realizacji w ramach Programu:

- „Modernizacja infrastruktury nad Stawem Górnym w Pionkach szansą na eliminację zjawisk kryzysowych oraz ożywienie społeczno-gospodarcze”,
- „Odnowa tkanki mieszkaniowej, w zakresie części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Leśnej 17 i Aleje 9 i 13”,
- „Rozbudowa ulicy Fabrycznej na odcinku od ul. Wspólnej do ul. Polnej w mieście Pionki”,
- „Zielone Pionki – zagospodarowanie i odnowa terenów zieleni w krajobrazie miejskim”.

Większość projektów została już zrealizowana, a w roku 2022 kontynuowane były prace nad projektem **„Odnowa tkanki mieszkaniowej, w zakresie części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Leśnej 17 i Aleje Lipowe 9 i 13”**, który jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej VI „Jakość życia” działanie 6.2 „Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (RPO WM 2014-2020).

Celem nadrzędnym tego projektu, zgodnie z celem działania 6.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego, jest ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych, a celem

głównym jest odnowa tkanki mieszkaniowej wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Projekt obejmuje odnowę tkanki mieszkaniowej, w zakresie części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych mieszczących się przy ul. Aleje Lipowe 9 i 13 oraz ul. Leśnej 17, a także zagospodarowanie terenu. W wyniku realizacji projektu odnowione zostaną budynki mieszkalne stanowiące zasób komunalny Gminy Miasta Pionki.

Realizacja tego projektu pozwoli na osiągnięcie celów szczegółowych, czyli:

- dostosowanie wnętrzbudynków do wymogów higieniczno-sanitarnych,
- stworzenie przyjaznej przestrzeni publicznej wpływającej na integrację społeczności budynków z obszaru rewitalizowanego,
- podniesienie walorów estetycznych budynków i ich otoczenia, a co za tym idzie podniesienie ich atrakcyjności,
- dostosowanie budynków i przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- stworzenie przestrzeni zaspokajających potrzeby społeczne, sprzyjające integracji mieszkańców,
- przywrócenie wartości użytkowej budynków,
- wzrost poziomu bezpieczeństwa i jakości życia na obszarze rewitalizacji.

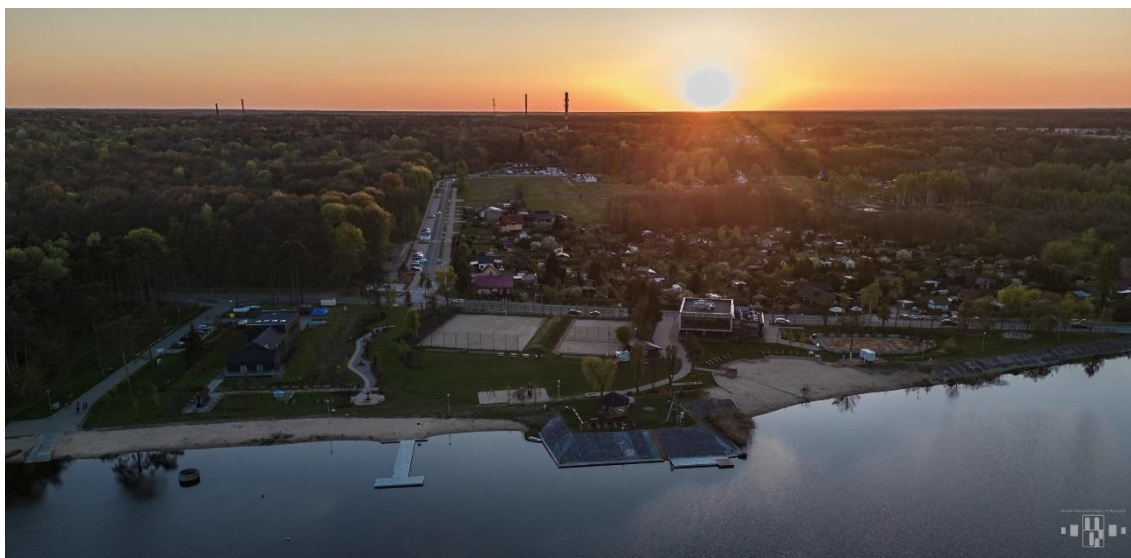

W wyniku realizacji projektu wyremontowane zostaną części wspólne bloków komunalnych dzięki czemu obszar rewitalizacji będzie bardziej atrakcyjny, a dzięki kompleksowości prowadzonych działań, stworzone zostaną nowe warunki życia dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dodatkowo przeprowadzona zostanie termomodernizacja, która w znaczący sposób przyczyni się do niskoemisyjności.

„Modernizacja infrastruktury nad Stawem Górnym w Pionkach szansą na eliminację zjawisk kryzysowych oraz ożywienie społeczno-gospodarcze”, to projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2022 Osi Priorytetowej RPO WM VI Jakość życia w ramach działania 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych oraz środków budżetu Państwa. Projekt ten był realizowany od 31 marca 2017 r. do 31 lipca 2020 r. Celem nadrzędnym modernizacji infrastruktury nad Stawem Górnym było ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych. Natomiast głównym celem projektu była rewitalizacja

terenu przemysłowego oraz zwiększenie dostępności do usług społecznych osób zamieszkujących teren rewitalizacji zagrożonych m.in. ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez dostosowanie przestrzeni i budynków publicznych na miejsca aktywizacji i integracji.

Dzięki realizacji projektu dostosowano infrastrukturę ośrodka Staw Górny do pełnienia nowych funkcji społeczno-gospodarczych, zrewitalizowano przestrzeń, ale przede wszystkim stworzone zostało miejsce wpływające na integrację społeczności Gminy Miasta Pionki oraz mieszkańców gmin ościennych. Oddziałuje to pozytywnie na jakość życia mieszkańców, stwarza warunki do aktywizacji i komunikacji społecznej. Budynki i zagospodarowana wokół nich przestrzeń stanowią ogólnodostępny obszar spotkań i aktywności mieszkańców w różnym wieku, a przede wszystkim stwarza możliwość rodzinnego spędzania czasu wolnego.

Rozbudowa ul. Fabrycznej na odcinku od ul. Wspólnej do ul. Polnej w mieście Pionki to kolejny zrealizowany już projekt, którego podstawowym zadaniem była rozbudowa ulicy jako drogi jednojezdniowej o dwóch pasach ruchu i stałej szerokości. Na całym odcinku wybudowano chodniki, ścieżki rowerowe dwukierunkowe i przebudowano oświetlenie drogowe. Wzdłuż ulicy wybudowanych zostało 97 miejsc parkingowych oraz 7 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami, a na całej jej długości znajdują się liczne zjazdy na posesje. W ramach projektu wykonano niezbędne elementy służące sprawnemu, bezpiecznemu i bardziej komfortowemu poruszaniu się użytkowników ruchu drogowego oraz przebudowane zostały kolidujące z inwestycją sieci uzbrojenia. Zakres opracowania objął także odwodnienie części rozbudowywanej ul. Fabrycznej poprzez system kanalizacji deszczowej z wykorzystaniem wpustów ulicznych z osadnikiem. Rozbudowa ul. Fabrycznej zapewnia bezpośrednią obsługę posesji i infrastruktury przyległej do ulicy, przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podniosła atrakcyjność gospodarczą terenów znajdujących się przy niej, zwiększyła komfort życia mieszkańców i przyczyniła się do zwiększenia dostępności lokalnych ośrodków gospodarczych.

Projekt „**Zielone Pionki — zagospodarowanie i odnowa terenów zieleni w krajobrazie miejskim**” realizowany był w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko POIS.2.5/3/2016, działania 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego Programu Operacyjnego POIS.2.5/3/2016, działania 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020 dla 2 typu projektu – Rozwój terenów zieleni w miastach

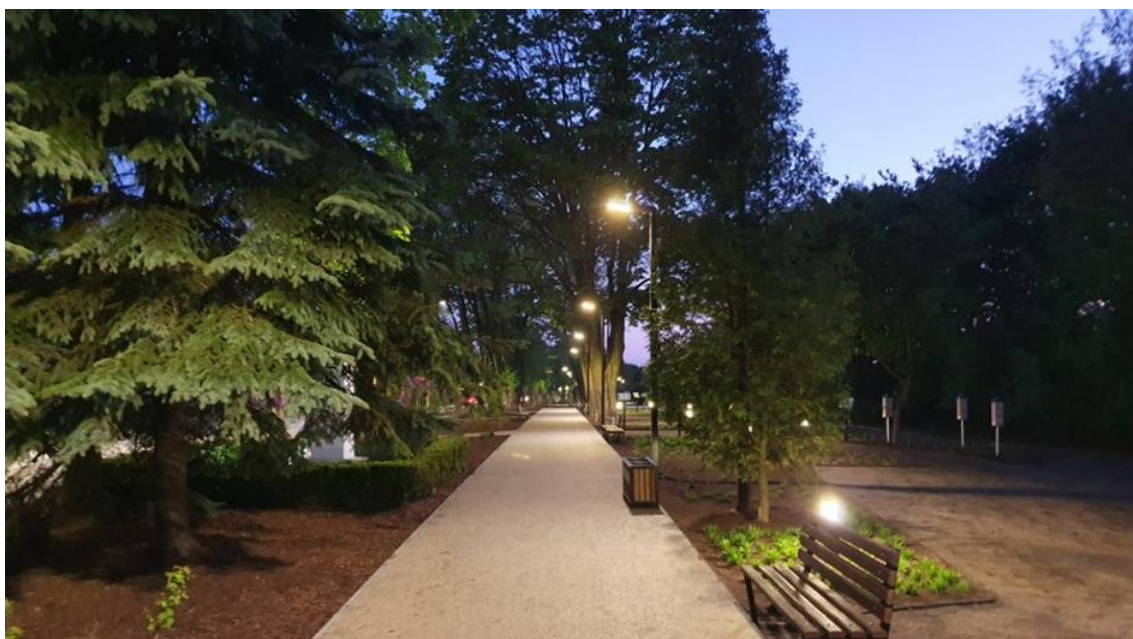
i ich obszarach. Polegał on na rozwoju terenów zieleni w mieście Pionki na pięciu wskazanych obszarach o łącznej powierzchni 7,7 ha:

- Park Linearny wzdłuż ul. Jana Pawła II,
- Staw Górny,
- Park Miejski Błonia przy ul. Niepodległości,
- Plac Konstytucji 3 Maja,
- Skwer przy ul. Aleje Lipowe.

Przedsięwzięcie polegało na przeprowadzeniu prac rewitalizacji ogólnodostępnych terenów zieleni publicznej w mieście. Dzięki realizacji projektu możliwe było lepsze wykorzystanie potencjału oraz walorów krajobrazowo–przyrodniczych miasta Pionki. Celem projektu była poprawa jakości środowiska miejskiego prowadząca do polepszenia jakości życia mieszkańców poprzez:

- przywrócenie różnorodności biologicznej terenów zielonych miasta,
- ograniczenia występowania roślin należących do inwazyjnych gatunków obcych,
- zwiększenie powierzchni zagospodarowanych terenów zielonych, w tym terenów biologicznie czynnych,
- zmniejszenie stopnia zdegradowanych miejskich terenów zielonych,
- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń emitowanych do środowiska,
- zmniejszenie hałasu przyulicznego,
- zmniejszenie spływu powierzchniowego wody oraz zwiększenie czystości wód powierzchniowych,
- poprawa stateczności zboczy i skarp przyulicznych i na innych terenach zielonych,
- zwiększenie atrakcyjności terenów zielonych miasta dla mieszkańców i zwiększenie ich walorów użytkowych.

Wybudowana infrastruktura zachęca do aktywnego korzystania ze zrewitalizowanych miejsc oraz aktywnego wypoczynku. Umożliwia również organizację różnego typu imprez sportowych czy kulturalnych, co przyczynia się do rozwoju lokalnych inicjatyw, zwłaszcza organizacji pozarządowych działających na terenie miasta.

9. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEGO SEKTORA GOSPODARCZEGO

Rozwój gospodarczy miasta związany jest z rozwojem drobnej i średniej przedsiębiorczości. Mniejsi przedsiębiorcy łatwiej przystosowują się do ciągłych zmian na rynku. Jednakże obostrzenia związane z pandemią oraz wysoki poziom inflacji, a także ciągłe zmiany prawa spowodowały, że wielu przedsiębiorców z terenu miasta Pionki postanowiło zakończyć prowadzenie działalności.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Pionkach najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, szeroko rozumiane usługi budowlane i instalatorskie, działalność fryzjerska i kosmetyczna, transport drogowy towarów, restauracje i inne placówki gastronomiczne, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych, działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa, specjalistyczna praktyka lekarska, działalność związana z opieką zdrowotną, nauka języków obcych i inne pozaszkolne formy edukacji sportowej.

Wśród największych pracodawców, którzy prowadzą działalność na terenach byłych ZTS Pronit możemy wymienić Mesko S.A., TASOMIX, QFG, Fabrykę Amunicji Myśliwskiej „FAM-PIONKI” czy innych przedsiębiorców z wielu branż, którzy związali swoje plany z miastem. Do nich również należy Soudal Manufacturing Sp. z o.o. działająca na terenie Tarnobrzskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Wykaz załatwianych spraw na stanowisku ds. działalności gospodarczej CDEIG oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

1	Ilość wydanych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu (sklepy)	8
2	Ilość wydanych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5%-18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) (sklepy)	5
3	Ilość wydanych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% alkoholu (sklepy)	5
4	Ilość wydanych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu (gastronomia)	3
5	Ilość wydanych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5%-18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) (gastronomia)	4
6	Ilość wydanych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% alkoholu (gastronomia)	3
7	Ilość wydanych zezwoleń - decyzji na sprzedaż poza miejscem sprzedaży napojów alkoholowych od 4,5%-18% (gastronomia)	1
8	Ilość wydanych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu – jednorazowe zezwolenie	3
9	Ilość wydanych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5%-18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – jednorazowe zezwolenie	1
10	Ilość wygaszonych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu – na wniosek przedsiębiorcy (sklepy + gastronomia)	3
11	Ilość wygaszonych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% - 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – na wniosek przedsiębiorcy (sklepy + gastronomia)	3
12	Ilość wygaszonych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% alkoholu – na wniosek przedsiębiorcy (sklepy + gastronomia)	3
13	Ilość wygaszonych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% alkoholu – wszczęte z urzędu-likwidacja punktu sprzedaży	1
14	Ilość wygaszonych zezwoleń - decyzji na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% - 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – wszczęte z urzędu likwidacja punktu sprzedaży	1
15	Ilość cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu (prawomocne orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej S.Rej.Radom). Decyzja cofająca zezwolenie	0
16	Ilość cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18% alkoholu (prawomocne orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej S.Rej.Radom). Decyzja cofająca zezwolenie	0
17	Ilość cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% alkoholu (prawomocne orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej S.Rej.Radom). Decyzja cofająca zezwolenie	0
18	Ilość przyjętych oświadczeń ze sprzedaży napojów alkoholowych za 2022 r. na ogólną kwotę 19 255 632,89 zł co wiąże się z naliczeniem opłat na kolejny rok (szacunek dochodów na 2023r. to kwota ok 400 000,00)	50
19	Poświadczenie danych ze zbioru Ewidencji Działalności Gospodarczej – sprawy różne: zaświadczenia do ZUS-u, Urzędu Skarbowego, na wniosek osób	1
20	Sprawozdanie do GUS, MKRPA, starostwo powiatowe	5
21	Liczba złożonych wniosków CEIDG (wpis, zmiana, wznowienie, zawieszenie, wykreślenie)	229
22	Ilość aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych A - do 4,5%, B 4,5%-18%, C powyżej 18% (detal + gastronomia na dzień 31.12.2022r.)	105+27

10. KULTURA FIZYCZNA, SPORT I REKREACJA

Budowanie pozycji Miasta Pionki, jako miejsca z szeroką ofertą kulturalną, rozrywkową, rekreacyjną i sportową to ważny cel miejskiej strategii rozwoju. W ostatnim czasie zaplecze sportowe miasta wzbogaca się o nowoczesne urządzenia oraz atrakcyjną infrastrukturę.

Działaniami polegającymi na upowszechnianiu kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, osób dorosłych, zwiększeniu aktywności fizycznej i świadomości społecznej o potrzebie aktywności ruchowej w każdym wieku, na terenie miasta zajmował się Pionkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Gmina Miasta Pionki finansuje również w formie dotacji celowej na realizację przedsięwzięć w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu kluby i stowarzyszenia sportowe.

Rok 2022 upłynął pod znakiem rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej miasta Pionki, a także wzrostem poziomu sportowego klubów i drużyn sportowych. Dzięki rozbudowanej bazie sportowo-rekreacyjnej Gmina Miasta Pionki i POSiR byli organizatorami szeregu różnorodnych imprez, w których udział brali nie tylko mieszkańcy miasta i okolic, ale także goście z terenu całego kraju. Niebagatelny udział w tej sferze życia publicznego miały również organizacje pozarządowe, które przy wsparciu samorządu lokalnego mogły realizować wiele zadań dofinansowanych w oparciu o Ustawę o pożytku publicznym i o wolontariacie.

Pionkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji na co dzień administruje wszystkie obiekty sportowe znajdujące się na terenie miasta, dba o ich wizerunek i funkcjonalność. Obiekty te wymagają stałych przeglądów technicznych, napraw i remontów. POSiR dokonuje także systematycznej kontroli 5 Otwartych Stref Aktywności (OSA), 3 tężni solankowych, pumtracka i 11 placów zabaw znajdujących się na terenie miasta, w tym największego spośród nich – Ogródka Jordanowskiego.

Pionkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji sprawuje nadzór nad utrzymaniem i właściwym wykorzystaniem bazy sportowo-rekreacyjnej, czyli:

1. Ośrodkiem „Staw Górny”,
2. Stadionem Miejskim,
3. Pawilonem Sportowym,
4. Boiskiem Lekkoatletycznym,
5. Basenem Miejskim,
6. Miejską Halą Sportową,
7. Boiskiem „Orlik 2012”,
8. Lodowiskiem „Biały Orlik”,
9. Ogródkiem Jordanowskim,
10. Placami zabaw dla dzieci,
11. Siłowniami zewnętrznymi,
12. Otwartymi Strefami Aktywności,
13. Siłowniami Zewnętrznymi „Tainer”,
14. Pumtrackiem,
15. Strefą edukacyjno-rekreacyjną.

Obiekty te są obiektami użyteczności publicznej, działającymi w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb społeczności lokalnej w zakresie sportu i rekreacji. Spełniając wymogi ustawy o kulturze fizycznej oraz o samorządzie gminnym Gmina Miasta Pionki utrzymuje wysoki standard świadczonych usług. W tym celu niezbędne jest posiadanie bazy dostosowanej do

wymagań instytucji kontrolujących oraz oczekiwań mieszkańców. Administratorem wszystkich obiektów sportowo-rekreacyjnych znajdujących się na terenie Gminy Miasta Pionki jest Pionkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, z wyłączeniem obiektów znajdujących się na terenach placówek opiekuńczo-wychowawczych.

10.1. Inwestycje w bazę sportowo-rekreacyjną

W trakcie 2022 roku przeprowadzono szereg inwestycji w zakresie polepszenia bazy sportowo-rekreacyjnej Gminy Miasta Pionki, które w znacznym stopniu przyczyniły się również do poprawy wizerunku miasta.

Basen Miejski „Delfin” ul. J. Korczaka 3

Modernizacja basenu objęła:

- zmianę układu funkcjonalnego części pomieszczeń zaplecza szatniowo-sanitarnego i gospodarczego na parterze budynku w celu przystosowania obiektu do aktualnych wymagań SANEPID, podniesienia standardów użytkowania i dostosowania do przepisów techniczno-budowlanych,
- rozbiórkę części ścian wewnętrznych działowych i wykonanie nowych,
- wykonanie nowych otworów drzwiowych wewnętrznych w ścianach nośnych i likwidacja części otworów istniejących,
- wymianę zniszczonych posadzek z płytek ceramicznych, okładzin ścian z płytek glazury, drzwi oraz wykonanie nowych powłok malarskich,
- wykonanie instalacji centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej, instalacji wodno-kanalizacyjnej i instalacji elektrycznej w remontowanych pomieszczeniach.

Lodowisko „Biały Orlik” ul. Leśna 1

Modernizacja objęła zaplecze i otoczenie lodowiska, gdzie dokonano modernizacji szatni i zaplecza socjalnego znajdujących się w budynku gospodarczym. Wykonano poprawę poszycia dachowego, wymianę instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej, wymianę oświetlenia, stolarki okiennej i drzwiowej oraz pomalowano pomieszczenia. Dodatkowo wykonany został remont elewacji zewnętrznej oraz zamontowano system dozoru elektronicznego.

Ogródek Jordanowski ul. Leśna

Największy plac zabaw w Pionkach został po raz kolejny zmodernizowany. Wymienione zostały wszystkie urządzenia skateparku oraz wybudowano system monitoringu miejskiego.

Prace modernizacyjne dotyczące lodowiska „Biały Orlik” i Ogródka Jordanowskiego były możliwe dzięki pomocy finansowej z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej „Mazowsze dla sportu 2022”. Wniosek Gminy Miasta Pionki opiewał na kwotę 400.000 zł, a kwota wsparcia wyniosła 280.000 zł.

Miejska Hala Sportowa ul. Sportowa 3

W budynku hali sportowej dokonano modernizacji oświetlenia – sali głównej i sali treningowej, na potrzeby rozgrywek UKS „BETA”.

Ośrodek Staw Górny

Poprzez zainstalowanie systemu klimatyzacji w budynku „B” znajdującego się na terenie Ośrodka, polepszone standard pokoi gościnnych.

10.2. Wydarzenia sportowo-rekreacyjne

Pionkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji jest organizatorem lub współorganizatorem licznych wydarzeń, również cyklicznych, które z roku na rok cieszą się coraz większą popularnością nie tylko wśród mieszkańców Pionek, ale także okolicznych miejscowości oraz coraz częściej wśród osób z odległych części kraju.

Do najpopularniejszych imprez można zaliczyć:

- X edycję Biegu Tropem Wilczym organizowanego z okazji Narodowego Święta Pamięci Żołnierzy Wyklętych,
- Grand Prix Pionek w siatkówce plażowej,
- Festyn „Pożegnanie Lata”, który w 2022 r. upłynął pod hasłem pomocy charytatywnej na rehabilitację pracownicy POSiR,
- Turniej Plażowej Piłki Nożnej,
- II Turniej o Puchar Burmistrza Miasta Pionki w szachach błyskawicznych – zgłoszony do rankingu FIDE,
- Sztafetowe Biegi Szkół w ramach miejskich obchodów Narodowego Dnia Niepodległości,
- VII Mistrzostwa Polski Służb Mundurowych w Piłce Siatkowej,
- Grand Prix Pionek w biegach przełajowych po Puszczy Kozienickiej.

Rok 2022, to rok wielu sukcesów zawodników oraz trenerów pionkowskich klubów na arenie ogólnopolskiej oraz międzynarodowej.

Na szczególne wyróżnienie zasługują zawodniczki i zawodnicy Klubu Sportowego Centrum Tang Soo Do, którzy podczas:

- Mistrzostw Polski Taekwondo organizowanych przez Związek Sportowy Polska Unia Taekwondo zdobyli 29 medali: 10 złotych, 9 srebrnych i 10 brązowych,
- Mistrzostw Polski Kickboxingu Kadetów formuły pointfighting zdobyli dwa tytuły mistrzowskie i dwa wicemistrzowskie,
- Mistrzostw Polski Kickboxingu Kadetów i Dzieci zdobyli dwa tytuły Mistrza Polski oraz tytuł Wicemistrzyni Polski,
- Mistrzostw Świata Kickboxingu zdobyli dwa brązowe medale.

Młodziczki i kadetki UKS „BETA” Pionki grały w rozgrywkach na szczepie wojewódzkim, prowadzonych przez Mazowiecki Związek Piłki Siatkowej. Natomiast Juniorzy młodsi KS „Proch” rocznik 2006 reprezentowali miasto Pionki w meczach I Ligi Mazowieckiej, a trampkarze rocznik 2009 w meczach o mistrzostwo I Ligi Radomskiej.

W 2022 roku na terenie miasta zaistniał nowy klub sportowy Top Spin Pionki, który prowadzi działalność w zakresie szkolenia w grze w tenisa stołowego, tenisa ziemnego, a w najbliższym czasie i gry w badmintona. Klub uzyskał licencje Polskiego Związku Tenisa i Warszawsko-Mazowieckiego Związku Tenisowego wraz z licencjami trenerskimi.

Top Spin Pionki był organizatorem: obozu tenisowego – Dwór Rychwałd, Tenisowego Dnia Dziecka, VI Mistrzostw Pionek w tenisie ziemnym, VI Deblowych Mistrzostw Pionek w tenisie ziemnym, Słonecznego Turnieju Tenisa Stołowego oraz I Pionkowskiego Turnieju Tenisa Stołowego.

Jak co roku sportowcy z Pionek wzięli udział w Powiatowej Gali Mistrzów Sportu i znaleźli się ponownie wśród najlepszych zawodników Ziemi Radomskiej.

11. PROMOCJA ORAZ WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Bardzo ważnym elementem polityki prospołecznej prowadzonej przez Burmistrza Miasta Pionki jest także współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rozwoju i upowszechniania sportu w naszym mieście. Swoim zasięgiem objęła ona 11 klubów sportowych i stowarzyszeń, które w statucie posiadały zapis o rozwoju kultury fizycznej i sportu. W oparciu o Program Współpracy Gminy Miasta Pionki z organizacjami NGO oraz w oparciu o Ustawę o pożytku publicznym i o wolontariacie, w drodze otwartych konkursów ofert dla organizacji pozarządowych oraz w procedurze pozakonkursowej mogły one liczyć na wsparcie pozafinansowe i finansowe dotyczące realizacji zadań zleconych przez Gminę Miasta Pionki.

11.1. Roczny Program Współpracy

Roczny Program Współpracy Gminy Miasta Pionki z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 rok został przyjęty przez Radę Miasta Pionki Uchwałą Nr XLVI/266/2021 z dnia 30 listopada 2021 r.

Celem głównym uchwalonego na 2022 rok Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi było budowanie, rozwijanie i kształtowanie partnerstwa Miasta Pionki z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, dla wspólnych działań służących zaspokajaniu społecznych potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu ich aktywności obywatelskiej.

Celami szczegółowymi programu były:

- wzmacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną, jej tożsamość i tradycję,
- tworzenie warunków do wyrównywania szans niepełnosprawnych członków społeczności Miasta Pionki, w każdym aspekcie życia tej społeczności,
- zapewnienie warunków do wyrównywania szans życiowych dla dzieci i młodzieży z rodzin biednych i niewydolnych wychowawczo,
- wzmacnianie pozycji organizacji pozarządowych i zapewnienie im równych z innymi podmiotami szans w realizacji zadań publicznych, poprzez wspieranie oraz powierzenie im zadań, z jednoczesnym zapewnieniem odpowiednich środków na ich realizację,
- realizację zadań publicznych określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.), a wymienionych w § 7 programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2022 rok,
- prowadzenie nowatorskich i efektywnych działań na rzecz Miasta Pionki oraz tworzenie systemowych rozwiązań dla ważnych problemów społecznych.

W 2022 roku priorytetowe obszary współpracy Gminy Miasta Pionki z organizacjami pozarządowymi obejmowały:

- pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- działalność charytatywną,
- podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,

- działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego,
- ochronę i promocję zdrowia,
- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- promocję zatrudnienia i aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn,
- działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- działalność wspomagającą rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych,
- działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- naukę, szkolnictwo wyższe, edukację, oświatę i wychowanie,
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży,
- kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- ekologię i ochronę zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego,
- turystykę i krajoznawstwo,
- działalność na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji,
- ratownictwo i ochronę ludności,
- pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą,
- upowszechnianie i ochronę praw konsumentów,
- działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- promocję i organizację wolontariatu,
- pomoc Polonii i Polakom za granicą,
- działalność na rzecz kombatanów i osób represjonowanych,
- promocję Rzeczypospolitej Polskiej za granicą,
- działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

11.2. Dotacje celowe z budżetu miasta

W Wydziale Spraw Obywatelskich w 2022 roku ogłoszono jeden otwarty konkurs ofert w wyniku, którego do dofinansowania wybrano zadania 4 podmiotów i podpisano 4 umowy. Łączna wysokość środków przeznaczonych na dotacje w ramach konkursu wyniosła 20.000,00 zł, z tego podmioty dotowane wykorzystały 20.000,00 zł.

Dotacje celowe z budżetu miasta udzielone w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – otwarty konkurs ofert

Zadanie: „Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Pionki w okresie wakacji 2022 roku” w ramach edukacyjnej opieki wychowawczej:

Lp.	Nazwa zleceniobiorcy	Kwota dotacji
1.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętej Barbary w Pionkach	5.000,00 zł
2.	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Polski	5.000,00 zł
3.	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Staropolski	5.000,00 zł
4.	Stowarzyszenie Artystyczne – Muzykalne Pionki	5.000,00 zł

Dotacje celowe z budżetu miasta udzielone w trybie art. 19 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – tzw. „małe dotacje”

Lp.	Nazwa zleceniobiorcy	Rodzaj zadania publicznego	Tytuł zadania publicznego	Kwota dotacji
1.	Stowarzyszenie Seniorów „Kontrast”	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	„Spotkanie zespołów z Regionu Radomskiego o tematyce patriotycznej – koncert z okazji obchodów uchwalenia Konstytucji 3 Maja”	4.000,00 zł
2.	Stowarzyszenie Seniorów „Barwy Życia Razem”	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	„Kulturalnym jest się zawsze”	2.400,00 zł
3.	Towarzystwo Przyjaciół Zwierząt „Przytul Psiaka”	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	„Opieka nad bezdomnymi kotami z terenu miasta Pionki”	1.600,00 zł
4.	Stowarzyszenie „Przyjazny Dom”	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	„XV Regaty Kajakowe Osób Niepełnosprawnych”	3.000,00 zł
5.	Stowarzyszenie „AGAT”	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Spektakl kabaretowy „Nie dopinam się...”	2.000,00 zł
6.	Towarzystwo Przyjaciół Zwierząt „Przytul Psiaka”	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	„Sterylizacja i kastracja bezdomnych kotów z terenu miasta Pionki”	2.000,00 zł
Suma				15.000,00 zł

11.3. Wykaz organizacji pozarządowych

W 2022 roku na terenie Gminy Miasta Pionki działały różnego rodzaju organizacje pozarządowe.

Organizacje o charakterze pomocowo – charytatywnym:

1. Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Diecezji Radomskiej/oddział Pionki,
2. Towarzystwo Przyjaciół Zwierząt „Przytul Psiaka”,
3. Pionkowskie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami,
4. Ochotnicza Straż Pożarna w Pionkach,
5. Stowarzyszenie „Przyjazny Dom”,

Organizacje o charakterze narodo –patriotycznym:

6. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Staropolski w Pionkach,
7. Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Pionki,
8. Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej koło w Pionkach,
9. Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych,
10. Polskie Towarzystwo Historyczne oddział Pionki (informacja na stronie o zawieszeniu),
11. Stowarzyszenie Ochotniczy Oddział Kawalerii w Barwach 22 Pułku Ułanów Podkarpackich,

Organizacje i stowarzyszenia o charakterze sportowo – rekreacyjnym:

12. Klub Sportowy „PROCH”,
13. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „DELFIN”,
14. Uczniowski Klub Sportowy „BETA”,
15. Uczniowski Klub Sportowy „CHAMPION”,

16. Pionkowskie Stowarzyszenie Tenisowe „Challenge”,
17. Pionkowskie Towarzystwo Siatkarskie,
18. Uczniowski Klub Sportowy „ORLIK PIONKI”,
19. Klub Sportowy Centrum TANG SOO DO,
20. Stowarzyszenie Motocyklowe Pionki,
21. Klub Żeglarski Pionki,
22. Pionkowskie Towarzystwo Pływackie,
23. UKS „Daniel”,
24. Stowarzyszenie Tenisowe „Winner”,
25. Polski Związek Wędkarski koło Pionki,
26. Pionkowskie Towarzystwo Rowerowe,
27. Klub Sportowy TopSpin Pionki,
28. Akademia Sportu Pionki,

Organizacje i stowarzyszenia o charakterze kulturalno-oświatowym:

29. Stowarzyszenie SUMUS,
30. Stowarzyszenie ASTA,
31. Stowarzyszenie Seniorów „AGAT”,
32. Stowarzyszenie Seniorów „Złota Jesień”,
33. Stowarzyszenie „Pro-IMPULS”,
34. Społeczne Ognisko Artystyczne,
35. Stowarzyszenie Seniorów „Barwy Życia Razem”,
36. Stowarzyszenie Seniorów „Kontrast”,
37. Stowarzyszenie Pszczelarzy Puszczy Kozienickiej,

Organizacje i stowarzyszenia promocji i ochrony zdrowia:

38. Stowarzyszenie Klub „Amazonki” w Pionkach,
39. Stowarzyszenie Klub Abstynenta Wzajemnej Pomocy „Azyl”.

Organizacje wspomagające rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności:

40. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego o/Pionki.

12. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pionkach funkcjonują jako wydział będący w strukturze Urzędu Miasta Pionki. Zostały utworzone z myślą o osobach z niepełnosprawnościami niezdolnych do podjęcia pracy zawodowej.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pionkach prowadzone są przez Gminę Miasta Pionki, rozpoczęły swoją działalność 15 grudnia 2004 roku. Na zajęcia terapeutyczne w warsztatach uczęszczało w 2022 roku 35 osób z niepełnosprawnościami, 12 kobiet i 23 mężczyzn. 24 osoby posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, natomiast 11 uczestników ma umiarkowany stopień niepełnosprawności. Trzynastu uczestników pochodzi z Gminy Pionki, czworo z Jedlni Letnisko, a pozostali beneficjenci są mieszkańcami Pionek. WTZ jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godz. od 7³⁰ do 15³⁰.

12.1. Sprawozdanie finansowe z wykorzystania środków finansowych na prowadzenie WTZ

Klas. Budż. §	Rodzaj kosztów określony zgodnie z umową	Planowana wysokość środków PFRON	Wydatki ze środków PFRON na działalność WTZ	Planowana wysokość śr. własnych Powiat Radomski	Wydatki ze śr. własnych Powiat Radomski na działalność WTZ
3020	Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	10.440,00	10.440,00	0,00	0,00
4010	Wynagrodzenia osób. pracownicze	549.615,75	549.615,75	79.667,00	79.667,00
4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	28.000,00	28.000,00	5.915,63	5.915,63
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	95.464,53	95.464,53	7.000,00	7.000,00
4120	Składki na Fundusz Pracy	9.789,32	9.789,32	0,00	0,00

4170	Wynagrodzenia bezosobowe	11.525,00	11.525,00	0,00	0,00
4210	Zakup materiałów na działalność	10.701,86	10.701,86	0,00	0,00
	Koszty eksploatacji samochodu	41.225,11	41.225,11	3.124,37	3.124,37
	Trening ekonomiczny	8.600,00	8.600,00	0,00	0,00
	Zakup materiałów do terapii	24.222,62	24.222,62	700,00	700,00
	Doposażenie warsztatu	20.611,72	20.611,72	0,00	0,00
4220	Zakup środków żywności	5.425,27	5.425,27	0,00	0,00
4230	Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych	199,75	199,75	0,00	0,00
4260	Zakup energii	45.053,48	45.053,48	0,00	0,00
4270	Zakup usług remontowych	1.838,00	1.838,00	0,00	0,00
4280	Zakup usług zdrowotnych	300,00	300,00	0,00	0,00
4300	Zakup usług pozostałych	8.927,58	8.927,58	0,00	0,00
	Wycieczki/wyjazdy dla uczestników	2.790,00	2.790,00	0,00	0,00
4360	Opłaty z tyt. zakupu usług telekom.	877,45	877,45	300,00	300,00
4410	Podróże służbowe krajowe	2.260,64	2.260,64	0,00	0,00
4430	Różne opłaty i składki	8.495,50	8.495,50	0,00	0,00
4440	Odpisy na ZFŚS	14.963,40	14.963,40	4.000,00	4.000,00
4500	Pozostałe podatki na rzecz budż. jst.	1.239,00	1.239,00	0,00	0,00
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1.200,00	1.200,00	0,00	0,00
4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	2.594,02	2.594,02	0,00	0,00
4780	Składki na FEP	0,00	0,00	0,00	0,00
85395	Pozostała działalność ogółem	906.360,00	906.360,00	100.707,00	100.707,00

12.2. Formy i metody realizowanej przez warsztaty działalności rehabilitacyjnej

Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej oraz społecznej zmierzające do rozwoju oraz poprawy sprawności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Wśród podopiecznych placówki są osoby z zaburzeniami psychicznymi, chore psychicznie, upośledzone umysłowo, wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych. Terapia realizowana w Warsztatach dostosowana jest do szczególnych potrzeb uczestnika, dotyczy działań służących budowaniu określonych umiejętności oraz kompetencji nie tylko w odniesieniu do sfery zawodowej, ale także społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, warsztaty terapii zajęciowej zalicza się do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej. W ciągu całego okresu sprawozdawczego, w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Pionkach, wspierano rehabilitację zawodową, społeczną, zdrowotną, a także psychologiczną osób z różnymi niepełnosprawnościami, poprzez stosowanie odpowiednich rodzajów, metod, technik i form terapii, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

12.3. Indywidualne Programy Rehabilitacji

Każdy z uczestników realizował Indywidualny Program Rehabilitacji, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu, obserwacji, działań i zachowań w WTZ oraz szczegółowej oceny rocznej. Realizowane w WTZ Indywidualne Programy Rehabilitacji są okresowo oceniane i modyfikowane. Dla wielu uczestników, rehabilitacja prowadzona w WTZ była jedyną formą rehabilitacji, w jakiej brali udział w minionym roku. Indywidualny Program Rehabilitacji zawiera:

- rodzaje, metody, techniki i formy rehabilitacji,
- zakres rehabilitacji,
- metody i zakres nauki umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy,
- formy współpracy z rodziną lub opiekunami,
- planowane efekty rehabilitacji,
- osoby odpowiedzialne za realizację programu rehabilitacji.

Podopieczni realizowali Indywidualne Programy Rehabilitacji na 2022 rok w poszczególnych, tematycznych pracowniach. W naszych warsztatach działa siedem pracowni:

Informatyczno – techniczna, w której uczestnicy opanowują podstawy obsługi komputera oraz popularnych programów komputerowych takich jak Open Office, Power Point, Corel Draw. Uczą się wykorzystywania narzędzi biurowych oraz narzędzi stosowanych przy pracach w tzw. małej poligrafii: drukarka, laminator, bindownica, maszyna tnąco - wytłaczająca, wykrojniki do papieru. Pracownia oferuje wykonywanie zaproszeń tematycznych, wizytówek, dyplomów oraz plakatów. Dzięki zdobytym umiejętnościom podopieczni dokonują obróbki zdjęć oraz obrazów cyfrowych jakie rejestrowane są podczas warsztatowych przedsięwzięć.

Tkacko – krawiecka, w której realizowane są zajęcia pozwalające uczestnikom opanować różne techniki haftu: haft krzyżkowy czy wstążeczkowy. Zdobywają umiejętności wyszywania oraz zdobienia materiałów. W pracowni powstają prace wykonywane na szydełku oraz przedmioty szyte z filcu i materiału. Prace tworzone w pracowni tkackiej wyróżniają się dużymi walorami dekoracyjnymi dzięki czemu cieszą się dużym zainteresowaniem, w szczególności w okresie przedświątecznym. Najczęściej wykonywanymi pracami jakie powstały w tejże pracowni w tym roku były filcowe dekoracje, krasnale, obrazy filcowe.

W pracowni **plastyczno – malarskiej** uczestnicy tworzą prace przy wykorzystywaniu takich technik plastycznych jak malarstwo, rysunek, kolaż, plastyczne techniki mieszane typu mix media i decoupage. Uczestnicy wykonują przedmioty nie tylko o charakterze wytworów plastycznych mających na celu ukazanie walorów artystyczno - estetycznych pracy, ale także tworzą przedmioty dekoracyjne, cieszące się popularnością. W 2022 roku wykonywane były np. szklane lampiony, drewniane dekoracje świąteczne, anioły malowane na deskach i stroiki.

Zajęcia w pracowni **agroterapii** mają na celu zdobywanie przez uczestników umiejętności w zakresie uprawy i pielęgnacji roślin, planowanie i prowadzenie ogrodu warzywnego, gdzie uczą się podstawowych czynności związanych z ogrodnictwem. Dzięki uprawie warzyw mogli latem cieszyć się z uzyskanych plonów. Uczestnicy posadzili m.in. ogórki, pomidory, truskawki,

cukinie, fasolkę szparagową, buraki oraz włoszczyznę. W pracowni agroterapii podopieczni zaangażowani są także w prace porządkowe wokół budynku oraz pielęgnację kwitnących roślin doniczkowych.

Zajęcia w pracowni **samoobsługi** pozwalają uczestnikom osiągnąć umiejętności w zakresie przygotowania posiłków i czynności jakie mają z tym współzależność. Beneficjenci planują posiłki, przygotowują składniki, uczą się posługiwać narzędziami kuchennymi oraz sprzętem AGD. Dzięki uzyskanym plonom z ogrodu warzywnego mają możliwość opanowania nauki wykorzystania takich zasobów jakie posiadają. Zdobywają praktykę w kwestii podawania przygotowanych posiłków oraz utrzymywania miejsca pracy w należyтым porządku. W pracowni samoobsługi zabezpieczają zapasy w postaci warzyw korzeniowych z własnego ogrodu.

W pracowni **muzyczno-rytmicznej** istotnymi czynnościami jakie wykonują uczestnicy są przygotowania do wszelkiego rodzaju występów artystycznych. Ciekawymi zajęciami jakie oferuje pracownia są ćwiczenia z rytmiki, ćwiczenia oddechowe, rozluźniające, dykcyjne. Dodatkowo podczas zajęć zaznajamiają się z gatunkami muzycznymi, słuchają muzyki wyciszającej i relaksacyjnej. Dzięki wszelkiego rodzaju występom uczestnicy rozwijają pasje wokalne – aktorskie, nabierają pewności siebie, współdziałają w grupie, radzą sobie z treścią, mają większe poczucie sprawstwa, co z kolei niesie za sobą następstwo w postaci ogólnie lepszego funkcjonowania. Ponadto w ramach zajęć uczestnicy opanowują umiejętności obsługi sprzętu grającego, mikrofonów itp.

Zajęcia w pracowni **ceramiki** dają możliwość nauki wykonywania odlewów gipsowych oraz nauki dekorowania gotowych prac ceramicznych. Uczestnicy osiągają lepsze rezultaty, jeżeli chodzi o skupienie swojej uwagi na pracy oraz doskonałą zdolności manualne i precyzję. W pracowni wylewa się także piękne anioły i inne mniejsze formy ceramiczne.

Na początku 2022 roku Warsztaty zyskały nowe elementy wyposażenia, ułatwiające podopiecznym wykonywanie codziennych zadań w ramach terapii. Pracownie zostały wyposażone w: nowe komputery oraz monitory, orbitrek do ćwiczeń, przybory kuchenne i robot planetarny, ręczny odkurzacz i mikrofony bezprzewodowe.

W 2022 roku uczestnicy WTZ Pionki intensywnie brali udział w zajęciach terapeutycznych realizowanych przez poszczególne pracownie zgodnie z założeniami zawartymi w Indywidualnych Planach Terapii na ten rok dla poszczególnych uczestników oraz w oparciu o roczne plany dla każdej z pracowni.

Zajęcia terapeutyczne rozpoczęły się 3 stycznia, a już 6 stycznia podopieczni WTZ brali udział w Orszaku Trzech Króli, wykonując kolędy i pastorałki oraz uczestnicząc w przemarszu ulicami miasta. 18 stycznia odbyli wycieczkę do kina Helios w Radomiu, na nową odsłonę znanej polskiej komedii „Kogel-mogel 4”. Podopieczni celebrowali również wydarzenia: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Sera (zajęcia tematyczne w pracowniach). Wykonywali kalendarze na rok 2022 oraz maski karnawałowe.

W lutym podopieczni WTZ przyłączyli się do akcji wsparcia mieszkanki naszego miasta. Inicjatywa polegała na zrobieniu zdjęcia ze świecą oraz sercem, a także dokonaniu wpłaty na konto. Uczestnicy bardzo chętnie angażują się w różnego rodzaju akcje pomocowe, okazując tym samym wsparcie i życzliwość osobom potrzebującym. Zajęcia w pracowniach w lutym odbywały się zgodnie z planem: podopieczni obchodzili Dzień Pizzy, przy użyciu nowego robota planetarnego wykonali pyszne desery, celebrowali Dzień Św. Walentego uczestnicząc w zabawie tanecznej. Obchodzili także Tłusty Czwartek połączony ze słodkim poczęstunkiem.

W marcu podopieczni Warsztatów poruszeni inwazją zbrojną na Ukrainę podjęli inicjatywę pomocy poszkodowanym. Przy wsparciu rodzin oraz pracowników Warsztatów udało się zgromadzić m.in. środki higieny osobistej, chemię oraz środki czystości. W imieniu Burmistrza Miasta Pionki w placówce zorganizowana była zbiórka pieniędzy na rzecz miasta partnerskiego Wysznewe w Ukrainie.

Radosnym wydarzeniem był Dzień Kobiet. Panowie z WTZ obdarowali koleżanki słodkimi upominkami. W ramach obchodów Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa, podczas zajęć terapeutycznych podopieczni wykonali przy użyciu różnych technik kolorowe skarpetki – symbol tego święta.

Początek kwietnia to przygotowania do organizowanych przez WTZ Pionki „Tradycji Wielkanocnych”, które odbyły się już po raz XVI. Zaproszenie na to wyjątkowe wydarzenie przyjęło 14 placówek z regionu radomskiego. Impreza każdego roku cieszy się dużym zainteresowaniem. Swoją twórczość zaprezentowali podopieczni DPS-ów, ŚDS-ów, Szkół Specjalnych oraz Stowarzyszeń działających na rzecz osób z niepełnosprawnością. W ramach współpracy z Klubem Sportowym PROCH Pionki podopieczni Warsztatów wykonali stroiki wielkanocne, które zostały przekazane przedstawicielom klubu. Tradycyjnie w Warsztatach odbyło się uroczyste śniadanie wielkanocne. Korzystając z ciepłych, wiosennych dni podopieczni uczestniczyli w zajęciach na świeżym powietrzu, chodzili na spacer oraz korzystali z siłowni plenerowej. W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Ziemi uczestnicy wykonali

okolicznościowe plakaty angażując się tym samym w promowanie postaw proekologicznych oraz zachęcając do dbania o ekosystem naszej planety.

W maju podopieczni chcąc upamiętnić wydarzenia historyczne wykonali plansze związane z obchodami Święta Pracy, Święta Flagi oraz rocznicy uchwalenia Konstytucji 3-go Maja. Korzystając ze sprzyjającej aury w ramach zajęć w pracowni agroterapii powrócili do prac w ogrodzie. Przygotowali miejsce pod grządki warzywne, posadzili bratki oraz dokonali prac porządkowych w ogrodzie i wokół budynku. W odpowiedzi na zaproszenie Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach uczestnicy WTZ wzięli udział w Marszu „Nordic Walking Studentów UTW 2022”. Była to doskonała forma rekreacji oraz aktywności na świeżym powietrzu. Z okazji Święta Rodziny uczestnicy wraz ze swoimi najbliższymi gościli w Dworku San Maryno. Przedstawili występ wokalny – koncert życzeń, upiekli kielbaski oraz spędzili czas na łonie natury. W ramach terapii kontynuowano prace ogrodowe. Na grządkach pojawiły się sadzonki warzyw i ziół oraz rośliny kwitnące na zewnętrznych parapetach wokół budynku. Pod koniec maja podopieczni wraz z opiekunami wzięli udział w I Diecezjalnym Dniu Godności organizowanym przez Caritas Diecezji Radomskiej oraz Powiat Opoczyński. Uczestniczyli we Mszy Świętej oraz przemarszu. W ramach terapii wykonali piękne, kwiatowe dekoracje dla wieloletniego sponsora WTZ, firmy PIRLO Polska.

W czerwcu uczestnicy WTZ brali udział w obchodach Dnia Dziecka zorganizowanych przez Caritas Diecezji Radomskiej. Co roku WTZ Pionki organizują imprezę sportową pod hasłem „Każdy jest zwycięzcą swoich słabości”. W zmaganiach sportowych w 2022 roku udział wzięło 170 uczestników z 12 placówek Powiatu Radomskiego. Konkurencje rozgrywane na Ogródku Jordanowskim miały na celu nie tylko rozbudzanie zainteresowania sportem, podnoszenie sprawności fizycznej, ale także były okazją do spotkań z uczestnikami zaprzyjaźnionych placówek. Podopieczni WTZ uczestniczyli również w XIV Radomskich Dniach Godności oraz

IV Mazowieckim Festiwalu Twórczości Osób Niepełnosprawnych. Wzięli także udział w XII Festiwalu Piosenki Turystycznej dla Osób Niepełnosprawnych „Piosenka lat 70-tych” Marcule 2022. W kategorii zespół zajęli 2 miejsce, natomiast w kategorii duet miejsce 3. Odbili wycieczkę nad Staw Górny w Pionkach, gdzie korzystali z atrakcji ośrodka oraz poczęstunku w pobliskiej restauracji, w ramach treningu sprawnościowego i pogłębiania zdolności samoobsługowych.

Lipiec jest miesiącem przerwy wakacyjnej, trwającej zazwyczaj ok. 2 tygodni. Zajęcia warsztatowe kontynuowane były od 18 lipca.

W sierpniu w pracowni informatyczno - technicznej podopieczni wykonali plakaty związane z obchodami 78 rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. W ramach zajęć w terenie odwiedzili Czytelnię Plenerową Miejskiej Biblioteki Publicznej przy Parku Błonia w Pionkach. Zapoznali się z działalnością czytelnicy, ofertą aktywnego spędzania czasu oraz uczestniczyli w zajęciach dotyczących emocji. W związku z obchodami Wielkiego Dnia Pszczół zajęcia poświęcone były tematyce tych niezwykle pożytecznych owadów oraz roli jaką odgrywają w życiu człowieka. W pracowni agroturystyki uczestnicy dokonali prac porządkowych i pielęgnacyjnych wokół budynku i w ogrodzie.

W związku z festynem charytatywnym organizowanym w Ośrodku Staw Górny w Pionkach uczestnicy oraz pracownicy Warsztatów zaangażowali się we współorganizację loterii fantowej. Wykonali ręcznie robione aniołki, które stanowiły cegiełkę podczas festynu.

We wrześniu mieli okazję brać udział w XV Regatach Kajakowych Osób Niepełnosprawnych organizowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Pionkach. Odbili również wycieczkę do Klubu Sportowego PROCH Pionki, gdzie zwiedzili infrastrukturę, byli na murawie stadionu piłkarskiego, zapoznali się z historią Klubu oraz korzystali z siłowni działającej na terenie obiektu. W drugiej połowie miesiąca podopieczni zaczęli przygotowania do występu artystycznego, który zaprezentowali podczas VI Spotkania z poezją „Jaki jesteś Ty- taki jest i świat” organizowanego przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Jedlnie Starej.

Tradycyjnie w sezonie jesiennym uczestnicy Warsztatów brali udział w spacerach do lasu, grzybobraniu oraz świętowali obchodzony pod koniec miesiąca Dzień Chłopa. W październiku grupa podopiecznych WTZ odwiedziła siłownię na terenie Klubu Sportowego PROCH Pionki. Pod

okiem trenera zapoznali się z zasadami bezpieczeństwa oraz wytycznymi związanymi z korzystaniem z urządzeń. Cykliczne wyjścia na siłownię w 2022 roku odbywały się w każdą środę. Październik to także obchody Światowego Dnia Uśmiechu. W pracowni samoobsługi korzystano z warzyw z własnego, warsztatowego ogrodu wykonując pyszne sałatki. Podopieczni wzięli również udział w VII Konkursie Tanecznym Osób Niepełnosprawnych „Gorączka Sobotniej Nocy” organizowanym przez WTZ w Jedlance Starej. Nasz uczestnik zdobył I nagrodę w kategorii występ solowy. Przygotowując się na Dzień Wszystkich Świętych podopieczni wraz z opiekunami odwiedzili groby swoich bliskich na miejscowym cmentarzu. Zapalili znicze jako symbol pamięci.

Początek listopada to czas, gdy uczestnicy WTZ przygotowują się do obchodów związanych z Narodowym Świętem Niepodległości. Podopieczni tradycyjnie wykonali prace graficzne w formie plakatów oraz mapy z wykorzystaniem różnych technik. W ramach treningu sprawnościowego beneficjenci ponownie wybrali się na seans filmowy – „Listy do M. – 5”, który wprowadził ich w świąteczny nastrój. W ramach obchodów Dnia Życzliwości podopieczni WTZ wybrali się na Plac Konstytucji, gdzie obejrzeni inscenizację przygotowaną przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Pionkach. Uczestnicy Warsztatów przygotowali słodkie upominki z dołączoną pozytywną sentencją, które rozdali zgromadzonym na placu mieszkańcom naszego miasta. Pod koniec miesiąca uczestnicy WTZ oraz ŚDS wybrali się do Teatru Powszechnego w Radomiu na spektakl „Roszpunka”. W związku z obchodami Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych podopieczni WTZ Pionki skorzystali z zaproszenia Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej i odwiedzili siedzibę Zespołu „Mazowsze” w Otrębusach, gdzie m.in. obejrzeni widowisko muzyczne oraz skorzystali z poczęstunku przygotowanego przez organizatorów.

Grudzień to w Warsztatach czas intensywnych przygotowań do nadchodzących świąt. W pracowniach powstają prace o tematyce świątecznej, m.in. stroiki, kartki, krasnale oraz inne ozdoby. Podopieczni wykonywali także stroiki dla firmy PIRLO Polska – swojego sponsora oraz Klubu PROCH, z którym współpracują. Jak co roku Warsztaty odwiedził Św. Mikołaj, a uczestnicy wzięli czynny udział w kiermaszu świątecznym w Starostwie Powiatowym w Radomiu oraz Jarmarku Bożonarodzeniowym w miejscowości Bielicha, gdzie wystawili stoisko z autorskim rękodziełem. Podczas Wigilii Miejskiej połączonej z Jarmarkiem Bożonarodzeniowym podopieczni zaprezentowali swoje świąteczne wyroby oraz umiejętności wokalne. Wzięli również udział w XXV Przeglądzie Twórczości Artystycznej Mieszkańców DPS oraz Niepełnosprawnych Dzieci i Młodzieży, gdzie zaprezentowali inscenizację Bożonarodzeniową pt.: „Do Betlejem”. Laureatkami konkursu plastycznego zostały dwie uczestniczki pionkowskiej placówki. Natomiast w konkursie organizowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Pionkach odbywającym się z okazji 75-lecia istnienia placówki, uczestnik WTZ Pionki zdobył wyróżnienie za projekt kartki okolicznościowej. Tuż przed świętami w siedzibie Warsztatów odbyło się spotkanie opłatkowe. Uczestniczyli w nim podopieczni, opiekunowie oraz pracownicy placówki.

12.4. Rehabilitacja zawodowa

Zadaniem terapii zawodowej jest przywrócenie zdolności do aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, możliwości zarobkowania, twórczego działania, które są naturalną potrzebą każdego człowieka. Rolą rehabilitacji zawodowej w placówce WTZ jest zatem realizacja powyższych założeń poprzez naukę umiejętności zawodowych możliwych do wykonywania przy uwzględnieniu występujących dysfunkcji lub ograniczeń. Możliwość wykonywania czynności zawodowych pozwala nie tylko na udział uczestnika w społeczności pracującej, ale również daje poczucie przydatności. Wszystkie te aspekty mają duży wpływ na poczucie własnej wartości oraz

satysfakcji płynącej z wykonywanej pracy w postaci jej namacalnych wytworów. Wykonywanie pracy podczas zajęć grupowych łączy ze sobą dwie sfery – rehabilitację zawodową, ale także społeczną poprzez integrację z innymi uczestnikami, wymianę myśli, rozmowy oraz dzielenie się pomysłami i spostrzeżeniami. Już samo bycie w grupie pozwala zauważyć zmiany, jakie zachodzą u uczestników. Podjęcie pracy przez osoby z dysfunkcjami powinno odbywać się przy uwzględnieniu wszelkich wymagań odnośnie przystosowania stanowiska pracy do sposobu i rodzaju wykonywanej czynności. Terapia zawodowa prowadzona jest poprzez naukę nowych lub utrwalanie nabytych czynności przydatnych w domu, na otwartym i zamkniętym rynku pracy. Dlatego uczestnicy skupiają się na wykonywaniu takich produktów, które posiadają walory nie tylko użytkowe, ale również artystyczne, a także budzą zainteresowanie wśród potencjalnych nabywców.

12.5. Terapia zdrowotna

Podczas zajęć rehabilitacyjnych WTZ stosują różnego rodzaju ćwiczenia z wykorzystaniem urządzeń: stepper, balkonik wysoki i niski, ugił, orbitrek, stół do terapii manualnej, rower stacjonarny, drabinki, tor do nauki chodu, pas wibracyjny, rotor. Dodatkowo prowadzone są ćwiczenia oddechowe, gimnastyka poranna oraz spacerzy na świeżym powietrzu.

12.6. Terapia społeczna

Celem terapii społecznej jest tworzenie więzi ze społecznością, utrzymywanie prawidłowego wizerunku osób z niepełnosprawnościami oraz eliminacja poczucia wyalienowania. Aby to realizować od początku istnienia Warsztatów przyjęto w działaniach pełny kontakt z lokalną społecznością poprzez aktywny udział w organizowanych imprezach, uroczystościach, kiermaszach i innych spotkaniach na terenie miasta i nie tylko. Sposób realizacji terapii społecznej obejmuje organizację imprez oraz uczestnictwo w przedsięwzięciach zewnętrznych.

Dla podopiecznych Warsztatów pracownicy starają się organizować także dodatkowe atrakcje, które pozwalają im rozwijać się w sferze społecznej, towarzyskiej, kulturowej. Wydarzenia, które pozwolą na lepszą integrację w społeczeństwie, zmniejszą ryzyko wykluczenia, umożliwią osiągnięcie lepszych rezultatów współdziałania w grupie. Do takich wydarzeń zaliczamy wszelkiego rodzaju wycieczki oraz spotkania tematyczne.

Osoby z niepełnosprawnością są wyjątkowe i zajmują stałe miejsce w naszej społeczności. Bardzo często stanowią źródło inspiracji w radzeniu sobie z codziennymi trudami i przeciwnościami. Ich postawa i determinacja, jest dowodem na to, że nie ma rzeczy niemożliwych, dopóki jest chęć i siła do działania. Naszą rolą jest ich wspierać, motywować i pomagać realizować marzenia.

12.7. Informacja o decyzjach podjętych przez Radę Programową

Pod koniec 2022 roku dokonano oceny realizacji indywidualnych programów rehabilitacji 35 uczestników. Uczestnicy częściowo opanowali zaplanowane w poszczególnych pracowniach czynności, w związku z czym wymagają dalszych ćwiczeń. U większości z nich niektóre czynności wymagają dalszego utrwalania, gdyż ze względu na ograniczenia psychofizyczne wykonują je mało dokładnie lub tylko pod nadzorem instruktora.

Uczestnicy wymagają treningu ekonomicznego w zakresie nauki rozróżniania nominałów pieniędzy, gospodarowania środkami lub planowania wydatków w zależności od potrzeb. W zakresie rehabilitacji społecznej należy w dużej mierze położyć nacisk na rozwijanie prawidłowych zachowań, pobudzanie aktywności społecznej i zaradności osobistej, angażowanie uczestników w różnego rodzaju aktywności celem rozwijania zainteresowań, utrzymania dobrych relacji z innymi, wzmacniania poczucia własnej wartości i budowania adekwatnej samooceny. Konieczna jest dalsza rehabilitacja zdrowotna celem poprawy ogólnej sprawności fizycznej, a w przypadku niektórych uczestników również poprawy chodu, koordynacji ruchowej i sprawności manualnej.

W 2022 roku dokonano również trzyletniej oceny 18 osób. Zgodnie z art. 10 a ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2021 roku, poz. 573 z późn. zm.) Rada Programowa Warsztatów Terapii Zajęciowej w Pionkach na podstawie dokonanej oceny kompleksowej zdecydowała o przedłużeniu uczestnictwa w terapii w/w ze względu na:

- pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji, umożliwiających podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy,
- okresowy brak możliwości skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia.

13. SAMORZĄDOWE INSTYTUCJE KULTURY

Jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym. Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym. Gmina Miasta Pionki posiada ciekawą ofertę kulturalną skierowaną do mieszkańców. Kultura jako obszar aktywności gminy jest stałym elementem kreującym jej wizerunek, stanowi odpowiedź na potrzebę twórczego kontaktu ze sztuką. W tworzenie kultury zaangażowanych jest wiele miejskich instytucji i organizacji wspierających działalność miejską w tym zakresie.

13.1. Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach

Krzewieniem kultury na obszarze miasta Pionki zajmuje się wiele podmiotów. Wiodącą rolę w tym zakresie odgrywa Miejski Ośrodek Kultury, który został wybudowany i rozpoczął swoje funkcjonowanie w 1957 roku jako Zakładowy Dom Kultury ZTS „Pronit”. W 1976 roku uzyskał status międzyzakładowej placówki i przyjął nazwę Robotniczy Ośrodek Kultury. Od 1982 roku do dnia dzisiejszego funkcjonuje jako Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach, a od 2000 roku jest Samorządową Instytucją Kultury zajmującą się organizacją wielu imprez o zasięgu lokalnym oraz ogólnopolskim.

Siedziba Miejskiego Ośrodka Kultury znajduje się w Pionkach przy ul. Radomskiej 1 w samodzielnym budynku o powierzchni 1328 m² na dwóch kondygnacjach oraz przy ul. Zakładowej 5 w samodzielnym budynku o powierzchni 1200 m² również na dwóch kondygnacjach.

Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach przy ul. Radomskiej 1 (budynek A) dysponuje następującymi zasobami lokalowymi:

- salą widowiskową ze sceną, ekranem, oświetleniem i nagłośnieniem,
- szatnią,
- zapleczem sanitarnym (łazienki),
- 3 pomieszczeniami biurowymi,
- salą taneczną,
- salą muzyczną,
- salą plastyczną dysponującą zapleczem technicznym,
- salą kameralną o wielofunkcyjnym przeznaczeniu,
- dwoma garderobami,
- kawiarnią „Ciekawa”,
- studiem Telewizji Lokalnej Kurier Pionkowski,
- pomieszczeniami w piwnicy.

Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach przy ul. Zakładowej 5 (budynek B) dysponuje zasobami lokalowymi w postaci:

- sali widowiskowej ze sceną, ekranem, oświetleniem i nagłośnieniem,
- szatni,
- dwiema garderobami,
- zapleczem sanitarnym (łazienki) na obydwu kondygnacjach,
- Izbą Czarnej Płyty,
- 5 pomieszczeniami biurowymi,
- kasą biletową,
- pomieszczeniami w piwnicy.

W budynku znajduje się również pomieszczenie gastronomiczne z zapleczem i wyposażeniem, które zostało wydierżawione prywatnemu podmiotowi na działalność restauracyjną.

13.1.1. Podstawowe zadania MOK

Celem ośrodka jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców miasta i gminy Pionki oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej. Swoją działalność skupia głównie na:

- rozpoznawaniu, rozbudzaniu zainteresowań i potrzeb kulturalnych,
- gromadzeniu, dokumentowaniu, tworzeniu, ochronie i udostępnianiu dóbr kultury,
- przygotowywaniu do odbioru i tworzeniu wartości kulturalnych,
- stwarzaniu warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, kół i klubów zainteresowań, sekcji i zespołów,
- organizowaniu spektakli, koncertów, festiwali, odczytów, imprez artystycznych, rozrywkowych i turystycznych,
- działalności instruktażowo-metodycznej,
- prowadzeniu kursów języków obcych, kursów obsługi komputera i innych,
- koordynacji działalności kulturalnej na terenie miasta w zakresie organizacji imprez kulturalnych,
- współdziałaniu z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie lepszego zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców,
- nadzorowaniu i organizacji działalności rozrywkowo-rekreacyjnej,
- prowadzeniu współpracy kulturalnej za granicą.

13.1.2. Sekcje

W ramach prowadzonej działalności Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach oferuje cykliczne zajęcia sekcyjne:

- **Akademia Muzyki:**
  - **Akademia malucha – rytmika** – zajęcia artystyczno-rytmiczne dla dzieci od 4 do 10 lat. Program zajęć obejmuje: zabawy rytmiczne, śpiew, taniec, grę na instrumentach perkusyjnych, relaksację. W zabawach instruktor wykorzystuje grę na klawiszach, podkłady muzyczne i różne rekwizyty: piłeczki, piórka, szarfy, balony, woreczki, wstążki.
  - **Nauka gry na keyboardzie** – zajęcia dla dzieci (od 6 lat) i młodzieży (do 18 lat). Uczestnicy zajęć poznają teorię muzyki (od podstaw np. nauka nut) i praktykę podczas gry na keyboardzie. Uczestnicy zajęć biorą udział w imprezach i koncertach organizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach.
- **Grupa Teatralna** – w programie zajęć znajduje się między innymi: praca nad emocjami, interpretacje tekstów, doskonalenie dykcji i wyrazistości mowy, rozwijanie umiejętności świadomego korzystania z własnego głosu i mowy ciała. Przy wykorzystaniu różnych technik uczestnicy warsztatów poznają różnorodne konwencje teatralne, a także prezentują się przed szerszą publicznością. Celem warsztatów jest przede wszystkim wszechstronny rozwój osobisty każdego uczestnika wraz z doskonaleniem umiejętności pracy zespołowej. W ramach zajęć istnieje też możliwość profesjonalnego przygotowania do konkursów recytatorskich.
- **Klub Tańca MOK** powstał na początku lat dziewięćdziesiątych, zrodzony z ogromnej pasji do tańca i muzyki swingowej Lidii Żuchowskiej, która od lat miłością do swinga i jazzu zaraża dzieci i młodzież. Klub doskonalili tancerzy w różnych formach jazzu tradycyjnego, Boogie Woogie, Lindy Hop, Charleston, Swing Dance, Authentic Jazz. Ich taneczną brać łączy

przyjaźń, muzyka swingowa i taniec, które stają się sposobem na życie. Pary z tego klubu to wielokrotni Mistrzowie Polski, Wicemistrzowie Europy, Wicemistrzowie Świata oraz wielokrotni finaliści Pucharów Świata.

- **Pracownia Plastyczna – Mała Akademia Plastyki** Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach – zajęcia plastyczne – rysunek i malarstwo. Celem zajęć jest: uwrażliwienie na piękno różnorodnych zjawisk: przyrodniczych i społecznych, dostrzeganie form oraz bogactwa barw w naturze, rozwijanie wyobraźni, twórczej aktywności oraz ekspresji plastycznej, rozwijanie umiejętności posługiwania się technikami plastycznymi oraz umiejętne operowanie narzędziami i materiałem, budzenie poczucia odpowiedzialności i satysfakcji z wykonanej pracy, rozwijanie wyobraźni poprzez kontakt z wytworami sztuki (reprodukcyjne uznanych artystów polskich i zagranicznych) oraz rozwijanie zdolności percepcji malarskich dzieł sztuki: spostrzegania, rozumienia, przeżywania, wartościowania. Na zajęciach dzieci zapoznają się z podstawą rysunku i malarstwa uwzględniając takie zagadnienia jak: proporcje, perspektywa, walor, światłocień, kompozycja, tworzenie odpowiedniej palety plastycznej itp. Tematem zajęć jest martwa natura, pejzaż, portret, praca z wyobraźni itp.
- **Warsztaty Gitarowe** kierowane do dzieci i młodzieży – zajęcia indywidualne.
- **Zajęcia Hip-Hop** – podczas których uczestnicy zapoznają się z różnymi stylami tańca: hip - hop, taniec nowoczesny, disco dance oraz jazz. Instrukctorem prowadzącym jest mistrzyni Polski i wicemistrzyni Europy w formacjach i mini formacjach senior.
- **Uniwersytet Trzeciego Wieku** – powołany 26 lutego 2009 r. jako program edukacyjno-kulturalny. Patronat nad Uniwersytetem objął Burmistrz Miasta Pionki. Pionkowski UTW jest filią Mazowieckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku działającego przy Mazowieckim Centrum Kultury i Sztuki w Warszawie. Uniwersytet jest adresowany do osób starszych, które nie pracują już zawodowo i mają potrzebę realizacji swoich pasji i zainteresowań twórczych.

13.1.3. Działalność kulturalna MOK

W każdym roku Miejski Ośrodek Kultury jest organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez o różnym charakterze.

Styczeń

- Rozstrzygnięcie konkursu literackiego „Wiersz dla Babci i Dziadka”,
- 30 Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Ferie Zimowe 2022:
  - „Zimowa przygoda z teatrem” warsztaty teatralne,
  - „Przygoda z Książką” warsztaty przygotowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Pionkach,
  - „Sztukmaniak” warsztaty plastyczne,
  - „Taneczna zima” zajęcia taneczne Boogie Woogie,
  - Ferie z muzyką,
  - „Zima w tanecznych krokach” warsztaty taneczne hip – hop.

Luty

- Poranek teatralny dla najmłodszych pt. „Magiczny płatek śniegu”,
- Walentynki z Akademią Muzyki,
- Spotkanie przy pączku słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pionkach,

- Wystawa prac plastycznych „Malarstwo i Rysunek” studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pionkach,
- Wieczorek Taneczny Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pionkach.

Marzec

- Zbiórka krwi,
- Warsztaty dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Izbie Czarnej Płyty,
- Koncert z okazji Dnia Kobiet pt. „Andrzej Zaucha SongBook” w wykonaniu Janusza Szroma i Dariusza Janusa,
- Warsztaty online z okazji Dnia Kobiet,
- Akademia Niepodległości IPN „Wschodni sojusznicy Polski w czasie wojny polsko – bolszewickiej 1919 – 1920”,
- Recital Chopinowski w wykonaniu Rafała Hołuba,
- Koncert PIONKI METAL NIGHT,
- Koncert charytatywny „Powitanie wiosny – Solidarni z Ukrainą”,

- Wystawa prac uczniów Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Pionkach pt. „Po Godzinach”,
- Eliminacje miejskie konkursów recytatorskich:
  - Ogólnopolski Konkurs Recytatorski,
  - XXXIX Mały Konkurs Recytatorski,
  - 45 Konkurs Recytatorski,
- Poranek teatralny dla najmłodszych pt. „O tym jak Frędzelka i Wiercipiętka znalazły czapeczkę”,
- Warsztaty dla dzieci z Ukrainy uczęszczających do Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Pionkach,
- Konkurs wokalny dla najmłodszych „Cztery Pory Roku – Wiosna”.

Kwiecień

- Wielkanocny Kiermasz Rękodzieła,
- Warsztaty online z okazji Świąt Wielkanocnych,
- Wykład dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku pt. „Naturalne sposoby leczenia”,
- Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Najpiękniejsza Ozdoba Wielkanocna”,
- Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Eko – kreacja 2022”,
- XXIII Dzień Ziemi,
- 78 Rocznic Rozstrzelania Żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego,
- Wyjazd słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku do Teatru Powszechnego w Radomiu na spektakl pt. „Nie uchodzi. Nie uchodzi, czyli damy i huzary”,
- Akademia Niepodległości IPN „Tarcza i Miecz II Rzeczypospolitej. Polski przemysł zbrojeniowy 1918 – 1939”,
- Wykład dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku pt. „Naturalne sposoby leczenia – część II”,
- Wystawa malarstwa Twórczości Łęczyńskiego Stowarzyszenia Twórców Kultury i Sztuki „PLAMA”.

Maj

- Przegląd Pieśni Patriotycznej,
- Wyjazd słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku do Warszawskiej Opery na spektakl „SnackOpera”,
- Wykład dla seniorów pt. „Zdrowy Senior – zagadnienia medyczne wieku senioralnego”,
- Akademia Niepodległości IPN „Niemiecki narodowy socjalizm wobec Europy i Polski w okresie międzywojennym (1919 – 1939)”,
- Masz Nordic Walking Studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Warsztaty fotograficzne w ramach projektu Konwersji Cyfrowej,
- Motokropla 2022,
- Plener malarski słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Promocja książki „Jerzy Lechowicz i Jego Orkiestra”,
- Wykład dla seniorów „Podróże dalekie i bliskie. Na Jedwabnym Szlaku oraz Bieszczady”,
- „Się Ruszamy – POMAGAMY 2”,
- Poranek teatralny dla najmłodszych „Piąta strona świata, czyli ekołudek”,
- Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Portret – Moi Rodzice”,
- Zbiórka krwi,
- Uroczystości z okazji Dnia Mamy i Taty w wykonaniu sekcji MOK,
- Dzień Dziecka.

Czerwiec

- Warsztaty dla dzieci z Ukrainy uczęszczające do Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Pionkach,
- Zbiórka krwi,
- Warsztaty dla dzieci z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Pionkach w Izbie Czarnej Płyty,
- Rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego online „Moje Miasto w obiektywie 3”,
- XXI Ogólnopolski Turniej Recytatorski Literatury Klasycznej im. Jana Kochanowskiego,
- Warsztaty fotograficzne w ramach Projektu Konwersji Cyfrowej,
- Wernisaż wystawy Grażyny Pachockiej,

- Warsztaty dla dzieci z Publicznej Szkoły Podstawowej w Jaroszkach w Izbie Czarnej Płyty,
- Uroczyste zakończenie roku akademickiego 2021/2022 Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Przegląd Piosenki Biesiadnej klubów seniora ziemi radomskiej,
- XXIV Sobótki, Janki, Wianki.

Lipiec

- IV Turniej Charytatywny Piłki Nożnej „Włącz serce”,
- Poranek teatralny dla najmłodszych pt. Bajka do zjedzenia”,
- Zbiórka krwi,
- Wakacje z Miejskim Ośrodkiem Kultury Pionkach – warsztaty muzyczne, plastyczne, taneczne, przyrodnicze teatralne, spotkanie ze strażakami, zajęcia biblioteczne,
- Wakacyjny Festyn Międzypokoleniowy,
- Pionkowskie obchody 78. Rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

Sierpień

- Wystawa plastyczna „Pasją malowane” studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Kozienickim Domu Kultury,
- Złot Food Trucków,
- V Pionkowski Dzień Pszczoły,
- Zbiórka krwi,
- Poranek teatralny dla najmłodszych pt. „Na tropie zaginionej opowieści”,
- IX Lew do Panny – impreza w plenerze MOK,
- Festyn Charytatywny Pożegnanie Lata.

Wrzesień

- Uroczyste obchody 83. Rocznicy wybuchu II Wojny Światowej,
- Wieczorek Taneczny Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pionkach,
- XV Regaty Kajakowe dla osób niepełnosprawnych,
- Zbiórka Krwi,
- I Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Black Vinyl Classic - PION(ki) KULTURY,
- Wycieczka Seniorów do Łącuta i okolic,
- Otwarcie Strefy Edukacyjno - Rekreacyjnej przy ul Zakładowej,
- Festyn „Postaw na Rodzinę, łączymy pokolenia”,
- Poranek teatralny dla najmłodszych „Jak Leśnik Las ratował”,
- Uroczysta Inauguracja Roku Akademickiego UTW.

Październik

- II Turniej o Puchar Burmistrza Miasta Pionki w szachach błyskawicznych,
- Recital Chopinowski w wykonaniu Karola Radziwonowicza,
- „Co każdy Konsument wiedzieć powinien?” – wykład dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Wyjazd słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku do Mazowieckiego Centrum Sztuki Współczesne „Elektrownia” w Radomiu na retransmisję koncertu Andre Rieu,
- Formatowanie 22 – Artyści Powiatu Radomskiego,
- Powiatowy konkurs wokalny „Idolek 17”,
- Dzień Seniora w Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Pionkach,
- Turniej charytatywny „Puchar Halloween o Dużą Dynię”,
- Poranek teatralny dla najmłodszych „Czarne i Białe”.

Listopad

- Wystawa unikatowych płyt winylowych „Pronit”,
- Zbiórka Krwi,
- Wyniki Konkursu Fotograficznego „Moje Miasto w Obiektywie 4”,
- „Obowiązki sprzedawcy w transakcjach handlowych” – wykład dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Miejskie Obchody Świąta Niepodległości – 11 listopada:
  - uroczysta Msza Święta za Ojczyznę w kościele Św. Barbary w Pionkach,
  - uroczysty przemarsz przed Legionówką, wspólne odśpiewanie hymnu państwowego oraz oddanie hołdu,
  - spacer z niespodzianką po Błoniach,
- Międzynarodowy Dzień Seniora,
- Występ Grupy Kabaretowej AGAT pt. „Nie dopinam się”,
- Otwarcie sezonu morsowego 2022/2023 w Pionkach,
- Bal Harcerzy,
- „II Wojna Światowa i okupacja Ziemi polskich 1939-1945” – wykład prof. dr hab. Marka Wierzbickiego,
- XXXII edycja konkursu przyrodniczego „Moje spotkania z Puszcza”,
- Zabawa Andrzejkowa Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Konkurs Wokalny dla najmłodszych „Cztery Pory Roku – Jesień”.

Grudzień

- Poranek teatralny dla najmłodszych „Mikołajkowy klops reklamowy”,
- Ogłoszenie wyników konkursu literacko – plastycznego „List do Świętego Mikołaja”,
- Mikołajki dla najmłodszych,
- „Reklamacje konsumenckie. Pierwszy wybór rękojmia czy gwarancja?” – wykład dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- Wystawa zdjęć nagrodzonych w konkursie Fotograf Roku 2022 Okręgu Mazowieckiego ZPFP,
- Obchody 10 – lecia powstania Rady Rycerzy Kolumba w Pionkach,
- Szlachetna Paczka Pionki 2022,
- Zbiórka Krwi,
- Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Moja bombka bożonarodzeniowa”,
- Wigilia Miejska i Jarmark Bożonarodzeniowy,
- Występ świąteczny Sekcji Muzycznej Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach,
- Wigilijne spotkanie słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

13.1.4. Konwersja Cyfrowa Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach

W roku 2022 kontynuowane były działania w ramach Konwersji Cyfrowej Domów Kultury. Konkurs grantowy „Konwersja Cyfrowa Domów Kultury” organizowany był przez Narodowe Centrum Kultury, w którym Miejski Ośrodek Kultury w Pionkach otrzymał dofinansowanie w wysokości 116.000,00 zł. Do programu wpłynęło 1.221 wniosków, z czego 1.006 przeszło pozytywnie ocenę formalną. Po dokonaniu oceny merytorycznej wyłoniono 200 grantobiorców, którzy otrzymali łączne dofinansowanie w kwocie 26.430.500,00 złotych. Pozyskana dotacja przeznaczona została na doposażenie instytucji w potrzebny sprzęt komputerowy i elektroniczny. Ponadto pracownicy placówki biorą udział w szkoleniach z zakresu projektowania cyfrowej oferty kulturalnej i wykorzystania narzędzi internetowych.

Celem programu było wyposażenie domów, centrów i ośrodków kultury w kompetencje i umiejętności w zakresie wykorzystywania narzędzi cyfrowych oraz zakup sprzętu i infrastruktury informatycznej niezbędnych do prowadzenia online lub w formie cyfrowej działań edukacyjnych oraz animacyjnych dla lokalnych społeczności.

Program ten był elementem działań wspierających instytucje kultury w związku z pandemią COVID-19, a jego całkowity budżet sięgał ponad 31 milionów złotych. Projekt „Konwersja cyfrowa domów kultury” realizowany jest przez Narodowe Centrum Kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

13.1.5. Współpraca z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami

Miejski Ośrodek Kultury ściśle współpracuje z różnymi organizacjami, instytucjami i stowarzyszeniami funkcjonującymi na terenie miasta Pionki. Są to między innymi:

- szkoły i przedszkola w mieście i gminie Pionki,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Pionkach,
- Szkoła Muzyczna I stopnia w Pionkach,
- Urząd Miasta Pionki,
- Nad Zagożdżonką i Kurier Pionkowski oraz lokalne media prywatne,
- Stowarzyszenie Pszczelarzy Puszczy Kozienickiej w Pionkach,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pionkach,
- Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych – Kozienicki Park Krajobrazowy,
- Towarzystwo Kultury Teatralnej w Radomiu,
- Nadleśnictwo Kozienice, Lasy Państwowe w Pionkach,
- Stowarzyszenie Seniorów „Barwy Życia Razem”,
- Stowarzyszenie Seniorów „Złota Jesień”,
- Stowarzyszenie Seniorów „Kontrast”,
- Stowarzyszenie Seniorów „AGAT”,
- Policja w Pionkach,
- Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza,
- Ochotnicza Straż Pożarna Pionki,
- Narodowe Centrum Kultury w Warszawie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Pionkach,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach wraz ze świetlicą środowiskową.

13.1.6. Struktura zatrudnienia

Miejskim Ośrodkiem Kultury w Pionkach kieruje Dyrektor, który odpowiada za prawidłową realizację zadań statutowych, właściwe gospodarowanie mieniem i posiadanymi środkami finansowymi oraz reprezentuje go na zewnątrz.

Zatrudnienie na umowę o pracę w trakcie trwania roku objęło łącznie 24 osoby, które wykonywały swoje obowiązki służbowe pod względem posiadanego wykształcenia, kompetencji, doświadczenia lub rodzaju wykonywanej pracy na stanowiskach:

- Dyrektor,

- Główny pracownik merytoryczny,
- Główny specjalista ds. technicznych i mediów,
- Główny księgowy,
- Główny specjalista ds. organizacji imprez,
- Specjaliści ds. organizacji imprez,
- Instruktorzy ds. artystycznych i edukacji kulturalnej,
- Specjalista ds. kadr i płac,
- Pracownik administracyjno – biurowy,
- Informatyk,
- Specjalista ds. mediów,
- Specjalista ds. promocji i multimediiów,
- Redaktor,
- Operator – montażysta,
- Specjalista ds. technicznych – nagłośnieniowiec,
- Pracownik kawiarni,
- Pracownicy gospodarczy.

Część osób w trakcie trwania roku zakończyła swój stosunek pracy.

Zasadą jest, że do pracowników instytucji kultury stosuje się przepisy ustawy Kodeks pracy, z pewnymi modyfikacjami wynikającymi ze specyfiki pracy w instytucjach kultury i co za tym idzie, uregulowanymi w przepisach ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Szczególne przepisy ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej dotyczą nieco bardziej elastycznego sposobu planowania systemu pracy czy rozliczania czasu pracy w instytucjach kultury. Należy podkreślić, że wymiar czasu pracy pracownika instytucji kultury to zgodnie z Kodeksem Pracy 40 godzin tygodniowo, przy zatrudnieniu w pełnym wymiarze (cały etat). Organizacją i planowaniem pracy w instytucji kieruje jej dyrektor, kierując się najefektywniejszym wykorzystaniem potencjału pracowników i realizacją ustalonego programu instytucji. Ze względu na specyfikę pracy w instytucji kultury czy potrzeby wynikające z realizowanego programu, ustawodawca zdecydował się na elastyczne planowanie pracy poszczególnych pracowników, wobec czego możliwe jest stosowanie przerywanego czasu pracy, czy systemu równoważnego czasu pracy, w którym dopuszczalne jest przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy do 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 1 miesiąca. Istotne jest, że zgodnie z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej osoba zatrudniona i pracująca w niedziele, nie korzysta (jak wynikałoby to z przepisów Kodeksu Pracy) co najmniej raz na 4 tygodnie z niedzieli wolnej od pracy (art. 26 e). Wynika to ze specyfiki pracy w instytucji kultury, gdzie praca rozplanowywana jest zgodnie z przyjętym harmonogramem wynikającym z realizowanego programu, a pracownicy realizują ten program pracując również w weekendy. Kwestie związane z zasadami wykonywania pracy, organizacją i porządkiem w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników, uwzględniając powszechnie obowiązujące przepisy prawa, określa akt wewnętrzny w danej instytucji kultury, tj. regulamin pracy.

13.1.7. Finanse MOK

Przychody Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach zastały zaplanowane w wysokości 2.087.500,00 zł, a wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 2.089.777,10 zł.

Na przychody Miejskiego Ośrodka Kultury składały się:

- przychody własne oraz inne środki otrzymywane od jednostek sektora finansów publicznych na realizację bieżących zadań zaplanowane w wysokości 187.500,00 zł, wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 187.797,38 zł, tj. 100% planu rocznego,
- dotacja podmiotowa z budżetu miasta zaplanowana w wysokości 1.900.000,00 zł, wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 1.900.000,00 zł, co stanowiło 100% planu rocznego,
- pozostałe przychody operacyjne na dzień 31.12.2022 r. wyniosły 1.979,82 zł.

Koszty Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach na 2022 r. zaplanowano w wysokości przychodów, a ich wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 2.099.148,81 zł.

Wydatki na wynagrodzenia zostały zaplanowane w wysokości 1.183.000,00 zł. Wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 1.182.900,87 zł, tj. 100% planu, czego na wynagrodzenia osobowe zaplanowano 1.102.000,00 zł, a wykonanie na 31.12.2022 r. wyniosło 1.101.796,87 zł, co stanowiło 100% planu rocznego, na wynagrodzenia bezosobowe zaplanowano 81.000,00 zł, wykonanie na 31.12.2022 r. wyniosło 78.604,00 zł, tj. 97% planu.

Zużycie materiałów i energii zaplanowano w kwocie 303.500,00 zł. Wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 316.208,41 zł, tj. 104% planu rocznego, z tego:

- koszty energii elektrycznej, ciepłej, wody wyniosły 92.435,50 zł,
- materiały potrzebne do organizacji i współorganizacji imprez 11.700,06 zł,
- zakup artykułów biurowych, druków akcydensowych, środków czystości, art. spożywczych - kawiarnia, koszty sekcji i grup działających w MOK, itp. wyniosły 17.632,64 zł,
- wyposażenie 15.067,74 zł.

Usługi obce zaplanowano w kwocie 322.000,00 zł. Wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 322.034,40 zł, co stanowiło 100 % planu rocznego, z tego:

- drobne remonty i naprawy – 8.613,04 zł,
- opłat za rozmowy telefoniczne i internet – 2.194,26 zł,
- wywóz nieczystości i dzierżawa pojemników na śmieci – 3.382,56 zł,
- przeglądy techniczne budynku, aktualizacje i abonamenty, oprogramowania, usługi elektr., BHP, monitoring, Stoart, ZAIKS, usługi pocztowe, domena MOK – 55.619,35 zł,
- inne, związane z organizacją imprez kulturalnych, działalności sekcji, działalności UTW, imprezy plenerowe, koncerty, imprezy powiatowe i dofinansowanie działań własnych Powiatu realizowanych przez MOK – 24.813,71 zł,
- projekt NCK – Konwersja cyfrowa domów Kultury – 10.900,00.

Koszty z tytułu podatków i opłat zaplanowano w kwocie 20.000,00 zł, a ich wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 19.370,00 zł, tj. 96% planu rocznego.

Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników zaplanowano w kwocie 246.000,00 zł. Wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 245.472,30 zł, tj. 100% planu, z tego:

- koszty ubezpieczeń społecznych i Fundusz Pracy wynoszą 202.347,66 zł,
- szkolenia, kursy, badania okresowe i inne 5.484,32 zł,

- odpis ZFŚS 37.640,32 zł.

Pozostałe koszty rodzajowe, tj. zwrot kosztów delegacji służbowych, ekwiwalentów pracowniczych oraz innych kosztów zaplanowano w kwocie 13.000,00 zł. Wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 11.284,34 zł, tj. 86% planu rocznego.

Pozostałe koszty operacyjne na dzień 31.12.2022 r. wyniosły 1.596,00 zł, a koszty finansowe 318,49 zł.

Środki finansowe na rachunku bankowym i w kasie na dzień 01.01.2022 r. stanowiły kwotę 40.073,25 zł, a na dzień 31.12.2022 r. była to kwota 38.429,48 zł. Środki finansowe na rachunku bankowym ZFŚS na dzień 01.01.2022 r. stanowiły kwotę 237,11 zł, a na dzień 31.12.2022 r. była to kwota 162,43 zł.

Należności wymagalne na dzień 31.12.2022 r. Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach to kwota 0 zł, a należności niewymagalne wyniosły 300,68 zł (z tytułu – odsetki, pod.doch.od osob fiz.).

Zobowiązania wymagalne na dzień 31.12.2022 r. Miejskiego Ośrodka Kultury w Pionkach nie występują, za to zobowiązania niewymagalne to kwota 18.959,57 zł – z tytułu dostaw towarów i usług.

13.2. Miejska Biblioteka Publiczna w Pionkach

Miejska Biblioteka Publiczna w Pionkach istnieje od 1947 roku i w grudniu 2022 roku obchodziła 75 lecie swego istnienia. Biblioteka główna mieści się w budynku przy ul. E. Orzeszkowej 16, a filia przy ul. Leśnej 9. W budynku głównym księżnicy mieści się Oddział dla Dorosłych, Oddział dla Dzieci oraz czytelnia z 5 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu, w filii natomiast funkcjonuje Galeria Wolumin oraz wyznaczone jest 1 stanowisko komputerowe dla czytelników z dostępem do Internetu.

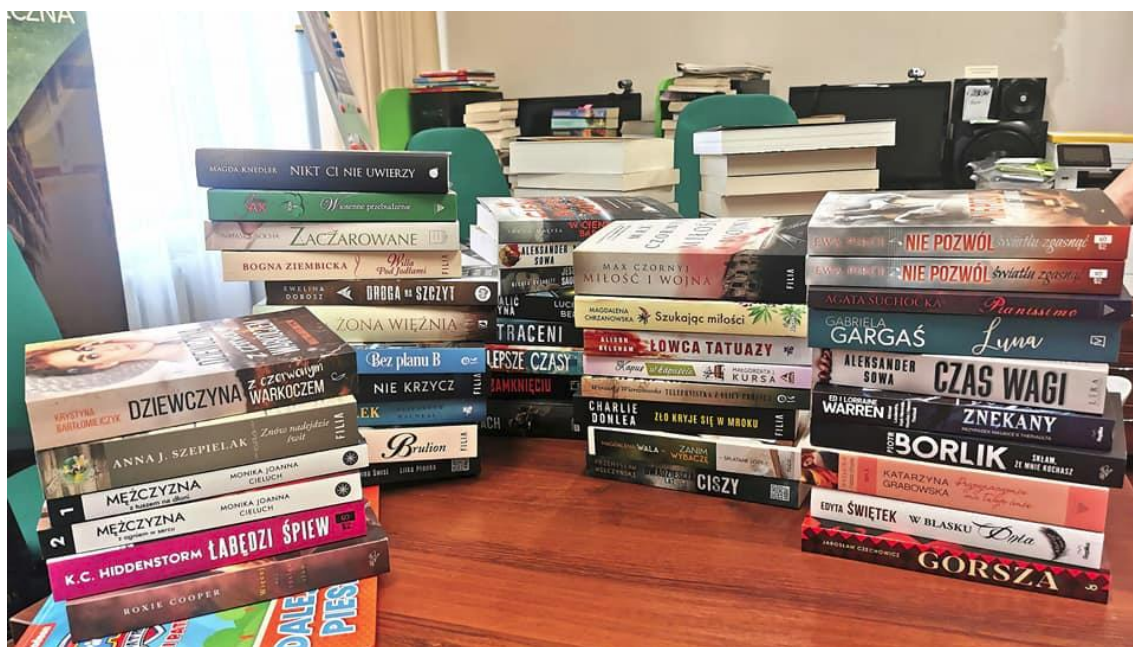
Budynek biblioteki głównej od lat nie spełnia standardów instytucji kultury, wymaga gruntownego remontu, przeprowadzane są tylko niezbędne naprawy i remonty, gdyż rozpoczęły się prace nad nową siedzibą biblioteki zlokalizowanej wraz ze Szkołą Muzyczną w budynku przy ul. Leśnej 1. Filia została wyremontowana w 2016 roku i spełnia wszystkie wymogi użyteczności publicznej. W czerwcu 2023 roku rozpoczęła działalność Czytelnia Plenerowa w Parku Miejskim „Błonia”. Jest to samodzielny budynek użytkowany wyłącznie przez placówkę, którego otwarcie zaplanowane jest sezonowo, tj. od wiosny do jesieni.

Biblioteka czynna jest pięć dni w tygodniu w godzinach: poniedziałek, środa, piątek od 10⁰⁰ do 18⁰⁰, we wtorek i czwartek od 9⁰⁰ do 15³⁰. Czytelnia Plenerowa czynna była od czerwca do września od wtorku do soboty w godzinach od 11⁰⁰ do 17⁰⁰. W 2022 roku biblioteka główna czynna była w wybrane soboty, a czytelnia plenerowa w każdą sobotę – w sumie w 25 sobót.

Biblioteka po okresie pandemii powróciła do swojego powszedniego działania. Bardzo trafionym rozwiązaniem podczas pandemii było wprowadzenie książki na telefon z dowozem do domu czytelnika. Pracownicy biblioteki postanowili zostać przy tej formule, która okazała się szczególnie ważna dla osób chorych, niesamodzielnych, jak i seniorów, którzy z wiadomych powodów nie są w stanie dotrzeć do wypożyczalni, a w pełni mogą cieszyć się literaturą.

W 2022 roku powołana na stanowisko dyrektora została Dorota Sadurska. W bibliotece pracowało 8 osób, w tym też osoby przyjęte na staż oraz w ramach projektów dofinansowań pracowniczych.

Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2022 r. biblioteka posiadała w swoich zbiorach 46.389 woluminów, w tym 32.494 w bibliotece głównej i 13.895 w filii. W dalszym ciągu trwa porządkowanie księgozbioru po wieloletnich zaniedbaniach. Zubytkowano 4.533 książki, które zaginęły lub zostały całkowicie zniszczone.

W trakcie 2022 roku biblioteka wzbogaciła swój księgozbiór o 2.441 woluminów, w tym 1.643 pochodziło ze środków własnych oraz darów, a 798 ze środków dotacyjnych. W ramach podstawowej działalności księżnica wzięła udział w „Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 – 2025” z Priorytetu 1. Kierunku interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych. Biblioteka w pierwszym naborze otrzymała kwotę 13.462 zł,

w drugim naborze dodatkową kwotę 5.385 zł na zakup książek. Dofinansowanie pozwoliło wzbogacać księgozbiór o pozycje beletrystyczne, literaturę piękną, książki popularnonaukowe, a w 2022 roku zakupiono również nowe lektury szkolne. Do biblioteki zawiąły też książki ze specjalnej serii „Wielkie Litery, Książki z dużą czcionką” – są to wydania książek z większą czcionką, które chronią wzrok i ułatwiają czytanie osobom słabowidzącym. Dzięki nowemu formatowi lektura Wielkich Liter jest wygodniejsza, a przejrzysty format nie nadwyręża wzroku czytelnika. Do biblioteki zakupiono też wiele książek z działów socjologii i psychologii, które od lat nie były aktualizowane, a dziś tematyka walki z depresją, wycofaniem społecznym czy wychowaniem dzieci z dysfunkcjami jest także ważnym tematem społecznym.

Sprawozdanie z zakupu księgozbioru w 2022 roku

	I dotacja	II dotacja	Suma
Kwota przydzielonej dotacji w 2022 r.	13.462,00 zł	5.385,00 zł	18.847,00 zł
Liczba zakupionych nowości wydawniczych	598 szt.	199 szt.	797 szt.

Struktura zakupionego księgozbioru	I dotacja	II dotacja	Suma
Literatura piękna dla dorosłych	270 szt.	141 szt.	411 szt.
Literatura piękna dla dzieci	282 szt.	36 szt.	318 szt.
Literatura z innych działów	46 szt.	22 szt.	68 szt.

W 2022 roku biblioteka zanotowała znaczny wzrost zarówno użytkowników biblioteki, jak i ilości wypożyczeń, na co wpływ miał bogaty księgozbiór nowości wydawniczych. W księżnicy zarejestrowano 2.294 użytkowników, w tym 1.963 czytelników, którzy łącznie wypożyczyli 38.638 książek. W ramach Konsorcjum Bibliotek Powiatu Radomskiego i Wschodniego Mazowsza czytelnicy mogli korzystać z zasobów platformy Akademica, a w ramach konsorcjum Powiatu Radomskiego czytelnicy otrzymując dostęp do platformy ebooków i audiobooków Legimi, których wypożyczyli 231 tytułów. Biblioteka udostępniała czasopisma nieoprawne w ilości 17 tytułów nieodpłatnych, jak i zaprenumerowanych, z których skorzystało 2.036 osób.

Bibliotekę stacjonarnie w roku 2022 odwiedziło 17.907 osób, a czytelnię, w tym Czytelnię Plenerową 1.585 osób. Czytelnia Plenerowa cieszyła się ogromnym powodzeniem wśród mieszkańców, ale także osób goszczących w mieście Pionki. Miejsce to było punktem wypoczynku przy kawie i herbacie dla osób dorosłych, a dla dzieci przy malowankach i grach planszowych. Podczas wakacji co tydzień organizowane były warsztaty dla grupy półkolonii dla dzieci z miasta, a „plenerówkę” odwiedzały grupy przedszkolne, uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej czy Środowiskowego Domu Samopomocy w Pionkach.

Szczegółowe sprawozdanie o czytelnikach i udostępnieniach

CZYTELNICY	Ogółem gmina	MBP	Dorośli	OdD	Filia	Punkt biblioteczny
Liczba czytelników zapisanych od pocz. roku w bibliotece i punktach bibliotecznych, wypożyczających wszystkie zbiory biblioteczne	1.963	1.424	863	561	405	134
Czytelnicy w/g wieku						
do 5 lat	108	98	0	98	10	0
6 do 12 lat	324	291	0	291	33	0
13 do 15 lat	122	102	0	102	20	0
16 do 19 lat	96	77	7	70	13	6
20 do 24 lat	59	45	45	0	6	8
25 do 44 lat	351	254	254	0	67	30
45 do 60 lat	333	218	218	0	79	36
pow. 60 lat	570	339	339	0	177	54
Czytelnicy w/g zawodu						
Osoby uczące się	520	463	0	463	57	0

Osoby pracujące	420	219	219	0	111	90
Pozostałe osoby	1.023	742	644	98	237	44
WYPOŻYCZENIA ZBIORÓW NA ZEWNĄTRZ:	38.638					
w tym:						
1. Literatura piękna dla dorosłych	29.898	18.876	18.876	0	10.194	828
2. Literatura piękna dla dzieci i mł.	4.486	3.495	0	3.495	991	0
3. Literatura niebeletrystyczna	2.896	2.249	2.018	231	647	0
4. Czasopisma poprawne	0	0	0	0	0	0
5. Czasopisma nieoprawne	1.358	1.358	1.358	0	0	0
6. Dokumenty audiowizualne	0	0	0	0	0	0
7. Inne (np. elektroniczne)	22 kody Legimi	22 kody	22 kody	0	0	0
Liczba odwiedzin w wypożyczalni	17.907	12.415	-	-	5.492	0
PUNKTY BIBLIOTECZNE						
Ilość punktów bibliotecznych	1	0	0	0	0	1
Ilość czytelników	134	0	0	0	0	134
Ilość wypożyczeń	828	0	0	0	0	828
UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW NA MIEJSCU:	734					
w tym:						
Literatura piękna dla dorosłych	0	0	0	0	0	0
Literatura piękna dla dzieci i mł.	0	0	0	0	0	0
Literatura niebeletrystyczna	56	56	56	0	0	0
Czasopisma poprawne	0	0	0	0	0	0
Czasopisma nieoprawne	678	678	678	0	0	0
Dokumenty audiowizualne	0	0	0	0	0	0
Inne (np. elektroniczne)	0	0	0	0	0	0
Ilość udzielonych informacji	2.802	2.306	2.306	-	496	0
Liczba odwiedzin w czytelnicy	1.585	1.585	1.585	-	0	0

Dzięki pracy z dziećmi i na rzecz rodzin **biblioteka otrzymała tytuł i wpis na mapę „Biblioteka przyjazna Dzieciom”** jako jedyna z powiatu radomskiego i jedyna na południu Mazowsza poza Warszawą. To ogólnopolska akcja organizowana przez wydawnictwa, instytucje kultury, artystów polskich oraz czytelników – to bardzo ważne wyróżnienie.

„Biblioteka Przyjazna Dzieciom” to przede wszystkim miejsce, w którym promowana jest idea aktywnej lektury z dzieckiem. Posiada aktualizowany repertuar książek dla dzieci, promuje inicjatywę aktywnej lektury z dzieckiem, nierzadko dysponuje kąciem do czytania i zabawy, organizuje zajęcia i spotkania, w których książka i autorzy są ich bohaterami, stwarza przestrzeń przyjazną do spotkań ludzi zaangażowanych w czytelnictwo z dziećmi i młodymi ludźmi.

W bibliotece w 2022 roku działo się zdecydowanie więcej niż w poprzednich latach. Organizowane były wycieczki dla seniorów do Lublina i Łodzi, były spotkania Czytelniczego Klubu Książki, wystawy w Galerii Wolumin, spotkania z autorami, tematyczne, dla seniorów, ale również warsztaty dla dzieci. Bibliotekarki przeprowadziły też 16 lekcji bibliotecznych i nagrały 48 bajek w ramach akcji Bajkowanie na ekranie, emitowane w Telewizji Lokalnej Kurier Pionkowski oraz Internecie.

Harmonogram wydarzeń organizowanych przez bibliotekę, współorganizowanych lub z uczestnictwem placówki

Styczeń

- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Wystawa obrazów Grażyny Alicji Pachockiej,

Luty

- Konkurs „Walentynka dla bohatera książkowego”,

- Tłusty Czwartek z biblioteką,

Marzec

- Dzień Kobiet w bibliotece,

Kwiecień

- Konkurs „Ilustracja do bajeczki”,

Maj

- Miesiąc przebaczenia,
- Wybierz książkę do biblioteki,
- Wieczór autorski prof. Marka Wierzbickiego,
- Festyn Motokropla,
- Spotkanie Czytelniczego Klubu Książki „Kalina Jędrusik”,
- Festyn z okazji Dnia Dziecka na Ogródku Jordanowskim,

Czerwiec

- Konkurs plastyczny „Moja rodzina jest...”,
- Wycieczka seniorów do Lublina,
- Spotkanie z dietetyk Karoliną Zaporą „Kobieta pełna mocy”,
- 125 urodziny majora Hubala,
- Spotkanie Czytelniczego Klubu Książki „Stanisław Dygat”,

Lipiec

- Otwarcie terenu rekreacyjnego na osiedlu Bohaterów Studzianek – Festyn,
- Festyn charytatywny Pionki Dzieciom,
- Warsztaty wakacyjne z MOK (4 spotkania),

Sierpień

- Warsztaty wakacyjne z MOK (4 spotkania),
- Warsztaty z podopiecznymi WTZ w Czytelni Plenerowej,
- Warsztaty z podopiecznymi ŚDS w Czytelni Plenerowej,
- Festyn Charytatywny „Pożegnanie lata. Z potrzeby serca... dla Marzeny”,

Wrzesień

- 11 Narodowe Czytanie „Ballady i Romanse” Adama Mickiewicza,

Do współpracy zaproszono bibliotekarki z bibliotek Powiatu Radomskiego, a także bibliotek szkolnych, gościliśmy też przedstawicielkę zarządu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

- „Kobieta w kapeluszu” – sesja fotograficzna z książką,
- Festyn – otwarcie strefy edukacyjno-rekreacyjnej przy ulicy Zakładowej,
- Festyn „Postaw na rodzinę”,

Październik

- Noc Bibliotek,
- Konkurs „Patriotyczna jesień piórem malowana”,

- Wycieczka seniorów do Łodzi,
- Spotkanie Czytelniczego Klubu Książki „Adam Asnyk”,

Listopad

- Międzynarodowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień,
- Konkurs plastyczny „Kartka urodzinowa z okazji 75-lecia biblioteki”,
- Spotkanie Czytelniczego Klubu Książki „Tamara Łempicka”,

Grudzień

- Szlachetna Paczka – bibliotekarki zdecydowały się pod szyldem placówki wspomóc wybraną rodzinę i przygotować paczkę.

Biblioteka prowadzi stronę internetową www.biblioteka.pionki.pl oraz posiada profil na portalu społecznościowym facebook.

13.2.1. Finanse MBP

Koszty Miejskiej Biblioteki Publicznej w Pionkach na rok 2022 zaplanowano w wysokości 756.297,00 zł. Przychody Biblioteki zaplanowano w wysokości 756.297,00 zł, z tego:

- dotacja z budżetu miasta w wysokości 725.000 zł, wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 725.000 zł,

- pozostałe przychody w wysokości 11.800,00 zł, wykonanie na 31.12.2022 r. wyniosło 11.22,50 zł,
- dochody własne w wysokości 650,00 zł, wykonanie na 31.12.2022 r. wyniosło 652,15 zł,
- dotacja celowa Biblioteka Narodowa w wysokości 18.847,00 zł, wykonanie na 31.12.2022 r. wyniosło 18.847,00 zł.

Koszty zaplanowano w następującej wysokości:

Wynagrodzenia zaplanowano w kwocie 428.846,00 zł, wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 426.906,45 zł, co stanowi 100% planu rocznego, w tym:

- wynagrodzenia ze stosunku pracy w wysokości 423.906,45 zł,
- umowy zlecenia i inne 3.000,00 zł.

Zużycie materiałów i energii zaplanowano w kwocie 185.524,00 zł, a wykonanie wyniosło 187.109,83 zł, co stanowi 101% planu rocznego, w tym:

- energia elektryczna, ciepła, gaz i woda 33.394,21 zł,
- książki i czasopisma (MBP) 59.858,65 zł,
- art. biurowe, druki akcydensowe 15.627,48 zł,
- środki czystości 1.710,61 zł,
- wyposażenie 37.789,49 zł,
- inne 38.729,39 zł.

Usługi obce zaplanowano w kwocie 33.900,00 zł, wykonanie na 31.12.2022 r. wyniosło 36.303,20 zł, co stanowi 107% planu rocznego, w tym:

- remonty i naprawy 123,00 zł,
- opłaty telefoniczne 3.726,65 zł,
- wywóz nieczystości 1.601,76 zł,
- polisy ubezpieczeniowe 775,00 zł,
- licencja i oprogramowanie 3.007,96 zł,
- wykonanie tablic reklamowych 9.500,00 zł,
- organizacja imprez i wydarzeń 11.996,36 zł,
- inne (monitoring, przeglądy, hosting, opł. pocztowe, prowizje bankowe) 5.572,47 zł.

Podatki i opłaty zaplanowano w kwocie 2.600,00 zł, wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 2.395,00 zł, co stanowi 92% planu rocznego.

Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników zaplanowano w kwocie 102.927,00 zł, wykonanie – 100.722,86 zł, co stanowi 98% planu rocznego, z tego:

- składki ZUS i Fundusz Pracy 81.477,84 zł,
- PPK 766,16 zł,
- odpis na ZFŚS 14.212,82 zł,
- szkolenia i kursy 3.326,04 zł,
- badania okresowe pracowników 940,00 zł.

Pozostałe koszty rodzajowe zaplanowano w wysokości 2.500,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów delegacji służbowych, ekwiwalentów pracowniczych oraz innych kosztów. Wykonanie na dzień 31.12.2022 r. wyniosło 2.160,60 zł, co stanowi 86% rocznego planu.

Amortyzacja zaplanowana została w wysokości 0 zł. Brak zakupów środków trwałych powyżej kwoty 10.000,00 zł.

Środki finansowe na rachunku bankowym i w kasie na dzień 01.01.2022 r. to kwota 26.126,78 zł, a na dzień 31.12.2022 r. – 1.116,64 zł. Środki na rachunku bankowym ZFŚS na dzień 01.01.2022 r. wynosiły 47,04 zł, a na dzień 31.12.2022 r. była to kwota 169,86 zł.

Należności wymagalne na dzień 31.12.2022 r. Miejskiej Biblioteki Publicznej to kwota 0 zł. Należności niewymagalne to kwota 1.955,61 zł z tytułu dostaw towarów i usług, ZUS.

Zobowiązania wymagalne na dzień 31.12.2022 r. to kwota 0,00 zł. Zobowiązania niewymagalne na dzień 31.12.2022 r. to kwota 4.114,93 zł z tytułu dostaw towarów i usług, PPK.

14. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

14.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Pomoc społeczna odgrywa znaczącą rolę w zabezpieczaniu potrzeb mieszkańców Pionek w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymagają dostosowania oraz dopasowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców. Usługi społeczne realizowane w naszym mieście przyczyniają się do poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

Pomoc społeczna jest jedną z instytucji polityki społecznej państwa, zasadniczym elementem zabezpieczenia społecznego, która spoczywa również na administracji samorządowej, bowiem to na poziomie społeczności lokalnej możliwe jest pełniejsze rozpoznawanie potrzeb i dobór skutecznych metod i form pomocy.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy winne są współpracować z pracownikami socjalnymi w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.

Niesienie pomocy drugiemu człowiekowi ma długą historię, bowiem postrzeganie drugiego człowieka z jego wadami i zaletami jest miarą człowieczeństwa.

14.1.1. Podstawowe zadania MOPS

Na rzecz mieszkańców Pionek zadania z zakresu pomocy społecznej są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który został powołany uchwałą nr XII/53/90 Miejskiej Rady Narodowej w Pionkach z dnia 25 kwietnia 1990 roku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach, podobnie jak każdy inny MOPS w Polsce jest pierwszym miejscem, w którym wsparcia szukają rodziny i osoby potrzebujące pomocy. Celem działalności jest niesienie różnorodnych form pomocy tym, którzy z różnych przyczyn niezdolni są do rozwiązywania swych życiowych problemów, a w szczególności ludziom starszym, niepełnosprawnym, chorym, samotnym, zagrożonym demoralizacją, rodzinom pozbawionym środków do życia, ubogim i bezradnym.

Ośrodek wspierając osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych z jednej strony dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, z drugiej stosuje zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie zasobów rodziny, jej potencjału i aktywności. **Poprzez realizację różnego rodzaju projektów nie ogranicza się tylko do wypłaty zasiłków mieszkańcom, ale poszukuje różnych form pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym mających na celu ich aktywizację społeczną i zawodową.**

Podstawowym aktem prawnym, w oparciu o który Ośrodek realizuje swoje zadania, jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. 2021 poz. 2268 z późn. zm.), która określa zadania, formy świadczeń i zasady ich przyznawania.

Innymi obowiązującymi aktami prawnymi są:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2022 poz. 2561 z późn. zm.),

- ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2022 poz. 1009 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2022 poz. 2123),
- uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. 2018r poz. 1007),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021 poz. 1249 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. 2022 poz. 1327 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2022 poz. 2000 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2022 poz. 690 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 poz. 165),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 172),
- ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2022 poz. 447 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2020 poz. 1359 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022 poz. 583 z późn. zm.).

Poza realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach realizuje także inne zlecone, poza pomocowe zadania, w tym:

- **dotatki mieszkaniowe od 2004 roku** (ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych – Dz.U. 2021 poz. 2021 z późn. zm.),
- **świadczenia rodzinne od 2004 roku** (ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych – Dz.U. 2022 poz. 615 z późn. zm.),
- **świadczenia z funduszu alimentacyjnego od 2008 roku** (ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – Dz.U. 2022 poz. 1205 z późn. zm.),
- **program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” od stycznia 2017 roku**, wynikający z ustawy z dnia 04 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2020 poz. 1329 z późn. zm.) w związku uchwałą Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 roku w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P.2016.1250),
- **prace społecznie użyteczne od 2014 roku**, wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2022 poz. 690 z późn. zm.),
- **Kartę Dużej Rodziny od 2014 roku** (Uchwała nr 85 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – M.P. z 2014 roku, poz. 430 oraz ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny – Dz.U. 2021 poz. 1744 z późn. zm.),
- **świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów od października 2015 roku**, wynikające z ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. 2022

poz. 2230 z późn. zm.), w związku z uchwałą NR XII/78/2015 Rady Miasta Pionki z dnia 22 września 2015 roku,

- **wydawanie zaświadczeń osobom fizycznym**, które zamierzają złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka ich gospodarstwa domowego od listopada 2020 roku, wynikające z ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz innych ustaw (Dz.U. poz. 1565),
- **pomoc obywatelom Ukrainy** w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – Dz.U. 2023 poz. 103).

W ramach rządowej Tarczy Antyinflacyjnej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach w 2022 roku realizował również:

- **dodatek osłonowy** wprowadzony ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, która weszła w życie 4 stycznia 2022r. (Dz.U. 2022 poz. 1),
- **dodatek węglowy** wprowadzony ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. 2022 poz. 1692 z późn. zm.),
- **dodatek dla gospodarstw domowych** wprowadzony ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. 2022 poz. 1967 z późn. zm.).

14.1.2. Wykorzystanie środków finansowych oraz formy świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

W budżecie miasta Pionki w 2022 roku na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- w dziale: 852 zaplanowano 6.733.873,23 zł, z czego wydatkowano kwotę 6.598.692,97 zł,
- w dziale: 853 zaplanowano 2.263.890,00 zł z czego wydatkowano kwotę 2.258.790,00 zł,
- w dziale: 854 zaplanowano 106.694,44 zł, z czego wydatkowano kwotę 72.756,23 zł,
- w dziale 855 zaplanowano 13.526.504,39 zł, z czego wydatkowano kwotę 13.507.172,37 zł.

Ogółem w budżecie MOPS zaplanowano 22.630.962,06 zł, natomiast wydatkowano 22.437.411,57 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania ze środków własnych Gminy Miasta Pionki oraz dotacji z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. Udział środków samorządowych w wydatkach ogółem na zadania realizowane przez MOPS wyniósł 17,8%.

Źródła finansowania zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł.	Struktura w %
1.	Środki własne miasta Pionki	3.832.243,04	17,8
2.	Dotacje celowe na zadania zlecone	14.587.563,89	65,01
3.	Dotacje do zadań własnych	1.582.986,64	7,06
4.	Środki z Funduszu Pracy	3.000,00	0,01
5.	Przeciwdziałanie COVID	2.258.790,00	10,07
6.	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	172.084,00	0,77
Razem		22.437.411,57	100,00

Projekt „Nowa jakość życia - aktywizacja społeczno-zawodowa” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Priorytet IX Wsparcie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Lp.	Wyszczególnienie	Przekazana kwota w zł	Wykorzystana kwota w zł
1.	Środki własne miasta Pionki	16.800,00	16.800,00
2.	Dotacja rozwojowa z EFS	89.985,19	89.799,15
Razem		106.785,19	106.599,15

Wykonanie budżetu wg zadań własnych i zleconych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach:

Lp.	Rozdział	Wyszczególnienie	Źródło finansowania	środki własne gminy	Dotacja przekazana gminie
1.	85202	Domy pomocy społecznej	środki własne gminy	279.927,30	-
2	85205	Zespół Interdyscyplinarny	środki własne gminy	160,45	-
3.	85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne opłacane za os. pobier. niektóre świadcz. Z pomocy społ.	dotacja celowa	-	44.498,50
4.	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpiecz. społeczne	środki własne gminy z dotacją celową	165.248,32	524.074,88
w tym:		Zakup usług pozostałych (sprawienie pogrzebu)	środki własne gminy	5.900,00	-
5.	85215	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	środki własne gminy i dotacja celowa	517.776,41	1.403,89
6.	85216	Zasiłki stałe	dotacja celowa i środki własne gminy	-	501.394,40
7.	85219	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne gminy z dotacją celową	1.806.595,46	262.824,00
8.	85228	Usługi opiekuńcze	środki własne i dotacja celowa	591.709,49	89.194,86
9.	85228	Specjalistyczne usł. opiekuńcze	dotacja celowa	-	30.000,00
10.	85230	Program „Posiłek w szkole i w domu”	dotacja celowa i środki własne gminy	40.741,00	119.000,00
11.	85295	Pozostała działalność	środki własne gminy i dotacje celowe	80.786,01	1.403.904,00
w tym:		Prace społecznie użyteczne	środki własne gminy	35.775,60	-
w tym:		Teleopieka	środki własne gminy i dotacja celowa	12.000,00	-
w tym:		Jadłodajnia – zakup posiłków i transport posiłków	środki własne gminy	32.257,30	-
w tym:		Klub Samopomocy	środki własne gminy	753,11	-
w tym:		Dodatki osłonowe		-	1.403.904,00
12.	85415	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	dotacja celowa i środki własne gminy	5.227,60	42.000,00
13.	85501	Świadczenia wychowawcze	dotacja celowa	-	5.741.662,00
14.	85502	Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	dotacja celowa	-	7.263.359,00
15.	85503	Karta Dużej Rodziny	dotacja celowa	-	2.401,00
16.	85504	Wspieranie rodziny – asystent rodziny	dotacja celowa i środki własne gminy	64.137,77	3.000,00
17.	85508	Rodziny zastępcze	środki własne gminy	100.640,67	-
18.	85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze (instytucjonalna piecza zastępcza)	środki własne gminy	154.507,93	-
19.	85513	Składki na ubezpiecz. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	dotacja celowa	-	144.834,00
20.	85495	Placówka wsparcia dziennego Świetlica „Przyjaciele”	środki własne gminy	24.784,63	-
21.	85395	Dodatki węglowe	dotacja celowa	-	1.903.320,00
22.	85395	Dodatki dla gospodarstw domowych na inne źródła ciepła	dotacja celowa	-	355.470,00
Świadczenia udzielane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP w związku z wybuchem wojny					
23.	85295	Jednorazowe świadczenie 300,00zł wraz z kosztami obsługi	dotacja celowa	-	121.788,00

24.	85295	Posiłki dla dzieci w szkole i zasiłki na zapewnienie wyżywienia	dotacja celowa	-	17.666,00
25.	85495	Stypendia szkolne	dotacja celowa	-	744,00
26.	85595	Świadczenia rodzinne	dotacja celowa	-	32.630,00
Razem				3.832.243,04	18.605.168,53

14.1.3. Organizacja

Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy o pomocy społecznej.

W skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach w 2022 roku wchodziły:

- Dział Pomocy Środowiskowej,
- Dział Finansowo-Organizacyjny,
- Dział Usług Opiekuńczych,
- Dział Administracyjny i Obsługi Mieszkańca,
- Placówka wsparcia dziennego – Świetlica „Przyjaciele”,
- Punkt wydawania posiłków/żywności,
- Klub Samopomocy.

W 2022 roku ogółem zatrudnione były 43 osoby na 41,25 etatach oraz 5 osób w ramach umowy zlecenia. Ponadto w ramach skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy na stażu było 5 osób oraz 7 osób w ramach prac społecznie użytecznych.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób	Liczba etatów
1	Pracownicy socjalni	9	9,00
2	Opiekunki osób chorych i starszych	15	15,00
3	Asystent rodziny	1	1,00
4	Psycholog	1	1,00
4	Pracownicy administracyjni i obsługi	15	13,75
5	Pracownicy gospodarczy	2	4,50
Ogółem		43	41,25

14.1.4. Zadania z zakresu pomocy społecznej

Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 ustawy o pomocy społecznej, polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- świadczeniu pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zadania pomocy społecznej są wyszczególnione w art. 17 – 18 ustawy o pomocy społecznej i należą do nich:

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania

problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,

- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zadania własne gminy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów oświatowych,

- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Środki na realizację i obsługę zadań określonych w art. 18 zapewnia budżet państwa.

14.1.5. Ogólne zasady dotyczące uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej i formy świadczonej pomocy

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń z zakresu pomocy społecznej określają artykuły 7 i 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Od 1 stycznia 2022 roku na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej obowiązują nowe kryteria dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej. Zgodnie z nimi, prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776,00 zł;
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600,00 zł;
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- w przypadku udzielania pomocy w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” w postaci posiłków (w tym dla dzieci) oraz zasiłków celowych pomoc ta przysługuje, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub rodziny nie przekracza 150% kryterium dochodowego.

Poza spełnianiem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej:

- ubóstwa,
- sieroctwa,

- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym.

Cele szczegółowe to:

- zapewnienie podstawowych warunków życia,
- zaspakajanie tych potrzeb rodzin i osób, które nie mogą być zaspakajane samodzielnie,
- przeciwdziałanie negatywnym skutkom lub minimalizowanie wpływu tych czynników (problemów), które nie mogą być usunięte lub zmienione,
- usamodzielnienie poprzez wspomaganie w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności we współpracy z rodziną.

14.1.6. Problemy i potrzeby klientów ośrodka korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

W 2022 roku z różnych form świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało łącznie 461 środowisk (pod tym pojęciem należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, które tworzą gospodarstwa domowe), w których żyje 654 osób, co stanowi około 3,93 % mieszkańców Pionek.

W sumie 461 osobom przyznano świadczenia w ramach zadań własnych i zleconych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania. Przyczynami ich trudnej sytuacji było:

- ubóstwo – dotyczyło 230 środowisk, co stanowi 49,89% ogółu korzystających z pomocy,
- bezrobocie – dotyczyło 235 rodzin (50,98%),
- długotrwała lub ciężka choroba – dotyczyła 240 środowisk (52,06%),
- niepełnosprawność – dotyczyła 132 środowisk (28,63%),
- alkoholizm – dotyczył 59 środowisk (12,80%),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – dotyczyła 53 rodzin (11,50%),
- inne (potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietność, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, bezdomność) dotyczyło 126 środowisk (27,33%).

Powyższe dane jednoznacznie wskazują, że na pierwszym miejscu problemów z jakimi borykają się środowiska korzystające z pomocy (52,06%) są sprawy związane ze złym stanem zdrowia (długotrwała lub ciężka choroba) oraz niepełnosprawność (28,63%). Środowiska te borykają się z trudnościami finansowymi, związanymi z koniecznością ponoszenia wysokich kosztów leczenia oraz zakupu leków. Jednocześnie są to problemy, na przezwyciężenie których w większości przypadków rodziny nie mają znaczącego wpływu. Osoby dotknięte poważnymi chorobami oraz niepełnosprawnością mają bardzo ograniczone możliwości zarobkowania na rynku pracy. Udzielenie świadczeń pieniężnych tej grupie odbiorców jest ograniczone z uwagi na dochody przekraczające kryterium ustawowe. Dlatego działania pomocowe to najczęściej przyznawanie usług opiekuńczych, pobytu w ośrodku wsparcia, pomoc finansowa na zakup leków oraz pokrycia kosztów leczenia.

Na kolejnym miejscu problemów, z jakimi borykały się środowiska korzystające z pomocy w ubiegłym roku było bezrobocie, które jako główny powód trudnej sytuacji wskazało ponad 50,98% środowisk korzystających w 2022 roku ze świadczeń pomocy społecznej. Wskaźnik ten odzwierciedla trudności w znalezieniu pracy przez część osób korzystających z pomocy społecznej. Ponadto powrót na rynek pracy klientów Ośrodka jest utrudniony, a często nawet niemożliwy ze względu na niski poziom wykształcenia i kwalifikacji (lub ich brak) oraz skutki, jakie stały się ich udziałem w związku z długotrwałym brakiem zatrudnienia (m.in.: niska samoocena, brak wiary w siebie i swoje możliwości, stres, bierność, brak motywacji, roszczeniowość).

Niepokojące jest zjawisko określane przez badaczy mianem pozornego bezrobocia, odnoszące się głównie do klientów pomocy społecznej. Pozornych bezrobotnych można podzielić na tych, którzy nie są zainteresowani pracą (nie szukają jej i/lub nie są gotowi jej podjąć) oraz pracujących „na czarno” lub w inny sposób osiągających dochód. W/w bezrobotni nie podjęliby pracy, nawet gdyby rynek ich wzywał, gdyż dzięki zarejestrowaniu w Urzędzie Pracy otrzymują od państwa – bezpłatne ubezpieczenie zdrowotne, a także status osoby bezrobotnej, co umożliwia im ubieganie się o świadczenia z pomocy społecznej. Należy dodać, że długość okresu pozostawania bez zatrudnienia jest silnie skorelowana zarówno z kwalifikacjami, jak i motywacją do znalezienia pracy. Osoby wykształcone, a także posiadające umiejętności i kwalifikacje dostosowane do potrzeb rynku pracy pozostają w rejestrze bezrobotnych krócej niż pozostali, jednakże najważniejszym czynnikiem jest chęć do podjęcia pracy. Brak chęci do pracy jest charakterystyczny dla korzystających z Ośrodka, zwłaszcza gdy podjęcie zatrudnienia spowoduje wzrost dochodu, a w konsekwencji oznacza to utratę prawa do świadczeń pieniężnych.

Jak wynika z analizy sytuacji oraz obserwacji problem bezrobocia rzadko występuje w odosobnieniu, najczęściej obok niego, jako przyczyna lub skutek pojawiają się takie problemy jak: uzależnienia, przemoc, niezaradność życiowa, niepełnosprawność, itp. Nawarstwienie problemów jest często zgubne w skutkach i prowadzi do degradacji osób i rodzin.

Rodzina, która funkcjonuje w sposób umożliwiający swoim członkom stały rozwój, jest otwarta na kontakty z otoczeniem, relacje między członkami opierają się na szczerości i wzajemności, a role i normy wyraźnie są określone i akceptowane przez poszczególnych jej członków, uważana jest za rodzinę prawidłową. Zaburzenia w realizacji funkcji rodziny lub zanik niektórych z funkcji można nazwać dysfunkcyjnością rodziny. W sytuacjach krańcowych dochodzi do pojawienia się patologii i rozpadu rodziny. Rodziny dysfunkcyjne nie są w stanie wypełniać przypisanych im ról społecznych w zakresie wychowawczym, co odbija się negatywnie na przyszłości następnego pokolenia.

W przypadku 11,5% środowisk głównym problemem jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, która dotyczy w szczególności rodzin wielodzietnych i niepełnych. Rodziny te, najczęściej w związku z trudnościami finansowymi oraz brakiem możliwości zmiany sytuacji nie potrafią radzić sobie z trudnościami dnia codziennego. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami: uzależnieniem od alkoholu, przemocą domową, zaburzeniami równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemów w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażających się m.in. niedojrzałością emocjonalną, problemów we współżyciu z ludźmi, konflikty i trudności adaptacyjne, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność intelektualna jednego lub obojga rodziców, śmierć jednego lub obojga rodziców, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym. Czynnikiem sprzyjającym pogłębianiu się niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin w wielu przypadkach jest długotrwałe bezrobocie i wynikające z niego ubóstwo.

Kolejne miejsca zajmują problemy związane z nadużywaniem alkoholu – blisko 13%. Należy przy tym zaznaczyć, że jak wynika z obserwacji problem ten dotyczy znacznie większej liczby środowisk, które jednak nie utożsamiają się z nim, zaprzeczają, ukrywają i dlatego trudno go zdiagnozować.

14.1.7. Środowiska korzystające z pomocy społecznej w latach 2015 – 2022

Lata	Liczba środowisk	
	w roku	Różnica w stosunku do roku poprzedniego
2015	624	-
2016	449	- 175
2017	493	+ 44
2018	436	- 57
2019	440	+ 4
2020	450	+ 10
2021	497	+ 47
2022	461	- 36

14.1.8. Pomoc obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa

Uchodźcy to szczególna grupa cudzoziemców poszukujących miejsca zamieszkania poza swoim krajem, ponieważ w ich przypadku wyjazd z ojczyzny nie był kwestią wyboru, ale sprawą konieczności. Wiążą się z tym szczególne potrzeby. Bardzo często – ponieważ wyjeżdżają nagle – nie posiadają majątku, nie znają języka, czasem opuszczają własną rodzinę. Po traumatycznych przeżyciach w swoich krajach, trudno jest im się odnaleźć w nowym miejscu. Znaczną część tej grupy stanowią dzieci.

W Pionkach do tej pory nie mieliśmy do czynienia z pomocą dla uchodźców, ale w związku z tym, iż w dniu 24 lutego 2022 r. doszło do ataku wojsk Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy trzeba było podjąć wszelkie możliwe działania pomocowe adresowane do tej grupy cudzoziemców. W wyniku wojny w kierunku terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaczęły kierować się miliony obywateli Ukrainy, poszukujących schronienia. Wielu spośród nich przybyło również do Pionek.

W dniu 12 marca 2022 r. uchwalona została ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, nazywana specustawą – ustawa

o rekordowo krótkim procesie legislacyjnym, której nadano status pilnej, co nie budziło zresztą wątpliwości i oporu, a nadto, było to całkowicie aprobowane przez społeczeństwo.

W art. 29 ust. 1 tejże ustawy ustalono, że obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, może być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy o pomocy społecznej. Oznacza to, że całość świadczeń z pomocy społecznej może być adresowana do obywateli Ukrainy, o których mowa w tej ustawie. Jednocześnie ustalono, że obywatel Ukrainy objęty tą regulacją, który ubiega się o świadczenia z pomocy społecznej, składa oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, zaś w postępowaniu o przyznanie mu świadczeń nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego, chyba że powstaną wątpliwości co do treści złożonego przez niego oświadczenia.

W art. 30 ust. 1 specustawy wskazano z kolei, że obywatelowi Ukrainy przebywającemu legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego członek rodziny powrócił na terytorium Ukrainy, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy o pomocy społecznej, zaś do składu jego rodziny nie wlicza się członka rodziny, który powrócił na terytorium Ukrainy.

Wprowadzona została także regulacja szczególna dotycząca właściwości organu udzielającego świadczeń, zgodnie z którą do udzielania świadczeń właściwa jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o te świadczenia.

Poza odesłaniami do możliwości przyznawania świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej, ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przewidywała również możliwość otrzymania przez obywatela Ukrainy świadczeń, których charakter jest tożsamy ze świadczeniami z pomocy społecznej. Dotyczy to pomocy w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe czy pomocy psychologicznej. Świadczenia te są przyznawane niezależnie od zasad i trybu udzielania świadczeń z pomocy społecznej. Obywatele Ukrainy objęci prawem do tych świadczeń mogą zatem ubiegać się zarówno o wsparcie z tytułów wynikających z obejmujących ich regulacji szczególnych, jak i udzielenie świadczeń z pomocy społecznej i z zakresu świadczeń rodzinnych.

W obliczu tej nagłej i bardzo trudnej sytuacji w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, tak jak w wielu innych miejscach w mieście, został zorganizowany punkt zbiórki potrzebnych rzeczy i wydawania ich zgłaszającym się o pomoc osobom, a w razie potrzeby koordynowana była pomoc z innymi punktami.

RODZAJE UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ DLA OBYWATELI UKRAINY		
Świadczenie	Liczba osób	Kwota
Jednorazowe świadczenie 300 zł na osobę	398	119.400,00
Zasiłek celowy na zapewnienie wyżywienia dla dzieci w przedszkolu	19	3.981,00
Jeden gorący posiłek dla dzieci w szkole	84	13.374,50
Jeden gorący posiłek dla dzieci w przedszkolu	3	310,50
Razem		137.066,00

14.1.9. Rodzaje wsparcia udzielanego rodzinom o najniższych dochodach

Jednym z ważniejszych priorytetów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach jest pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji oraz rodzinom dysfunkcyjnym. Do najpilniejszych zadań w tym zakresie należy przeciwdziałanie biedzie, bezrobociu i wspieranie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego oraz osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

łącznie na zasiłki celowe ze środków własnych gminy w 2022 roku wydatkowano kwotę 159.898,41 zł dla 227 rodzin, w tym 400,00 zł na specjalne zasiłki celowe dla 2 osób.

W celu zapobieżenia marnotrawieniu przyznanych świadczeń lub wykorzystywaniu ich niezgodnie z przeznaczeniem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje świadczenia do realizacji w formie niepieniężnej. Przyznanie świadczenia w formie niepieniężnej gwarantuje, że świadczenie zostanie wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i zaspokoi podstawowe potrzeby podopiecznego. Świadczenia te przyznawane były w formie:

- zasiłków stałych, okresowych i celowych w formie talonów do sklepu. Pracownicy sklepu, z którym jest zawarta umowa, wydający towar podopiecznym MOPS zobowiązani są nie wydawać artykułów tytoniowych i alkoholowych oraz towarów, jeżeli ilość i asortyment żądanego przez podopiecznego towaru wyraźnie wskazuje na to, że towary te nie są nabywane w celu zaspokojenia potrzeb osobistych. Ten sposób realizacji pomocy w 2022 roku zastosowano w odniesieniu do 14 osób,
- pomocy na bieżące wydatki mieszkaniowe – opłacanie przelewem określonych sum za bieżące opłaty mieszkaniowe – za energię elektryczną, gaz i zakup opału,
- posiłków – dla osób, które własnym staraniem nie są w stanie ich sobie zapewnić. W roku 2022 tą formą pomocy objętych było 38 osób, które miały finansowane posiłki w Jadłodajni.

łączny koszt finansowania posiłków dla osób dorosłych wyniósł 55.655,30 zł, w tym:

- koszty posiłków: 23.398,00 zł;
- koszty transportu: 17.890,00 zł;
- utrzymania punktu wydawania żywności: 14.367,30 zł.

Zasiłek okresowy

Zasiłek ten przysługuje w szczególności ze względu na:

- długotrwałą chorobę,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie,
- możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Maksymalna wysokość zasiłku okresowego z pomocy społecznej dla osoby samotnej bezrobotnej wynosi 776,00 zł. **W 2022 roku zasiłki okresowe przyznano 194 osobom i wydatkowano kwotę 540.324,79,00 zł, w tym z otrzymanej dotacji 524.074,88 zł.**

Zasiłek stały

Jest obligatoryjną formą pomocy przyznawaną na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej i jest zadaniem własnym gminy z utrzymaną dotacją z budżetu państwa.

Zasiłki stałe wypłacane są dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli dochód tej osoby, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od ustawowego kryterium dochodowego. Zasiłek stały ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub w przypadku rodziny, różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być jednak wyższa niż 719,00 zł miesięcznie i nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie.

Z zasiłków stałych w 2022 roku skorzystały 84 osoby, którym łącznie wypłacono 501.394,40 zł, cała ta kwota pochodziła z otrzymanej dotacji.

Praca socjalna

Szczególne miejsce w ustawie o pomocy społecznej zajmuje praca socjalna, której prowadzenie jest zadaniem obowiązkowym gminy. Działania z tego zakresu są nakierowane na poprawę funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzone są:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznościami lokalnymi w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Znaczące dla pracy socjalnej jest to, że włącza ona w proces naprawczy samych zainteresowanych, czyli wykorzystywany jest potencjał osób, rodzin oraz społeczności na rzecz rozwiązywania indywidualnych oraz lokalnych problemów. Praca socjalna na rzecz indywidualnych osób i rodzin, grup oraz społeczności lokalnych jest prowadzona przez pracowników socjalnych, którzy mają bezpośredni kontakt z klientami Ośrodka.

Pracownicy socjalni działania z zakresu pracy socjalnej na rzecz indywidualnych osób i rodzin prowadzili w ubiegłym roku w stosunku do 169 środowisk. Dotyczyły one głównie rozwiązywania problemów bezrobocia i aktywnego poszukiwania pracy, niezaradności życiowej, problemów związanych z uzależnieniami, problemów opiekuńczo-wychowawczych, zaniedbań w zakresie leczenia, konfliktów rodzinnych oraz przemocy. W 60 przypadkach realizacja pracy socjalnej odbywała się w oparciu o pisemny kontrakt socjalny.

Główne formy pracy socjalnej:

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb klientów,
- opracowywanie indywidualnych planów pomocy,
- wspomaganie i prowadzenie poszczególnych przypadków i grup w celu usamodzielnienia życiowego, motywowanie do podejmowania działań,
- wnioskowanie o udzielanie świadczeń pomocy społecznej,
- organizowanie wszechstronnego wsparcia z udziałem różnych podmiotów współpracujących z MOPS w Pionkach (Policja, sąd, szkoły, przedszkola, Powiatowy Urząd

Pracy, Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Kultury, kościoły, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe zajmujące się pomocą społeczną, itp.),

- ocena podejmowanych działań i ich weryfikacja,
- prowadzenie działań mających na celu informowanie, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych itp.

14.1.10. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja administracyjna. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W 2022 roku wydanych zostało 9 takich decyzji.

Poradnictwo specjalistyczne

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej jest prowadzone specjalistyczne poradnictwo psychologiczne. Potrzeba zatrudnienia takiego specjalisty była już od dawna. Chodzi bowiem o to, że mamy do czynienia z ludźmi w obliczu zagrożenia, obciążonych jakąś tragedią lub dramatem życiowym, w desperacji, w poczuciu klęski, załamania czy wyczerpania.

Praca psychologa w MOPS już na pierwszy rzut oka wydaje się specyficzna, ze względu na to, że prowadzona jest nie tylko w gabinecie, ale gdy istnieje taka potrzeba również u klienta w domu. Często psycholog, żeby pomóc w kryzysie wchodzi do rodziny i pracuje z nią w domu by jak najlepiej pomóc w przezwyciężeniu jej problemów, gdyż niejednokrotnie bez tej interwencji nie jest możliwe rozwiązanie bardzo trudnej sytuacji człowieka. Tym głównie różni się praca w MOPS od pracy psychologa w innych placówkach, takich jak szkoła, poradnia czy szpital.

Psycholog ściśle współpracuje z pracownikami socjalnymi i asystentem rodziny, gdyż wiele osób korzystających z pomocy socjalnej po prostu do psychologa nie poszłoby, czy to z obawy przed stygmatyzacją, czy też z obawy przed przyznaniem się do tego, jak bardzo są bezradni wobec sytuacji i jak bardzo jest ona nieznosna psychicznie. Psycholog wspomaga również pracowników socjalnych i asystenta rodziny w lepszym zrozumieniu problemu, ustaleniu właściwej diagnozy, w końcu ustaleniu planu pracy z klientem.

Psycholog w 2022 roku udzielił 282 porad, w tym 163 odbyły się w środowisku klientów.

Najczęściej zgłaszane problemy dotyczyły:

- niskich kompetencji społecznych (trudności w rozwiązywaniu problemów, konflikty),
- uzależnień własnych lub osoby bliskiej,

- kryzysu sytuacyjnego (rozpad rodziny, choroba własna lub bliskich, strata bliskiej osoby),
- zaburzeń psychicznych własnych lub osoby bliskiej, w tym chorób psychicznych,
- konfliktów w rodzinie,
- przemocy w rodzinie,
- trudności związanych z rodzicielstwem i wychowaniem dzieci,
- trudności wynikających z własnej niepełnosprawności,
- konieczności podjęcia ważnych życiowo decyzji,
- małej świadomości swoich stanów emocjonalnych i ich przyczyn.

Ponadto psycholog uczestniczył w 176 spotkaniach grup roboczych dotyczących przemocy w rodzinie oraz prowadził działania psychokorekcyjne dla osób stosujących przemoc i doznających przemocy.

14.1.11. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach jest utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych, osób terminalnie chorych jak najdłużej w środowisku zamieszkania i zapewnienie im opieki.

Cele szczegółowe to:

- zapewnienie odpowiednich form opieki osobom wymagającym takiej pomocy, aktywizowanie osób starszych i niepełnosprawnych do udziału w życiu społecznym,
- usprawnianie osób starszych, niepełnosprawnych,
- aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym, wymagającym takiej pomocy,
- promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

Na system opieki dla tej kategorii klientów, składa się:

Praca socjalna mająca na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobą wymagającą takiej pomocy, zapewnienie osobom uprawnionym do usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych, rozpowszechnianie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących pomocy oraz skorzystanie przez osoby starsze i niepełnosprawne z przysługujących im uprawnień np. w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach świadczy **usługi opiekuńcze** osobom, które z powodu wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności wymagają pomocy osoby drugiej oraz tym, którym rodzina nie może zapewnić takiej pomocy. **Z usług opiekuńczych w domu podopiecznego w 2022 roku skorzystało 90 osób.**

Organizowanie oraz świadczenie usług opiekuńczych są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, finansowanym ze środków własnych gminy. Jest to forma wspierania osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Głównym celem usług opiekuńczych jest pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,

świadczenie opieki higienicznej lub pielęgnacji zaleconej przez lekarza oraz zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze były wykonywane przez 14 opiekunek zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 3 osoby zatrudnione w ramach umowy zlecenia, które łącznie przepracowały u podopiecznych 20.367 roboczogodzin.

Ze środków własnych na usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 591.709,49 zł. Tytułem ponoszonej odpłatności za usługi opiekuńcze przez osoby korzystające z tej formy pomocy została wniesiona łączna kwota 154.417,93 zł.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowało na 2022 rok Program „Opieka 75+”, który umożliwia wsparcie gmin w realizacji tego zadania własnego i jest adresowany do gmin: miejskich, wiejskich, miejsko - wiejskich do 60 tys. mieszkańców, które realizują usługi opiekuńcze samodzielnie. Program ten w naszym mieście realizowany jest od samego początku, tj. od stycznia 2018 roku. Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Gminy, które przystępują do realizacji programu uzyskują finansowe wsparcie w realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej, do 50% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach w ubiegłym roku wydatkował z dotacji kwotę 89.194,86 zł i objął programem 45 osób w wieku 75 lat i więcej, u których zrealizowano 9.014 godzin usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi jako zadanie zlecone gminie, to element oparcia społecznego, przeznaczony dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym i świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W ciągu roku z tej formy pomocy skorzystały 3 osoby. Usługi były wykonywane przez 1 osobę. Na tę formę pomocy została wydana dotacja w wysokości 30.000,00 zł. Tytułem ponoszonej odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze przez osoby korzystające z tej formy pomocy została wniesiona łączna kwota 2.617,04 zł.

Opaski życia dla seniorów. W 2022 roku był kontynuowany program wdrożenia usług opiekuńczych w formie teleopieki. Projekt skierowany jest do seniorów powyżej 60 roku życia wymagających wsparcia, których stan zdrowia może powodować zagrożenie życia, zdrowia lub bezpieczeństwa. Pierwszeństwo w dostępie do opasek mają osoby samotne lub niesamodzielne.

W ramach usług opiekuńczych świadczone są usługi teleopiekuńcze, czyli całodobowy domowy system wsparcia podopiecznych przez teleopiekunów, którzy pracują w centrum teleopieki w pełnej gotowości do odebrania sygnału alarmowego od podopiecznego.

Seniorzy otrzymują nieodpłatnie monitorującą stan zdrowia opaskę na nadgarstek z przyciskiem SOS z możliwością połączenia głosowego z centrum teleopieki wraz z instrukcją obsługi i kartą SIM. Po otrzymaniu sygnału, teleopiekunowie organizują pomoc adekwatną do sytuacji danej osoby: wzywają pogotowie ratunkowe, zawiadamiają inne służby, kontaktują się z rodziną itp.

Warunkiem objęcia podopiecznego całodobową teleopieką przez centrum teleopieki jest dostępność sygnału telefonii komórkowej w miejscu przebywania osoby, noszenie opaski

monitorującej stan zdrowia na nadgarstku i zapewnienie właściwego poziomu naładowania baterii.

W ramach teleopieki podopieczny ma zapewnione:

- podłączenie opaski monitorującej zdrowie do systemu teleopieki oraz zapewnienie całodobowej możliwości łączności z centrum teleopieki,
- przeszkolenie w zakresie obsługi opaski monitorującej stan zdrowia oraz prezentację działania systemu teleopieki,
- zapis i możliwość generowania raportu ze wskaźników mierzonych przez opaskę monitorującą stan zdrowia,
- całodobowy monitoring i rejestrację sygnałów alarmowych,
- możliwość kontaktu z pracownikami centrum teleopieki w sytuacjach zagrożenia zdrowia, życia lub złego samopoczucia.

Opaska działa przez 24h/dobę, 365 dni w roku.

Łączny koszt realizacji programu świadczenia usług opiekuńczych w formie teleopieki w 2022 roku dla 30 osób wyniósł 12.000,00 zł.

14.1.12. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do pobytu w domu pomocy społecznej. Pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością, po wyczerpaniu wszystkich form pomocy środowiskowej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa sam zainteresowany w wys. 70% swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłaca rodzina (zstępni przed wstępnymi) i gmina, z której pochodzi osoba umieszczona w domu pomocy społecznej.

W 2022 roku były prowadzone dwa postępowania dotyczące skierowania do placówki zapewniającej całodobową opiekę. Mielśmy 8 mieszkańców Pionek umieszczonych w domach pomocy społecznej, do pobytu których dopłacono kwotę 279.927,30 zł. W porównaniu z rokiem 2021 kwota ta jest wyższa o 53.655,30 zł. W dwóch przypadkach do pobytu w domu pomocy społecznej dopłaca najbliższa rodzina i była to kwota 8.214,00 zł.

14.1.13. Pomoc w postaci posiłków

Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc w formie posiłku przysługuje osobie samotnie gospodarującej lub rodzinie po spełnieniu odpowiedniego kryterium dochodowego.

W 2022 roku kontynuowano realizację programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” ustanowionego na lata 2019-2023. Jego celem jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego.

Dorośli mogą skorzystać z gorącego posiłku w prowadzonym od 2020 roku przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej punkcie wydawania posiłków. Ta forma pomocy przyznawana jest w drodze decyzji administracyjnej. Posiłki przygotowywane są w placówkach oświatowych, z którymi zawierane są porozumienia, a następnie przewożone są w odpowiedni sposób do stołówki.

Łączny koszt realizacji programu rządowego w 2022 roku wyniósł 153.084,00 zł, z czego na realizację powyższych zadań gmina otrzymała i wydatkowała dotację w wys. 119.000,00 zł i zostały nim objęte 253 osoby.

Środki wydatkowano na:

- posiłki przyznane na podstawie decyzji dla dzieci w szkołach oraz przedszkolach – łącznie dla 75 dzieci. Koszt posiłku został skalkulowany na kwotę 5,50 zł,
- posiłki na podstawie pkt.III.1.2 uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, tj. 20% dożywianych uczniów bez decyzji MOPS – łącznie dla 11 dzieci,
- posiłki przyznane na podstawie decyzji dla osób dorosłych – łącznie dla 38 osób, dla których ustalono koszt posiłku w wysokości 6,00 zł,
- zasiłki celowe na zakup żywności – skorzystało 129 osób.

14.1.14. Projekt „Nowa jakość życia – aktywizacja społeczno-zawodowa”

Na podstawie zawartej w dniu 28 września 2020 roku umowy partnerskiej na podstawie pełnomocnictwa nr 44/2020 z dnia 04 września 2020 roku Burmistrza Miasta Pionki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach ze Stowarzyszeniem „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości” od stycznia 2021 roku do sierpnia 2022 roku realizował wspólny projekt pt. „Nowa jakość życia – aktywizacja społeczno-zawodowa” Projekt był realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Priorytetu IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Głównym celem projektu było podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych zwiększających szanse na zatrudnienie i zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego i ubóstwa. Uczestnikami projektu było 60 osób, w tym 30 mieszkańców Pionek (osoby niepełnosprawne oraz nieaktywne zawodowo), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej doświadczających wielokrotnego wykluczenia.

Beneficjenci projektu otrzymali następujące wsparcie:

- diagnozę indywidualnych potrzeb,
- poradnictwo specjalistyczne, m.in. prawne, psychologiczne, pedagogiczne, mediacyjne, terapie uzależnień,
- trening umiejętności społecznych,
- indywidualny i grupowy trening pracy,

- kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji,
- trzymiesięczne płatne staże zawodowe,
- wizyty studyjne do Podmiotu Ekonomii Społecznej.

Na czas udziału w projekcie i realizacji postanowień kontraktu socjalnego uczestnicy otrzymali również świadczenia pieniężne i wsparcie w formie pracy socjalnej.

Łączna wartość projektu wyniosła 839.035,50 zł, z czego dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach przypadła kwota 245.967,53 zł.

14.1.15. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014 r., str. 1), zwanego rozp. FEAD.

Pracownicy socjalni włączyli się aktywnie w realizację Programu i od 2015 roku wydają skierowania do odbioru pomocy żywnościowej oraz dostarczają zestawy produktów żywnościowych do osób samotnych, starszych, chorych i niepełnosprawnych.

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać ma ona do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów nie przekraczającym 200% kryterium dochodowego określonego w tej ustawie a od października 2020 roku 220% kryterium), stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc dla mieszkańców Pionek udzielana jest w postaci artykułów spożywczych, które są przekazywane bezpłatnie osobom najbardziej potrzebującym. Dystrybucja żywności odbywa się za pośrednictwem Radomskiego Banku Żywności, a jej wydawaniem (zgodnie z zawartą umową) zajmował się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2022 roku pracownicy socjalni wydali 342 skierowania, na podstawie których 610 osób mogło skorzystać z dodatkowego wsparcia w formie paczek żywnościowych. Średnio na osobę przypadało ok. 21 kg żywności. Łącznie zostało wydanych 1.800 paczek żywnościowych, co stanowiło ponad 12 ton żywności (12.702,00 kg).

14.1.16. Pomoc rzeczowa

Ośrodek pośredniczy w przekazywaniu osobom potrzebującym mebli, artykułów gospodarstwa domowego oraz innych elementów wyposażenia mieszkania. Osoby chętne przekazują używane, sprawne rzeczy do dyspozycji Ośrodka, który prowadzi listę osób potrzebujących oraz w miarę potrzeby organizuje transport sprzętu.

W 2022 roku w związku z wybuchem wojny w Ukrainie prowadzona była zbiórka potrzebnych rzeczy dla uchodźców.

14.1.17. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Przepisy ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakładają na gminy nowe zadania w tym zakresie.

Do zadań własnych gminy (art. 176) należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
4. finansowanie:
  - a. kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
  - b. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - c. kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,
8. przekazywanie do Biura Informacji Gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8.

Do funkcji asystenta rodziny zalicza się funkcję wsparcia psychiczno – emocjonalnego, diagnostyczno – monitorującą, opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą – aktywizującą, koordynacji działań skierowanych na rodzinę. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację własnego warsztatu pracy.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
2. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
3. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,

6. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
7. wspieranie aktywności społecznej rodzin,
8. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
9. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
10. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
11. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
12. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
13. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
14. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
15. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
16. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
17. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
18. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
19. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą i innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W 2022 roku asystent rodziny pracował z 17 rodzinami, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku 10 rodzin była to kontynuacja pracy, przybyło natomiast 7 nowych rodzin, a z 6 rodzinami zakończono pracę, ponieważ zostały osiągnięte wyznaczone cele.

W rodzinach tych łącznie wychowuje się 26 dzieci w wieku do 18 lat i tylko 3 rodziny są pełne, w pozostałych dzieci wychowywane są przez jednego rodzica (matkę).

Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny, pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację po ocenę końcową, dostosowanie pracy do możliwości i kontekstu życia rodziny oraz poprzez małe kroki posuwania się do przodu.

Do warunków koniecznych asystentury należy nawiązanie relacji z rodziną, długofalowość pracy (ok. 2 lat), dostosowanie stylu komunikacji i metod działania do faz procesu zmiany.

Asystent rodziny jest przydzielany tylko wtedy, gdy konieczność taka wyniknie z analizy sytuacji rodziny i jednocześnie rodzina musi na to wyrazić pisemną zgodę.

Może on zostać przydzielony rodzinie przeżywającej problemy opiekuńczo-wychowawcze – na wniosek pracownika socjalnego lub na mocy decyzji sądu rodzinnego. **Jeden asystent może pomagać maksymalnie 15 rodzinom.**

Na podstawie tej samej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pokrywany jest również koszt utrzymania 18 dzieci w pieczy zastępczej, który w 2022 roku wyniósł 100.640,67 zł. W porównaniu z rokiem 2021 ten koszt jest wyższy o 30.971,43 zł. Pokrywano również koszty utrzymania 9 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, które wyniosły 154.507,93 zł i były wyższe o 12.507,72 zł w porównaniu z rokiem poprzednim.

Zgodnie z art. 176 pkt. 3 lit „c” ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Na mocy uchwały Nr XXIII/162/2020 Rady Miasta Pionki z dnia 30 czerwca 2020 r. została utworzona **placówka wsparcia dziennego**, która została wpisana w strukturę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i do sierpnia 2021 roku mieściła się w dawnej siedzibie Środowiskowego Ogniska Wychowawczego prowadzonego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci przy ul. Leśnej 7. Dla poprawy warunków do pracy z dziećmi i możliwości pracy w mniejszych grupach równolegle, od września 2021 roku została wyznaczona nowa siedziba placówki, którą są pomieszczenia na parterze budynku przy ul. Leśnej 1, gdzie mieści się Szkoła Muzyczna I Stopnia w Pionkach. Nowa siedziba jest blisko dotychczasowej i znajduje się na osiedlu, na którym w głównej mierze mieszkają rodziny, z których dzieci uczęszczają na zajęcia świetlicowe. Wyznaczone pomieszczenia, zarówno te do pracy z dziećmi, jak i sanitarne są w zdecydowanie lepszym stanie technicznym i estetycznym od poprzednich, a sąsiedztwo Szkoły Muzycznej, Ogródka Jordanowskiego i obiektów sportowych poszerzają możliwości i wzbogacają ofertę zajęć z dziećmi.

Celem placówki jest zapewnienie dzieciom bezpłatnej opieki i wychowania po zakończonych obowiązkowych zajęciach edukacyjnych w szkole, a tym samym wsparcie rodziny. Placówka pełni również funkcję integracyjną, organizującą dzieciom czas wolny i rozwijającą ich zainteresowania. Realizuje zadanie własne Gminy Miasta Pionki wymienionych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Placówka otrzymała nazwę Świetlica PRZYJACIELE i przeznaczona jest dla 30 dzieci w wieku od 5 do 18 lat, przy czym pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie podczas zajęć nie może przebywać więcej niż 15 dzieci.

Do zadań realizowanych przez placówkę należy:

- opieka i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- organizacja czasu wolnego, zabawa i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- organizowanie zajęć profilaktycznych i rozwojowych,
- organizowanie zajęć animacyjnych i socjoterapeutycznych.

Powyższe zadania realizowane są poprzez:

- stałą pracę z rodziną dziecka, wspieranie rodziny w procesie wychowawczym,
- pomoc w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i innych,
- pracę wychowawczą i socjalną w celu kształtowania postaw społecznie pożądanych i pomocy w prawidłowym rozwoju osobowości dziecka, nabywania różnych umiejętności społecznych, koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu,
- kształtowanie prawidłowych kontaktów dziecka z jego rodziną i środowiskiem,

- stałą współpracę ze szkołą, pracownikami socjalnymi, kuratorem, policją.

Placówka realizuje zadania w formie:

- zajęć grupowych prowadzonych przez wychowawców lub inne osoby zatrudnione do prowadzenia zajęć zgodnie z planem pracy opiekuńczo – wychowawczej,
- spotkań z rodzicami, poradnictwa rodzinnego,
- oddziaływań bezpośrednich, zgodnie z indywidualnym planem pracy z dzieckiem,
- organizacji wypoczynku w czasie wolnym od nauki,
- organizacji imprez okolicznościowych i środowiskowych.

Koszt funkcjonowania placówki wsparcia dziennego w 2022 roku wyniósł: 24.784,63 zł.

W roku szkolnym 2021/2022 na zajęcia do Świetlicy Przyjaciele było zapisanych i uczęszczało 17 dzieci. Dzieci podczas czterogodzinnych zajęć codziennie miały zorganizowaną opiekę, pomoc w nauce i przy odrabianiu lekcji. Pozostałe zajęcia odbywały się zgodnie z planem pracy, tj. zajęcia tematyczne, gry i zabawy zespołowe.

Dodatkowo podczas ferii zimowych dzieci miały możliwość korzystania z lodowiska, co cieszyło się dużym powodzeniem. Z kolei podczas wakacji, dzięki dofinansowaniu z funduszy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dzieci miały zorganizowanych wiele atrakcji, m.in. wyjazd do kina, co centrum iluzji Trickorama, parku linowego czy warsztaty „Mały Łasuch”.

W świetlicy oprócz wychowawcy – koordynatora, pracowały również w ramach prac społecznie użytecznych 2 osoby jako pomoce do prac porządkowych i gospodarczych. Działalność świetlicy była również wspierana poprzez praktykantów i stażystów oraz w razie potrzeby przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny.

Na rok szkolny 2022/2023 karty zgłoszenia dziecka do placówki wsparcia dziennego zostały złożone dla 9 dzieci z 4 rodzin.

Ponieważ we wrześniu 2022 r. doszło do rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron z wychowawcą pracującym w placówce podjęto decyzję o czasowym zawieszeniu działalności Świetlicy Przyjaciele do czasu zatrudnienia odpowiedniej osoby.

Rodziny, z których dzieci uczęszczały do placówki zostały objęte potrzebnym wsparciem ze strony pracowników socjalnych i asystenta rodziny.

14.1.18. Zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie działa w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach. Powołanie zespołu interdyscyplinarnego jest częścią działania mającego na celu złagodzenie skutków przemocy w rodzinach. Bezpośredni kontakt przedstawicieli poszczególnych instytucji ułatwia wymianę informacji na temat konkretnego przypadku. W pracy zespołu bardzo ważne jest współdziałanie specjalistów poszczególnych dziedzin.

Utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest efektem wejścia w życie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz towarzyszących jej regulacji prawa miejscowego. Celem działania Zespołu jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego

– w obszarze gminy. Zespół to grupa ludzi, specjalistów z różnych dziedzin, zajmująca się rozwiązaniem konkretnego problemu przy wykorzystaniu zasobów będących w dyspozycji każdego z członków takiego Zespołu.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorów sądowych.

Zadania zespołu interdyscyplinarnego:

- integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół może tworzyć grupy robocze. Skład grupy roboczej nie różni się znacząco od składu Zespołu. Są to przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, jak również kuratorzy sądowi, przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania grupy roboczej:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W 2022 roku odbyły się 4 posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, do którego wpłynęło 40 „Niebieskich Kart” i zostało powołanych 46 grup roboczych.

14.1.19. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat.

Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień.

Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Od 1 stycznia 2018 roku z Karty Dużej Rodziny można korzystać tradycyjnie lub poprzez aplikację.

Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach w 2022 roku wydał 131 Kart Dużej Rodziny. Łącznie wydanych jest już 728 KDR dla 2.107 osób.

Posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą również liczyć na darmowe wejściówki lub zniżki na obiektach miejskich:

1. Ośrodek nad Stawem Górnym ul. Polna 81;
2. Miejska Hala Sportowa ul. Sosnowa 3;
3. Basen Miejski ul. Korczaka 4;
4. Biały Orlik (Iodowisko) ul. Leśna 1;
5. Korty tenisowe przy PSP nr 5 ul. Targowa 9;
6. Miejski Ośrodek Kultury ul. Radomska 1 i ul. Zakładowa 5.

14.1.20. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach na mocy Uchwały nr XII/78/2015 Rady Miasta Pionki z dnia 22 września 2015 r. realizuje zadanie polegające na prowadzeniu postępowań i wydawaniu decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym udzielanej uczniom.

Zadaniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w formie stypendiów i zasiłków szkolnych jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Świadczenia przyznawane są na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, realizowanych w szkole albo poza nią, bądź na pomoc rzeczową np. zakup podręczników.

Na rok szkolny 2021/2022, tj. od września 2021 r. do czerwca 2022 r. zostało złożonych 40 wniosków. Stypendium szkolne otrzymało 34 uczniów, którzy spełnili ustawowe kryteria, w tym samym roku szkolnym w okresie od stycznia do czerwca 2022 r. świadczenie to wypłacono 26 uczniom.

Natomiast w roku szkolnym 2022/2023, tj. od września 2022 r. zostało złożonych 21 wniosków. Stypendium szkolne otrzymało 21 uczniów, którzy spełnili ustawowe kryteria. Ponadto 4 uczniom z powodu trudnej sytuacji rodzinnej spowodowanej zdarzeniem losowym przyznano zasiłki szkolne. Wysokość przyznanych świadczeń w 2022 roku wyniosła ogółem 47.227,60 zł, z czego kwota 42.000,00 zł pochodziła z otrzymanej dotacji.

Na obsługę tego zadania Ośrodek nie otrzymuje żadnych dodatkowych środków finansowych. Realizację zadania przekazano pracownikom MOPS w ramach dodatkowych obowiązków.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach realizował również zadania nie wchodzące w zakres pomocy społecznej, tj. wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłatę dodatków mieszkaniowych i dodatków osłonowych, dodatków

węglowych i dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.

14.1.21. Świadczenia rodzinne i wychowawcze oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Realizacja **świadczeń rodzinnych** związana jest z prowadzeniem postępowań o przyznanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzeniem postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Zasiłek rodzinny i dodatki do niego są przyznawane na tzw. okres zasiłkowy, który trwa od 1 listopada danego roku do 31 października roku następnego.

Kryterium dochodowe uprawniające do otrzymywania świadczeń rodzinnych w okresie zasiłkowym 2021/2022 oraz w okresie zasiłkowym 2022/2023 wynosiło 674,00 zł na osobę w rodzinie, zaś w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym wynosiło 764,00 zł.

Wysokość zasiłków rodzinnych (niezmiennie od listopada 2016 roku) wynosi:

- 95,00 zł – na dziecko do 5 roku życia,
- 124,00 zł – na dziecko w wieku 6-18 lat,
- 135,00 zł – na osobę w wieku 18-24 lata.

Na system świadczeń rodzinnych składają się:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, które przysługują rodzicom, opiekunom prawnym i faktycznym oraz osobie uczącej się (w rozumieniu ustawy), zaś ich celem jest częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka; świadczenia rodzinne przysługują na rzecz dzieci niepełnoletnich, pełnoletnich do ukończenia 21 roku życia uczących się w szkole oraz do 24 roku życia, w przypadku kontynuowania nauki w szkole wyższej i legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,
- świadczenia opiekuńcze w postaci: zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekunów oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych, które są przyznawane w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy osobie niepełnosprawnej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego należą się osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego, pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeśli ich egzekucja okazała się bezskuteczna. Egzekucja jest bezskuteczna, jeśli w okresie ostatnich dwóch miesięcy komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Bezskuteczność egzekucji komornik poświadcza odpowiednim dokumentem.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł i przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia albo

- do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2022 na powyższe zadanie zlecone gminie wydatkowano kwotę 7.263.359,00 zł, w tym:

- 7.054.061,84 zł wykorzystano na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie społeczne, świadczenia rodzicielskie i świadczenia „Za życiem”,
- 209.297,16 zł wykorzystano na wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, w tym:
  - wydatki związane z zatrudnieniem osób obsługujących zadania wraz z pochodnymi – 186.582,01 zł,
  - wydatki bieżące – 22.715,15 zł.

W ramach świadczeń rodzinnych w 2022 roku przyjęto i rozpatrzono 702 wnioski. W sprawach tych zostało wydanych łącznie 1.699 decyzji. Ponadto przyjęto 135 wniosków w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydano 185 decyzji przyznających.

Wobec 3 dłużników wszczęto postępowanie w sprawie uznania ich za dłużników alimentacyjnych oraz wydano 1 decyzję uznającą dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w wyniku prowadzonej egzekucji komorniczej) w 2022 roku wyniosły 274.932,26 zł, z czego 50.362,71 zł stanowiło należność główną, a 224.569,55 zł odsetki. Dochody gminy z tego tytułu wyniosły 20.145,13 zł. Ponadto zwrócona została kwota 33.364,37 zł z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej, z czego dochód gminy stanowiła kwota 16.682,08 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej działając w imieniu organu właściwego wierzyciela przekazuje również do Biura Informacji Gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Wszystkie dane zawarte w składanych wnioskach, również te o świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny muszą być sprawdzone przez system informatyczny. Odpowiada on za uzyskiwanie informacji z innych systemów: Ministerstwa Finansów – o dochodach i złożonych deklaracjach podatkowych, MSWiA – weryfikacja numeru PESEL, SEPI (Samorządowa Elektroniczna Platforma Informatyczna) – dane o osobach bezrobotnych, Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności, a także z ZUS i KRUS.

Ustawą z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. dokonano szeregu istotnych zmian odnoszących się w głównej mierze do **świadczenia wychowawczego**, które Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach miał przekazane do realizacji od kwietnia 2016 roku. Zgodnie z art. 1 pkt. 9 został zmieniony art. 10 ust. 1 ustawy, który otrzymał brzmienie „*Postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi oraz świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych*”. Dlatego też **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach od stycznia 2022 roku nie przyjmował już wniosków o wypłatę świadczeń wychowawczych „500+”**, zajmował się jedynie wypłacaniem przyznanych świadczeń do końca okresu zasiłkowego

2021/2022, tj. do maja 2022 r. W dalszym ciągu realizowane są jedynie świadczenia w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w których wnioski o ustalenie prawa do tych świadczeń zostały złożone przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, tj. przed 1 stycznia 2022 r.

Podsumowując program Rodzina 500+, to w ubiegłym roku realizowano wypłaty w ramach 1.551 wydanych wcześniej informacji przyznających świadczenia dla 2.313 dzieci. Łącznie na świadczenie wychowawcze wydatkowano kwotę 5.722.715,49 zł (bez kosztów obsługi). Na koszty obsługi tego świadczenia można było przeznaczyć 0,33% otrzymanej dotacji i wyniosły one 18.946,51 zł.

Analiza świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Łączny koszt w złotych
1.		6631	756.432,76
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	2993	322.691,27
2.1	urodzenia dziecka	22	19192,93
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	73	26.216,70
2.3	samotnego wychowywania dziecka	411	80.540,20
2.4	rozpoczęcia roku szkolnego	801	39.232,16
2.5	kształcenia i zasiłki rodzinne rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	667	67.823,74
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	182	12.159,10
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	837	77.535,44
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	4757	102.670,00
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	1609	3.355.820,00
4.1	zasiłek dla opiekunów	27	16.740,00
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	82	50.840,00
6.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe niektórych świadczeniobiorców	1981	767.232,00
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	49	49.000,00
8.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1384	547.299,46
9.	Świadczenie wychowawcze	11574	5.722.717,00
10.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	5	20.000,00
11.	Świadczenie rodzicielskie	349	302.937,00
Świadczenia udzielone obywatelom Ukrainy na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa			
12.	Zasiłki rodzinne	152	16.268,00
13.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	46	8.411,00
13.1	urodzenia dziecka	2	2.000,00
13.2	samotnego wychowywania dziecka	22	4.246,00
13.3	rozpoczęcia roku szkolnego	15	1.500,00
13.4	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	7	665,00
14.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2	2.000,00
15.	Świadczenie rodzicielskie	6	5.097,00

14.1.22. Dodatki mieszkaniowe

Zasady przyznawania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. 2021 poz. 2021 z późn. zm.). Zgodnie z nią dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom i podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,

- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, których średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego, liczony w ciągu 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku, nie przekracza:

- 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
- 125% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub domu rodzinnego, w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 35 m² dla 1 osoby,
- 40 m² dla 2 osób,
- 45 m² dla 3 osób,
- 55 m² dla 4 osób,
- 65 m² dla 5 osób,
- 70 m² dla 6 osób; w przypadku większej ilości osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię o 5 m².

Normatywną powierzchnię użytkową powiększa się o 15 m², jeżeli w danym lokalu zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub wymagająca ze względu na swoją niepełnosprawność oddzielnego pokoju.

W 2022 roku z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego o łącznej wartości 517.776,41 zł skorzystało 260 osób.

14.1.23. Program „Czyste Powietrze”

W dniu 1 października 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1565), która poprzez dodanie przepisu art. 411 ust. 10 h ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, wprowadziła nowe zadanie dla wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Zadanie polega na wydaniu zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osoby fizycznej, która zamierza złożyć wniosek o podwyższony poziom dofinansowania z programu „Czyste Powietrze”, na podstawie żądania o wydanie takiego zaświadczenia.

Jednak zgodnie z zapisem zawartym w art. 411 ust. 10 r Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej (dyrektora centrum usług społecznych) lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust.10 g, w tym do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

W związku z powyższym i na podstawie udzielonych upoważnień Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od listopada 2020 r. wydaje zaświadczenia osobom fizycznym, które zamierzają złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka ich gospodarstwa domowego.

W 2022 roku wydano 7 takich zaświadczeń.

14.1.24. Dodatki osłonowe

Dodatek osłonowy został wprowadzony ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym obowiązującą od 4 stycznia 2022 r. Był jednym z pierwszych rozwiązań tzw. tarczy antyinflacyjnej, która miała zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Dodatek ten jako narzędzie pomocowe gospodarstwom domowym w roku 2022 dedykowany był określonej grupie osób (gospodarstw domowych) – obywateli polskich i cudzoziemców – po spełnieniu określonych ustawą przesłanek i miał charakter świadczenia socjalnego.

Wnioski mogły być składane od stycznia 2022 r. do 31 października 2022 r., a wnioski złożone po tym terminie były pozostawiane bez rozpatrzenia. Z terminem złożenia wniosku ustawodawca związał termin wypłaty przyznanego dodatku osłonowego, jak również to, czy wypłata dodatku nastąpi w systemie ratalnym, czy też jednorazowo. Zgodnie z regulacją ustawową dodatek osłonowy przysługiwał za okres od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. i był wypłacany w dwóch równych ratach w terminie do 31.03.2022 r. oraz do 2.12.2022 r. W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku osłonowego złożony został później niż na dwa miesiące przed upływem tych terminów, dodatek osłonowy był wypłacany jednorazowo, niezwłocznie po przyznaniu tego dodatku. W przypadku wniosków złożonych po 31 stycznia 2022 r. realizacja wypłaty dodatku osłonowego następowała jednorazowo w terminie nie późniejszym niż do 2 grudnia 2022 r.

Jednym z podstawowych warunków jakie należało wypełnić, aby uzyskać prawo do dodatku osłonowego, było spełnienie kryterium dochodowego, a dla obliczenia dochodu przyjęta została definicja, o której mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Celem ustalenia wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu dla potrzeb przyznania dodatku osłonowego należało odnieść się do dochodów osiągniętych w:

- roku 2020, w przypadku wniosku o dodatek osłonowy złożonego w okresie od 1.01 do 31.07.2022 r.,
- roku 2021, w przypadku wniosku o dodatek osłonowy złożonego w okresie od 1.08 do 31.10.2022 r.

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie mogła przekraczać kwoty 2.100 zł w gospodarstwie domowym jednoosobowym oraz kwoty 1.500 zł na osobę w gospodarstwie domowym wieloosobowym.

Ustawodawca wprowadził możliwość przyznania dodatku osłonowego z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, co oznaczało, że dodatek ten mógł być przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota dodatku osłonowego mogła wynosić 20 zł.

Wysokość dodatku osłonowego uzależniona była od liczby osób w gospodarstwie domowym i wynosiła:

- 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 lub 3 osób,
- 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 lub 5 osób,
- 1.150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Istniała również możliwość przyznania dodatku osłonowego w podwyższonej wysokości, w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi, wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).

Łącznie o przyznanie dodatku osłonowego zostało złożonych 2.720 wniosków. Na to zadanie wydatkowano kwotę 1.403.904,00 zł, w tym na wypłatę świadczeń: 1.376.386,38 zł. Na realizację wypłaty dodatku osłonowego (koszty obsługi zadania) ustawodawca przewidział 2% łącznej dotacji wypłaconej gminie, co pozwoliło przeznaczyć na obsługę zadania kwotę 27.517,62 zł.

14.1.25. Dodatki węglowe

W związku ze wzrostem cen na rynku energii, w tym kosztów węgla, ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym wprowadzono nowe narzędzie stanowiące wsparcie dla społeczeństwa, które powstało dla zrównoważenia wysokich wydatków gospodarstw domowych związanych z ogrzewaniem. Dodatek węglowy miał na celu zapewnienie wsparcia dla dużej grupy gospodarstw domowych w Polsce, w tym również gospodarstw najuboższych energetycznie, w pokryciu części kosztów energii, w tym kosztów opału.

Dodatek węglowy miał na celu wsparcie gospodarstw domowych, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Dodatek ten przyznawany był niezależnie od dochodu, nie podlegał opodatkowaniu i zajęciu egzekucyjnemu.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać od 17.08.2022 r. do 30.11.2022 r., a wnioski złożone po tym terminie pozostawiane były bez rozpatrzenia. Zgodnie z regulacją ustawową dodatek węglowy wypłacany był w terminie do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku o jego wypłatę.

Dodatek węglowy wynosił 3.000 zł, a przy ustalaniu prawa do niego nie obowiązywał próg dochodowy. Wysokość dodatku węglowego nie była również zależna od tego, czy wypłacany był gospodarstwu domowemu jedno- czy wieloosobowemu.

Łącznie o przyznanie dodatku węglowego zostało złożone 852 wnioski. Na to zadanie wydatkowano kwotę 1.903.320,00 zł, w tym na wypłatę świadczeń: 1.866.000,00 zł. Na realizację wypłaty dodatku węglowego (koszty obsługi zadania) ustawodawca przewidział 2% łącznej dotacji wypłaconej gminie, co pozwoliło przeznaczyć na obsługę zadania kwotę 37.320,00 zł.

14.1.26. Dodatek na inne źródła ciepła

Ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, ustawodawca uregulował zasady i tryb wsparcia finansowego w postaci jednorazowego dodatku dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia i piec kaflowy na paliwo stałe zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, oraz kocioł olejowy, wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Wnioski o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych można było składać w terminie do 30.11.2022 r., a po tym terminie pozostawiane były bez rozpoznania.

Ustawodawca dokonał gradacji pomocy dla gospodarstw domowych i dodatek ten wynosił:

- 3.000 złotych – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 1.000 złotych – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 500 złotych – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 2.000 złotych – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Łącznie o przyznanie dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła zostało złożonych 311 wniosków. Na to zadanie wydatkowano kwotę 355.470,00 zł, w tym na wypłatę świadczeń 348.500,00 zł. Na realizację wypłaty dodatku dla gospodarstw domowych (koszty obsługi zadania) ustawodawca przewidział 2% łącznej dotacji wypłaconej gminie, co pozwoliło przeznaczyć na obsługę zadania kwotę 6.970,00 zł.

14.1.27. Prace społecznie użyteczne

Na zlecenie Gminy Miasta Pionki Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje prace społecznie użyteczne, których celem jest aktywizacja społeczno - zawodowa osób bezrobotnych, które nie mają uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych i korzystają ze świadczeń pomocy społecznej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prace społecznie użyteczne są to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnych. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo, a osobie bezrobotnej przysługuje świadczenie, które w 2022 roku wynosiło 9,00 zł za godzinę, a od czerwca 2022 roku zostało podwyższone do kwoty 9,50 zł za godzinę.

Powyższe zadanie jest realizowane w oparciu o:

- ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2019 poz. 1482 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2019 poz. 1507 z późn. zm.),

- rozporządzenie Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz.U. 2017 poz. 2447).

Prace społecznie użyteczne ukierunkowane są przede wszystkim na osoby długotrwale bezrobotne, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Program prac społecznie użytecznych jest jedną z form przeciwdziałania całkowitemu wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia. Przy kierowaniu do prac społecznie użytecznych uwzględniany jest wiek osoby bezrobotnej, jej stan zdrowia i posiadane kwalifikacje. Osoby do prac społecznie użytecznych typują pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym i wypadkowym, z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej. Odmowa przyjęcia propozycji wykonywania prac społecznie użytecznych oznacza utratę statusu bezrobotnego, wstrzymanie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz pozbawienie, ograniczenie lub wstrzymanie świadczeń pomocy społecznej.

Pomiędzy podmiotami, w którym organizowane są prace społecznie użyteczne a uczestnikiem nie jest zawierana żadna umowa. Nie występuje stosunek pracy – jest to realizacja o charakterze zobowiązaniowym według prawa cywilnego.

Do szczegółowych celów organizacji prac społecznie użytecznych należą m.in.:

- zapewnienie możliwości uzyskania minimalnych środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin z problemem bezrobocia, a w szczególności rodzin z dziećmi,
- łagodzenie społeczno-ekonomicznych skutków bezrobocia poprzez przeciwdziałanie pogłębianiu się poczucia bezradności u klientów pozostających bez pracy,
- aktywizacja klientów długotrwale bezrobotnych,
- przygotowanie klientów MOPS do wymagań stawianych przez pracodawców na obecnym rynku pracy (odpowiedzialność, uczciwość, dyspozycyjność, zaangażowanie).

Program prac społecznie użytecznych w 2022 roku realizowany był od lutego do listopada i uczestniczyło w nim 30 osób bezrobotnych korzystających z pomocy Ośrodka. Osoby te świadczyły usługi w 10 jednostkach organizacyjnych gminy, wykonując głównie prace gospodarcze i porządkowe, a 1 osoba była zaangażowana do pomocy przy wykonywaniu usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Powiatowy Urząd Pracy refunduje ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. W 2022 roku na tę formę aktywizacji osób bezrobotnych wydatkowano kwotę 35.775,60 zł ze środków własnych, natomiast środki z PUP wyniosły 53.663,40 zł.

Organizacja i funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach utrzymywały się na wysokim i stabilnym poziomie. Kontynuowano i poszerzano współpracę z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej są określane na podstawie diagnozy występujących problemów społecznych. Po przeanalizowaniu danych za rok 2022 stwierdzono, iż dominujące w tym okresie to: starzejące się społeczeństwo, przewlekłe choroby, niepełnosprawność.

Ponadto najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w minionym roku było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Wymienione wyżej problemy rozwiązywane są z wykorzystaniem zasobów finansowych, kadrowych i instytucjonalnych. Cenne jest bezpośrednie zaangażowanie się osób w realizację postawionych zadań.

Jednym z ważniejszych priorytetów pomocy społecznej w dalszym ciągu pozostaje pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji oraz rodzinom dysfunkcyjnym. Do najpilniejszych zadań w tym zakresie należy przeciwdziałanie biedzie i bezrobociu. Pomoc ta musi pozwalać na wyprowadzenie rodzin z trudnej sytuacji życiowej i zapobieganie ich marginalizacji. Jej podstawowym celem jest udzielanie takiej pomocy, żeby umożliwić osobom i rodzinom bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka, co jest ściśle związane z koniecznością zaspokojenia podstawowych potrzeb. Celem ostatecznym winno być natomiast doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia tych środowisk, ich integracji ze środowiskiem lokalnym oraz zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych.

Stawia to przed pomocą społeczną nie tylko nowe zadania, ale też nowe wyzwania, albowiem istniejących problemów, niezaspokojonych potrzeb nie da się rozwiązać, zaspokoić wyłącznie przez jedną instytucję, jedynie przy pomocy świadczeń o charakterze materialnym. Konieczne staje się poszukiwanie nowych form pomocy, pracy, nowego rodzaju usług oraz partnerów do wspólnego podejmowania działań naprawczych lub profilaktycznych.

Na szczególną uwagę zasługuje rola pracownika socjalnego w ośrodku pomocy społecznej, który realizuje powyższe zadania. Pracownik socjalny z uwagi na szczególny rodzaj wykonywanej pracy, która jest jednocześnie służbą drugiemu człowiekowi, powinien być wysokiej klasy specjalistą, profesjonalistą od pomagania innym.

Wykonawcy tej niezwykle ważnej dla życia społecznego profesji powinni odznaczać się kompetentnym przygotowaniem, ale również szczególnymi cechami – wrażliwością na ludzką krzywdę. Należy zadbać o promowanie w społeczności jak ważną rolę ma do spełnienia we współczesnych realiach pracownik socjalny oraz cały system pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni powinni być przygotowani na zwiększenie postaw roszczeniowych w zakresie rodzajów udzielanej pomocy. Pandemia oraz wysoki wskaźnik inflacyjny spowodowały kryzys finansowy i wiele osób straciło pracę, a w konsekwencji zwróciło się do systemu pomocy społecznej o wsparcie czy to rzeczowe, czy finansowe, a pomocy szczególnie potrzebowali ci, którzy już są beneficjentami MOPS. Należy się spodziewać, że potrzebne będzie większe wsparcie w celu świadczenia porad psychologicznych dla petentów, członków ich rodzin i innych osób dotkniętych ubóstwem, a w szczególności izolacją społeczną. Trzeba pamiętać, że pracownicy socjalni są odpowiedzialni za organizowanie usług dla osób potrzebujących oraz rozwoju społeczności lokalnych. Ważnym aspektem pracy socjalnej jest wsparcie osób starszych, chorych i innych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

Szczególnie istotną kwestią jest szkolenie i kształcenie pracowników socjalnych i poszukiwanie takich dyscyplin, które umożliwiłyby im doskonalenie zawodowe. Szansą na skuteczne funkcjonowanie pomocy społecznej i zmniejszenie ilości osób zmuszonych do korzystania z niej, jest przedsiębiorczość, czyli twórcze rozwiązywanie problemów i dążenie do sukcesu przez pracowników ośrodka pomocy społecznej.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest determinowana z jednej strony potrzebami mieszkańców, z drugiej zaś realnymi możliwościami ich spełnienia. Obok pomocy finansowej niezbędnej do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych klientów powinna być świadczona pomoc niematerialna.

Współczesna pomoc społeczna musi dążyć do zmiany postaw swoich klientów z biernej na aktywną, musi część swoich wysiłków kierować od pomocy do inicjowania samopomocy.

14.2. Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pionkach jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Pionki i ma swoją siedzibę przy ulicy Jordanowskiej 1. Dom jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego (w godzinach 7³⁰– 15³⁰) dla 25 osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Jednostka powołana została na podstawie Uchwały Rady Miasta Pionki z dnia 18 czerwca 1999 roku nr XI/125/99. Środowiskowy Dom Samopomocy realizuje zadania wynikające z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy, których celem jest zapewnienie uczestnikom wsparcia społecznego przez szeroko zakrojoną terapię społeczną, psychiczną i fizyczną, pozwalającą na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych uczestników, ich usamodzielnienie i aktywność społeczną. Poziom podejmowanych działań dostosowany jest do możliwości psychofizycznych poszczególnych uczestników i koncentruje się głównie na podtrzymaniu posiadanych umiejętności oraz wypracowaniu nowych w zakresie kontaktów interpersonalnych i funkcjonowania w życiu codziennym. Ważnym elementem pracy Domu jest integracja osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem lokalnym poprzez ich społeczną aktywizację. Podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy w Pionkach są całkowicie niezdolni do podjęcia pracy – wynika to ze schorzeń i stopnia niepełnosprawności. Środki finansowe na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Pionkach (ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi) przyznawane są w formie dotacji przez Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie dla Gminy Miasta Pionki.

14.2.1. Formy i efekty prowadzonej działalności

Rodzaje treningów funkcjonowania w życiu codziennym:

- trening dbałości o wygląd zewnętrzny i trening higieniczny,
- trening kulinarny,
- trening umiejętności praktycznych,
- trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi (budżetowy).

Trening dbałości o wygląd zewnętrzny i trening higieniczny w Środowiskowym Domu Samopomocy w Pionkach prowadzone są codziennie i koncentrują się przede wszystkim na wyglądzie zewnętrznym i higienie osobistej każdego z uczestników biorących udział w terapii. Z uczestnikami o mniejszych kompetencjach w zakresie samoobsługi, treningi prowadzone są w obszarze podstawowych czynności higienicznych takich jak: mycie rąk, zębów, pielęgnacja włosów itp. Z uczestnikami o wyższych kompetencjach, trening jest prowadzony w zakresie zagadnień dotyczących dbałości o codzienny wygląd zewnętrzny, ze zwróceniem szczególnej uwagi na sprawy dotyczące czystości, doboru i wyglądu odzieży oraz codziennej jej zmiany.

Trening prowadzony jest w formie teoretycznej i praktycznej. Charakterystyczną cechą tego treningu jest to, że nie kończy się wraz z przećwiczeniem danych czynności, lecz jego poszczególne elementy prowadzone są podczas całego pobytu uczestników w placówce.

Trening kulinarny cieszy się dużym zainteresowaniem wśród uczestników Domu. Jest on ukierunkowany na kształtowanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego przygotowania i podania posiłku dla siebie i innych osób oraz w zakresie obsługi podstawowego sprzętu kuchennego. Dużą uwagę zwraca się na prace porządkowe w pracowni kulinarnej po zakończonym posiłku. Podczas treningu kulinarnego uczestnicy nabywają umiejętności w zakresie:

- nauki prawidłowego posługiwania się sztucami,
- kulturalnego zachowania się przy stole,
- przygotowania napojów, posiłków i potraw,
- planowania wartościowego i dostosowanego do możliwości finansowych jadłospisu,
- zmywania naczyń (pełnienie dyżurów),
- nakrywania i podawania do stołu,
- wykonywania wstępnej obróbki produktów,
- dokonywania potrzebnych zakupów do treningu.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Pionkach uczestnicy przygotowują dwa posiłki: II śniadanie oraz gorący posiłek, ponadto pieką ciasta, przygotowują lub współuczestniczą w przygotowaniu poczęstunków związanych z organizacją uroczystości, imprez i spotkań integracyjnych (np. spotkanie wigilijne, Andrzejki, urodziny uczestników, imprezy integracyjne). Podopieczni obsługują sprzęt AGD: zmywarę, mikrofalówkę, mikser, blender, toster oraz inne urządzenia potrzebne do przeprowadzenia zajęć. W placówce realizacja treningu kulinarnego przeprowadzana jest na wysokim poziomie, a gotowanie sprawia uczestnikom Domu wiele radości i satysfakcji.

Trening umiejętności praktycznych prowadzony jest w małych 5 osobowych grupach. Uczestnicy nabywają i doskonalą umiejętności w zakresie podstawowych czynności porządkowych w ośrodku oraz wokół ośrodka, sposobów segregacji i prania odzieży, obsługi urządzeń AGD zgodnie z zasadami BHP oraz doboru środków czystości potrzebnych przy realizacji poszczególnych czynności.

Trening gospodarowania środkami finansowymi (trening budżetowy) jest ukierunkowany na umożliwienie uczestnikom kontaktu z pieniędzmi. Zajęcia z wykorzystaniem bilonu, prowadzone są w grupie uczestników z większymi deficytami poznawczymi. Druga forma treningu budżetowego dotyczy bardziej złożonych zagadnień, tj. nauki i ćwiczeń w zakresie zapoznania się między innymi z aktualnymi cenami towarów, asortymentem, itp. Realizacja treningu polega także na wyjściach z terapeutą do sklepów w celu nabycia umiejętności praktycznych.

Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów

Treningi poruszające zagadnienia kontaktów międzyludzkich stanowią szczególną formę prowadzonej terapii w Środowiskowym Domu Samopomocy w Pionkach. Mają one na celu poszerzenie wiedzy z zakresu trudnych uczuć pojawiających się w sytuacjach problemowych i zachowań z nimi związanych, konstruktywnych metod radzenia sobie z nimi i nabycie wiedzy dotyczącej sposobów rozwiązywania konfliktów oraz ich konsekwencji w relacji z innymi.

Trening budowania pozytywnych relacji interpersonalnych. Podczas treningu uczestnicy nabywają umiejętności wyrażania własnych potrzeb i oczekiwań, nawiązywania kontaktu i prowadzenia rozmowy, rozbudzają empatię i dostrzegają potrzeby innych osób. Uczestnicy uczą się szanowania granic osobistych oraz asertywnego odmawiania.

Trening radzenia sobie ze stresem. Podczas treningu uczestnicy poznają charakterystyczne sytuacje, które wywołują stres, jego konsekwencje dla samopoczucia i zdrowia człowieka oraz sposoby radzenia sobie ze stresem. Uczestnicy podczas treningów lepiej poznają siebie, swoje mocne i słabe strony. Dostrzegają co ich łączy z innymi ludźmi, a co ich wyróżnia. Dzięki temu budują adekwatny i pozytywny obraz swojej osoby, starają się być otwarci dla innych i współdziałać w grupie, a także dostrzegać potrzeby innych. Sprzyjającą formą realizacji treningu jest umożliwianie uczestnikom kontaktów interpersonalnych w warunkach poza placówką, tj. imprezach sportowych, kulturalnych, wyjazdach do kina, teatru, udział w wycieczkach, itp.

Trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się (w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej). W grupie uczestników terapii w Środowiskowym Domu Samopomocy w Pionkach są podopieczni z problemami komunikacyjnymi. Posługują się oni mową werbalną, ale wyrazistość i przekaz są mocno ograniczone i często nieczytelne dla otoczenia. W terapii z tymi osobami stosowane są metody porozumiewania się za pomocą gestów, tonu głosu, wzroku i mimiki twarzy, wzmacniającymi werbalny przekaz. W celu ułatwienia zwrotnego przekazu w niektórych bardziej złożonych sytuacjach społecznych, stosowane są piktogramy specjalnie przygotowane dla danego uczestnika.

Trening umiejętności spędzania wolnego czasu, podczas którego uczestnicy utrwalają zainteresowania literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem. Biorą udział w spotkaniach towarzyskich, kulturalnych, sportowych, tj. zajęciach na hali sportowej, siłowni miejskiej, basenie, zajęciach wokalo-teatralnych, wyjazdach do kina i teatru, zajęciach rozwijających ogólną wiedzę. Ponadto podczas tego treningu stymulowany jest rozwój intelektualny i osobowy (gry logiczne, krzyżówki, quizy itp.) oraz twórczość związana z rozbudzaniem zainteresowań i kreatywności (lepienie z gliny, malowanie na szkle, wykonanie linorytów itp.).

Szczególne miejsce w placówce zajmuje **działalność Teatru Lalkowego „PRALNIA”**. Ta forma aktywności cieszy się od lat niesłabnącym zainteresowaniem wśród uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Pionkach i jest także pozytywnie oceniana w środowisku lokalnym. Teatr dawał i daje wszystkim uczestnikom Domu, możliwość realizacji i ekspresji w postaci aktorstwa niemego, skupiającego się na grze ciała poprzez animację dużych kukieł lalkowych. Od lat tego typu aktywność angażuje w całości wszystkich uczestników.

W ramach treningu spędzania czasu wolnego realizowana jest kolejna forma terapii – **ergoterapia**, polegająca na uprawie ogrodu warzywnego i kwiatowego. W ramach takiej formy spędzania czasu wolnego uczestnicy uczą się uprawy warzyw, owoców, ziół i kwiatów. Zbiory z „Naszego Ogrodu” wykorzystywane są do przygotowywania posiłków, zapasów na zimę, wzmacniają poczucie walorów estetycznych poprzez przebywanie w otoczeniu pełnym kwiatów i bogatej roślinności. Podczas treningu kształtowane są także umiejętności społeczne w zakresie przełamywania barier podczas organizacji codziennego życia uczestnika Domu. W trakcie zajęć uczestnicy poszukują różnych rozwiązań zapewniających im rozwijanie własnych zainteresowań, tym samym ucząc się organizować swój wolny czas.

Poradnictwo psychologiczne. Realizacja poradnictwa psychologicznego ŚDS w Pionkach ma charakter:

- indywidualnego poradnictwa dla uczestników i ich rodzin oraz kadry zespołu wspierająco – aktywizującego,
- konsultacji własnych spostrzeżeń i diagnoz z terapeutami,
- diagnoz dotyczących stanu psychicznego, emocjonalnego, zdrowia psychicznego oraz poziomu funkcjonowania umysłowego uczestników,
- działań interwencyjnych oraz mediacyjnych w sytuacjach kryzysowych.

Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych. Dom zapewnia uczestnikom pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza. Działania pomocowe polegają na umożliwieniu w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia oraz specjalisty (psychiatry, neurologa, dentysty oraz ginekologa). Dodatkowym działaniem jest bezpośrednia pomoc udzielana uczestnikom w placówce, polegająca na codziennym pomiarze ciśnienia tętniczego, wagi ciała, zabiegach higieniczno-pielęgnacyjnych, kontroli czystości.

Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych. Objęcie uczestników placówki procesem terapeutycznym wiąże się z udzieleniem zarówno samym uczestnikom, jak i ich najbliższej rodzinie pomocy w zakresie załatwiania spraw urzędowych, przysparzających wielu trudności i problemów, jak choćby załatwianie niezbędnych formalności związanych ze stawieniem się na komisji ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności, pomocy załatwianiu spraw sądowych, bankowych itp.

Realizacja niezbędnej opieki. Działania opiekuńcze realizowane są przez placówkę poprzez zapewnienie bezpośredniej opieki uczestnikom pozostającym w placówce po zakończonych zajęciach terapeutycznych oraz poprzez objęcie samego uczestnika oraz jego najbliższej rodziny całą gamą działań ułatwiających codzienne funkcjonowanie i to zarówno w obszarze samoobsługi, jak i w codziennym funkcjonowaniu społecznym.

Realizacja terapii ruchowej. Terapia ruchowa realizowana w ramach oddziaływań wspierająco-aktywizujących prowadzona jest w formie codziennych ćwiczeń ogólnorozwojowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na terapię sensoryczno-ruchową metodą Knillów. Terapia ruchowa w zależności od pory roku i aktualnych warunków atmosferycznych prowadzona jest:

- w warunkach w zimowych: w pracowni placówki z wykorzystaniem sprzętu rehabilitacyjnego oraz zajęć na miejskiej hali sportowej i siłowni miejskiej,
- w okresie letnim prowadzone są zajęcia na świeżym powietrzu w postaci spacerów, zajęć na siłowni miejskiej, na placu przy ŚDS w otoczeniu pięknej przyrody, gdzie podopieczni przy muzyce uczą się prostych układów tanecznych. Ta forma aktywności bardzo przypadła do gustu podopiecznym.

Umożliwienie spożywania gorącego posiłku. W Środowiskowym Domu Samopomocy w Pionkach realizacja wyżywienia odbywa się w ramach treningów kulinarnych w pracowni kulinarnej będącej jednocześnie miejscem wspólnego spożywania posiłków. Pracownicy przygotowują drugie śniadanie dla podopiecznych, którzy nie przynoszą śniadania do Domu. Wspólnie przygotowywane są: sałatki warzywne, surówki, gorące posiłki, pieczenie ciast, ciasteczek, przyrządzanie deserów. Uczestnicy przygotowując różnego rodzaju potrawy, korzystają z przepisów tradycyjnej kuchni polskiej, jak i przepisów własnych ich rodziców, dziadków, stosując zasady zdrowego odżywiania. Przygotowując posiłki wykorzystywane są

także produkty z „Naszego Ogrodu”, tj. samodzielnie wyhodowane owoce (truskawki, poziomki, maliny, jeżyny, śliwki, jabłka), warzywa (marchew, pietruszka, seler, por, kalarepa, sałata, pomidory, ogórki, koper, cukinia, bakłażan, ziemniaki, dynie, rukola, szpinak, czosnek) oraz zioła (mięta, majeranek, bazylia, szalwia, melisa, oregano). Podczas zajęć kulinarnych przygotowywane są również zapasy na zimę, tj. samodzielnie ukiszona kapusta i ogórki, powidła ze śliwek, suszone grzyby, jabłka, śliwki, wekowanie sałatek z różnych warzyw, ale także soki z owoców: winogrona, aronii, porzeczki. Wszystkie te produkty służą później do urozmaicenia posiłków, ale jednocześnie uczą podopiecznych szacunku do żywności oraz znaczenia owoców i warzyw w codziennej diecie człowieka. Podczas tych zajęć uczestnicy kształtują takie cechy jak: czystość, staranność, umiejętność planowania i przewidywania oraz nabycie umiejętności estetycznego podawania potraw. Samodzielnie wykonywane posiłki oraz wspólna konsumpcja pozytywnie wpływają na samopoczucie uczestników oraz są źródłem satysfakcji, podnoszą poczucie własnej wartości, wzmacniają wiarę we własne możliwości. Uczestnicy uczą się odpowiedzialności i zaradności życiowej oraz współpracy w grupie.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pionkach nie posiada własnego transportu i zadania w zakresie dowozu uczestników (tych którzy wymagają pomocy w tym zakresie) realizuje Gmina Miasta Pionki i Gmina Pionki. Środowiskowy Dom Samopomocy nie ponosi żadnych kosztów w tym zakresie.

14.2.2. Współpraca z podmiotami w środowisku lokalnym

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pionkach ściśle współpracuje z rodzinami i opiekunami prawnymi podopiecznych Domu. Wspólnie podejmowanych jest wiele działań. Spotkania rodzin stanowią ważną formę kontaktu z rodzicami. Podczas spotkań omawiane są bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem Domu, organizacją wspólnych przedsięwzięć w środowisku lokalnym oraz uroczystości, imprez wewnętrznych dla rodziców i podopiecznych ośrodka. Współpraca z osobami bliskimi, rodziną, opiekunami prawnymi uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Pionkach polega także na pomocy w rozwiązywaniu różnego typu problemów, załatwianiu spraw, które dotyczą uczestników.

W roku sprawozdawczym w ramach współpracy z rodzicami i opiekunami prawnymi udało się zorganizować:

- „XV Regaty Kajakowe Osób Niepełnosprawnych” w których wzięło udział blisko 150 osób niepełnosprawnych z 12 ośrodków woj. mazowieckiego. Patronat honorowy nad imprezą objęli: wojewoda mazowiecki, starosta radomski i burmistrz miasta,
- happening miejski z okazji „Światowego Dnia Tolerancji i Uśmiechu”,
- miejskie obchody „Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami” połączone ze spektaklem dla uczniów klas III pionkowskich szkół podstawowych (160 dzieci) pt. „Odnalezione Abecadło”, które odbyły się w MOK w Pionkach,
- przedstawienie teatralne w wykonaniu Teatru Pralnia „Odnalezione Abecadło” dla uczniów Szkoły Specjalnej w Pionkach (120 dzieci),
- urodziny uczestników Domu,
- grill połączony z dyskoteką – impreza integracyjna (rodzice i podopieczni),
- grzybobranie i pieczenie kiełbasek przy ognisku,
- Andrzejki,

- Mikołajki,
- spotkanie wigilijne, wspólne przygotowanie potraw wigilijnych.

Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pionkach w 2022 roku miała charakter ciągły i wynikała z procedur związanych z kierowaniem uczestników do ŚDS, wymagających wydania decyzji administracyjnej Dyrektora MOPS. W roku sprawozdawczym wydano 10 decyzji.

Ponadto dzięki współpracy z MOPS w Pionkach w okresie od 01.02.2022 r. – 30.11.2022 r. w ŚDS realizowane były prace społeczno-użyteczne (jedna osoba) w zakresie prac porządkowych w wymiarze 10 godzin tygodniowo.

Współpraca z PUP utrzymywana jest drogą elektroniczną i telefoniczną, i dotyczy otrzymywania informacji o mających się odbyć szkoleniach czy stażach dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

W 2022 r. Środowiskowy Dom Samopomocy w Pionkach współpracował z:

- Katolickim Stowarzyszeniem Niepełnosprawnych Diecezji Radomskiej,
- Radomskim Stowarzyszeniem Kajakarzy na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszeniem „Pionkowskie Morsy i Sportowcy”,
- Stowarzyszeniem „Motocyklowe Pionki”,
- „DART Pionki”,
- Stowarzyszeniem „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”
- Stowarzyszeniem „Przyjazny Dom”.

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości” w okresie 06.06.2022 r. - 31.08.2022 r. realizowany był staż dla bezrobotnego uczestnika projektu pn. „Nowa jakość życia - aktywizacja społeczno-zawodowa”, współfinansowany ze środków EFS w ramach RPO WM na lata 2014-2020. Osoba realizująca staż wykonywała prace porządkowe w obiekcie oraz na terenie przyległym do ŚDS w wymiarze 40 godzin tygodniowo.

W roku sprawozdawczym Środowiskowy Dom Samopomocy w Pionkach współpracował z parafią pod wezwaniem św. Barbary w Pionkach oraz parafią pod wezwaniem św. Maksymiliana. ŚDS był inicjatorem zorganizowania charytatywnej pomocy/zbiórki dla pracownika ośrodka, który od czerwca 2022 roku w związku z uszkodzeniem rdzenia kręgowego przebywał na rehabilitacji w Centrum Origin w Otwocku. Akcję przeprowadzono w parafii pw. św. Barbary i św. Maksymiliana w Pionkach dnia 21 sierpnia 2022 r. Do akcji przyłączyły się „Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Pionkach” oraz Stowarzyszenie „Przyjazny Dom” działające przy ŚDS w Pionkach. Dom współpracował również z parafią pw. św. Barbary podczas organizacji Wigilii w ŚDS.

Realizując swoje zadania Środowiskowy Dom Samopomocy współpracował z:

- Miejskim Ośrodkiem Kultury w Pionkach w zakresie organizacji imprez:
  - XV Regaty Kajakowe Osób Niepełnosprawnych w Pionkach – nagłośnienie imprezy, oprawa muzyczna, udostępnienie sprzętu oraz przygotowanie szerokiej transmisji telewizyjnej w Kurierze Pionkowskim,
  - miejskie obchody Światowego Dnia Życzliwości i Pozdrowień, którego ŚDS był pomysłodawcą i inicjatorem – udostępnienie obiektu na czas prób przedstawienia uczestników ŚDS, nagłośnienie imprezy i przygotowanie transmisji telewizyjnej z jej przebiegu,

- organizacja uroczystości z okazji „Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami” – udostępnienie sceny MOK dla teatru „Pralnia, nagłośnienie imprezę, przygotowanie zapowiedzi w Kurierze Pionkowskim.
- Miejską Biblioteką Publiczną – wizyty w czytelnicy na Błoniach podczas wakacji, głośne czytanie baśni, udział w konkursach plastycznych organizowanych przez bibliotekę, przygotowanie przez pracowników Biblioteki magnesów oraz znaczków o tematyce „XV Regat Kajakowych Osób Niepełnosprawnych” oraz współpraca w zakresie organizacji happeningu z okazji Światowego Dnia Życzliwości i Pozdrowień,
- Teatrem Powszechnym im. J. Kochanowskiego w Radomiu poprzez udział w spektaklu teatralnym pt. „Roszponka”, spotkanie z aktorami, którzy zaznajomili uczestników z tajnikami swojego zawodu,
- Pionkowskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w zakresie organizacji zajęć na siłowni, hali sportowej oraz stadionie miejskim, a także współpraca przy realizacji zadań:
  - XV Regaty Kajakowe Osób Niepełnosprawnych,
  - rozgrywek w piłkę nożną.
- placówkami oświatowymi w Pionkach – szkołami podstawowymi, przedszkolami oraz szkołą specjalną czy CKZiU, poprzez aktywne włączenie się do udziału w:
  - Światowym Dniu Życzliwości i Pozdrowień,
  - Międzynarodowym Dniu Osób z Niepełnosprawnościami,
  - spektaklach Teatru „Pralnia”,
  - XV Regatach Kajakowych Osób Niepełnosprawnych – wolontariat.
- Policją poprzez organizowanie pogadanek w zakresie bezpiecznego poruszania się po ulicy, właściwego zachowania w miejscach publicznych, a także w sprawach dotyczących bezpośrednio poszczególnych uczestników. Policja zabezpieczała imprezy organizowane przez ŚDS i brała udział w XV Regatach Kajakowych Osób Niepełnosprawnych organizując pokaz tresury i umiejętności psa policyjnego oraz znakując rowery,
- Biblioteką Pedagogiczną w Pionkach, oddziałem Kozienickiego Parku Krajobrazowego oraz Nadleśnictwem Kozienice – Lasy Państwowe poprzez udział w warsztatach i akcjach organizowanych przez te instytucje: sprzątanie lasu, marsz z kijkami przez puszcę,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Pionkach, Ośrodkiem Szkoleniowym Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie czy ZHR podczas organizacji XV Regat Kajakowych Osób Niepełnosprawnych.

Realizacja zadań placówki w roku sprawozdawczym związanym z prawidłowością świadczenia usług zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy przebiegała prawidłowo. Uczestnicy mieli zapewnione wsparcie społeczne pozwalające zaspokoić ich potrzeby polegające na integracji oraz usamodzielnieniu. Kształtowano pozytywną postawę otoczenia względem osoby niepełnosprawnej poprzez aktywne działania w środowisku lokalnym i szeroko pojętą współpracą z rodzicami.

14.2.3. Dane o uczestnikach

Na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba uczestników ŚDS wynosiła 25 osób, w tym jedna osoba z programu „Za Życiem”. W trakcie trwania roku do Domu przybył jeden nowy uczestnik, nikt nie opuścił placówki. Na koniec roku sprawozdawczego 2 osoby oczekiwały na przyjęcie do ŚDS.

Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku:

Lp.	Rodzaj zajęć terapeutycznych		Średnia roczna frekwencja uczestników
I	Treningi umiejętności społecznych		
	1	Trening higieniczny i dbałości o wygląd zewnętrzny	20
	2	Trening kulinarny	23
	3	Trening umiejętności praktycznych	23
	4	Trening budżetowy	19
	5	Treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów	25
	6	Trening umiejętności spędzania czasu wolnego	23
II		Poradnictwo psychologiczne	3
III		Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych	6
IV		Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych	19
V		Realizacja niezbędnej opieki	1
VI		Terapia ruchowa	25
VII		Aktywizacja w kierunku podjęcia zatrudnienia	0
VIII		Realizacja wyżywienia podczas treningów kulinarnych	25
IX		Terapia zajęciowa (ogół prowadzonych działań)	25

14.2.4. Zatrudnienie

Zatrudnienie pracowników w ŚDS w trakcie roku w podziale na stanowiska pracy z uwzględnieniem wymiaru etatu:

Lp.	Stanowiska	Wymiar etatu
1	Kierownik	1
2	Główna księgowa	0,25
	Główna księgowa	1/8
3	Terapeuta	3
4	Instruktor terapii zajęciowej	1
5	Instruktor ds. kulturalno-oświatowych	1
6	Pracownik gospodarczy/palacz	0,5
7	Pracownik gospodarczy/sprzątacza	0,25

Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego dla uczestników: typ B: 4,16 (25 uczestników/6 pracowników Zespołu).

14.2.5. Sprawozdanie finansowe

Całość środków finansowanych przeznaczonych na funkcjonowanie ŚDS w 2022 roku:

- Budżet Wojewody – dotacja na bieżącą działalność w rozdziale 85203 ogółem: 601.518,76 zł, w tym:
  - kwota na płace, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne wraz z obowiązkowymi składkami: 486.554,07 zł,
  - kwota z rezerwy celowej z programu „Za życiem”: 7.088,76 zł.
- Środki finansowe z innych źródeł: 0,00 zł.
- Budżet Wojewody – wydatki inwestycyjne (§ 6310/§ 6410): 0,00 zł.
- Środki finansowe w rozdziale 85203 przeznaczone na osiągnięcie standardów zgodnych z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy: §2010 lub §2110: 0,00 zł, §6310 lub §6410: 0,00 zł.
- Zwrot dotacji do budżetu państwa 0,00 zł.
- Odpłatności za pobyt w ŚDS:
  - kwota pobrana od uczestników ŚDS do dnia 31.12.2021 r.: 0,00 zł,
  - kwota odprowadzona do budżetu Wojewody do dnia 31.12.2021 r.: 0,00 zł,
- Środki rezerwy celowej budżetu państwa na rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi: 0,00 zł.

15. OŚWIATA I WYCHOWANIE

Strategią rozwoju oświaty w mieście Pionki jest różnorodność oferty edukacyjnej skierowanej zarówno do przedszkolaków, jak i uczniów szkół podstawowych.

W pionkowskich przedszkolach i szkołach podstawowych tworzy się dzieciom doskonałe i bezpieczne warunki wychowania i kształcenia. Są to placówki, w których dzieci szczególnie uzdolnione oraz dzieci o indywidualnych i specjalnych potrzebach edukacyjnych otrzymują wielopłaszczyznową pomoc podczas zajęć lekcyjnych od swoich pedagogów, jak i od specjalistów: pedagogów szkolnych, logopedów, terapeutów i nauczycieli wspomagających proces dydaktyczny. Ogromną uwagę przywiązuje się do wychowania w duchu patriotyzmu, utrzymania więzi z regionem, uczestniczenia uczniów w wydarzeniach i uroczystościach o charakterze patriotycznym, historycznym, religijnym, kultywowaniu tradycji i kształtowaniu postaw obywatelskich i społecznych. Wielokierunkowe kwalifikacje kadry pedagogicznej, wysoka jakość nauczania potwierdzona jest niejednokrotnie sukcesami uczniów w konkursach przedmiotowych, interdyscyplinarnych, artystycznych i sportowych oraz wysokich wynikach uzyskiwanych w egzaminach zewnętrznych.

Struktura organizacyjna placówek oświatowych

Gmina Miasta Pionki jest organem prowadzącym dla siedmiu placówek oświatowych: 3 przedszkoli, 3 szkół podstawowych oraz 1 szkoły muzycznej:

1. Przedszkole nr 1 w Pionkach ul. S. Żeromskiego 8,
2. Przedszkole nr 2 „Lipowy Zakątek” ul. Aleje Lipowe 24 A,
3. Przedszkole nr 3 ul. Targowa 9,
4. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 ul. Niepodległości 3, ul. J. Słowackiego 4 (budynek A: klasy I-III i oddziały przedszkolne; budynek B: klasy IV-VIII),
5. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 ul. J. Kochanowskiego 12 (klasy I – VIII i oddziały przedszkolne).
6. Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5 ul. Targowa 9 (klasy I – VIII i oddziały przedszkolne),
7. Szkoła Muzyczna I stopnia w Pionkach, ul. Leśna 1.

W mieście funkcjonuje jedna niepubliczna placówka: Niepubliczne Przedszkole „Kolorowe Pudełko” mieszczące się przy ul. Plac Konstytucji 3 Maja 5.

Wydział Edukacji prowadzi obsługę placówki opiekuńczej jaką jest Żłobek Miejski „Wesoły Pajacyk” z siedzibą przy ul. Jordanowskiej 1.

Struktura organizacyjna placówek oświatowych

Lp.	Nazwa jednostki oświatowej	Ilość oddziałów				Liczba dzieci/uczników				Średnia liczba dzieci/uczników w oddziałach			
		2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
1.	Przedszkole nr 1	7	5	5	5	166	122	120	118	23,71	24,40	24	23,60
2.	Przedszkole nr 2	7	7	7	7	161	163	166	160	23	23,28	23,71	22,86
3.	Przedszkole nr 3	4	4	4	4	71	66	69	70	17,75	16,50	17,25	17,50
4.	Oddział przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 1	1	3	2	2	24	71	50	47	24	23,66	25	23,5
5.	Oddział przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 2	1	1	2	2	15	14	38	39	15	14	19	19,5
6.	Oddział przedszkolny przy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

	Publicznej Szkole Podstawowej nr 5												
7.	Niepubliczne Przedszkole „Kolorowe Pudełko”	7	7	7	7	155	143	167	157	22,14	20,42	23,86	22,43
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1	24	24	24	23	556	549	555	520	23,17	22,87	23,13	22,61
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2	7	7	7	7	134	126	130	125	19,14	18	18,57	17,86
10.	Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5	24	24	24	23	536	527	528	487	22,33	22	22	21,17
11.	Szkoła Muzyczna I stopnia	9	10	10	10	74	82	91	102	x	x	x	x
12.	Żłobek Miejski „Wesoły Pajacyk”	2	2	2	2	40	40	40	40	20	20	20	20

Ilość/liczba oddziałów, dzieci i uczniów w podziale na typy placówek oświatowych w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Typ placówki oświatowej	Ilość oddziałów	Liczba dzieci/uczników	Średnia liczba dzieci/uczników w oddziałach
1.	Przedszkola publiczne	16	348	21,75
2.	Oddziały przedszkolne	4	86	21,50
3.	Przedszkole niepubliczne	7	157	22,43
4.	Szkoły podstawowe	53	1132	21,36
5.	Szkoła muzyczna	10	102	0
6.	Żłobek	2	40	20

Liczba dzieci w publicznych przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i niepublicznym przedszkolu wg kategorii wiekowej w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Nazwa jednostki oświatowej	Liczba 2,5 latków	Liczba 3 latków	Liczba 4 latków	Liczba 5 latków	Liczba 6 latków	Liczba 7 latków
1.	Przedszkole nr 1	6	26	37	49	0	0
2.	Przedszkole nr 2	1	33	39	44	43	0
3.	Przedszkole nr 3	2	21	12	18	17	0
4.	Oddział przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 1	0	0	0	7	41	0
5.	Oddział przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 2	0	4	10	7	20	0
6.	Niepubliczne Przedszkole „Kolorowe Pudełko”	8	36	47	45	19	2
Ogółem		17	120	145	170	140	2

Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miasta Pionki w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Rodzaj niepełnosprawności	P 1	P 2	P 3	NP "KP"	PSP 1	PSP 2	PSP 5	ogółem
1.	niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja	1	2	0	4	9	2	4	22
2.	autyzm, w tym zespół Aspergera	1	1	0	3	10	1	7	23
3.	niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim (w tym zespół Downa)	0	0	0	0	0	0	5	5
4.	niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym	0	0	0	0	0	0	2	2
5.	niepełnosprawność intelektualna w stopniu głębokim	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	słabowidzący	0	0	0	0	2	0	1	3
7.	słabosłyszący	0	0	0	0	2	0	3	5
8.	więcej niż jedna niepełnosprawność (niepełnosprawność sprzężona)	0	0	0	1	2	0	4	7
Ogółem		2	3	0	8	25	3	26	67

Struktura zatrudnienia w publicznych jednostkach oświatowych i żłobku

Lp.	Nazwa jednostki oświatowej	Zatrudnienie (w osobach)				Zatrudnienie (w etatach)			
		2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
1.	Przedszkole nr 1	22	13	18	18	17,13	12,12	14,66	15,02
2.	Przedszkole nr 2	22	20	20	22	17,67	17,69	17,68	18,27
3.	Przedszkole nr 3	14	11	12	14	10,32	8,29	8,47	8,91
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1	56	60	61	62	54,89	58,72	59,55	59,78
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2	21	19	26	26	16,21	14,47	18,64	18,92
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5	61	61	62	62	57,27	60,06	60,73	60,73
7.	Szkoła Muzyczna I stopnia	19	21	21	21	13,35	14,78	15,27	15,27
8.	Żłobek Miejski „Wesoły Pajacyk”	7	7	7	7	7	7	7	7

Struktura zatrudnienia administracji i obsługi w publicznych jednostkach oświatowych

Lp.	Nazwa jednostki oświatowej	Zatrudnienie (w etatach)			
		2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
1.	Przedszkole nr 1	11,75	12	12	12
2.	Przedszkole nr 2	14	13,5	13,5	13,5
3.	Przedszkole nr 3	4,5	4,5	4,5	4,5
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1	17,75	19	18,75	18,75
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2	4,5	5,5	6,75	6,75
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5	15,5	16	16	16
7.	Szkoła Muzyczna I stopnia w Pionkach	2	4	4	4
8.	Żłobek Miejski „Wesoły Pajacyk”	2	1,5	1,5	1,5

Egzamin zewnętrzny w klasach ósmych 2021/2022

Egzamin ósmoklasisty w terminie głównym został przeprowadzony od 24 do 26 maja 2022 r. Egzamin ten jest egzaminem obowiązkowym, przeprowadzanym w formie pisemnej z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj. języka polskiego, matematyki i języka nowożytnego.

W Pionkach na 229 uczniów wszyscy przystąpili do egzaminu ósmoklasisty.

Średnie wyniki egzaminu w Gminie Miasta Pionki na tle powiatu radomskiego, kraju oraz województwa mazowieckiego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie		Średni wynik w %			
		Gminy Miasta Pionki	Powiatu radomskiego	Województwa mazowieckiego	Kraju
Egzamin ósmoklasisty	Język polski	61	61	64	60
	Matematyka	54	57	62	57
	Język obcy (angielski)	64	61	72	67

Biorąc pod uwagę analizę wyników egzaminu ósmoklasisty wg lokalizacji szkoły, w miastach do 20 tys. mieszkańców (w tym przedziale znajduje się miasto Pionki), wyniki egzaminu kształtowały się następująco:

Przedmiot	Liczba uczniów	Średni wynik w %
Język polski	83.306	57
Matematyka	83.287	53
Język angielski	81.001	64

Wyniki uczniów pionkowskich szkół podstawowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie		PSP 1		PSP 2		PSP 5	
		Liczba uczniów	średni wynik w %	Liczba uczniów	średni wynik w %	Liczba uczniów	średni wynik w %
Egzamin ósmoklasisty	Język polski	100	62	30	58	99	60
	Matematyka	100	54	30	44	99	58
	Język angielski	100	66	30	61	99	64

Wyniki konkursów przedmiotowych za rok szkolny 2021/2022

Eliminacje w konkursach przedmiotowych (artystycznych, muzycznych, plastycznych, sportowych) na etapach wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym:

Tytuł laureata lub finalisty/I, II, III miejsce (liczba uczniów)				
Lp.	Nazwa konkursu	Eliminacje wojewódzkie	Eliminacje ogólnopolskie	Eliminacje międzynarodowe
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Pionkach				
1.	Konkurs MKO z historii		Finalistka 1 uczennica	
2.	Konkurs MKO z wiedzy o społeczeństwie		Finalistka 1 uczennica	
3.	Ogólnopolski Konkurs Matematyczny Kangur			Wyróżnienie 1 uczeń Wyróżnienie 6 osób (II b i III a)
4.	Sejm Dzieci i Młodzieży RP		2 tytuły pośła SDiM	
5.	The Bik Challenge			15 miejsce 1 osoba
6.	Konkurs biologiczny Świstak		Laureat 1 osoba	
7.	Ogólnopolski konkurs biologiczny „Pingwin 2021”		Wyróżnienie 1 osoba	
8.	Trzeci Powiatowy Konkurs Biologiczny „Organizm człowieka i jego zdrowie”	Laureat 1 osoba	Wyróżnienie 2 osoby	
9.	Ogólnopolski konkurs Bezpiecznie Zdrowo i bezgotówkowo”		Wyróżnienie 1 osoba	
10.	XXXI Edycja Konkursu Przyrodniczego „Moje spotkania z Puszcą”	Laureat 1 osoba		
11.	Konkurs Recytatorski „Warszawska Syrenka”	Wyróżnienie 1 osoba (III a)		
12.	Miejsca pamięci narodowej w mojej okolicy Radomska Delegatura IPN	Wyróżnienie 1 osoba		
13.	Akademia niepodległości IPN	I miejsce 1 osoba		
14.	III Festiwal Piosenki i Poezji Patriotycznej Lipsko 2021	Laureatka w kategorii recytacja III c Wyróżnienie w kategorii śpiew III a		
15.	„List do św. Mikołaja” organizowany przez MOK Pionki	Wyróżnienie 5 osób (II a)		
16.	Szopka Bożonarodzeniowa	III miejsce 2 osoby (III a)		
17.	„Dziękuję Ci, Mamo” zorganizowany przez Bibliotekę Miejską w Pionkach	III miejsce 1 osoba (II a) Wyróżnienie 1 osoba (IIc)		
18.	Konkurs plastyczny „Tradycje Wielkanocne” zorganizowany przez WTZ w Pionkach	Wyróżnienie 1 osoba (II a)		
19.	Mały Konkurs Recytatorski	Wyróżnienie 5 osób (II b, III a i III c)		
20.	Konkurs Recytatorski „W hołdzie polskim poetkom”	Wyróżnienie 2 osoby (III c)		
21.	Konkurs plastyczny Portret - moi rodzice	Wyróżnienie 2 osoby (I b)		
22.	Konkurs plastyczny Eco - kreacja 2022. Eco – wynalazek organizator MOK Pionki	Nagroda 1 osoba		
23.	Konkurs plastyczny Najpiękniejsza ozdoba wielkanocna - MOK Pionki	Wyróżnienie 3 osoby (I b)		
24.	Żołnierze Armii Krajowej z Radomskiej	Wyróżnienie 4 osoby		
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Pionkach				
1.	Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur-Żak”	-	-	

2.	Ogólnopolski Konkurs Matematyczno-Informatyczny		Kwalifikacja do II etapu – półfinał/2 uczniów/awans do III etapu- finał/1 uczennica/	
3.	Ogólnopolska Olimpiada Matematyczna Juniorów		Awans do II Etapu/1 osoba/	
4.	Turniej Wiedzy Pożarniczej	I miejsce -1 osoba		
Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5 w Pionkach				
1.	XXVIII Sesja Sejmiku Dzieci i Młodzieży		Laureat (2 uczniów)	
2.	XV edycja ogólnopolskiego konkursu o tytuł Młodego innowatora		Finalista (4 uczniów)	
Szkoła Muzyczna I stopnia w Pionkach				
1.	XVI Konkurs Muzyki Fortepianowej: Od Bacha do współczesności" 20.02.2022	I miejsce w grupie III		
2.	Jury II Festiwal Akordeonowy: Dzień Akordeonowicza 26.03.2022	Wyróżnienie dla dwóch uczniów w kategorii I Wyróżnienie dla uczennicy w kategorii V		
3.	VI Mazowiecki Konkurs Gitarowy „Gitarą na Pradze” 13.04.2022	III nagroda w grupie I		
4.	Międzyszkolny Przegląd Klasowych Zespołów Orffowskich „Muzykalne Dzieciaki” 28.05.2022	Wyróżnienie		
5.	Miniatura Muzyczna na Instrumenty Dęte Drewniane i Blaszane 2022	III miejsce w grupie I Wyróżnienie I stopnia Wyróżnienie II stopnia		
6.	IV Ogólnopolski Internetowy Konkurs Pianistyczny Łeżajsk-2022	Wyróżnieni grupa H Wyróżnieni grupa A		

Ilość godzin dodatkowych przydzielonych przez organ prowadzący (jst):

Lp.	Nazwa jednostki oświatowej	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna (wspomaganie, pedagog, psycholog, logopeda, ZDW, ZKK, zajęcia sensoryczne, biofeedback itp.)				Praca z uczniem zdolnym (zajęcia przedmiotowe, artystyczne, sportowe)			
		2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023
1.	Przedszkole nr 1	43	38	53	53	x	x	x	x
2.	Przedszkole nr 2	69	56	36	53	x	x	x	x
3.	Przedszkole nr 3	29	8	8	41	x	x	x	x
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1	255	257	263	315	16	7	6	7
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2	37	33	54	91	5	3	2	3
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5	302	287	324	371	10	5	7	10
7.	Szkoła Muzyczna I stopnia	x	x	x		8	8	8	8

Nagrody i wyróżnienia Burmistrza Miasta Pionki dla najlepszych uczniów

W roku szkolnym 2021/2022 najlepszym uczniom w mieście zostały przyznane Stypendia Burmistrza Miasta Pionki zgodnie z Uchwałą Nr LIII/310/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie zasad przyznawania Stypendium Burmistrza Miasta Pionki za osiągnięte wyniki w zakresie obowiązujących zajęć edukacyjnych i inne wysokie osiągnięcia w dyscyplinach wiedzy, uczniów szkół podstawowych zamieszkujących na terenie Gminy Miasta Pionki.

Stypendium Burmistrza Miasta Pionki za osiągnięte wyniki w zakresie obowiązujących zajęć edukacyjnych otrzymali:

Szkoła	Liczba przyznanych stypendiów	Kwota przyznanego stypendium
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1	1	350,00
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2	5	2.000,00
Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5	7	2.050,00
Razem	13	4.400,00

Stypendium Burmistrza Miasta Pionki za wysokie osiągnięcia w dyscyplinach wiedzy otrzymali:

Szkoła	Liczba przyznanych stypendiów	Kwota przyznanego stypendium
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1	5	3.300,00
Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5	2	550,00
Razem	7	3.850,00

Zadania inwestycyjne w placówkach oświatowych w Pionkach w 2022 roku

Jak każdego roku przeprowadzono szereg różnego rodzaju zadań inwestycyjnych poprawiających bezpieczeństwo dzieci przebywających w placówkach oświatowych. Sukcesywnie wykonywane remonty oraz modernizacje pozwalają na dostosowanie obiektów do obowiązujących standardów.

W Przedszkolu nr 3 odmalowano sale dydaktyczne w kilku grupach i wymieniono oświetlenie na energooszczędne. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 przeszła modernizację instalacji PPOŻ za kwotę 50.430,00 zł, a także wykonano nowe schody do pomieszczenia mieszkalnego od strony ul. Krzywej w budynku B i wymianę pompy odwadniającej w piwnicy budynku A.

Dodatkowo zaadoptowano pomieszczenia na salę terapeutyczną w budynku B, wykonano remont szatni uczniowskich w budynku A i łazienek dla nauczycieli w budynku B. Całkowity koszt prac malarskich i remontowych wykonanych we własnym zakresie szkoły wyniósł 11.979,21 zł. W budynku A przeprowadzono również prace naprawcze dachu. Kuchnie w budynku A i B zostały wyremontowane zgodnie z zalecaniami Sanepidu – 6.200,00 zł.

W Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 pomalowano sale lekcyjne, wymieniono oświetlenie na nowoczesne i dokonano wymiany drzwi wewnętrznych, a także montażu rolet w oknach. W szkole pojawiła się nowoczesna tablica informacyjna oraz zakupione zostały biurka do pracowni komputerowej. Odnowiono również szatnię. Oddział przedszkolny mieszczący się w PSP nr 2 zyskał nowe stoliki dla przedszkolaków oraz dywan, odmalowane zostały łazienki i wymieniono oświetlenie.

Sala gimnastyczna również zyskała nowoczesne oświetlenie. Na terenie szkoły wymalowane zostały gry podwórkowe i wyremontowano plac zabaw – wymiana podłoża, wszystkich elementów drewnianych i montaż ogrodzenia. Budynek został wyposażony w nową pompę wodną.

Dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2022 roku

Zgodnie z art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela organ prowadzący ustala corocznie plan dofinansowania oraz formy doskonalenia zawodowego nauczycieli. Fundusz ten stanowił w 2022 roku 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia nauczycieli. W 2022 roku na doskonalenie zawodowe nauczycieli zaplanowano kwotę: 87.928,00 zł. Na doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli wykorzystano kwotę: 31.372,61 zł., co stanowiło ok. 36% planowanych na cel środków.

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia pracowników młodocianych

Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia i objęci są nim uczniowie zamieszkali na terenie Gminy Miasta Pionki. W 2022 roku w/w dofinansowanie otrzymało 2 pracodawców, którzy wykształcili 1 ucznia w zawodzie fryzjer i 1 ucznia w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych. Kwota wypłaconych środków dofinansowania za rok 2022 wyniosła: 11.643,78 zł (środki finansowe na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników przekazywane są przez Wojewodę Mazowieckiego zgodnie z podpisaną umową).

Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w 2022 r.

Środki ujęte w ustawie budżetowej na rok 2022 przeznaczone na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów zgodnie z uchwałą Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w 2022 r.

Rozliczenie środków na realizację zadania za 2022 rok

Rozdział	§	Kwota przyznanej dotacji celowej plan po zmianach	Kwota wykorzystanej dotacji celowej	Kwota środków zwróconych do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego
85415	2040	13.600,00 zł	12.221,64 zł	1.378,36 zł

Ogólna liczba uczniów posiadających orzeczenia do kształcenia specjalnego, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, uczęszczających w roku szkolnym 2022/2023 do pionkowskich szkół dla dzieci i młodzieży, którzy otrzymali dofinansowanie do zakupu podręczników w ramach rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w 2022 roku wyniosła 36 uczniów.

Dowóz ucznia/dziecka do i ze szkoły

Zgodnie z art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 i ust 4 a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.) obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do przedszkola/szkoły lub zwrot kosztów przejazdu ucznia oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, na zasadach określonych w umowie zawartej między Burmistrzem Miasta a rodzicami, w przypadku, gdy dowożenie i opiekę zapewniają rodzice. W oparciu o ww. ustawę dowożeniem uczniów niepełnosprawnych na terenie Gminy Miasta Pionki w roku 2022 objętych było 26 uczniów.

Placówka, do której są dowożeni uczniowie	Ilość uczniów dowożonych
Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5	3
Przedszkole i Szkoła Specjalna przy Zespole Szkół w Pionkach	23
Razem:	26

Ośmiu uczniów z niepełnosprawnością dowożonych było do placówek oświatowych przez rodziców własnym transportem. Zwrot kosztów za przejazd realizowany na podstawie zawartej umowy wyniósł w 2022 roku 4.159,45 zł.

Gmina Miasta Pionki realizuje ustawowy obowiązek dowożenia i opieki nad dziećmi do placówek oświatowych we własnym zakresie. Koszt dowozu uczniów w roku 2022 wyniósł: 22.412,00 zł (koszt paliwa i eksploatacja środka transportu) oraz 116.014,66 zł (koszt zatrudnienia kierowcy, koszt zatrudnienia opiekunki).

Wsparcie dla uchodźców z Ukrainy

Ważną informacją oświatową w 2022 roku były działania podjęte przez przedszkola i szkoły podstawowe z terenu miasta Pionki w związku ze wsparciem dla ukraińskich dzieci i ich rodzin przybyłych do Pionek od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym i działaniami wojennymi prowadzonymi na terenie Ukrainy.

W związku z tragiczną sytuacją w Ukrainie od dnia 24 lutego 2022 r. każde przedszkole, szkoła podstawowa i żłobek z terenu miasta nie pozostały obojętne na krzywdę ludzi, którzy potrzebowali wsparcia i czynnie włączyli się w zorganizowanie pomocy zarówno finansowej, jak i rzeczowej. Każda z placówek zorganizowała zbiórkę odzieży, żywności, środków higieny osobistej, przyborów szkolnych, zabawek, artykułów spożywczych o długim terminie ważności, a także wielu innych bardzo potrzebnych rzeczy dla dzieci i ich rodzin przebywających w mieście Pionki.

Wolontariaty szkolne włączyły się do akcji prowadzonej przez Okręg Staropolski ZHR gdzie zbierane były: środki opatrunkowe, rękawiczki jednorazowe, płyny do dezynfekcji ran, środki przeciwbólowe i przeciwzapalne, leki uspokajające dla dzieci i dorosłych, leki na zatrucia, probiotyki, leki na choroby układu krążenia, antybiotyki, koce, śpiwory, karimaty, ciepła odzież, środki higieny, rzeczy dla dzieci oraz słodczyce dla dzieci. Wszystkie te dary zostały przekazane kanałami humanitarnymi do Kijowa czy innego miejsca na terenie walczącej Ukrainy.

W imieniu Burmistrza Miasta Pionki we wszystkich placówkach oświatowych została zorganizowana zbiórka pieniężna na pomoc dla naszego miasta partnerskiego Wysznewe w Ukrainie. W zbiórkę została zaangażowana cała społeczność. Zebrane pieniądze zostały w całości wpłacone na konto Stowarzyszenia, które podjęło się zakupu niezbędnych, specjalistycznych rzeczy dla 300 żołnierzy obrony terytorialnej z miasta Wysznewe.

Przed przybyciem pierwszych uczniów z Ukrainy do naszych pionkowskich placówek, zorganizowano pogadanki i apele w celu uwrażliwienia polskich dzieci na sytuację ukraińskich rówieśników.

Od marca systematycznie dołączali pierwsi uczniowie z Ukrainy. Wszyscy przyjęli ich bardzo ciepło i serdecznie. Dzieci czekały na ich przybycie, ćwicząc podstawowe słówka i zwroty w języku ukraińskim. Na wszystkich drzwiach przetłumaczone były nazwy sal, szatni, świetlicy, biblioteki czy gabinetu lekarskiego. Wszystkie przybyłe do szkoły dzieci wyposażone zostały w przybory szkolne, plecaki, buty na zmianę, stroje na basen. Przybory szkolne przyniesione zostały przez rodziców, dzieci, nauczycieli i inne osoby, po ogłoszeniu zbiórki. Dzięki nim przygotowano wyprawki dla dzieci z Ukrainy, które rozpoczęły naukę w mieście Pionki.

Liczba przybyłych dzieci, uczniów z Ukrainy stale rosła i wynosiła ok. 100 dzieci i uczniów uczęszczających do miejskich placówek oświatowych. W związku z tym od dnia 22 marca 2022 r. zarządzeniem Burmistrza Miasta Pionki utworzono 3 oddziały przygotowawcze w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 w Pionkach.

W oparciu o ustalone przepisy i zasady Gmina Miasta Pionki zapewniła wszystkim dzieciom i uczniom edukację szkolną i przedszkolną na najwyższym poziomie. Dzieci i ich rodzice mogli liczyć na wsparcie ze strony psychologa czy pedagoga szkolnego, dodatkowo uczniowie korzystali z bezpłatnej nauki języka polskiego.

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Pionkach jako jedyna zorganizowała lekcje religii prawosławnej dla dzieci z Ukrainy, które odbywały się raz w tygodniu i prowadził je ksiądz Paweł Sidoruk z Parafii Św. Mikołaja w Radomiu.

W celu lepszej adaptacji dzieci z Ukrainy w pionkowskich szkołach podstawowych organizowano szereg działań o charakterze integracyjnym, między innymi:

- zorganizowano nieodpłatne zajęcia świetlicowe w soboty, na których nauczyciele prowadzili dyskusje o zwyczajach w obu państwach, słuchano muzyki, wspólnie organizowano gry i zabawy, a także na zakończenie wykonano bransoletki przyjaźni,
- zorganizowano wycieczkę dla oddziału przygotowawczego kl. I – III do Muzeum Gombrowicza we Wsoli,
- zorganizowano warsztaty gry na afrykańskich bębnach dla dzieci z oddziału przygotowawczego,
- sfinansowano udział dzieci z oddziału przygotowawczego w spektaklu z okazji Dnia Dziecka,
- sfinansowano udział dzieci w pokazie kina sferycznego,
- zachęcano dzieci do udziału w szkolnych konkursach,
- zachęcono dzieci do zaprezentowania swoich umiejętności w czasie Szkolnego Festiwalu Talentów.

W Publicznej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5 w Pionkach, w sali gimnastycznej zorganizowano punkt tymczasowego zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy. W wyniku ogłoszonej wśród rodziców i uczniów zbiórki zebrano dary rzeczowe: koce,

pościel, ręczniki, kołdry, poduszki. Dzięki współpracy z innymi instytucjami przygotowano w sumie około 100 miejsc.

Szkoła Muzyczna I stopnia w Pionkach zorganizowała recital fortepianowy w wykonaniu dwóch braci z Ukrainy. Koncert odbył się w Sali Kameralnej Szkoły Muzycznej I stopnia w Pionkach w dniu 6 maja 2022 roku. Zaproszeni goście przynosili ze sobą dary (słodczyce), które zostały przekazane rodzinom z Ukrainy mieszkającym na terenie miasta Pionki.

16. SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO

Samorząd gminny w Polsce przy wykonywaniu swoich zadań ma możliwość korzystania z różnych instrumentów prawnych, przewidzianych przez prawo publiczne i prywatne. Co do zasady, prawo przyznaje mu swobodę decydowania o sposobie i formie wykonywania zadań własnych. W Gminie Miasta Pionki funkcjonują dwie spółki prawa handlowego z udziałem majątku gminy, tj. ekoPionki Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze w Pionkach sp. z o.o. Oba podmioty zostały powołane by realizować zadania własne gminy. Jednostki samorządu terytorialnego mogą wykonywać zadania własne, których obowiązek wykonania nałożony został przez przepisy prawa, poprzez utworzenie spółki komunalnej. Zadania te nastawione są na zaspokojenie zbiorowych potrzeb społeczności. Spółki komunalne wykonując te zadania korzystają z ulokowanego w nich mienia komunalnego. Ze względu na to, mimo że nie są objęte przepisami ustawy o finansach publicznych, zaliczane są do tzw. sektora publicznego. Co istotne i co odróżnia je od innych spółek, **ich działalność nie jest nastawiona na wypracowanie zysku.**

Istotę gospodarki komunalnej, a w szczególności istotę zadań o charakterze użyteczności publicznej, trafnie ujął Trybunał Konstytucyjny, stwierdzając, że „jednostki organizacyjne realizujące zadania tego typu wykonują je niezależnie od tego, czy są w stanie pokryć związane z tym wydatki z własnych dochodów. W związku z tym ich działalność nie może być nastawiona na maksymalizację zysku i najczęściej jest dofinansowywana ze środków publicznych”. Spółka komunalna realizująca zadania użyteczności publicznej jest podmiotem typu non profit. Kwestia wysokości zysku w jednoosobowych spółkach gminy powinna być uzgodniona z organem wykonawczym. Często zysk jest niekorzystny dla mieszkańców, którzy płacą za usługę np. dostarczania wody, ogrzewania mieszkania, odbioru ścieków, odbioru odpadów zbyt dużo.

16.1. ekoPionki

ekoPionki Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ma siedzibę w Pionkach przy ulicy Leśnej 5. Jest spółką miejską, której jedynym Wspólnikiem jest Gmina Miasta Pionki. Działa na podstawie Aktu Założycielskiego Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 09.02.2018 r. Repertorium A nr 448/2018, Aktu Notarialnego z dnia 26.02.2018 r. Repertorium A nr 620/2018 oraz przepisów Kodeksu spółek handlowych i innych obowiązujących przepisów prawa. Spółka ekoPionki została powołana w dniu 26.03.2018 roku. Jej kapitał zakładowy wynosi 5.030.000,00 zł.

Zarząd Spółki – Prezes Zarządu Piotr Pasek

Rada Nadzorcza:

- Przewodnicząca Rady Nadzorczej – Jolanta Sarnecka-Buczek,
- Członek Rady Nadzorczej – Andrzej Łuczycki,
- Członek Rady Nadzorczej – Ryszard Lipski.

16.1.1. Stan zatrudnienia

Łączne zatrudnienia w Spółce na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiło 39 osób (spadło o 5 w porównaniu do roku 2021) przy czym:

- kierownicy poszczególnych oddziałów – 4 pracowników,
- służby księgowe i administracyjne – 7 pracowników,

- oddział oczyszczania miasta – 8 pracowników,
- oddział dróg i zieleni – 13 pracowników,
- oddział gospodarki mieszkaniowej – 7 pracowników.

Ponadto na dzień 31.12. 2022 r. zatrudnionych było 9 osób na umowę zlecenie.

16.1.2. Podstawowe zadania Spółki

Zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym przedmiotem przeważającej działalności spółki jest zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne, przedmiotem pozostałej działalności spółki są:

- wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych,
- transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski,
- transport drogowy towarów,
- zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie,
- działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach,
- niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych,
- działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni,
- pogrzeby i działalność pokrewna,
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana.

Pozostała działalność gospodarcza Spółki do której została uprawniona opisana jest szczegółowo w Akcie Założycielskim.

Oczyszczanie miasta

W ramach tej działalności Spółka realizuje następujące zadania:

- zbiórka i wywóz nieczystości stałych,
- administrowanie targowiskami,
- świadczenie usług transportowych w ramach komunikacji miejskiej.

Zadania związane ze zbiórką i wywozem odpadów Spółka realizuje na podstawie m.in.:

- zaświadczenia Burmistrza Miasta Pionki z dn. 30 kwietnia 2018 roku o nr. IŚ.6235.1.2018 o wpisie do rejestru działalności regulowanej pod nr 14 w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- wpisu w rejestrze podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami w zakresie transportu odpadów oraz zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego po numerem 000014636.

Gospodarka mieszkaniowa

W ramach tej działalności Spółka realizuje:

- administrowanie wspólnotami mieszkaniowymi,
- windykacja należności związanych z użytkowaniem nieruchomości wspólnot mieszkaniowych,
- prowadzenie przeglądów technicznych budynków zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego,

- nadzór nad sposobem użytkowania i utrzymania lokali mieszkalnych i użytkowych, będących przedmiotem zawartych umów najmu zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- współpracę z zarządcami nieruchomości w zakresie czynności związanych z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu,
- współpraca ze wspólnotami mieszkaniowymi w zakresie rozliczeń opłat eksploatacyjnych oraz z tytułu udziału w kosztach utrzymania nieruchomości wspólnej,
- nadzór nad oświetleniem ulicznym,
- niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych.

Spółka w ramach zadań Oddziału Gospodarki Mieszkaniowej uzyskuje przychody z różnego rodzaju usług konserwacyjnych oraz remontowo-budowlanych świadczonych dla mieszkańców wspólnot.

Oddział Dróg i Zieleni

W ramach tej działalności Spółka realizuje zadania:

- oczyszczanie terenów będących własnością Gminy Miasta Pionki, w tym ulic, placów i terenów otwartych w szczególności przez zbieranie i pozbywanie się zanieczyszczeń, w tym z uprzątniętych chodników przez właścicieli nieruchomości,
- odbiór odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu koszach ustawionych przez Zleceniodawcę przy chodnikach i w parkach oraz w miejscach publicznych,
- utrzymanie szaleatów publicznych,
- utrzymanie słupów ogłoszeniowych,
- zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok zwierzęcych lub ich części,
- usuwanie śniegu, błota, usuwanie śliskości zimą z dróg i chodników miejskich,
- pielęgnację i utrzymanie zieleni miejskiej na terenach będących własnością Gminy Miasta Pionki w zakresie: wycinki drzew, podkrzesywania drzew, nasadzeń drzew i krzewów, koszenia trawy, grabienie trawy i liści, obcinanie odrostów przy drzewach, utrzymania trawników, utrzymania klombów i ich podlewanie,
- pielęgnacja i utrzymanie miejsc pamięci narodowej,
- prowadzenie przytuliska dla bezdomnych zwierząt,
- wykonywanie remontów chodników i dróg zgodnie ze zleceniem Urzędu Miasta.

Ponadto w roku 2022 na zlecenie Gminy Miasta Pionki Spółka zajmowała się infrastrukturą na cmentarzu komunalnym – budowa grobów, chodników i ogrodzenia.

16.1.3. Finanse Spółki na koniec roku budżetowego

Ogółem przychody ze sprzedaży za rok 2022 wyniosły 7.705.693,88 zł, z czego:

- przychody z tytułu odbioru, wywozu i zagospodarowania odpadów komunalnych dla systemu miejskiego stanowiły 46,7% ogółu sprzedaży usług, tj. 3.599.193,45 zł,
- przychody z tytułu odbioru, wywozu i zagospodarowania odpadów komunalnych dla instytucji spoza systemu stanowiły 10,0% ogółu sprzedaży usług, tj. 768.366,18 zł,
- przychody z tytułu oczyszczania miasta i utrzymania zieleni stanowiły 13,5% ogółu sprzedaży usług, tj. 1.040.620,50 zł,
- przychody z tytułu utrzymania dróg i infrastruktury stanowiły 8,5% całkowitej sprzedaży usług, tj. 656.667,72 zł,

- przychody z tytułu administrowania wspólnot mieszkaniowych i sprzedaży usług związanych z gospodarką mieszkaniową stanowiły 12,8% ogółu sprzedaży, tj. 983.101,19 zł,
- przychody z tytułu administrowania targowicą i cmentarzem komunalnym stanowiły 3,6% ogółu sprzedaży usług, tj. 279.213,84 zł,
- przychody z tytułu wykonywania transportu miejskiego stanowiły 1,9% ogółu sprzedaży usług, tj. 148.671,28 zł,
- przychody z tytułu prowadzenia przytuliska dla zwierząt stanowiły 1,5% ogółu sprzedaży usług, tj. 113.814,72 zł,
- pozostałe przychody 116.045,00 zł.

Zobowiązania ogółem 862.794,67 zł, w tym:

- z tytułu dostaw i usług 391.798,38 zł,
- z tytułu podatków 64.082,00 zł,
- z tytułu ZUS 158.972,22 zł,
- z tytułu wynagrodzeń 170.631,84 zł,
- kaucje i inne 77.310,23 zł.

Na dzień 31.12.2022 r. Spółka nie korzystała z kredytu.

Należności ogółem wyniosły 576.442,70 zł, w tym:

- z tytułu dostaw i usług 505.290,33 zł,
- inne/pożyczki z ZFŚS 7.168,64 zł.

Za rok 2022 rachunek zysków i strat wykazuje stratę bilansową w wysokości 366.973,84 zł. Wynik ten obciążony jest kosztami amortyzacji dodatniej wartości firmy, która powstała przy przekształcaniu zakładu budżetowego w spółkę. Przy takim przekształceniu kapitał zakładowy spółki ekoPionki został pokryty majątkiem w wartości początkowej bez uwzględniania jego amortyzacji. Faktycznie jednak spółka otrzymała majątek zamortyzowany w około 90% z obowiązkiem amortyzowania powstałej w ten sposób dodatniej wartości firmy. Wartość tej amortyzacji rocznie wynosi 581.715,23 zł. Natomiast **z tytułu działalności gospodarczej, czyli sprzedaży usług za rok 2022 wypracowano zysk w wysokości 219.829,82 zł.** Jest to kolejny rok z dodatnim wynikiem na sprzedaży. Dzięki temu poprawiła się znacznie płynność finansowa Spółki – **na koniec roku dysponowała własnymi środkami pieniężnymi.**

Ta sytuacja, w której ekoPionki musi obciążać osiągnięty faktycznie wynik finansowy przedmiotową amortyzacją trwa od powstania spółki przez kolejnych 5 lat i zakończy się w marcu 2023 roku.

Podawane do publicznej wiadomości informacje, notorycznie przekazywane przez Przewodniczącego Rady Miasta o rzekomych „ogromnych stratach” Spółki są nieprawdziwe i nie mają uzasadnienia w zestawieniach finansowych.

Spółka zawarła w roku 2022 umowę leasingową na okres trzyletni na samochód ciężarowy Mercedes Atego typu hakowiec do przewozu kontenerów. Ponadto spółka korzysta jeszcze z innych środków trwałych, na które umowy leasingu zostały zawarte w latach wcześniejszych.

16.1.4. Majątek trwały Spółki

Od początku swojego istnienia Spółka wykorzystuje majątek przejęty ze zlikwidowanego zakładu budżetowego. W roku 2018 otrzymała w ramach podniesionego kapitału zakładowego nieruchomość gruntową o powierzchni 0,6467 ha zabudowaną czterema budynkami:

- produkcyjno-magazynowo-biurowym – 1 budynek,
- produkcyjno-magazynowym – 3 budynki,
- wraz z udziałem w wysokości 13/10000 stanowiącym udział w drogach dojazdowych.

Natomiast w roku 2021 została wniesiona do kapitału spółki nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem biurowym przy ul. Leśnej 5, gdzie znajduje się jej siedziba.

Spółka w roku 2022 zakończyła inwestycję przy ulicy Zakładowej polegającą na zmianie systemu ogrzewania. Nowa, własna instalacja ogrzewania gazowego pozwoliła zaoszczędzić na kosztach zakupu energii cieplnej i całkowicie uniezależniła spółkę od zewnętrznych dostawców ciepła. Ponadto w roku 2022 zakupiony został samochód ciężarowy Renault Midlum, dostosowany do potrzeb akcji zima jako piaskarko- odśnieżarka.

Po tych zmianach majątek spółki w podziale na grupy na dzień 31.12.2022 r. przedstawia się następująco:

Grupa	Środki trwałe	Brutto	Umorzenie	Netto
gr.0	Grunty	529.132,17	22.218,56	506.913,61
gr.1	Budynki	1.899.120,39	251.911,57	1.647.208,82
gr.2	Budowle	0,00	0,00	0,00
gr.3	Kotły i maszyny energetyczne	28.460,81	1.660,20	26.800,61
gr.4	Maszyny urządzenia, zest. komput.	85.152,67	74.152,74	10.999,93
gr.5	Maszyny i urz. spec.	79.526,55	79.421,52	105,03
gr.6	Urządzenia techniczne	66.968,50	66.968,5	0,00
gr.7	Środki transportowe	1.630.722,00	1.512.892,79	117.829,21
gr.8	Narzędzia, przyrządy i wyposaż	37.574,48	37.574,48	0,00
	Ogółem środki trwałe	4.356.657,57	2.046.800,36	2.309.857,21
	WNiP	76.454,88	76.454,88	0,00
	Wartość firmy	2.908.575,99	2.763.147,38	145.428,61

16.2. Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze

Przedsiębiorstwo Wodno Kanalizacyjno Ciepłownicze w Pionkach Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została utworzona w dniu 20 kwietnia 2011 r. Naczelnym organem Spółki jest Zgromadzenie Wspólników reprezentowane na mocy Aktu Założycielskiego przez organ wykonawczy Gminy Miasta Pionki, tj. Burmistrza Miasta Pionki. Kompetencje i uprawnienia Zgromadzenia Wspólników określa Akt Założycielski oraz Kodeks Spółek Handlowych. Rada Nadzorcza na mocy Aktu Założycielskiego może składać się z co najmniej trzech, lecz nie więcej niż pięciu członków powoływanych przez Zgromadzenie Wspólników. Zarząd Spółki powoływany jest przez Radę Nadzorczą.

Siedziba Spółki znajduje się w Pionkach przy ulicy Przemysłowej 11. Jej kapitał zakładowy wynosi 21.888.500,00 zł.

Zarząd Spółki – Prezes Zarządu Robert Pyryt, Członek Zarządu Michał Golbert

Rada Nadzorcza:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej – Roman Tomasz Rudzki,

- Członek Rady Nadzorczej – Krzysztof Gabriel Wójcik,
- Członek Rady Nadzorczej – Rafał Piotr Rajkowski,
- Członek Rady Nadzorczej – Łukasz Skrzeczyński.

16.2.1. Stan zatrudnienia

Łącznie zatrudnienie w Spółce na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiło 72 osoby plus 2 osoby w Zarządzie Spółki, przy czym:

- służby księgowe i administracyjne liczyły 8 pracowników,
- służby dozoru liczyły 21 pracowników,
- służby obsługi i utrzymania ruchu liczyły 43 pracowników.

W stosunku do roku poprzedniego stan zatrudnienia zmniejszył się o 6 etatów.

16.2.2. Działalność spółki

Zaopatrzenie w ciepło

Źródłem ciepła są:

- kotłownia przy ul. Przemysłowa 5, w której zainstalowane są kotły opalane miałem węgla kamiennego WR-25 – wodne, 2 szt. o mocy łącznej 32 MW,
- kotłownia przy ul. A. Guzala zlokalizowana na terenie osiedla Chemiczna, w której zainstalowane są dwa kotły opalane gazem. Moc zainstalowana 2 x 1,3 MW.

Zaopatrzenie w wodę

Woda sprzedawana odbiorcom jest pozyskiwana z własnych ujęć z poziomów kredowych (z głębokości ok. 100 m):

- ujęcie wody Januszno o poborze godzinowym – $Q_{\max h} = 600 \text{ m}^3/\text{h}$,
- ujęcie wody Leśna o poborze godzinowym – $Q_{\max h} = 150 \text{ m}^3/\text{h}$.

Woda podziemna poddawana jest procesowi napowietrzania, odżelazienia i odmanganiania na filtrach pośpiesznych. Po uzdatnieniu podawana jest do odbiorców. Badanie jakości wody przeprowadzane są przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu.

Odbiór ścieków

Ścieki miejskie są odbierane od odbiorców usług w miejscu rozdziału wynikającego z zawartych umów oraz przesłane własnymi sieciami i przepompowniami do przepompowni głównej przy ul. Zwycięstwa, skąd są tłoczone na oczyszczalnię mechaniczno – biologiczną zlokalizowaną przy ul. dr M. Garszwo 99, gdzie są oczyszczane i wprowadzane następnie do rzeki Zagożdżonki.

$$O_{\text{śr.d}} = 6000 \text{ m}^3/\text{h}$$

Odbiór wód opadowych i roztopowych

Wody roztopowe i opadowe są odbierane od odbiorców usług w miejscu rozdziału wynikającego z zawartych umów oraz przesłane własnymi sieciami do rzeki Zagożdżonki lub miejsc, gdzie ulegają rozśączeniu w gruncie zgodnie z posiadanymi pozwoleniami.

16.2.3. Wielkość i struktura produkcji

Ogółem przychody ze sprzedaży w 2022 r. wyniosły 26.918.328,28 zł, z czego:

- przychody z tytułu sprzedaży wody stanowiły 13,70% całkowitej sprzedaży w 2022 r., tj. 3.687.616,37 zł,
- przychody z tytułu odbioru ścieków stanowiły 22,72% całkowitej sprzedaży w 2022 r., tj. 6.115.973,83 zł,
- przychody z tytułu sprzedaży ciepła stanowiły 61,37% całkowitej sprzedaży w 2022 r., tj. 16.519.461,43 zł,
- sprzedaż pozostała stanowiła 2,21% całkowitej sprzedaży w roku 2022, tj. 595.276,65 zł.

16.2.4. Finanse spółki

Poziom należności ogółem na dzień 31.12.2022 r. wynosił 8.013.000,00 zł, w tym:

- należności z tytułu dostaw i usług 7.154.000,00 zł,
- podatek VAT do rozliczenia w następnych miesiącach 859.000,00 zł.

Poziom zobowiązań ogółem wynosił 14.208.198,86 zł, w tym:

- zobowiązania bieżące z tytułu dostaw i usług 13.334.000,00 zł,
- podatek i ubezpieczenia 134.716,41 zł,
- kredyty krótko i długoterminowe 17.228.391,21 zł,
- wynagrodzenia 150.687,99 zł.

Kredyty i pożyczki

Kwota kredytu zaciągniętego wg stanu na dzień 31.12.2022 r. wynosiła:

- remont kotła węglowego 249.985,00zł – rata miesięczna wynosi 14.705,00 zł,
- kredyt na zakup uprawnień emisji CO₂ – 3.400.000,00zł – rata miesięczna 120.000,00 zł,
- kredyt na zakup mialu węglowego – 3.000.000,00zł – rata miesięczna 300.000,00 zł.

Pożyczki zaciągnięto na:

- samochód do czyszczenia kanalizacji WUKO, do spłaty na dzień 31.12.2022 r. pozostało 43.408,40 zł, rata miesięczna w kwocie 4.340,84 zł; pożyczka zaciągnięta w WFOŚiGW,
- koparkę JCB, do spłaty na dzień 31.12. 2022 r. pozostało 116.553,45 zł, rata miesięczna w kwocie 2.285,36 zł; pożyczka zaciągnięta w WFOŚiGW,
- sieć kanalizacyjną przy ulicy Zwycięstwa, do spłaty na dzień 31.12.2022 r. pozostało 195.430,36 zł, rata miesięczna wynosi 2.906,00 zł; pożyczka zaciągnięta w WFOŚiGW,
- kanalizację deszczową przy ulicy Sportowej, do spłaty na dzień 31.12.2022 r. pozostało 272.684,47 zł, rata miesięczna wynosi 3.276,00 zł; pożyczka zaciągnięta w WFOŚiGW,
- przebudowę i modernizację oczyszczalni ścieków – na dzień 31.12.2022 r. pozostało 7.450.697,00 zł, rata kwartalna wynosi 266.096,00 zł; pożyczka zaciągnięta w NFOŚiGW.

16.2.5. Inwestycje zakończone na dzień 31.12.2022 r.

- Zmniejszenie mocy kotłów WR – 25.641.858,20 zł,

- Modernizacja kotłów WR – 25.263.700,00 zł.

16.2.6. Majątek spółki

Stan majątku na dzień 31.12.2022 r. wynosi netto **46.658.043,79 zł**, w tym:

- grunty 1.002.650,00 zł,
- budynki 1.648.833,91 zł,
- budowle 30.273.029,22 zł,
- kotły 7.097.085,16 zł,
- maszyny 883.286,97 zł,
- specjalistyczne maszyny 353.251,00 zł,
- urządzenia techniczne 4.356.016,34 zł,
- środki transportu 917.181,27 zł,
- narzędzia, przyrządy, ruchomości 126.709,92 zł.

Stan majątku dofinansowanego z NFOŚiGW na dzień 31.12.2022 r. wynosi netto **31.438.684,20 zł**, w tym:

- budynki 8.149.995,66 zł,
- budowle 13.135.502,46 zł,
- kotły 348.675,00 zł,
- maszyny 3.444.605,45 zł,
- urządzenia techniczne 6.350.405,63 zł,
- narzędzia, przyrządy, ruchomości 9.500,00 zł.

16.2.7. Analiza SWOT

Słabe strony Spółki i zagrożenia związane z jej działalnością:

- Przestarzały majątek oraz infrastruktura sieci wodno-kanalizacyjno-ciepłowniczej. Majątek produkcyjny jest w większości mało efektywny ze względu na wiek i nadmierne wyeksploatowanie. Obecnie jego odnowienie wymaga inwestycji i wielomilionowych nakładów finansowych.
- System ciepłowniczy – przestarzałe technologie i zużycie techniczne majątku zwiększają koszty wytwarzania energii oraz powodują nieefektywną pracę ciepłowni. Wymagana jest modernizacja.
- Szybki i nagły wzrost kosztów.
- Brak możliwości sfinansowania znacznych inwestycji ze środków własnych, trudności z zaciąganiem kredytów komercyjnych.
- Długi czas zatwierdzania taryf, co może skutkować brakiem pokrycia kosztów szybkich zmian cen materiałów, usług i energii niezbędnych do produkcji.
- Bardzo duży wpływ warunków atmosferycznych na przychody firmy.

Mocne strony Spółki i szanse związane z jej działalnością:

- Nowa Centralna Oczyszczalni Ścieków w Pionkach.
- Doświadczona i wykwalifikowana kadra pracownicza.
- Brak konkurencji.

